

ՀՀ կենտրոնական բանկի սեղեկագիր

2013

Օգոստոս

թիվ 8 (180)

Բովանդակություն

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ
ԽՈՐՀՐԴԴԻ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԸ
ԿԲՆԱԽԱՐԱՅԻ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԸ

- 4 ՀՀ ԿԲ խորհրդի որոշումները վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի, որոշ ՓԲԸ-ների «Ռիա Մանի Թրանսֆեր» և «Մանիգրամ» արտասահմանյան վճարահաշվարկային համակարգերում մասնակցության թույլտվություն, ինչպես նաև որոշ ՍՊԸ-ների գրավատան կազմակերպման լիցենզիաներ տրամադրելու վերաբերյալ
- 4 ՀՀ ԿԲ խորհրդի և նախագահի որոշումները «Իջ Էյջ Ջի Գրուպ» ՍՊԸ-ին արտարժույթի առուվաճառքի լիցենզիա տրամադրելու, ինչպես նաև 3 ՍՊԸ-ների, 2 արտարժույթի փոխանակման կետերի, 1 գրավատան նկատմամբ տուգանք կիրառելու, 2 արտարժույթի փոխանակման կետերի, 1 գրավատան նախազգուշացում հայտարարելու վերաբերյալ
- 5 ՀՀ ԿԲ խորհրդի թիվ 173-Ն որոշումը «Տեղեկատվական անվտանգության ապահովման նվազագույն պահանջների սահմանման վերաբերյալ» կարգը հաստատելու մասին»
- 22 ՀՀ ԿԲ խորհրդի թիվ 176-Ն որոշումը «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2007 թվականի հոկտեմբերի 2-ի թիվ 311-Ն որոշման մեջ լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին»
- 24 ՀՀ ԿԲ խորհրդի թիվ 177-Ն որոշումը «Հաշվետու թողարկողի կանոնադրական կապիտալում մասնակցության ձեռքբերման, ավելացման և նվազման վերաբերյալ տեղեկացման և բացահայտման կարգը» կանոնակարգ 4/15-ը հաստատելու մասին»
- 28 ՀՀ ԿԲ խորհրդի թիվ 178-Ն որոշումը «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի վճարահաշվարկային համակարգի կամ տեղեկատվական համակարգերի մասնակիցների կողմից որոշ կառուցվածք, ինչպես նաև հաճախորդների հաշվեհամարների կառուցվածքը սահմանելու մասին կարգը» հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2002 թվականի դեկտեմբերի 5-ի թիվ 394-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին»

47 ՀՀ ԿԲ խորհրդի թիվ 179-Ն որոշումը «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2007 թվականի փետրվարի 9-ի թիվ 39-Ն որոշման մեջ լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին»

51 ԴՐԱՄԱՎԱՐԿԱՅԻՆ ԱՄՓՈՓԱԳԻՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ
ԽՈՐՀՐԴԻ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԸ

ԿԲ ՆԱԽԱԳԱՅԻ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԸ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԽՈՐՀՐԴԻ ԵՎ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐՈՎ

- 2013 թվականի օգոստոսի 13-ի նիստում **ԿԲ խորհուրդը բարձրացրեց վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը** 0.5 տոկոսային կետով՝ սահմանելով 8.5% (որոշում թիվ 193Ա):
- **«Ռիա Մանի Թրանսֆեր» և «Մանիգրամ» արտասահմանյան վճարահաշվարկային համակարգերում մասնակցության թույլտվություն է տրամադրվել** «Առէկսիմբանկ-Գազպրոմբանկի խումբ» փակ բաժնետիրական ընկերությանը և «Սոբի դրամ» դրամական (փողային) փոխանցումներ իրականացնող փակ բաժնետիրական ընկերությանը (որոշումներ թիվ 187Ա, 207Ա):
- **Գրավատնային գործունեության իրականացման լիցենզիա է տրամադրվել** «ԱՄՍ» և «Ավակրեդ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություններին (որոշումներ թիվ 188Ա, 199Ա):
- **Արտարժույթի առուվաճառքի լիցենզիա է տրամադրվել** «Իջ Էյջ Ջի Գրուպ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությանը (որոշում թիվ 202Ա):
- Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության պահանջները խախտելու համար 3 սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների, 2 արտարժույթի փոխանակման կետերի, 1 գրավատան նկատմամբ **կիրառվել է տուգանք՝ 6160000 դրամ** գումարի չափով (որոշումներ թիվ 1/660Ա, 1/717Ա, 1/742Ա, 1/674Ա, 1/732Ա, 1/734Ա) և 2 արտարժույթի փոխանակման կետերի, 1 գրավատան **հայտարարվել է նախազգուշացում՝** հետագայում նման խախտումները բացառելու հանձնարարականով (որոշումներ թիվ 1/675Ա, 1/702Ա, 1/741Ա):

*«Տեղեկատվական անվտանգության ապահովման նվազագույն պահանջների սահմանման վերաբերյալ» կարգը հաստատելու մասին**

Հաշվի առնելով տեղեկատվական անվտանգության կարևորությունը և տվյալ ոլորտին բնորոշ ռիսկերը,

Ուսումնասիրելով կազմակերպությունների տեղեկատվական անվտանգության կառավարման համակարգը համապատասխանեցնել տեղեկատվական անվտանգության ապահովման ոլորտում կիրառվող միջազգային ստանդարտների պահանջներին՝ ներդնելով միջազգային լավագույն փորձը,

հիմք ընդունելով «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 20-րդ հոդվածի «ե», «իբ» և «իդ» կետերը, «Արժեթղթերի շուկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 111-րդ հոդվածի 2-րդ մասը, 181-րդ հոդվածի 1-ին մասը, «Վարկային տեղեկատվության շրջանառության և վարկային բյուրոների գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 5-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետը, «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 37-րդ հոդվածի 10-րդ մասի 4-րդ կետը,

հաշվի առնելով «Իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասը՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհուրդը որոշում է .

1. Հաստատել «Տեղեկատվական անվտանգության ապահովման նվազագույն պահանջների սահմանման վերաբերյալ» կարգը՝ համաձայն Հավելվածի (կցվում է):

2. Սահմանել, որ ՀՀ տարածքում գործող բանկերը, Կարգավորվող շուկայի օպերատորը, Կենտրոնական դեպոզիտարիան և վարկային բյուրոները իրենց տեղեկատվական անվտանգության կառավարման համակարգը պետք է համապատասխանեցնեն տեղեկատվական անվտանգության ապահովման ոլորտում կիրառվող միջազգային ստանդարտների պահանջներին և ստանան համապատասխան ստանդարտների պահանջները բավարարելու վերաբերյալ վկայագիր: Ընդ որում, սույն որոշումը ուժի մեջ մտնելու դրությամբ գործող՝ սույն կետում նշված կազմակերպությունները 2015 թվականի հունվարի մեկի դրությամբ պետք է ստացած լինեն համապատասխան ստանդարտների պահանջները բավարարելու վերաբերյալ վկայագիր:

3. Սահմանել, որ ապահովագրական ընկերությունները և վճարահաշվարկային կազմակերպությունները իրենց տեղեկատվական անվտանգության կառավարման համակարգը պետք է համապատասխանեցնեն տեղեկատվական անվտանգության ապահովման ոլորտում կիրառվող միջազգային ստանդարտների պահանջներին և ստանան համապատասխան ստանդարտների պահանջները բավարարելու վերաբերյալ վկայագիր: Ընդ որում, սույն որոշումն ուժի մեջ մտնելու դրությամբ գործող՝ սույն կետում նշված կազմակերպությունները 2016 թվականի հունվարի մեկի դրությամբ պետք է ստացած լինեն համապատասխան ստանդարտների պահանջները բավարարելու վերաբերյալ վկայագիր:

4. Սահմանել, որ սույն որոշման 2-րդ և 3-րդ կետերում նշված միջազգային ստանդարտով նվազագույնը պետք է սահմանվեն պահանջներ հետևյալ դրույթների վերաբերյալ.

1) Տեղեկատվական անվտանգության կառավարման համակարգի (այսուհետ՝ ՏԱԿՀ) ստեղծումը, ներդրումը, կառավարումը և գործառնությունը, ըստ որի պետք է.

ա. որոշել ՏԱԿՀ-ի ոլորտը և գործողության սահմանագիծը,

բ. սահմանել ՏԱԿՀ-ի քաղաքականությունը,

գ. որոշել ՏԱԿՀ-ի ռիսկերի գնահատման մոտեցումը,

դ. որոշել ՏԱԿՀ-ի ռիսկերը,

ե. վերլուծել և գնահատել ՏԱԿՀ-ի ռիսկերը,

զ. որոշել և գնահատել ՏԱԿՀ-ի ռիսկի դիմագրավման տարբերակները,

է. որոշել ՏԱԿՀ-ի ռիսկերի դիմագրավման մասշտաբը և կառավարման միջոցները,

ը. ստանալ ՏԱԿՀ-ի մնացորդային ռիսկերի հաստատումը,

* Ոչ պաշտոնական հրատարակություն:

Ընդունված է ՀՀ ԿԲ խորհրդի կողմից 2013 թ. հուլիսի 9-ին:

Գրանցված է ՀՀ արդարադատության նախարարության կողմից 5.08.2013 թ. (ՀՀԳՏ N25 (469)¹, 15.08.2013):

թ. ՏԱԿՅ-ի ներդրման և գործառնության թույլտվության ստացում,

ժ. պատրաստել ՏԱԿՅ-ի կիրառելիության հայտարարությունը:

- 2) ՏԱԿՅ-ի ընթացաստուգումը և վերլուծությունը,
- 3) ՏԱԿՅ-ի պահպանումը և բարելավումը,
- 4) Փաստաթղթերին ներկայացվող պահանջները, փաստաթղթերի և գրառումների հսկողությունը,
- 5) Ղեկավարության պատասխանատվությունը և պարտավորությունը,
- 6) Ռեսուրսների կառավարումը և ռեսուրսներով ապահովումը,
- 7) Ուսուցումը, տեղյակությունը և իրազեկությունը,
- 8) ՏԱԿՅ-ի ներքին աուդիտները,
- 9) Ղեկավարության կողմից ՏԱԿՅ-ի վերլուծությունը,
- 10) ՏԱԿՅ-ի պարբերական բարելավումը,
- 11) Ուղղիչ և կանխարգելիչ գործողությունները,
- 12) Անվտանգության քաղաքականությունը,
- 13) Տեղեկատվական անվտանգության կազմակերպումը,
- 14) Ակտիվների կառավարումը,
- 15) Մարդկային ռեսուրսների հետ կապված անվտանգությունը,
- 16) Ֆիզիկական պաշտպանությունը,
- 17) Հաղորդակցության միջոցների կառավարումը,
- 18) Տեղեկատվությունից օգտվելու հնարավորության հսկողությունը,
- 19) Տեղեկատվական համակարգերի մշակումը, ներդրումը և պահպանումը,
- 20) Տեղեկատվական անվտանգության միջադեպերի հսկողությունը,
- 21) Բիզնեսի շարունակականության կառավարումը,
- 22) Համապատասխանությունն օրենսդրության պահանջներին:

5. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում 2014 թվականի հունվարի մեկին:

ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահ Ա. ԶԱՎԱԴՅԱՆ

16 հուլիսի 2013 թ., N 173-Ն

Հավելված

Հաստատված է

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի

2013 թվականի հուլիսի 9-ի թիվ 173-Ն որոշմամբ

ԿԱՐԳ

ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Գլուխ 1. Ընդհանուր դրույթներ

1. Սույն կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ կենտրոնական բանկ) կողմից լիցենզավորվող և/կամ գրանցվող կազմակերպություններում (այսուհետ՝ կազմակերպություն(ներ))՝ Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտում առկա ռիսկերի կառավարմանն ու նվազեցմանը ուղղված նվազագույն պահանջները: Այս պահանջները մշակվել են՝ հիմք ընդունելով Ստանդարտացման միջազգային կազմակերպություն (ԻՍՕ/ISO)/Միջազգային էլեկտրատեխնիկական հանձնաժողովի (ԻԷԿ, IEC) կողմից մշակված՝ ԻՍՕ/ԻԷԿ 27001:2005 «Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ. Անվտանգության ապահովման մեխանիզմներ. Տեղեկատվական անվտանգության կառավարման համակարգեր. Պահանջներ» (ISO/IEC 27001:2005 Information technology - Security techniques – Information security management systems - Requirements) ստանդարտը:

2. Սույն կարգը հիմք է հանդիսանում Կազմակերպություններում տեղեկատվական անվտանգության ապահովման ոլորտում կիրառվող միջազգային ստանդարտների ներդրման և համապատասխան հավաստագրման պահանջների սահմանման համար: Ընդ որում, նշված ստանդարտների պահանջներին համապատասխանության վկայագրում անցնելը՝ Կազմակերպությանը չի ազատում սույն կարգով սահմանված պահանջների կատարումից:

3. Սույն կարգում ներկայացված են Կազմակերպությունների տեղեկատվական անվտանգության ապահովման մոտեցումները, որոնք հանդիսանում են պաշտպանության նպատակների և խնդիրների համակարգված շարադրանք, այդ թվում՝ տեղեկատվական անվտանգության ընդունելի մակարդակի ապահովման միջոցների, ընթացակարգերի և հիմնական սկզբունքների նկարագրություն, այսինքն՝ ներկայացվում են Կազմակերպության տեղեկատվական անվտանգության ապահովման հիմնական սկզբունքները:

Գլուխ 2. Հիմնական հասկացություններ

4. Սույն կարգի իմաստով՝

- 1) **Տեղեկատվական անվտանգություն (SU)**՝ Կազմակերպությանը պատկանող տեղեկատվությունը չթուլատրված մուտքից, օգտագործումից, հրապարակումից, խեղաթյուրումից, փոփոխումից կամ ոչնչացումից պահպանում/պաշտպանություն:
- 2) **Տեղեկատվական անվտանգության ապահովման քաղաքականությունը (SU քաղաքականություն)** իրենից ներկայացնում է Կազմակերպության հստակ տեսլականը տեղեկատվական անվտանգության ապահովման ճանապարհների և մեթոդների վերաբերյալ, որով սահմանվում են ընդհանուր դրույթներ՝ Կազմակերպության տեղեկատվական ռեսուրսների և տեխնիկաօրագրային համակարգերի կառավարման, տեղեկատվության մշակման, փոխանցման և տրամադրման վերաբերյալ:
- 3) **Տեղեկատվություն**՝ տեղեկատվություն, որը Կազմակերպության կողմից պահպանվում, մշակվում, փոխանցվում և/կամ ներկայացվում է ցանկացած միջոցով՝ էլեկտրոնային և թղթային կրիչներով, բանավոր (այդ թվում նաև՝ հեռախոսային խոսակցություններ) և/կամ վիզուալ տեսքով տեղեկատվության ներկայացմամբ (օրինակ՝ համակարգչի էկրանին պատկերվող տեղեկատվություն, տեղեկոնֆերանսներ և այլն):
- 4) **Կազմակերպություն**՝ սույն կարգի իմաստով Կազմակերպություններ են համարվում.
 - ա. ՀՀ տարածքում գործող բանկերը,
 - բ. Ապահովագրական ընկերությունները,
 - գ. Վճարահաշվարկային կազմակերպությունները,
 - դ. Կենտրոնական դեպոզիտարիան,
 - ե. Կարգավորող շուկայի օպերատորը,
 - զ. Վարկային բյուրոները:
- 5) **«Գործառնական օր» ծրագրային համակարգ**՝ Կազմակերպության հիմնական գործունեության իրականացման համար կիրառվող ավտոմատացված համակարգ, որը նախատեսված է միասնական հաշվառման, հաշվապահական հաշվառման, որոշակի բնույթի գործառնությունների իրականացման համար և/կամ, որը հնարավորություն է տալիս կատարելու վճարումներ՝ նախապես վերահսկելով օգտագործողների իրավունքները, հաշիվների մնացորդները, մնացորդների սահմանաչափերը (լիմիտները):
- 6) **Ղեկավարության վերին օղակ**՝ Կազմակերպության կառավարման բարձրագույն մարմին, գործադիր տնօրեն, խորհուրդ կամ այլ:
- 7) **Ղեկավար աշխատակազմ**՝ Կազմակերպության դեպարտամենտի, վարչության և/կամ բաժնի պետեր:
- 8) **Ներքին տեղեկատվական ցանց**՝ Կազմակերպության լարային և/կամ անլար, ներառյալ՝ նաև մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների համակարգչային ֆիզիկական և/կամ անլար ցանցերը:
- 9) **Պահուստային կրկնօրինակ**՝ համակարգի աշխատանքն արձանագրող մատյանի և համակարգում մշակվող տեղեկությունների կրկնօրինակում, որի նպատակն է՝ համակարգի խափանման, տեղեկատվության կորստի կամ այլ նմանատիպ դեպքերում գրանցված տեղեկատվությունն իրավասու օգտագործողներին որոշակի ժամանակահատվածում հասանելի դարձնելը:
- 10) **Արխիվ**՝ տեղեկատվության պարբերական հավաքագրումը և Կազմակերպության տարածքում և/կամ տարածքից դուրս տեղեկատվական կրիչների կամ համակարգիչների և/կամ այլ տարբերակով երկարաժամկետ պահպանվող տեղեկատվություն:
- 11) **«տաք» ռեզերվ կամ «տաք» սերվեր**՝ պահուստ կամ սերվեր, որը նախատեսված է հիմնական սերվերի խափանման դեպքում անմիջապես անցում կատարելու պահուստային սերվերին:

- 12) **«սառը» ռեզերվ կամ «սառը» սերվեր**՝ պահուստ կամ սերվեր, որի վերականգնումը կատարվում է որոշակի ժամանակահատվածում:
- 13) **Արտաքին մուտք**՝ Կազմակերպության ներքին տեղեկատվական ցանցից դուրս գտնվող աշխատակայանից միացում Կազմակերպության ներքին տեղեկատվական ցանցին:
- 14) **Արտաքին օգտագործող**՝ օգտագործող, որը միանում է Կազմակերպության ներքին տեղեկատվական ցանցին այդ ցանցից դուրս գտնվող աշխատակայանից (արտաքին մուտքից օգտվող աշխատակից կամ օգտագործող):
- 15) **Համակարգերի ադմինիստրատոր**՝ աշխատակից, որը պատասխանատու է համակարգերի տեղադրման, կառավարման և սպասարկման, համակարգի թարմացման և համակարգի արխիվացման և վերականգնման համար:
- 16) **Ցանցային ադմինիստրատոր**՝ աշխատակից, ով իրականացնում է ցանցային ենթակառուցվածքի բաղադրիչների (երթուղիներ, ուղղորդիչներ, միջցանցային էկրաններ, ցանցի սեզմենտներ և այլն) կարգաբերումը/կառավարումը և սպասարկումը: Ցանցային ադմինիստրատորը պատասխանատու է նաև ցանցի պահուստավորման, համապատասխան ծրագրային միջոցների և սարքավորման ձեռքբերման վերահսկման, ինչպես նաև տեղադրման արտոնագրման համար: Ցանցային ադմինիստրատորները պատասխանատու են նաև ինտերնետային կապ տրամադրող ընկերությունների կողմից տրամադրվող ծառայությունների մոնիթորինգի և արտաքին (թույլատրված, արտոնագրված) տեղեկատվական ռեսուրսների հասանելիության ապահովման համար:
- 17) **Երրորդ անձանց**՝ Կազմակերպությանը ժամանակավոր և/կամ անժամկետ պայմանագրային հիմունքներով ծառայություններ մատուցող ընկերություն կամ անձ, որը որևէ կերպ առնչվում է, կարող է առնչվել կամ հասանելիության իրավասություններ ձեռք բերել Կազմակերպության կողմից որևէ սկզբունքով դասակարգված տեղեկատվության հետ:
- 18) **Դասակարգված տեղեկատվություն**՝ Կազմակերպության կողմից որպես կոնֆիդենցիալ, գաղտնի, հույժ գաղտնի կամ այլ կերպ դասակարգված տեղեկատվություն, որոնց թվի մեջ առնվազն պետք է մտնի առևտրային, բանկային գաղտնիք կազմող տեղեկատվությունը, Կազմակերպության զարգացման ծրագրերը, հնարավոր կլանման թիրախները, որոշ հեռախոսային համարներ, անձնակազմի և հաճախորդների վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Այսպիսի տեղեկատվության թվին են պատկանում նաև երրորդ կազմակերպությունների/ընկերությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք տրամադրվել են չբացահայտման պայմանով:
- 19) **Բաց (հանրամատչելի) տեղեկատվություն**՝ տեղեկատվությունը, որը համապատասխան իրավասություններ ունեցող մարմնի կողմից հանրության համար հասանելի է բնութագրվել, որը ներկայացված է փաստաթղթային և/կամ տեղեկատվության զանգվածների տեսքով, անկախ տեղեկատվության պահպանման, ներկայացման և արտապատկերման եղանակից (օրինակ՝ տվյալ Կազմակերպության ինտերնետային էջի հանրամատչելի մասում ներկայացված տեղեկատվությունը, մամուլում տպագրվող տվյալներ և այլն):
- 20) **Ծածկագրում**՝ բաց տեղեկատվության ձևափոխումը որոշակի ծածկագրման ալգորիթմով:
- 21) **Տեղեկատվական հենքի ադմինիստրատոր**՝ Կազմակերպության տվյալների հենքերի տեղեկատվության պահպանման, կառուցվածքի սահմանման և սպասարկման համար պատասխանատու աշխատակից: Տեղեկատվական հենքի ադմինիստրատորի պարտականությունների մեջ են մտնում տեղեկատվական հենքերի կառավարման համակարգերի տեղադրումն ու կարգաբերումը, ինչպես նաև տեղեկատվական հենքերում պահվող տեղեկատվության հասանելիության և ամբողջականության ապահովումը:
- 22) **Անվտանգության պատասխանատու**՝ իրականացնում է Կազմակերպության տեղեկատվական անվտանգության քաղաքականության փոփոխությունների նախաձեռնումը, տեղեկատվական ենթակառուցվածքի բոլոր բաղադրիչների, ռեսուրսների և գործընթացների, Կազմակերպության անվտանգության կանոնների համապատասխանության հսկումը, տեղեկատվական ռիսկերի կառավարումը, տեղեկատվական անվտանգության խախտման պատահարների վարումը և քննության իրականացումը, տեղեկատվական ռեսուրսների հանդեպ հասանելիությունների կառավարման գործընթացում մասնակցությունը և վերահսկումը, ինչպես նաև օգտագործողների ուսուցումը և իրազեկության մակարդակի բարձրացումը:
- 23) **«Արգելված է ամեն ինչ, բացի...» սկզբունք**՝ իրավասությունների տրամադրման սկզբունք, որտեղ համապատասխան համակարգում բոլոր օգտագործողներին սկզբում արգելվում է իրականացնել ցանկացած գործողություն, այսինքն՝ փակվում են բոլոր իրավասությունները, այնուհետև բացվում են միայն տվյալ աշխատատեղով սահմանված աշխատանքային պարտականությունների իրականացման համար անհրաժեշտ և/կամ Կազմակերպության ղեկավարության վերին օղակի կողմից հաստատված իրավասությունները:

- 24) **Տեխնիկական առաջադրանք**՝ Կազմակերպության ծրագրային համակարգի տեխնիկածրագրային պահանջները սահմանող փաստաթուղթ:
- 25) **Մշակող ընկերություն**՝ Կազմակերպության «Գործառնական օր» ծրագրային համակարգը և/կամ այլ տիպի ծրագրային համակարգեր մշակող, Կազմակերպության ստորաբաժանումներից տարբերվող ընկերություն:
- 26) **Գլխավոր օգտագործող/ադմինիստրատոր**՝ Կազմակերպության ծրագրային ապահովման հիմնական ադմինիստրատոր, որն ի սկզբանե առկա է համակարգում կամ տվյալների հենքում, և ստացել է համապատասխան իրավասություններ համակարգը մշակող որևէ ընկերության կամ Կազմակերպության կողմից՝ ծրագրային համակարգի նախնական, սկզբնական, հիմնական, բազային կարգաբերումների իրականացման համար (օրինակ՝ sysadmin, BANK, root, sa և այլն):
- 27) **Պատվիրակում (outsourcing)**՝ Կազմակերպության ներքին գործարար գործառույթների որոշ մասի իրականացման հանձնումը, պայմանագրային հիմունքներով, երրորդ անձին/ընկերությանը:

Գլուխ 3. SU կազմակերպումը

5. Կազմակերպության տեղեկատվական անվտանգության համակարգի կառուցումը պետք է հիմնված լինի համալիր մոտեցման վրա: Այս մոտեցումն ուղղված է Կազմակերպության ներսում տեղեկատվության մշակման, հավաքագրման, պահպանման և տրամադրման համար անվտանգ միջավայրի ստեղծմանը՝ միավորելով սպառնալիքների դեմ ուղղված միջոցառումները:

6. Կազմակերպության տեղեկատվական անվտանգության ապահովման համակարգը պետք է կառուցված լինի հետևյալ սկզբունքների հիման վրա.

- 1) **օրինականություն**. SU ապահովման միջոցները և միջոցառումները պետք է ընտրվեն գործող օրենսդրությանը համապատասխան,
- 2) **համակարգային**. SU ապահովման համակարգի կառուցման համալիր մոտեցումը ենթադրում է տեղեկատվության անվտանգության ապահովման խնդիրների ընկալման և լուծման համար էական նշանակություն ունեցող բոլոր փոխկապակցված, փոխազդող և ժամանակի մեջ փոփոխվող տարրերի և պայմանների հաշվի առումը,
- 3) **ամբողջականություն**. տեխնիկածրագրային համակարգերի պաշտպանության միջոցների և մեթոդների ամբողջական օգտագործումը ենթադրում է տարաբնույթ միջոցների համաձայնեցված կիրառություն պաշտպանության ամբողջական համակարգի կառուցման ժամանակ, որը կծածկի սպառնալիքների իրագործման առկա բոլոր ուղիները (ուղղությունները),
- 4) **պաշտպանության անընդհատություն**. անընդհատ, նպատակաուղղված գործընթաց, որը ենթադրում է համապատասխան որոշումների կայացումը Կազմակերպության գործունեության ողջ ժամանակահատվածում,
- 5) **արդիականություն և կատարելագործում**. կանխարգելիչ բնույթի միջոցառումների ներդրում և SU ապահովման միջոցառումների և միջոցների անընդհատ կատարելագործում,
- 6) **արդյունավետություն**. ենթադրում է SU ապահովման նպատակով ծախսված գումարների, տեղեկատվական ռեսուրսների և հնարավոր վնասների չափի հարաբերակցության վերլուծություն,
- 7) **անձնական պատասխանատվություն**. ենթադրում է տեղեկատվության և այն մշակող համակարգերի անվտանգությունն ապահովող բոլոր աշխատակիցների պատասխանատվության սահմանումը՝ նրանց իրավասությունների սահմաններում,
- 8) **իրավասությունների նվազեցման սկզբունք**. նշանակում է իրավասությունների տրամադրում միայն աշխատանքային անհրաժեշտությունից ելնելով,
- 9) **փոխհամագործակցություն**. Կազմակերպության ներսում աշխատանքային բարենպաստ և բարիդրացիական մթնոլորտի ձևավորում,
- 10) **SU ապահովման համակարգի ճկունություն**. SU ապահովման մակարդակի փոփոխության հնարավորություն,
- 11) **SU ապահովման համակարգերի կիրառման դյուրինություն**. SU ապահովման համակարգը պետք է լինի ինտուիտիվ հասկանալի,
- 12) **գիտականորեն հիմնավորված և տեխնիկապես իրագործելի**. տեղեկատվական տեխնոլոգիաները, տեխնիկածրագրային համակարգերը, տեղեկատվության պաշտպանության միջոցառումները և միջոցները պետք է իրագործված լինեն հաշվի առնելով գիտատեխնիկական առաջընթացները և ժամանակակից տեխնոլոգիաները,

- 13) **մասնագիտացում և պրոֆեսիոնալիզմ.** ՏԱ ապահովման միջոցների մշակման և համապատասխան միջոցառումների իրագործման նպատակով պետք է ներգրավվեն մասնագիտացված կազմակերպություններ և/կամ անձինք, որոնք տվյալ ասպարեզում ունեն գործնական փորձ և համապատասխան լիցենզիա (մասնագիտացված անձանց դեպքում՝ աշխատանքային փորձ) համապատասխան ծառայությունների մատուցման համար: Աղմինիստրատիվ միջոցների իրագործման և ՏԱ ապահովման միջոցների շահագործումը պետք է իրականացվի մասնագիտացված և համապատասխան կրթություն ստացած և/կամ աշխատանքային փորձ ունեցող մասնագետների կողմից,
- 14) **պարտադիր վերահսկողություն.** վերահսկողությունը պետք է կրի պարտադիր և արդիական/արբերական բնույթ՝ պաշտպանության սահմանված կանոնների խախտման փորձերի հայտնաբերման և կանխարգելման արդյունավետ իրագործման նպատակով:

7. ՏԱ ապահովման նպատակով կազմվող փաստաթղթերը պետք է մշակվեն՝ հաշվի առնելով հետևյալ հիմնադրույթները.

- 1) **Գաղտնիություն**՝ տեղեկատվության հասանելիության ապահովում միայն համապատասխան իրավասություն ունեցող օգտագործողներին,
- 2) **Ամբողջականություն**՝ տեղեկատվության հուսալիության, ամբողջականության և մշակման մեթոդների ապահովություն,
- 3) **Հասանելիություն**՝ նույնականացված օգտագործողների համար անհրաժեշտ տեղեկատվության և դրա հետ կապված ակտիվների հասանելիության ապահովում,
- 4) **Պատասխանատվության բաժանում/դերերի բաժանում,**
- 5) **Հսկողություն:**

8. Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ռիսկի պատշաճ կառավարման և նվազեցման համար Կազմակերպությունները պետք է մշակեն առնվազն հետևյալ փաստաթղթերը.

- 1) **Տեղեկատվական անվտանգության քաղաքականություն/հազմավարություն,**
- 2) **Արտակարգ իրավիճակներում գործողությունների ծրագրեր,**
- 3) **Տեղեկատվական համակարգերում առկա ռիսկերի կառավարման կանոնակարգեր, կարգեր և/կամ կանոններ,**
- 4) **Գործարար ծրագրեր, ընթացակարգեր, ուղեցույցներ, պայմանագրեր:**

Գլուխ 4. Տեղեկատվական անվտանգության քաղաքականություն/հազմավարություն

9. Կազմակերպությունը պետք է ունենա ՏԱ քաղաքականության փաստաթուղթ, որը պետք է հաստատված լինի Կազմակերպության ղեկավարության վերին օղակի կողմից:

10. ՏԱ քաղաքականությունը պետք է վերանայվի/թարմացվի առնվազն ամեն երեք տարին մեկ անգամ, ինչպես նաև՝ ՏԱ քաղաքականությունը հաստատած ղեկավար անձի կամ նրա իրավասությունների փոփոխության դեպքում:

11. ՏԱ քաղաքականությունը պետք է ընդգրկի Կազմակերպության կողմից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառությամբ մշակվող, պահպանվող, ներկայացվող, ստացվող և փոխանցվող ամբողջ տեղեկատվությունը, համակարգերը, միջոցները, ծրագրերը, տվյալները, ցանցային համակարգերը, ֆիզիկական պաշտպանության համակարգերը և անձնակազմը՝ առանց բացառությունների:

12. Տեղեկատվական հարաբերությունների սուբյեկտներ են հանդիսանում.

- 1) Կազմակերպությունը, որպես տեղեկատվական ռեսուրսների սեփականատեր,
- 2) Բաժինները և կառուցվածքային ստորաբաժանումները,
- 3) Պաշտոնատար անձինք և անձնակազմը,
- 4) Տվյալ Կազմակերպությունում տեղեկատվական ռեսուրսների հետ առնչվող այլ անձինք,
- 5) Համագործակցող Կազմակերպության սույն կետի 1-4-րդ ենթակետերում նշված սուբյեկտները (հիմնական Կազմակերպության տեղեկատվության հետ առնչվելու չափով):

Գլուխ 5. Արտակարգ իրավիճակներում գործողությունների ծրագիր

13. Կազմակերպության գործարար գործընթացների անընդհատության ապահովման գործընթացի անբաժանելի մաս պետք է կազմի տեղեկատվական տեխնոլոգիաների անվտանգության ապահովման՝ արտակարգ իրավիճակներում գործողությունների ծրագիրը, որով պետք է սահմանվեն հետևյալ նվազագույն կետերը.

- 1) Արտակարգ իրավիճակներում գործողությունները ղեկավարող աշխատանքային խումբը՝ պատասխանատվության շրջանակներով,

- 2) Խմբի անդամի անունը, ով իրավասու է հայտարարելու Արտակարգ իրավիճակ,
- 3) Արտակարգ իրավիճակ լինելու հավանականությունը,
- 4) Արտակարգ իրավիճակների դասակարգում՝ ըստ հավանական վնասի մեծության,
- 5) Յուրաքանչյուր իրավիճակի համար կանխատեսվող վերականգնման միջոցառումները և ժամանակը:

Գլուխ 6. Տեղեկատվական համակարգերում առկա ռիսկերի կառավարման կանոնակարգեր, կարգեր և/կամ կանոններ

14. ՏԱ ապահովման քաղաքականության իրագործման համար Կազմակերպության կողմից պետք է մշակվեն համապատասխան կանոնակարգեր, կարգեր և/կամ կանոններ, որոնցով կկարգավորվի ՏԱ ապահովման հետ կապված յուրաքանչյուր գործընթաց: Այդ կարգերով (կանոնակարգեր, կանոններ) պետք է սահմանվեն Կազմակերպության ծրագրային ապահովման և ավտոմատացված համակարգերի (տեխնիկաձրագրային համակարգերի) հետևյալ կետերը.

- 1) տեխնիկաձրագրային համակարգերի ստեղծման նպատակների և հիմնավորումների սահմանման անհրաժեշտությունը և դրանց շահագործման ընթացակարգերը,
- 2) տեխնիկաձրագրային համակարգերի տարրերի տեղակայման վայրերը, դրանց կազմը, կառուցվածքը, այլ օբյեկտների հետ կապը,
- 3) տեխնիկաձրագրային համակարգերում շրջանառվող տեղեկատվության խմբերը, օգտագործման ընթացակարգերը և տեղեկատվության հասանելիության մակարդակները,
- 4) տեխնիկաձրագրային համակարգերում շրջանառվող տեղեկատվության խմբերի պաշտպանության կազմակերպման կանոնները:

15. Սույն կարգի 14-րդ կետի 1-4-րդ ենթակետերով սահմանված կետերը պետք է անդրադառնան հետևյալ խնդիրներին.

- 1) **տեխնիկաձրագրային համակարգերի ստեղծման նպատակների և հիմնավորումների սահմանման անհրաժեշտությունը և դրանց շահագործման ընթացակարգերը.** այս հատվածում ներկայացվում են տեխնիկաձրագրային համակարգերի կիրառության նպատակները. որտեղ և ինչ եղանակներով են դրանք օգտագործվելու, կիրառման անհրաժեշտությունը և այլն: Տեխնիկաձրագրային համակարգերը պետք է կիրառվեն/ստեղծվեն այս կամ այն գործընթացների որակական հատկանիշների բարձրացման, հսկողության, արագագործության, ժամանակի խնայողության, վերլուծության և կանխատեսման նպատակներով, որոնք իրենց հերթին կկրճատեն ծախսերը և, հետևաբար, կմեծացնեն Կազմակերպության եկամտաբերությունը:
- 2) **տեխնիկաձրագրային համակարգերի տարրերի տեղակայման վայրերը, դրանց կազմը, կառուցվածքը, այլ օբյեկտների հետ կապը.** այս մասում նկարագրվում են տեխնիկաձրագրային համակարգերի գործունեության յուրահատկությունները, այսինքն՝ ինչ կապեր կան տեխնիկաձրագրային համակարգերի տարրեր բաղադրիչների միջև, ինչպիսի տեխնիկական միջոցներ են կիրառվում, առկա է արդյոք կապ այլ կազմակերպությունների հետ և ինչպես է դա իրականացվում, ինչ կապուղիներ են օգտագործվում, ինչ ծրագրային ապահովում է անհրաժեշտ տեխնիկաձրագրային համակարգերի գործունեության համար:
- 3) **տեխնիկաձրագրային համակարգերում շրջանառվող տեղեկատվության խմբերի պաշտպանության կազմակերպման կանոնները.** այստեղ պետք է նկարագրվեն, թե գաղտնիության ինչպիսի մակարդակներ են կիրառվում, ինչ տեսակի փաստաթղթեր են շրջանառվում տեխնիկաձրագրային համակարգերում, որ տեղեկատվությունն է ենթակա պաշտպանության և ինչ նորմատիվային/կարգավորիչ ակտերի հիման վրա:
- 4) **տեխնիկաձրագրային համակարգերում շրջանառվող տեղեկատվության խմբերի պաշտպանության կազմակերպման կանոնները.** պետք է նկարագրվեն տեխնիկաձրագրային համակարգերում շրջանառվող տեղեկատվական ռեսուրսների օգտագործողների խմբերը և այս խմբերի իրավասությունների շրջանակները:

16. Տեղեկատվական անվտանգության ապահովման վերաբերյալ մշակվող կանոնակարգիչ փաստաթղթերով պետք է սահմանվեն այն խնդիրները և միջոցառումները, որոնք ուղղված կլինեն Կազմակերպության կողմից տեղեկատվական ռեսուրսների պաշտպանության ապահովման նպատակների իրականացմանը: Կանոնակարգերում, կարգերում և/կամ կանոններում պետք է սահմանվեն նվազագույնը հետևյալ խնդիրները.

- 1) Տեղեկատվության պաշտպանության նպատակը. ՏԱ ապահովման համար մշակվող փաստաթղթերում նկարագրված բոլոր միջոցները, միջոցառումները և պահանջները նախատեսված են տեղե-

կատվական հարաբերությունների սուբյեկտների պաշտպանության ապահովման համար՝ հնարավոր նյութական, ֆիզիկական, բարոյահոգեբանական և այլ վնասներից, որոնք կարող են առաջանալ Կազմակերպության տեխնիկածրագրային համակարգերում շրջանառվող տեղեկատվության գործունեության ընթացքի մեջ ոչ միտումնավոր (պատահական) կամ միտումնավոր ներխուժման, ինչպես նաև Կազմակերպության սեփական աշխատակիցներին (ինչպես նաև Կազմակերպությանը ծառայություններ մատուցող այլ ընկերությունների աշխատակիցներին) հայտնի դարձած դասակարգված տեղեկատվության, ոչ միտումնավոր (պատահական) կամ միտումնավոր բացահայտման արդյունքում:

17. Քանի որ մարդկային գործոնը մեծ դեր է խաղում Կազմակերպության տեղեկատվական անվտանգության ապահովման համար, առաջին հերթին պետք է կանոնակարգվեն տեղեկատվության հասանելիության խնդիրները:

1) **Հասանելիության իրավասությունների տրամադրում.** Կանոնակարգերով, կարգերով և/կամ կանոններով պետք է սահմանվեն տեղեկատվական ռեսուրսների դասակարգման (գաղտնիության մակարդակները, գաղտնի համարվող տեղեկատվության բնութագրիչները) և հասանելիության ապահովման սկզբունքները: Տեղեկատվության հասանելիության սկզբունքները պետք է կառուցվեն՝ հաշվի առնելով օգտագործողների բնութագրիչները (ինքնություն, իրավասությունների մակարդակ), տեղեկատվական ռեսուրսի բնութագրիչները (դասակարգման մակարդակ, փաստաթղթի համար, տեղեկատվական ռեսուրսի աղբյուր և այլն), ինչպես նաև այլ բնութագրիչներ՝ ինչպիսիք են ամիս-ամսաթիվ, աշխատանքային ժամեր, հասանելիության միջոցներ և այլն:

18. Սույն կարգի 17-րդ կետի 6-րդ ենթակետում նշված բնութագրիչները ներկայացվում են չորս հիմնական խմբերով.

1) **Օգտագործողների բնութագրիչներ.** ընդհանուր առմամբ օգտագործողի ցանկացած բնութագրիչ կարող է կիրառվել (սեռը, տարիքը, ծննդավայրը և այլն): Կանոնակարգիչ փաստաթղթերով առնվազն պետք է սահմանվեն հետևյալ բնութագրիչները.

ա. **Հասանելիության մակարդակ.** այս կետը սահմանվում է ՀՀ օրենքների, միջազգային պայմանագրերի, Կենտրոնական բանկի նորմատիվ ակտերի պահանջների, որոնք վերաբերում են գաղտնի համարվող տեղեկատվության պաշտպանությանը (պետական, բանկային, առևտրային, անձնական և այլ գաղտնիք համարվող տեղեկատվություն) և տվյալ տեղեկատվական ռեսուրսի դասակարգման մակարդակի հիման վրա:

բ. **Անհրաժեշտ է իմանալ (need - to - know).** այս բնութագրիչը պետք է կցվի այն աշխատակիցներին, անձանց, որոնք աշխատանքային պարտականություններից ելնելով պետք է ունենան հասանելիության իրավասություններ այս կամ այն տեղեկատվական ռեսուրսին:

գ. **Դերերի բաժանում.** օրինակ՝ օգտագործողին կարող է տրվել «սովորական օգտագործող» բնութագրիչը՝ իր համապատասխան իրավասություններով: Դերերը կարող են տրամադրվել ըստ Կազմակերպությունում զբաղեցրած պաշտոնների և/կամ իրականացվող գործառնությունների:

դ. **Խմբային պատկանելիություն.** այս բնութագրիչը կարող է ներառել օգտագործողի ազգությունը, երկիրը, կազմակերպությունը և այլն:

2) **Օբյեկտների բնութագրիչներ.** իրավասությունների տրամադրման որոշման կայացման համար պետք է կիրառվեն նաև օբյեկտների բնութագրիչները: Այդ բնութագրիչներն են.

ա. **Զգայունության աստիճան.** ցանկացած տեղեկատվություն պետք է դասակարգվի ըստ բացահայտման նկատմամբ զգայունության աստիճանի (չդասակարգվող, փակ (կոնֆիդենցիալ), գաղտնի կամ հույժ գաղտնի): Պետք է սահմանվեն հասանելիության ընթացակարգերը՝ ըստ համապատասխան դասակարգման աստիճանների:

բ. **Տեղեկատվության նույնականացուցիչներ.** պետք է կիրառվեն տեղեկատվության նույնականացուցիչներ, օրինակ՝ տեղեկատվության սկզբնաղբյուրը կամ տեղեկատվության ստեղծողը, տեղեկատվության սեփականատերը և փաստաթղթի համարը:

գ. **Հասանելիության կառավարման ցուցակ.** պետք է թվարկվեն այն անձինք, ովքեր հասանելիության իրավասություններ ունեն տվյալ տեսակի տեղեկատվությանը: Տեղեկատվության սեփականատերը կարող է նշել իրեն պատկանող տեղեկատվության օգտագործողներին:

3) **Արտաքին պայմաններ.** ՏՄ ապահովման համար մշակված փաստաթղթերով սահմանված որոշ կետեր պետք է ներկայացնեն արտաքին պայմանների բնութագրիչները, ինչպիսիք են՝ աշխարհագրական դիրքը, ժամանակը և նմանատիպ այլ տեղեկություններ: Մեծ ուշադրություն պետք է դարձվի փոփոխվող բնութագրիչներին, մասնավորապես.

ա. **Աշխարհագրական դիրք.** հասանելիության իրավասություններ պետք է տրամադրվեն՝ այդ թվում նաև հիմք ընդունելով աշխարհագրական վայրը (օրինակ՝ տվյալ տեղեկատվությունը հասանելի է միայն գլխամասից կամ մասնաճյուղից):

բ. *Ժամանակ*. որոշակի տեսակի տեղեկատվությանը հասանելիության իրավասությունները կարող են տրամադրվել կոնկրետ ժամերին:

- 4) *Տվյալների բովանդակություն*. հասանելիության իրավասությունները պետք է տրամադրվեն՝ ելնելով տեղեկատվության արժեքավորության աստիճանից:

Գլուխ 7. Գործարար ծրագրեր, ընթացակարգեր, ուղեցույցներ, պայմանագրեր

19. Կազմակերպությունը՝ իր տեղեկատվական անվտանգության ապահովման համար պետք է մշակի որոշակի գործարար ծրագրեր, ընթացակարգեր, ուղեցույցներ, պայմանագրեր, որոնք պետք է նկարագրեն տեղեկատվական ռեսուրսների պաշտպանության ապահովման նպատակների իրագործման ձևերը, ուղիները, տեղեկատվության պաշտպանության համակարգի հիմնական խնդիրների լուծումները: Նշված փաստաթղթերով պետք է սահմանվեն հետևյալ խնդիրների լուծման ուղիները.

- 1) Դասակարգված տեղեկատվություն պարունակող փաստաթղթերի օգտագործում, պահպանում և ոչնչացում, այդ թվում՝ կոդերի, էլեկտրոնային բանալիների ցուցակների կամ դրանց պատճենների ոչնչացում,
- 2) Գաղտնաբառերի օգտագործում և պահպանում,
- 3) Օգտագործողների նույնականացում և իրավասությունների տրամադրում,
- 4) Օգտագործողներին նույնականացման (իդենտիֆիկացիա) և իրավասությունների (աուտենտիֆիկացիա) հաստատման համար կիրառվող/կիրառվելիք միջոցների ցանկը և տվյալ գործընթացը բնութագրող ընթացակարգը,
- 5) Տեղեկատվական պաշտպանության գործընթացների նկատմամբ մոնիթորինգի իրականացում,
- 6) Էլեկտրոնային նույնականացուցիչ ֆայլերի օգտագործում և պահպանում,
- 7) Օգտագործողների գրանցում և հեռացում,
- 8) Տեխնիկածրագրային համակարգերի և տեղեկատվության ինվենտարիզացիա (տեղեկատվության սեփականատերերի սահմանում),
- 9) Արտաքին կրիչների օգտագործում և պահպանում,
- 10) Հակավիրուսային համակարգերի կիրառություն,
- 11) Աշխատակիցների պարտականությունների տարանջատում և դասակարգում,
- 12) Արտաժամյա աշխատանքների իրականացում,
- 13) Սխալների բացահայտման, անվտանգության կանոնների խախտման դեպքերի քննման, մեղավորների պատժման և աշխատանքների մշտական վերահսկման ընթացակարգեր,
- 14) Պահուստային կրկնօրինակում, պահպանում և վերականգնում,
- 15) Արխիվների հետ աշխատանք, պահպանման ժամկետներ, պաշտպանության միջոցներ, օգտագործողների ցանկ, հասանելիության մակարդակ, արխիվացված տեղեկատվության վերականգնում,
- 16) Կիրառվող ծրագրային համակարգերի դասակարգում,
- 17) Հնարավոր սպառնալիքների մոդելների կառուցում,
- 18) Կիրառվող ծրագրային փաթեթների թեստավորում,
- 19) «Գործառնական օր» ծրագրային համակարգի և այլ ծրագրային համակարգերի բացում/փակում,
- 20) Տեխնիկական առաջադրանքների կազմում,
- 21) Կազմակերպության կողմից շահագործվող ծրագրերի վերջնական տարբերակի ծրագրային կոդերում փոփոխությունների նախաձեռնում, իրականացում, թեստավորում և վերահսկում,
- 22) Հիմնական սերվերների օգտագործում, կառավարում և վերականգնում,
- 23) Ցանցերի կառավարման, ցանցային անվտանգության համար՝
 - ա. տեղեկատվության ֆիլտրացման պահանջներ,
 - բ. ներքին տեղեկատվական ցանցի ենթակառուցվածքի ֆիզիկական և տրամաբանական ճարտարապետությունը,
 - գ. ներքին տեղեկատվական ցանցի պաշտպանության մեխանիզմներ, ցանցային սարքավորումների կարգաբերումներ:
- 24) Հեռակա աշխատանքների իրականացման համար՝
 - ա. հեռակա ադմինիստրավորման համակարգեր,
 - բ. հեռակա աշխատանքների իրականացման պահանջներ,
 - գ. հեռակա աշխատանքների իրականացման նպատակները և դեպքերը:
- 25) Անլար ցանցի կիրառման համար՝
 - ա. անլար միացումների նպատակները և անլար միացումները թույլատրող սարքերի կարգաբերումները:
 - բ. անլար միացումների համար կիրառվող անվտանգության միջոցները և միջոցառումները:

- 26) Էլ-փոստի և համացանցի օգտագործման պահանջներ,
- 27) Պատահարների գրանցման և մոնիթորինգի իրականացման պահանջներ,
- 28) Վճարային արոցեսների անվտանգության պահանջներ,
- 29) Անընդհատության ապահովման միջոցառումներ,
- 30) Տեխնիկական սարքավորումների (միջոցների) ֆիզիկական ամբողջականության ապահովման արդյունավետ միջոցների կիրառություն,
- 31) Կազմակերպության իրավաբանական պաշտպանության կազմակերպում՝ այլ ընկերությունների հետ փոխհարաբերությունների (պատվիրակում, տեղեկատվության փոխանակում և այլն) ընթացքում, վերջիններիս սպասարկող անձնակազմի կողմից ոչ միտումնավոր կամ չարամիտ (անթույլատրելի) գործողությունների բացասական հետևանքներից,
- 32) Անձնակազմի ուսուցման և համալրման հետ կապված չափանիշները և մոտեցումները,
- 33) Կիրառվելիք կրիպտոգրաֆիկական և այլ պաշտպանական միջոցները,
- 34) ՏԱ ապահովման համակարգի արդյունավետության հսկողության իրականացման հիմնադրույթները,
- 35) Կազմակերպության գործունեության տարածքից դուրս թողնված (մոռացված) տեղեկատվության կրիչների ապօրինի տիրապետումը կողմնակի անձանց կողմից,
- 36) Տեխնիկաօրագրային համակարգերի նախագծման փուլում Կազմակերպության աշխատակիցների կողմից թույլ տրված սխալների, աշխատանքային կանոնների խախտման կամ ոչ պատշաճ կատարման արդյունքում ՏԱ ապահովման համակարգի վրա բացասական ազդեցությունը,
- 37) Պատահարների վերաբերյալ տվյալների հավաքագրման, գրանցման և մշակման համակարգի գործարկում,
- 38) Տեխնիկաօրագրային համակարգերի միջոցով մշակվող և ցանցի միջոցով փոխանցվող տեղեկատվության ծածկագրում,
- 39) Հիմնական սերվերից պահուստային սերվերին և հակառակը անցման սկզբունքները,
- 40) Սերվերային սենյակի մուտքի և ելքի, սերվերային սենյակում միաժամանակ գտնվող մարդկանց քանակի, սերվերային սենյակներում աշխատանքների իրականացման ժամանակ ուղեկցող անձանց վերաբերյալ կանոնները, ընթացակարգը,
- 41) Սերվերային սենյակի պարամետրերը կանոնակարգող փաստաթղթի մշակում (ջերմաստիճան, խոնավություն, լուսավորություն, ֆիզիկական անվտանգություն և այլն),
- 42) Տվյալների շտեմարաններում պահվող դասակարգված տվյալների ծածկագրում կամ համարժեք անվտանգության միջոցառման նախաձեռնում,
- 43) Ծրագրային համակարգերի տեղադրման, կարգաբերման վերաբերյալ կանոնները, ընթացակարգը:
- 44) Սույն կետով սահմանված բոլոր կանոնակարգիչ փաստաթղթերում պետք է նշվեն՝
 - ա. փաստաթղթի վերանայման (թարմացման) ամսաթիվը,
 - բ. փաստաթղթի ընդունման համապատասխան որոշման համարը,
 - գ. փաստաթղթի պատասխանատուի անունը, ազգանունը և պաշտոնը,
 - դ. փաստաթղթի համարը (նույնականացուցիչը):
- 45) Սույն կետով սահմանված բոլոր կանոնակարգիչ փաստաթղթերում պետք է՝
 - ա. սահմանված լինեն փաստաթղթում տեղ գտած տերմինները: Որոշ հասկացություններ, հատկապես տեղեկատվական տեխնոլոգիաներին վերաբերող, կարող են ունենալ այլ իմաստային նշանակություն, որոնք պետք է բացատրվեն տվյալ փաստաթղթի նպատակների տեսանկյունից:
 - բ. ներկայացվեն այն անձինք (աշխատատեղերը/պաշտոնները), ուն (որոնց) վերաբերում է կարգավորիչ փաստաթուղթը: Օրինակ՝ որոշ փաստաթղթեր կարող են վերաբերել միայն ամբողջ կամ կես դրույքով աշխատող աշխատակիցներին, ինչպես նաև կարող են վերաբերել ցերեկային կամ գիշերային հերթափոխով աշխատող աշխատակիցներին:
 - գ. մշակված լինեն մատչելի լեզվով, հակիրճ ձևակերպված պահանջներով և չլինեն երկիմաստ:
- 46) Սույն կարգով սահմանված նվազագույն պայմաններից բխող բոլոր միջոցառումների իրականացման արդյունքներով պետք է կազմվեն արձանագրություններ, որոնցում պետք է նշվեն՝
 - ա. միջոցառման տեսակը,
 - բ. միջոցառման մասնակիցների տվյալները,
 - գ. միջոցառման անցկացման վայրը,
 - դ. միջոցառման անցկացման ամիս-ամսաթիվն ու ժամը,
 - ե. պատասխանատու աշխատակիցների տվյալները,

- զ. միջոցառման ղեկավարի տվյալները,
 - է. եզրակացությունը (կարծիքը),
 - ը. բոլոր մասնակիցների ստորագրությունները:
- 47) Կազմակերպության կողմից կիրառվող թղթային գրանցամատյանների վարման ընթացակարգեր: Ընդ որում, թղթային գրանցամատյանները պետք է լինեն առնվազն՝
- ա. էջանշված,
 - բ. տողերը համարակալված,
 - գ. գրանցամատյանի վարման սկզբի ամսաթիվը նշված,
 - դ. նշված լինի առարկան՝ ինչի համար վարվում է գրանցամատյանը,
 - ե. ընդունողի և հանձնողի ստորագրություններով,
 - զ. ընդունման և հանձնման ամսաթվերով,
 - է. պարունակի մատյանի վարողի տվյալները և գտնվելու վայրը:

Գլուխ 8. Գործարար գործընթացների անընդհատության ապահովում

20. Կազմակերպությունն առնվազն երեք տարին մեկ անգամ, ինչպես նաև արտակարգ իրավիճակներում գործողությունների մոր ծրագրի մշակման դեպքում պետք է իրականացնի արտակարգ իրավիճակների սցենարների փորձարկումներ՝ հաշվարկելով արտակարգ իրավիճակների հետևանքների վերացման համար անհրաժեշտ ժամանակը և ռեսուրսները:

21. Կազմակերպության կողմից սահմանված ժամկետներում, մասնավորապես՝ առնվազն կիսամյակը մեկ անգամ, իսկ տեխնիկական անձնագրերում՝ վեց ամսից քիչ սահմանված ժամանակահատվածներում դրանց համապատասխան պետք է ստուգվեն սարքավորումների աշխատունակությունը:

22. Կազմակերպության ցանցային սարքավորումները և անվտանգության բոլոր համակարգերը պետք է ապահովված լինեն անխափան էլեկտրասնուցման համակարգերով:

23. Անխափան էլեկտրասնուցման աղբյուրներ պետք է ունենան նաև առնվազն այն համակարգիչները, որոնք ապահովում են Կազմակերպության բնականոն գործունեությունը և առօրյա աշխատանքը:

24. Կազմակերպության էլեկտրասնուցման համակարգը պետք է կազմակերպված լինի այնպես, որ ապահովի տեխնիկածրագրային համակարգերի անխափան բնականոն աշխատանքը:

25. Կազմակերպությունը պետք է ապահովի կարևոր սարքավորումների և ծրագրային փաթեթների հնարավորինս կարճ ժամանակահատվածում փոխարինելիությունը:

26. Կազմակերպության կողմից առնվազն «Գործառնական օր» ծրագրային համակարգերի վրա կատարվող պրոֆիլակտիկ աշխատանքները պետք է իրականացվեն Կազմակերպության աշխատանքային ժամերից դուրս և ավարտվեն մինչև Կազմակերպության աշխատանքային օրվա սկիզբը:

27. Կազմակերպության բոլոր տարածքային ստորաբաժանումներում պետք է առկա լինի գործող գեներատոր-շարժիչ կամ այլընտրանքային հոսանքի աղբյուր:

Գլուխ 9. Պահուստավորում և արխիվացում

28. Կազմակերպության կողմից օգտագործվող առնվազն այն ծրագրային համակարգերում, որտեղ շրջանառվում է Կազմակերպության հաճախորդների և/կամ ֆինանսական գործառնությունների վերաբերյալ որևէ տեղեկատվություն, պետք է առկա լինի պահուստային կրկնօրինակման հնարավորություն:

29. Կազմակերպության կողմից սահմանված պարբերականությամբ պետք է իրականացվեն օգտագործվող ծրագրային համակարգերի և դրանց տեղեկատվական բազաների պահուստային կրկնօրինակում և արխիվացում:

30. Պահուստային կրկնօրինակները և արխիվները պետք է պահպանվեն տեղեկատվության գաղտնիության աստիճանի դասակարգմանը համապատասխան:

31. Կազմակերպության բոլոր պահուստային կրկնօրինակները և արխիվները չեն կարող պահպանվել բաց տեքստով:

32. Կազմակերպության պահուստային կրկնօրինակները և արխիվները պետք է վարվեն տարբեր ֆիզիկական կրիչների կամ համակարգիչների վրա:

33. Կազմակերպության բոլոր ընթացիկ և/կամ պահուստային կրկնօրինակները Կազմակերպության կողմից սահմանված պարբերականությամբ պետք է փորձարկվեն և ուսումնասիրվեն:

34. Կազմակերպության կողմից սահմանված որոշակի պարբերականությամբ պետք է իրականացվի «Գործառնական օր» ծրագրային համակարգի պահուստային տարբերակին անցման-վերականգնման գործողությունը:

35. Կազմակերպության պահուստային (ռեզերվային) սերվերներն իրենց կողմից կանխորոշված պարբերականությամբ պետք է փորձարկվեն:

36. Համապատասխան սերվերային համակարգերի «տաք» և «սառը» ռեզերվների ընտրությունն իրականացվում է Կազմակերպության ղեկավարության վերին օղակի կողմից՝ համապատասխան հիմնավոր որոշմամբ:

Գլուխ 10. Հիմնական ռիսկերը

37. Կազմակերպությունը պետք է մշակի համապատասխան փաստաթուղթ, որտեղ մանրամասն նկարագրված են SU ռիսկերի հնարավոր մոդելները և դրանց աղբյուրները, տվյալ ռիսկերի իրագործման եղանակները, տեղեկատվության արտահոսքի ուղիները, պետք է տրվի «միտումնավոր անթույլատրելի գործողություններ» հասկացողության սահմանում: Այս փաստաթուղթը հանդիսանում է գաղտնի և պետք է հասանելի լինի միայն արտոնագրված օգտագործողներին:

38. Նշված փաստաթղթում առաջին հերթին պետք է նկարագրվեն Կազմակերպության համար նշանակալից համարվող ռիսկերի տեսակները և դրանց իրագործման հնարավոր ճանապարհները: Ընդ որում, ռիսկերի տեսակները պետք է բաժանվեն առնվազն հետևյալ խմբերի.

- 1) գաղտնիության խախտում (գաղտնի տեղեկատվության հրապարակում, արտահոսք և այլն),
- 2) աշխատունակության խախտում (գործարար գործընթացների ապակազմակերպում),
- 3) ամբողջականության խախտում (տեղեկատվության խեղաթյուրում, փոփոխում, հափշտակում, ոչնչացում և այլն),
- 4) տեղեկատվության հասանելիության խախտում:

39. Ռիսկերի հնարավոր աղբյուրները պետք է դասակարգվեն ըստ *ներքին (տվյալ Կազմակերպության) ռիսկերի և արտաքին ռիսկերի*:

- 1) Սույն կետում նշված ներքին ռիսկեր են համարվում ոչ միտումնավոր (սխալմամբ, պատահական, չմտածված, ոչ չարամիտ, ոչ շահադիտական նպատակներով, օրինակ՝ անփութության կամ անտեղյակ լինելու պատճառով, հետաքրքրությունից ելնելով կատարված) և միտումնավոր (շահադիտական նպատակներով, երրորդ անձանց ճնշմամբ, վրեժ լուծելու ցանկությունից ելնելով, չարամտորեն և այլն) կերպով կատարված գործողությունները:
- 2) Սույն կետում նշված արտաքին ռիսկեր են համարվում Կազմակերպության աշխատակից չհամարվող անձանց կողմից միտումնավոր և ոչ միտումնավոր գործողությունների հետևանքով առաջացող հնարավոր ռիսկերը Կազմակերպության տեղեկատվական անվտանգության համար, ինչպես նաև այն արտաքին ռիսկերը, որոնք չեն կարող կառավարվել Կազմակերպության կանոնակարգիչ փաստաթղթերով:

40. Կազմակերպությունը պետք է հատուկ ընթացակարգեր սահմանի իր անձնակազմի և երրորդ անձանց SU ապահովման կանոնների ուսուցման կամ ծանոթացման նպատակով՝ նշված անձանց կողմից Կազմակերպության գաղտնի տեղեկատվության միտումնավոր կամ ոչ միտումնավոր արտահոսքը (այլ անձանց բացահայտումը) կանխելու համար: Նշված կանոնները պետք է վերաբերեն նաև բանավոր կերպով անձնակազմին և/կամ երրորդ անձանց տրամադրվող (հայտնի դարձած) դասակարգված տեղեկատվության անվտանգության ապահովմանը:

41. Կազմակերպությունը պետք է նկարագրի «խախտողի մոդելը», պետք է տրվի խախտողի սահմանումը, և նա դասակարգվի ըստ հետևյալ խմբերի.

- 1) անփորձ օգտագործող,
- 2) զեղծարար,
- 3) արտաքին կամ ներքին խախտող:

42. Կազմակերպության կողմից պետք է սահմանվեն վնասի այն չափերը, որոնք կարող են պատճառել սույն կարգի 41-րդ կետում նշված խմբի անձինք իրենց գործողություններով:

43. Սույն կարգի 41-րդ կետում նշված խմբերը սահմանելուց պետք է հաշվի առնվի աշխատանքից ազատված անձանց ենթախումբը, որոնք կարող են օգտագործել իրենց գիտելիքները Կազմակերպության ներքին գործընթացների վերաբերյալ, Կազմակերպությունում կիրառվող պաշտպանության միջոցների և միջոցառումների, հասանելիության իրավասությունների տրամադրման ընթացակարգերի վերաբերյալ՝ պաշտպանված տեղեկատվության հափշտակման և մամուլային այլ անթույլատրելի գործողությունների նպատակով (տեղեկատվական անվտանգության տեսանկյունից՝ այս անձինք, ինչպես նաև տվյալ Կազմակերպության անձնակազմը հանդիսանում են առավել վտանգավոր խմբերը):

Գլուխ 11. Կազմակերպչական կառուցվածք

44. Կազմակերպությունը պետք է ունենա Տեղեկատվական անվտանգության հիմնախնդիրներով զբաղվող ստորաբաժանում (այսուհետև՝ ՏԱ ստորաբաժանում) կամ անձ: ՏԱ ստորաբաժանման կամ անձի բացակայության դեպքում պետք է առկա լինի տվյալ գործառնությունների պատվիրակման պայմանագիր ՏԱ ապահովման ոլորտում մասնագիտացված ընկերության հետ:

45. Կազմակերպության Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ստորաբաժանման աշխատակիցների պարտականությունները պետք է բաշխված լինեն սույն կարգի Չավելված 1-ում նշված տիպային պարտականությունների անհամադրելիության մատրիցին համապատասխան:

46. Կազմակերպության ադմինիստրատորները չպետք է ունենան որևէ ֆինանսական գործարք կատարելու իրավասություն: Ֆինանսական գործարք է համարվում նաև գործառնական օրվա բացման/փակման իրականացումը:

47. Կազմակերպության և բոլոր աշխատակիցների միջև պետք է ստորագրվի տեղեկատվության գաղտնիության պահպանման (չբացահայտման) համաձայնագիր:

48. Կազմակերպությունում ֆինանսական գործարքների, օգտագործողների գրանցման ու իրավասությունների տրամադրման բոլոր աշխատանքները պետք է կազմակերպված լինեն կիրառելով երկակի վերահսկման մեխանիզմը, այսինքն՝ մուտքագրումը, ստուգումը և հաստատումը պետք է կատարվեն տարբեր աշխատակիցների կողմից: Պետք է հնարավորինս բացառված լինի ցանկացած գործողության միանձնյա իրականացումը, այսինքն՝ գործողության նախաձեռնողը, ստուգողը և հաստատողը պետք է լինեն տարբեր՝ առնվազն երկու աշխատակից, ընդ որում՝ թույլատրելի է միայն ստուգման և հաստատման գործընթացի համատեղումը: Սույն կետում նշված պահանջները, բացառությամբ՝ օգտագործողների գրանցման ու իրավասությունների տրամադրման, կարող են չկատարվել Կազմակերպության կողմից միայն հստակ և գրավոր ձևով պատճառաբանված հիմնավորման առկայության դեպքում:

49. Կազմակերպության օգտագործողներին տրված իրավասությունները պետք է համապատասխանեն տվյալ աշխատակցի աշխատատեղի նկարագրին:

50. Կազմակերպության յուրաքանչյուր աշխատակից մեկ համակարգում պետք է ունենա միայն մեկ օգտագործողի միջոցով աշխատելու հնարավորություն, իսկ պահանջի կատարման անհնարինության դեպքում անհրաժեշտ է Կազմակերպության ղեկավարության վերին օղակի կողմից հաստատված հստակ հիմնավորման առկայություն, աշխատակցին տրամադրված յուրաքանչյուր հաջորդ օգտագործողը չպետք է ունենա հիմնական օգտագործողի հետ խաչվող կամ հիմնական օգտագործողի գործողությունների երկակի վերահսկման մեխանիզմը խախտող իրավասություն:

51. Կազմակերպության կողմից կիրառվող բոլոր «Գործառնական օր» ծրագրային համակարգերը, հերթական և արտահերթ ձևափոխությունները, թարմացումները և կամայական այլ փոփոխությունները հիմնական կիրառումից առաջ պետք է փորձարկվեն և հիմնական աշխատանքի տեղափոխվեն միայն փորձարկման դրական եզրակացության դեպքում:

52. Կազմակերպության ներքին տեղեկատվական ցանցից դուրս գտնվող կամայական աշխատակալանից յուրաքանչյուր հեռակա միացում պետք է իրականացվի բացառապես Կազմակերպության ղեկավարության վերին օղակի թույլտվությամբ՝ նախօրոք արտոնագրված օգտագործողների կողմից: Արտաքին մուտքերի անհրաժեշտության դադարման դեպքում տվյալ մուտքերն անմիջապես ապաակտիվացվում են:

53. Կազմակերպության համապատասխան աշխատակիցների կողմից պարբերաբար պետք է իրականացվեն Կազմակերպության առնվազն «Գործառնական օր» ծրագրային համակարգի և այլ կարևոր ու հույժ կարևոր դասակարգված ծրագրային համակարգերի էլեկտրոնային գրանցամատյանների, հեռակա աշխատանքների հատուկ գրանցամատյանների, ինչպես նաև հեռացված, մերժված և/կամ փոփոխված գործարքների/փաստաթղթերի մոնիթորինգ, որոնց արդյունքներն առնվազն եռամսյակը մեկ պետք է ներկայացվեն գործադիր ղեկավարությանը:

54. Կազմակերպությունում պետք է իրականացվի Կազմակերպության տեղեկատվական կայքի անվտանգության և ամբողջականության պարբերական ուսումնասիրություն:

55. Կազմակերպությունում պետք է իրականացվի միջազգային տեղեկատվական ցանցում (համացանցում) Կազմակերպության մասին հրապարակումների ուսումնասիրություն:

56. Կազմակերպությունում հեռակա աշխատանքների (հեռակա փորձարկումների) իրականացման դեպքում՝

- 1) նախապես որոշվում են հեռակա աշխատանքների իրականացման համար անհրաժեշտ և հասանելի շրջանակները, պլանավորվում և համաձայնեցվում Կազմակերպության ղեկավարության վերին օղակի հետ,

- 2) ստեղծվում (տրամադրվում) են առանձին օգտագործողներ անհատական և սահմանափակ արտոնություններով՝ կախված կանխորոշված աշխատանքի տեսակից,
- 3) իրականացված հեռակա աշխատանքների վերաբերյալ տվյալները գրանցվում են հատուկ գրանցամատյաններում:

Գլուխ 12. Տեղեկատվական անվտանգություն պահանջներ

57. Կազմակերպության տեղեկատվական անվտանգության հարցերով զբաղվում է ՏԱ պատասխանատուն, ՏԱ ստորաբաժանումը կամ Կազմակերպությանը համապատասխան պատվիրակման ծառայություններ մատուցող երրորդ անձը:

58. Կազմակերպության գաղտնագրման բանալիները պետք է փոփոխվեն առնվազն վեց ամիսը մեկ անգամ, եթե Կազմակերպության համար ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված այլ իրավական ակտերով ավելի երկար ժամանակ նախատեսված չէ:

59. Կազմակերպությունը, ՏԱ ապահովմանն ուղղված փաստաթղթերի, ընթացակարգերի, կանոնների և այլ կանոնակարգիչ փաստաթղթերի մշակման ժամանակ, պետք է հիմնվի այդ թվում նաև «Արգելված է ամեն ինչ, բացի ...» սկզբունքի վրա:

60. Կազմակերպության կողմից կիրառվող բոլոր «Գործառնական օր» ծրագրային համակարգերի, տեղեկատվական բազաների, ցանցային համակարգերի կառավարման գլխավոր օգտագործողը (ադմինիստրատորները)՝ առկայության դեպքում պետք է կասեցվեն, իսկ գաղտնաբառերը փակ և պատասխանատու աշխատակիցների կողմից կնքված ծրարներով պետք է պահպանվեն Կազմակերպության անվտանգության հարցերով զբաղվող ստորաբաժանման չիրկիզվող պահարանում: Այդ գաղտնաբառերը պետք է կիրառվեն միայն խիստ անհրաժեշտության, Կազմակերպության կողմից սահմանված դեպքերում և միայն գործադիր ղեկավարության գրավոր հրամանի առկայության պարագայում:

61. ՏԱ պատասխանատու անձը, ստորաբաժանումը կամ երրորդ անձը պետք է առնվազն իրականացնի՝

- 1) համակարգչային ցանցերի և ավտոմատացված համակարգերի անվտանգության միջոցառումների պահպանման վերահսկում, վերլուծությունների իրականացում,
- 2) Կազմակերպության ներքին ցանցի խոցելիության թեստերի կազմակերպում (իրականացում) և ցանցի օգտագործողների ակտիվության մոնիթորինգ,
- 3) տվյալների բազաների հասանելիության մոնիթորինգ,
- 4) արտակարգ իրավիճակների վերահսկում և վերլուծությունների իրականացում,
- 5) ավտոմատացված համակարգերի օգտագործողների գրանցման և/կամ հեռացման հաստատում,
- 6) համակարգչային ցանցերի և ավտոմատացված համակարգերի օգտագործողների գործողությունների և հասանելիությունների վերլուծություն,
- 7) Կազմակերպության էլեկտրոնային գրանցամատյանների վերլուծություն,
- 8) նոր ձեռք բերվող կամ մշակվող կիրառական ծրագրերի համար անհրաժեշտ անվտանգության միջոցառումների սահմանում և ներկայացում համապատասխան ստորաբաժանմանը,
- 9) մասնակցություն նոր ձեռք բերվող կամ մշակվող կիրառական ծրագրերի թեստավորմանը,
- 10) տեղեկատվության անվտանգության պահանջների վերաբերյալ աշխատակիցների ուսուցում, համապատասխան ձեռնարկների մշակում,
- 11) Կազմակերպության կողմից սահմանված պարբերականությամբ հաշվետվությունների ներկայացում Կազմակերպության ղեկավարության վերին օղակին:

62. Կազմակերպության կողմից որևէ կերպով դասակարգված էլեկտրոնային տեղեկատվությունը պետք է պահպանվի առնվազն գաղտնագրված եղանակով:

63. Կազմակերպությունում պետք է առկա լինի դասակարգված տեղեկատվության օգտագործողների ցուցակ (արտոնագրված օգտագործողների ցուցակ)՝ համապատասխանեցված Կազմակերպության անվտանգության քաղաքականության հետ: Նշված պահանջը պետք է արտացոլվի Կազմակերպության համապատասխան աշխատակիցների Աշխատատեղի նկարագրում:

64. Կազմակերպության տեղեկատվական համակարգերում շրջանառվող դասակարգված տեղեկատվությունը պետք է արտապատկերվի էլեկտրոնային գրանցամատյաններում:

65. Դասակարգված տեղեկատվության վերաբերյալ էլեկտրոնային գրանցամատյանները հանդիսանում են գաղտնիք պարունակող փաստաթղթեր, որոնք պետք է հասանելի լինեն միայն արտոնագրված օգտագործողներին:

Գլուխ 13. Ցանցային անվտանգություն

66. Կազմակերպության ցանցի կառուցվածքը հաստատվում է Կազմակերպության ղեկավարության վերին օղակի կողմից:

67. Կազմակերպության ցանցերի հետ կապված փաստաթղթերը հանդիսանում են գաղտնի և պետք է հասանելի լինեն միայն արտոնագրված օգտագործողներին:

68. Կազմակերպության ցանցը պետք է կառուցված լինի այնպես, որ ցանցին կամայական արտաքին հարցում անցնի առնվազն մեկ միջցանցային էկրանի միջով:

69. Կազմակերպության համապատասխան աշխատակցի կողմից պետք է մշակվեն և պարբերաբար վերանայվեն ցանցերում տեղեկատվության հոսքի ֆիլտրացման կանոնները:

70. Կազմակերպության ներքին ցանցին միացված համակարգիչները համացանցին կարող են միանալ միայն Կազմակերպության ինտերնետային պրովայդերների միջոցով՝ օգտագործելով միայն Կազմակերպության ներքին տեղեկատվական ցանցը: Արգելվում է Կազմակերպության ներքին ցանցի համակարգիչների ուղիղ միացումը համացանցին, օրինակ՝ տարբեր տեսակի շարժական մոդեմների կիրառմամբ:

71. Կազմակերպության կողմից սահմանված պարբերականությանը պետք է ուսումնասիրվի ցանցի աշխատունակությունը գերծանաբեռնված ռեժիմներում:

72. Կազմակերպության կողմից պետք է դիտարկվեն միջցանցային էկրանների համար Կազմակերպության կողմից սահմանված բոլոր նախագծուշական ցուցումները:

73. Կազմակերպության կողմից պետք է բացահայտվեն ներքին ցանցի բոլոր վտանգավոր կետերը, ներքին ցանցին արտաքին ցանկացած միացման հնարավոր տեղերը:

74. Կազմակերպության տարածքային ստորաբաժանումների միջև տեղեկատվական ցանցերով շրջանառվող տեղեկատվությունը պետք է լինի առնվազն ծածկագրված:

Գլուխ 14. Ծրագրային անվտանգություն

75. Մշակող կազմակերպության ստեղծած՝ գլխավոր աղմինիստրատորի գաղտնաբառը ծրագրի վերջնական գործարկումից և ծրագրի ընդունման-հանձնման ակտը ստորագրելուց անմիջապես հետո պետք է փոխվի, իսկ փոխված գաղտնաբառը փակ ծրարի միջոցով պետք է հանձնվի Կազմակերպության գործադիր ղեկավարին, իսկ գլխավոր աղմինիստրատոր օգտագործողի միջոցով ծրագրային համակարգի աղմինիստրատոր օգտագործող ստեղծելուց անմիջապես հետո գլխավոր աղմինիստրատոր օգտագործողը պետք է կասեցվի:

76. Կազմակերպությունում ցանկացած ծրագրային ապահովման ներդրումը պետք է իրականացվի համապատասխան փորձարկումներից հետո: Ընդ որում՝ փորձարկման ժամանակ արգելվում է օգտագործել Կազմակերպության իրական հաճախորդների տվյալները:

77. Կազմակերպության ծրագրային կարգաբերումների կամայական նորացումները և թարմացումները նույնպես պետք է ներդրվեն միայն փորձարկումներից հետո:

78. Արգելվում է կամայական չարտոնված մուտքի հնարավորության առկայությունը:

79. Արգելվում է այլ անձի կողմից օգտագործվող անունով համակարգ մուտք գործելը՝ բացառությամբ արտակարգ իրավիճակներում, միայն Կազմակերպության ղեկավարության վերին օղակի թույլտվության առկայության դեպքում:

80. «Գործառնական օր» ծրագրային համակարգի ինքնուրույն մշակման դեպքում Կազմակերպությունում պետք է առկա լինեն՝

- 1) մշակված տեխնիկական առաջադրանքը,
- 2) ծրագրային համակարգի մշակմանը մասնակցած հիմնական և/կամ ժամկետային պայմանագրով աշխատող աշխատակիցների ցուցակը, որտեղ պետք է նշվեն նաև նրանց զբաղեցրած պաշտոնները,
- 3) ծրագրի մշակման լեզուն և ինտերֆեյսը,
- 4) ծրագրի վերջնական շահագործվող տարբերակի ծրագրային կոդերը կրող սկավառակների գտնվելու վայրը,
- 5) ծրագրերի թեստավորման մասնակիցների ցուցակը, մասնակիցների մասնագիտական որակավորումը, Կազմակերպությունում զբաղեցրած պաշտոնը,
- 6) յուրաքանչյուր թեստավորման արձանագրությունը, թեստավորող խմբի մասնակիցների եզրակացությունը, գործադիր տնօրենի և մասնակիցների ստորագրությունները,
- 7) ծրագիրն օգտագործող ստորաբաժանումների աշխատակիցների կողմից թեստավորմանը մասնակցելու մասին փաստաթղթերը,

- 8) ծրագրի վերջնական շահագործվող տարբերակի ծրագրային կոդերի մեջ փոփոխություններ կատարելու հնարավորություններ ունեցող աշխատակիցների ցուցակը,
- 9) ծրագրի օգտագործողների ուղեցույցը կամ այլ ուղղորդող գրքեր, փաստաթղթեր:
81. «Գործառնական օր» ծրագրային համակարգը որևէ մշակող ընկերությանը պատվիրակելու դեպքում Կազմակերպությունում պետք է առկա լինեն՝
 - 1) ծրագրային համակարգի վերաբերյալ Կազմակերպության և մշակող ընկերության միջև կնքված պայմանագիր,
 - 2) մշակող ընկերությանը ներկայացված տեխնիկական առաջադրանքը և պահանջները,
 - 3) նոր մշակված ծրագրային ապահովման թեստավորման արձանագրությունը և այլ փաստաթղթեր, որոնք պարունակում են թեստավորման արդյունքները, թեստավորող խմբի մասնակիցների եզրակացությունը, ղեկավարության վերին օղակի և մասնակիցների ստորագրությունները,
 - 4) Կազմակերպության և մշակող ընկերության կողմից ստորագրված ընդունման-հանձնման ակտը,
 - 5) մշակող ընկերության տեղեկատվական տեխնոլոգիաների վերաբերյալ հեղինակավոր աուդիտորական կազմակերպության եզրակացությունը,
 - 6) մշակող ընկերության՝ միջազգային ընդունված չափանիշներին համապատասխանությունը հավաստող վկայագիր կամ միջազգային հավաստագրման որևէ կազմակերպության կողմից թողարկված վկայագիր կամ որևէ ապահովագրական ընկերությունում ծրագրային համակարգի ապահովագրված լինելը հավաստող փաստաթուղթ,
 - 7) Կազմակերպության, մշակող ընկերության և էսքրոու (Escrow) ծառայություններ մատուցող երրորդ ընկերության միջև «Գործառնական օր» ծրագրային համակարգի ծրագրային կոդերի պահուստային պահպանման և համապատասխան արտակարգ իրավիճակում Կազմակերպությանը հանձնման վերաբերյալ պայմանագիր:
82. «Գործառնական օր» ծրագրային համակարգի նոր կամ թարմացված տարբերակը ներդրվում է միայն այն դեպքում, երբ այն՝
 - 1) անցել է թեստավորման բոլոր փուլերը, և առկա է թեստավորող հանձնաժողովի դրական եզրակացությունը,
 - 2) ընդունվել է համակարգի պատվիրատուի (օգտագործողի) կողմից՝ ընդունման – հանձնման ակտի ստորագրմամբ:
83. Կազմակերպությունը պետք է ձեռք բերի միայն արտոնագրված ծրագրային համակարգեր:
84. Կազմակերպությունը պետք է կատարի ծրագրային ապահովումների պարբերական թարմացումներ:
85. Կազմակերպության «Գործառնական օր» Ծրագրային համակարգի թեստավորումների հետ կապված փաստաթղթերը հանդիսանում են գաղտնի և պետք է հասանելի լինեն միայն արտոնագրված օգտագործողներին:

Գլուխ 15. Ֆիզիկական անվտանգություն

86. Կազմակերպության Սերվեր հանդիսացող համակարգիչները պետք է պահպանվեն համապատասխան առանձնացված (սերվերային) սենյակներում:
87. Սերվերային սենյակը պետք է համապատասխանի հետևյալ չափանիշներին.
 - 1) լինի առանձնացված հարակից տարածքներից ոչ թափանցիկ նյութերից (օրինակ՝ չլինի ապակուց) պատրաստված պատերով,
 - 2) սերվերային սենյակի դուռը պետք է հանդիսանա միակ ճանապարհը այնտեղ մուտք գործելու կամ դուրս գալու համար,
 - 3) ունենա հակահրդեհային պաշտպանության համակարգ,
 - 4) ունենա շարժման գրանցման/հայտնաբերման համակարգ և/կամ տվիչներ,
 - 5) ունենա համակարգիչների բնականոն աշխատանքն ապահովելու համար անհրաժեշտ ջերմաստիճանը, օդի խոնավությունը կարգավորող և պահպանող համակարգ, ինչպես նաև օդափոխության համակարգ,
 - 6) ունենա տեսահսկման համակարգ, որը պետք է տեղադրված լինի այնպես, որ հնարավորություն լինի հսկելու սերվերային սենյակում տեղի ունեցող ցանկացած իրադարձություն,
 - 7) ունենա դռան ինքնաբերաբար փակման համակարգ,
 - 8) սերվերային սենյակի մուտքի/ելքի գրանցման ընթացակարգ (առնվազն պետք է գրանցվի մուտք/ելք գործողի անուն-ազգանունը, մուտքի/ելքի ժամը և ամսաթիվը),

- 9) սերվերային սենյակը պետք է ունենա անխափան էլեկտրասնուցման համակարգ, որը պետք է ապահովի ինչպես սերվերների անխափան աշխատանքը, այնպես էլ այս գլխում նշված տեսահսկման, հակահրդեհային պաշտպանության, շարժման գրանցման և հայտնաբերման, ջերմաստիճանը պահպանող, օդափոխության համակարգերի անխափան աշխատանքը առնվազն հիմնական սերվերներից այլ վայրում գտնվող պահուստային սերվերներին անցնելու ժամանակահատվածում,
- 10) եթե սերվերային սենյակն ունի պատուհան, ապա այն պետք է լինի դրսից ճաղապատ ու միշտ լինի փակ և կարող է բացվել միայն Կազմակերպության ղեկավարության վերին օղակի գրավոր որոշման ու հստակ պատճառաբանության առկայության դեպքում:
88. Կազմակերպության բոլոր տեխնիկական սարքավորումները պետք է հողանցվեն:
89. Կազմակերպության տեխնիկաժրագրային սարքավորումները պետք է ունենան նույնականացուցիչներ:
90. Ցանցային միացման կետերը պետք է ֆիզիկապես պաշտպանված լինեն:

Գլուխ 16. Ներքին աուդիտ

91. Եթե Կազմակերպությունն ունի ներքին աուդիտի ստորաբաժանում, ապա դրա կազմում պետք է ներառվի տեղեկատվական տեխնոլոգիաների աուդիտում մասնագիտացված և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների աուդիտ իրականացնող աշխատակից:
92. Եթե Կազմակերպությունը չունի ներքին աուդիտի ստորաբաժանում, ապա Կազմակերպությունը պետք է ունենա տեղեկատվական տեխնոլոգիաների աուդիտ իրականացնելու պարտականություններով օժտված աշխատակից:
93. Կազմակերպությունում տեղեկատվական տեխնոլոգիաների աուդիտով զբաղվող ստորաբաժանում կամ աշխատակցի առկայությունը պարտադիր չէ, եթե Կազմակերպությունը տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ներքին աուդիտի իրականացումը պատվիրակում է երրորդ անձի:

Գլուխ 17. Պատվիրակում

94. Կազմակերպությունը կարող է մասնակիորեն կամ ամբողջությամբ պատվիրակել տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ենթակառուցվածքի աշխատանքները՝ հաշվի առնելով համապատասխան ՀՀ օրենքներով և նորմատիվ իրավական այլ ակտերով սահմանված սահմանափակումները:

*ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի
2013 թվականի հուլիսի 9-ի
թիվ 173-Ն որոշմամբ հաստատված*

«Տեղեկատվական անվտանգության ապահովման վերաբերյալ» կարգի

Հավելված 1

Տիպային պարտականությունների անհամադրելիության մատրից

	Ծրագրավորողներ	Օգնության ծառայություն	Տվյալների հենքի ադմինիստրատոր	Ցանցային ադմինիստրատոր	Համակարգերի ադմինիստրատոր
Ծրագրավորողներ			X	X	X
Օգնության ծառայություն					
Տվյալների հենքի ադմինիստրատոր	X			X	X
Ցանցային ադմինիստրատոր	X		X		X
Համակարգերի ադմինիստրատոր	X		X	X	

*Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2007 թվականի
հոկտեմբերի 2-ի թիվ 311-Ն որոշման մեջ լրացումներ և փոփոխություններ
կատարելու մասին**

Նպատակ ունենալով հստակեցնել ապահովագրական գործունեության հիմնական տնտեսական նորմատիվների հաշվարկում ընդգրկվող տարրերը,

հիմք ընդունելով «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 58-րդ հոդվածի 2-րդ մասը, «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 20-րդ հոդվածի «ե» կետը և «Իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 16-րդ հոդվածը և 70-րդ հոդվածի 1-ին մասը՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհուրդը ո ռ ո շ ու մ է .

1. ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի 2007 թ. հոկտեմբերի 2-ի ««Ապահովագրական գործունեության հիմնական տնտեսական նորմատիվների չափը, ձևավորման և հաշվարկման կարգը, վերաապահովագրողին չարգելված համարելու չափանիշները» կանոնակարգ 3/02-ը հաստատելու մասին» թիվ 311-Ն որոշմամբ հաստատված «Ապահովագրական գործունեության հիմնական տնտեսական նորմատիվների չափը, ձևավորման և հաշվարկման կարգը, վերաապահովագրողին չարգելված համարելու չափանիշները» կանոնակարգ 3/02-ում (այսուհետ՝ Կանոնակարգ 3/02) կատարել հետևյալ լրացումները և փոփոխությունները.

1) Կանոնակարգ 3/02-ի 2-րդ կետը լրացնել 20-րդ ենթակետով՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«20) «փոխկապակցված անձինք» հասկացությունն ունի «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքում կիրառվող նշանակությունը՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ փոխառուն (անձը) և այլ իրավաբանական անձ փոխկապակցված են միայն այն հիմքով, որ պետությունը, Միջազգային ֆինանսական կորպորացիան, Եվրոպական վերակառուցման և զարգացման բանկը և (կամ) Ասիական զարգացման բանկը տիրապետում է (են) փոխառուի (անձի) և այդ իրավաբանական անձի ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փայամասնակցությունների) 20 տոկոսից ավելին կամ իրավունք ունի (ունեն) օրենքով չարգելված այլ ձևով կանխորոշելու նրանց որոշումները»:

2) Կանոնակարգ 3/02-ի 17-րդ կետի 9-րդ ենթակետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«9) սույն կետի 4-րդ ենթակետում նշված կազմակերպություններից տարբեր այլ առևտրային կազմակերպության կանոնադրական կապիտալում կատարված ներդրումների հաշվեկշռային արժեքի և սույն ենթակետի «ա», «բ» և «գ» պարբերություններում նշված մեծությունների տարբերություններից առավելագույնի չափով.

ա. եթե կանոնադրական կապիտալում ներդրումը կազմում է տվյալ անձի կանոնադրական կապիտալի 5 տոկոսը կամ ավելին, կամ

բ. եթե կանոնադրական կապիտալում ներդրումը փոքր է տվյալ անձի կանոնադրական կապիտալի 5 տոկոսից, սակայն գերազանցում է ապահովագրական ընկերության ընդհանուր կապիտալի հաշվեկշռային մեծության 15 տոկոսը, կամ

գ. եթե բոլոր անձանց կանոնադրական կապիտալներում ներդրումները գերազանցում են ապահովագրական ընկերության ընդհանուր կապիտալի հաշվեկշռային մեծության 35 տոկոսը: Ընդ որում, սույն պարբերության պահանջը բավարարող ներդրումները նվազեցվում են հիմնական կապիտալի մեծությունից, եթե այդ ներդրումներն արդեն իսկ չեն նվազեցվել սույն կետի «ա» կամ «բ» պարբերությունների համաձայն»:

3) Կանոնակարգ 3/02-ի 25-րդ կետը լրացնել նոր 10-րդ ենթակետով՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«10) Եվրոպական վերակառուցման և զարգացման բանկի, Եվրոպական կենտրոնական բանկի, Եվրոպական ներդրումային բանկի, այլ միջազգային կազմակերպությունների (որոնց անդամակցում է Հայաստանի Հանրապետությունը) կողմից թողարկված ոչ պետական պարտատոմսեր՝ ընթացիկ (շուկայական) արժեքով»:

* Ոչ պաշտոնական հրատարակություն:

Ընդունված է ՀՀ ԿԲ խորհրդի կողմից 2013 թ. հուլիսի 23-ին:

Փրանցված է ՀՀ արդարադատության նախարարության կողմից 6.08.2013 թ. (ՀՀԳՏ N25 (469)¹, 15.08.2013):

- 4) Կանոնակարգ 3/02-ի 30-րդ կետի աղյուսակի 3-րդ կետում «կորպորատիվ արժեթղթեր՝ ընթացիկ (շուկայական) արժեքով» բառերից հետո լրացնել «Եվրոպական վերակառուցման և զարգացման բանկի, Եվրոպական կենտրոնական բանկի, Եվրոպական ներդրումային բանկի, այլ միջազգային կազմակերպությունների (որոնց անդամակցում է Հայաստանի Հանրապետությունը) կողմից թողարկված ոչ պետական պարտատոմսեր՝ ընթացիկ (շուկայական) արժեքով» բառերը:
- 5) Կանոնակարգ 3/02-ի Հավելված 2-ի Աղյուսակ 1-ի 6-րդ կետն ուժը կորցրած ճանաչել:
- 6) Կանոնակարգ 3/02-ի Հավելված 2-ի 15-րդ կետի առաջին ենթակետում «ռիսկի կշռով, եթե» բառերից հետո լրացնել «որպես գրավ հանդես է գալիս տվյալ ապահովագրական ընկերությունում պահվող Հայաստանի Հանրապետության դրամը, առաջին խմբի մեջ մտնող արտարժույթային միջոցները, ռուբլին, կամ եթե» բառերով:
- 7) Կանոնակարգ 3/02-ի Հավելված 2-ի 15.1-րդ կետի վերջին պարբերության մեջ «(համաձայն սույն հավելվածի Աղյուսակ 1-ի՝ հաշվի առնելով ռեպո համաձայնագրով վաճառված արժեթղթի արժույթը)» բառերը փոխարինել «(համաձայն սույն հավելվածի Աղյուսակ 1-ի՝ հաշվի առնելով ռեպո համաձայնագրով տրամադրված դրամական միջոցների արժույթը)» բառերով:
2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը, բացառությամբ սույն որոշման 1-ին կետի 5-րդ և 6-րդ ենթակետերի, որոնք ուժի մեջ են մտնում սույն որոշման ընդունման օրվան հաջորդող վեցերորդ ամսվան հաջորդող ամսվա 1-ին:

*ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահ Ա. ԶԱՎԱԴՅԱՆ
25 հուլիսի 2013 թ., N 176-Ն*

*«Հաշվետու թողարկողի կանոնադրական կապիտալում մասնակցության ձեռքբերման, ավելացման և նվազման վերաբերյալ տեղեկացման և բացահայտման կարգը» կանոնակարգ 4/15-ը հաստատելու մասին**

Հաշվի առնելով, որ հաշվետու թողարկողների կանոնադրական կապիտալում կարող են ձեռք բերվել մասնակցություններ, որոնց արդյունքում բաժնետերեր կարող է ազդեցություն գործել թողարկողի գործունեության վրա, ուստի և ազդել ներդրողների որոշումների կայացման վրա,

նպատակ ունենալով հաշվետու թողարկողների բաժնետերերի վերաբերյալ տեղեկությունների բացահայտման միջոցով ներդրողների որոշումների կայացման համար ապահովել պատշաճ թափանցիկություն,

հիմք ընդունելով «Արժեթղթերի շուկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 154-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերը, 156-րդ հոդվածը և ղեկավարվելով «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 20-րդ հոդվածի «ե» կետով և «Իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 16-րդ հոդվածով՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհուրդը **ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ Է .**

1. Հաստատել «Հաշվետու թողարկողի կանոնադրական կապիտալում մասնակցության ձեռքբերման, ավելացման և նվազման վերաբերյալ տեղեկացման և բացահայտման կարգը» կանոնակարգ 4/15-ը՝ համաձայն Հավելվածի (կցվում է):

2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահ Ա. ԶԱՎԱՂՅԱՆ
25 հուլիսի 2013 թ., N 177-Ն

Հավելված

Հաստատված է
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
2013 թվականի հուլիսի 23-ի թիվ 177-Ն որոշմամբ

«ՀԱՇՎԵՏՈՒ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՁԵՐՔԲԵՐՄԱՆ, ԱՎԵԼԱՑՄԱՆ ԵՎ ՆՎԱԶՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՑՄԱՆ ԵՎ ԲԱՑԱՀԱՅՏՄԱՆ ԿԱՐԳԸ»
ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ 4/15-Ը

ԳԼՈՒԽ 1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն կանոնակարգը սահմանում է «Արժեթղթերի շուկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 153-րդ հոդվածով նախատեսված բաժնետիրական ընկերությունների (այսուհետ՝ հաշվետու թողարկող) կանոնադրական կապիտալում ցանկացած անձի կողմից «Արժեթղթերի շուկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 154-րդ հոդվածով սահմանված մասնակցությունների ձեռքբերման, ավելացման և նվազման վերաբերյալ հաշվետու թողարկողին և Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկին (այսուհետ՝ Կենտրոնական բանկ) տեղեկացման կարգը, ինչպես նաև հաշվետու թողարկողի կողմից այդ տեղեկատվության բացահայտման կարգը:

* Ոչ պաշտոնական հրատարակություն:

Ընդունված է ՀՀ ԿԲ խորհրդի կողմից 2013 թ. հուլիսի 23-ին:

Գրանցված է ՀՀ արդարադատության նախարարության կողմից 6.08.2013 թ. (ՀՀԳՏ N25 (469)¹, 15.08.2013):

2. Սույն կանոնակարգում օգտագործված այլ հասկացություններն օգտագործվում են «Արժեթղթերի շուկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում կիրառվող իմաստով:

**ԳԼՈՒԽ 2. ՀԱՇՎԵՏՈՒ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ
ՁԵՌՔԲԵՐՄԱՆ, ԱՎԵԼԱՑՄԱՆ ԵՎ ՆՎԱԶՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻՆ ԵՎ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՑՄԱՆ ԿԱՐԳԸ**

3. Հաշվետու թողարկողի կանոնադրական կապիտալում «Արժեթղթերի շուկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 154-րդ հոդվածով սահմանված մասնակցության ձեռքբերման, ավելացման կամ նվազման դեպքում յուրաքանչյուր անձ (անձամբ կամ փոխկապակցված անձանց միջոցով) այդ մասին տեղեկատվություն է ներկայացնում Կենտրոնական բանկին և հաշվետու թողարկողին՝ համաձայն սույն կանոնակարգի Հավելված 1-ի և Հավելված 2-ի:

4. Սույն կանոնակարգի 3-րդ կետով պահանջվող տեղեկատվությունը Կենտրոնական բանկին և հաշվետու թողարկողին է ներկայացվում առձեռն կամ պատվիրված մամակով՝ տպագրված մասնակցի կամ փոխկապակցված անձանցից մեկի (ֆիզիկական անձի դեպքում) կամ այդ մասնակցի իրավասու անձի (իրավաբանական անձի դեպքում) կողմից: Այն անձինք, որոնք միացված են Սի-Բի-Էյ-Նեթ համակարգին, կարող են սույն կետով նախատեսված տեղեկատվությունը Կենտրոնական բանկ ներկայացնել էլեկտրոնային տարբերակով՝ էլեկտրոնային-թվային ստորագրությամբ՝ Սի-Բի-Էյ-Նեթ համակարգի միջոցով, իսկ անհնարինության դեպքում՝ էլեկտրոնային կրիչով:

5. Եթե մասնակիցը կամ փոխկապակցված անձանցից որևէ մեկն արդեն ներկայացրել է սույն կանոնակարգի 3-րդ կետով սահմանված տեղեկատվությունը, ապա մյուս փոխկապակցված անձանց կամ մասնակցի կողմից տվյալ տեղեկատվությունը համարվում է ներկայացված:

**ԳԼՈՒԽ 3. ՀԱՇՎԵՏՈՒ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՁԵՌՔԲԵՐՄԱՆ,
ԱՎԵԼԱՑՄԱՆ ԵՎ ՆՎԱԶՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՑՎՈՒԹՅԱՆ ԲԱՑԱՀԱՅՏՄԱՆ ԿԱՐԳԸ**

6. Հաշվետու թողարկողը սույն կանոնակարգի 2-րդ գլխի համաձայն ստացված տեղեկատվությունը հրապարակում է որպես էական փաստեր և տեղեկություններ՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2008 թվականի մարտի 11-ի թիվ 68-Ն որոշմամբ հաստատված «Ազդագիր և հաշվետու թողարկողների հաշվետվություններ» կանոնակարգ 4/04-ով սահմանված կարգով: Ընդ որում, սույն կետի համաձայն՝ մասնակցի վերաբերյալ հրապարակվող տեղեկատվությունը ներառում է մասնակցի, նրա հետ փոխկապակցված անձի անունը, ազգանունը, հայրանունը (ֆիզիկական անձանց դեպքում), անվանումը, կազմակերպական-իրավական ձևը (իրավաբանական անձանց դեպքում), մասնակցին և նրա հետ փոխկապակցված անձանց պատկանող հաշվետու թողարկողի բաժնետոմսերի ընդհանուր քանակը և տոկոսային մեծությունը:

7. Հաշվետու թողարկողը սույն կանոնակարգի 2-րդ գլխի համաձայն ստացված տեղեկատվությունը բացահայտում է կարգավորվող շուկայի օպերատորին՝ որպես էական փաստեր և տեղեկություններ կարգավորվող շուկայի օպերատորի կողմից սահմանված կարգով:

«Հաշվետու թողարկողի կանոնադրական կապիտալում մասնակցության ձեռքբերման, ավելացման և նվազման վերաբերյալ տեղեկացման և բացահայտման կարգը» կանոնակարգ 4/15-ի

ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՁԵՌՔԵՐՄԱՆ ԿԱՄ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԱՎԵԼԱՑՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՑՈՒՄ

(ֆիզիկական անձի համար՝ անունը, ազգանունը, հայրանունը, անձը հաստատող փաստաթղթի նույնականացման համարը և սերիան, բնակության վայրը, կապի միջոցները, իրավաբանական անձի համար՝ անվանումը, ՀՎՀՀ-ն, գրանցման վայրը, կապի միջոցները)

(փոխկապակցված ֆիզիկական անձի համար՝ անունը, ազգանունը, հայրանունը, անձը հաստատող փաստաթղթի նույնականացման համարը և սերիան, բնակության վայրը, կապի միջոցները, փոխկապակցված իրավաբանական անձի համար՝ անվանումը, կազմակերպական-իրավական ձևը, ՀՎՀՀ-ն, գրանցման վայրը, կապի միջոցները (այս տողը լրացվում է փոխկապակցված անձանց միջոցով մասնակցության ձեռքբերման դեպքում))

(հաշվետու թողարկողի անվանումը, ՀՎՀՀ-ն)

Տեղեկություններ մասնակցին և փոխկապակցված անձանց պատկանող արժեթղթերի վերաբերյալ

Բաժնետոմսի տարբերակիչ ծածկագիրը (ISIN)	Նախքան մասնակցության ձեռքբերումը (ավելացումը) հաշվետու թողարկողի բաժնետոմսեր				Մասնակցության ձեռքբերումից (ավելացումից) հետո հաշվետու թողարկողի բաժնետոմսեր				Մասնակցության ձեռքբերման (ավելացման) ամսաթիվը (օր/ամիս/տարի)
	մասնակից		փոխկապակցված անձինք		մասնակից		փոխկապակցված անձինք		
	քանակը	%	քանակը	%	քանակը	%	քանակը	%	

Հավաստիացնում եմ, որ սույն փաստաթղթում պարունակվող տեղեկատվությունը արժանահավատ է և ամբողջական: Գիտակցում եմ, որ որևէ տեղեկատվության կեղծ ներկայացումը հանգեցնում է օրենքով սահմանված պատասխանատվության:

Ստորագրություն _____

Ամսաթիվ _____
(օր/ամիս/տարի)

**«Հաշվետու թողարկողի կանոնադրական կապիտալում
մասնակցության ձեռքբերման, ավելացման և նվազման
վերաբերյալ տեղեկացման և բացահայտման կարգը» կանոնակարգ 4/15-ի**

ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՆՎԱԶՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՑՈՒՄ

(Ֆիզիկական անձի համար՝ անունը, ազգանունը, հայրանունը, անձը հաստատող փաստաթղթի նույնականացման համարը և սերիան, բնակության վայրը, կապի միջոցները, իրավաբանական անձի համար՝ անվանումը, ՀՎՀՀ-ն, գրանցման վայրը, կապի միջոցները)

(փոխկապակցված ֆիզիկական անձի համար՝ անունը, ազգանունը, հայրանունը, անձը հաստատող փաստաթղթի նույնականացման համարը և սերիան, բնակության վայրը, կապի միջոցները, փոխկապակցված իրավաբանական անձի համար՝ անվանումը, ՀՎՀՀ-ն, գրանցման վայրը, կապի միջոցները (այս տողը լրացվում է փոխկապակցված անձանց միջոցով մասնակցության նվազեցման դեպքում))

(հաշվետու թողարկողի անվանումը, ՀՎՀՀ-ն)

Տեղեկություններ մասնակցին և փոխկապակցված անձանց պատկանող արժեթղթերի վերաբերյալ

Բաժնետոմսի տարբերակիչ ծածկագիրը (ISIN)	Նախքան մասնակցության նվազեցումը հաշվետու թողարկողի բաժնետոմսեր				Մասնակցության նվազեցումից հետո հաշվետու թողարկողի բաժնետոմսեր				Մասնակցության նվազեցման ամսաթիվը (օր/ամիս/տարի)
	մասնակից		փոխկապակցված անձինք		մասնակից		փոխկապակցված անձինք		
	քանակը	%	քանակը	%	քանակը	%	քանակը	%	

*Հավաստիացնում եմ, որ սույն փաստաթղթում պարունակվող տեղեկատվությունը արժանահավատ է և ամբողջական:
Գիտակցում եմ, որ որևէ տեղեկատվության կեղծ ներկայացումը հանգեցնում է օրենքով սահմանված պատասխանատվության:*

Ստորագրություն _____

Ամսաթիվ _____

(օր/ամիս/տարի)

*«Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի վճարահաշվարկային համակարգի կամ տեղեկատվական համակարգերի մասնակիցների կողմից իրավապահության կառուցվածքը, ինչպես նաև հաճախորդների հաշվեհամարների կառուցվածքը սահմանելու մասին կարգը» հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2002 թվականի դեկտեմբերի 5-ի թիվ 394-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին**

Չափի առնելով Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից լիցենզավորվող և վերահսկվող կազմակերպությունների գործունեությունը կարգավորող իրավական ակտերում կատարված փոփոխությունները, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից լիցենզավորվող նոր ֆինանսական կազմակերպություններին կողերի տրամադրման համար նախատեսված միջակայքերի հստակեցման անհրաժեշտությունը, որ հաշվետու թողարկողների կանոնադրական կապիտալում կարող են ձեռք բերվել մասնակցություններ, որոնց արդյունքում բաժնետերեր կարող է ազդեցություն գործել թողարկողի գործունեության վրա, ուստի և ազդել ներդրողների որոշումների կայացման վրա,

Նպատակ ունենալով սահմանել Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի վճարահաշվարկային համակարգի կամ տեղեկատվական համակարգերի մասնակիցների համար կողերի տրամադրման նպատակով սահմանված թվերի միջակայքերը, ինչպես նաև սահմանել բանկերի կողմից հաճախորդների համար բացվող դրամական հաշվեհամարների կառուցվածքը,

հիմք ընդունելով «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 5-րդ հոդվածի 1-ին մասի «բ» և 2-րդ մասի «ե» ենթակետերը և 20-րդ հոդվածի «ե» և «իդ» կետերը, «Վճարահաշվարկային համակարգերի և վճարահաշվարկային կազմակերպությունների մասին» ՀՀ օրենքի 17-րդ հոդվածի 1-ին մասի «ա» կետը և 2-րդ մասը, «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 41-րդ հոդվածը, «Իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 16-րդ հոդվածը և 72-րդ հոդվածի 1-ին մասի «բ» պարբերությունը՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհուրդը որոշում է .

1. Հաստատել «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի վճարահաշվարկային կամ տեղեկատվական համակարգերի մասնակիցների կողմից իրավապահության կառուցվածքը, ինչպես նաև հաճախորդների հաշվեհամարների կառուցվածքը սահմանելու մասին» կարգը՝ համաձայն Հավելվածի (կցվում է):

2. Սույն որոշումն ուժի մեջ մտնելու օրվանից ուժը կորցրած ճանաչել Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2002 թվականի դեկտեմբերի 5-ի ««Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի վճարահաշվարկային համակարգի մասնակիցների, վերջիններիս հաճախորդների հաշվեհամարների, ինչպես նաև տեղեկատվական համակարգերի մասնակիցների կողմից իրավապահության կառուցվածքը, ինչպես նաև հաճախորդների հաշվեհամարների կառուցվածքը սահմանելու մասին» թիվ 394-Ն որոշումը:

3. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահ Ա. ԶԱՎԱՂՅԱՆ
25 հուլիսի 2013 թ., N 178-Ն

* Ոչ պաշտոնական հրատարակություն:

Ընդունված է ՀՀ ԿԲ խորհրդի կողմից 2013 թ. հուլիսի 23-ին:

Գրանցված է ՀՀ արդարադատության նախարարության կողմից 6.08.2013 թ. (ՀՀԳՏ N25 (469)¹, 15.08.2013):

ԿԱՐԳ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԿԱՍ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐԻ ԿՈՂԱՎՈՐՄԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ, ԻՆՉՊԵՍ ՆԱԵՎ
ՀԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐԻ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՀԱՄԱՐՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ՍԱՀՄԱՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

ԳԼՈՒԽ 1. ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԱՈՐԱԿԱՆ

1. Սույն կարգով սահմանվում է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ Կենտրոնական բանկ) վճարահաշվարկային համակարգի մասնակիցների, Կենտրոնական բանկի համապատասխան տեղեկատվական համակարգերի մասնակիցների միասնական կողմավորման կարգը: Ինչպես նաև սահմանվում է ֆինանսական կազմակերպության կողմից բացվող դրամական հաշվեհամարների կառուցվածքը:

2. Սույն կարգը չի սահմանում Կենտրոնական բանկի վճարային և տեղեկատվական համակարգերի մասնակցության սկզբունքները, ինչպես նաև «Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված հաշվետվություն տրամադրող անձանց հաշվառման գործընթացը:

ԳԼՈՒԽ 2. ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

3. Սույն կարգում կիրառվող հիմնական հասկացությունները ունեն հետևյալ իմաստը.

- 1) **Բանկ**՝ «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի (ՀՕ-68, ընդունված՝ 30.06.1996 թ.) համաձայն լիցենզավորված անձ,
- 2) **Բանկերի միություն**՝ Լիցենզավորված բանկերի կողմից ստեղծված միություն,
- 3) **Վարկային կազմակերպություն**՝ «Վարկային կազմակերպությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի (ՀՕ-359, ընդունված՝ 29.05.2002 թ.) համաձայն լիցենզավորված անձ,
- 4) **Վարկային կազմակերպությունների միություն**՝ Լիցենզավորված Վարկային կազմակերպությունների կողմից ստեղծված միություն,
- 5) **Վճարահաշվարկային կազմակերպություն**՝ «Վճարահաշվարկային կազմակերպությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի (ՀՕ-150, ընդունված՝ 24.11.2004 թ.) համաձայն լիցենզավորված անձ,
- 6) **Վճարահաշվարկային կազմակերպությունների միություն**՝ Լիցենզավորված Վճարահաշվարկային կազմակերպությունների կողմից ստեղծված միություն,
- 7) **Վարկային բյուրո**՝ «Վարկային տեղեկատվության շրջանառության և վարկային բյուրոների գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի (ՀՕ-185, ընդունված՝ 28.10.2008թ.) համաձայն լիցենզավորված անձ,
- 8) **Ապահովագրական կամ ապահովագրական միջնորդային գործունեություն իրականացնող ընկերություն (այսուհետ՝ Ապահովագրական ընկերություն)**՝ «Ապահովագրական և ապահովագրական գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի (ՀՕ-177, ընդունված՝ 09.04.2007 թ.) համաձայն լիցենզավորված անձ,
- 9) **Ապահովագրական կամ ապահովագրական միջնորդային ընկերությունների միություն**՝ Լիցենզավորված Ապահովագրական ընկերությունների կողմից ստեղծված միություն,
- 10) **Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն իրականացնող ապահովագրական ընկերությունների բյուրո (այսուհետ՝ Ապահովագրական ընկերությունների բյուրո)**՝ «Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի (ՀՕ-63, ընդունված՝ 18.05.2010 թ.) համաձայն գրանցված բյուրո,

- 11) *Ֆոնդ (Ներդրումային ֆոնդ, այդ թվում՝ Կենսաթոշակային ֆոնդ)*՝ «Ներդրումային ֆոնդերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի (ՀՕ-245, ընդունված՝ 22.12.2010 թ.) համաձայն գրանցված ֆոնդ,
- 12) *Ներդրումային ֆոնդի կառավարիչ*՝ «Ներդրումային ֆոնդերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի (ՀՕ-245, ընդունված՝ 22.12.2010 թ.) համաձայն լիցենզավորված անձ,
- 13) *Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչ*՝ «Կուտակային կենսաթոշակների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի (ՀՕ-244, ընդունված՝ 22.12.2010 թ.) համաձայն լիցենզավորված անձ,
- 14) *Կառավարիչ*՝ Ներդրումային ֆոնդի կառավարիչ և/կամ Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչ,
- 15) *Կենսաթոշակային ֆոնդի պահառուի կարգավիճակ, Հաշվի օպերատորի կարգավիճակ*՝ հասկացություններն ունեն «Կուտակային կենսաթոշակների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված իմաստը,
- 16) *Մասնակիցների ռեեստր վարող*՝ հասկացությունն ունի «Կուտակային կենսաթոշակների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված իմաստը,
- 17) *Ներդրումային ընկերություն, Կարգավորվող շուկայի օպերատոր, Կենտրոնական դեպոզիտարիա*՝ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի (ՀՕ-195, ընդունված՝ 11.10.2007 թ.) համաձայն լիցենզավորված անձինք,
- 18) *Հաշվետու թողարկող*՝ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի (ՀՕ-195, ընդունված՝ 11.10.2007 թ.) համաձայն գրանցված անձ,
- 19) *Արժեթղթավորման հիմնադրամ*՝ «Ակտիվների արժեթղթավորման և ակտիվներով ապահովված արժեթղթերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի (ՀՕ-96, ընդունված՝ 25.05.2008 թ.) համաձայն գրանցված հիմնադրամ (ֆոնդ),
- 20) *Արժեթղթավորման հիմնադրամի կառավարիչ*՝ «Ակտիվների արժեթղթավորման և ակտիվներով ապահովված արժեթղթերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի (ՀՕ-96, ընդունված՝ 25.05.2008 թ.) համաձայն գրանցված անձ,
- 21) *Գրավատուն*՝ «Գրավատների և գրավատնային գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի (ՀՕ-43, ընդունված՝ 03.12.2003 թ.) համաձայն լիցենզավորված անձ,
- 22) *Արտարժույթի առուվաճառք իրականացնող անձինք (փոխանակման կետեր), Արտարժույթի դիլերային-բրոքերային առուվաճառք իրականացնող անձինք, Արտարժույթի առուվաճառքի սակարկություններ կազմակերպող անձինք*՝ «Արժույթային կարգավորման և արժույթային վերահսկողության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի (ՀՕ-135, ընդունված՝ 24.11.2004 թ.) համաձայն լիցենզավորված անձինք,
- 23) *Համակարգի այլ մասնակից*՝ Կենտրոնական բանկի վճարահաշվարկային և/կամ տեղեկատվական համակարգին անդամակցող անձինք (նաև ֆինանսական կազմակերպություն), որտեղ այդ ֆինանսական կազմակերպությունների համար սույն կարգով կողերի տրամադրման հատուկ միջակայք սահմանված չէ: Համակարգի այլ մասնակցի կողը համապատասխան կազմակերպությանը տրամադրվում է Կենտրոնական բանկի նախագահի որոշման հիման վրա: Ընդ որում, Կենտրոնական բանկի իրավական ակտերի համաձայն՝ տվյալ կազմակերպությունը պետք է ունենա համապատասխան իրավասություն անդամակցելու Կենտրոնական բանկի վճարահաշվարկային և/կամ տեղեկատվական համակարգին:
- 24) *Այլ հաշվետու կազմակերպություն*՝ Կենտրոնական բանկ հաշվետվություն ներկայացնող կազմակերպություն, որը չի հանդիսանում Կենտրոնական բանկի վճարահաշվարկային համակարգի մասնակից:
- 25) *Կող*՝ Գրանցման և Համակարգի մասնակցության կողը և/կամ Գրանցման և Հաշվետվողականության կող:
- 26) *Խումբ*՝ սույն կարգով սահմանված ֆինանսական կազմակերպություններ, այդ թվում՝ Համակարգի այլ մասնակիցներ կամ հաշվետվություն ներկայացվող կազմակերպություններ, որոնք ընդգրկված են տրամադրվող կողերի միևնույն խմբում:
- 27) *Կառուցվածքային ստորաբաժանում*՝ սույն կարգի իմաստով՝ ֆինանսական կազմակերպության գլխամասը (իրավաբանական անձի գտնվելու վայրը) կամ դրա մասնաճյուղը:
- 28) *Ներկայացուցչություն*՝ Հայաստանի Հանրապետության իրավական ակտերի համաձայն Կենտրոնական բանկի կողմից հաշվառված ներկայացուցչություն:
- 29) *Ֆինանսական կազմակերպություն*՝ Հայաստանի Հանրապետության իրավական ակտերի համաձայն Կենտրոնական բանկի կողմից լիցենզավորվող և/կամ վերահսկվող անձ:
- 30) *Դրամական հաշիվ*՝ սույն կարգի իմաստով՝ Հայաստանի Հանրապետության իրավական ակտերի համաձայն Հայաստանի Հանրապետության դրամով և ցանկացած արտարժույթով բացված բանկային (ինչպես նաև՝ զանձապետական) հաշիվ:

ԳԼՈՒԽ 3. ԿՈՂԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ՏՐԱՍՄԱՐՈՒՄԸ

4. Կենտրոնական բանկի վճարահաշվարկային և տեղեկատվական համակարգերի մասնակիցներին Կենտրոնական բանկի կողմից տրամադրվում են վերջիններիս նույնականացնող կոդեր (այսուհետ՝ Գրանցման և Համակարգի մասնակցության կոդ): Ընդ որում.

- 1) Ֆինանսական կազմակերպությունը և դրա կառուցվածքային ստորաբաժանումը նույնականացվում են Գրանցման և Համակարգի մասնակցության հնգանիշ կոդի միջոցով, որի առաջին երեք նիշերը նույնականացնում են Ֆինանսական կազմակերպությանը, իսկ հաջորդ երկու նիշերը՝ վերջինիս կառուցվածքային ստորաբաժանմանը:
- 2) Գրանցման և Համակարգի մասնակցության կոդն ունի հետևյալ կառուցվածքը.

X1X2X3X4X5		
Որտեղ՝		
X1X2X3	Ֆինանսական կազմակերպության կոդն է (երեք նիշ երկարությամբ)	Նիշերի առկայությունը պարտադիր է
X4X5	Կազմակերպության կառուցվածքային ստորաբաժանման (կազմակերպության գլխամասը կամ մասնաճյուղը) կոդն է (երկու նիշ երկարությամբ)	Նիշերի առկայությունը պարտադիր է

- 3) Գրանցման և Համակարգի մասնակցության կոդը թվերի հաջորդականություն է, որի երկարությունը պարտադիր պետք է լինի 5 (հինգ) նիշ:
- 4) Գրանցման և Համակարգի մասնակցության կոդի կառուցվածքում Կառուցվածքային ստորաբաժանման նույնականացման համար սահմանված կոդը պետք է լինի երկնիշ թիվ, որը նույնականացնում է այդ կազմակերպության գլխամասին կամ մասնաճյուղին: Ընդ որում՝ մասնաճյուղի կոդի տրամադրման թվերն ընկած են 01 (Ներառյալ) թվից սկսած մինչև 99-ը (Ներառյալ) թվերի միջակայքում և տրամադրվում են ըստ հաջորդականության, իսկ գլխամասային գրասենյակի կոդը հանդիսանում է երկու զրո «00»:
- 5) Կառուցվածքային ստորաբաժանման երկնիշ թիվը (X4X5-նիշեր) առանց Ֆինանսական կազմակերպության կոդի (X1X2X3-նիշեր) չի կիրառվում:
- 6) Գրանցման և Համակարգի մասնակցության կոդի կառուցվածքում ֆինանսական կազմակերպության ներկայացուցչության համար կոդ չի տրամադրվում:

5. Գրանցման և Համակարգի մասնակցության կոդը տրամադրվում է.

- 1) Բանկերին, այդ թվում՝ Կենտրոնական բանկին, Համահայկական բանկին,
- 2) Վարկային կազմակերպություններին,
- 3) Ներդրումային ընկերություններին,
- 4) Կառավարիչներին,
- 5) Արժեթղթավորման հիմնադրամի կառավարիչներին,
- 6) Վճարահաշվարկային կազմակերպություններին,
- 7) Գանձապետարանին,
- 8) Համակարգի այլ մասնակիցներին,
- 9) Համակարգի այլ մասնակիցների համար նախատեսված միջակայքից տրամադրվում են նաև Կարգավորվող շուկայի օպերատորի, Կենտրոնական դեպոզիտարիայի, Արտարժույթի առուվաճառքի սակարկություններ կազմակերպող անձանց (Բորսա), Մասնակիցների ռեեստր վարողի կոդերը:

6. Կենտրոնական բանկ հաշվետվությունների ներկայացման նպատակով Կենտրոնական բանկի կողմից Ֆինանսական կազմակերպություններին տրամադրվում են վերջիններիս նույնականացնող կոդեր (այսուհետ՝ Գրանցման և Հաշվետվողականության կոդ): Ընդ որում.

- 1) Հաշվետու ֆինանսական կազմակերպությունը և դրա կառուցվածքային ստորաբաժանումը նույնականացվում են Գրանցման և Հաշվետվողականության կոդի միջոցով, որի առաջին երկու նիշերը նույնականացնում են Ֆինանսական կազմակերպության խմբին, հաջորդ երեք նիշերը նույնականացնում են տվյալ խմբին պատկանող Ֆինանսական կազմակերպությանը, իսկ վերջին երկու նիշերը՝ վերջինիս համապատասխան ստորաբաժանմանը:

2) Գրանցման և Հաշվետվողականության կողմ ունի հետևյալ կառուցվածքը.

X1X2X3X4X5X6X7		
Որտեղ՝		
X1X2	Միևնույն ֆինանսական կազմակերպության խումբը (երկու միշ երկարությամբ)	Նիշերի առկայությունը պարտադիր է
X3X4X5	Տվյալ խմբին պատկանող ֆինանսական կազմակերպության կողմ է (երեք միշ երկարությամբ)	Նիշերի առկայությունը պարտադիր է
X6X7	Կազմակերպության կառուցվածքային ստորաբաժանման (գլխամասի, մասնաճյուղի) համար նախատեսված կոդ (երկու միշ երկարությամբ)	Նիշերի առկայությունը պարտադիր չէ: Այն կիրառվում է եթե Կենտրոնական բանկի իրավական ակտերի համաձայն պահանջվում է մույնականացնել կազմակերպության կառուցվածքային ստորաբաժանումը:

- 3) Գրանցման և Հաշվետվողականության կողմ թվերի հաջորդականությունն է, որի երկարությունը 7 (յոթ) միշ է, այն բաղկացած է պարտադիր լրացվող՝ X1X2X3X4X5 միշերից և լրացուցիչ (ոչ պարտադիր լրացվող) X6X7 միշերից: Սույն կոդի կառուցվածքում կազմակերպության կառուցվածքային ստորաբաժանման (X6X7-միշերի) համար նախատեսված կոդի կիրառումը պարտադիր չէ, եթե իրավական ակտերի համաձայն չի պահանջվում մույնականացնել (նշել) կազմակերպության կառուցվածքային ստորաբաժանումը: X6X7-միշերի կառուցվածքը չի վերաբերում Ֆոնդերի կառուցվածքին:
- 4) Կազմակերպության կառուցվածքային ստորաբաժանման կոդի կիրառման դեպքում հիմնական կոդի և կազմակերպության կառուցվածքային ստորաբաժանման կոդի միջև «-» նշանը կամ որևէ այլ սիմվոլ չի դրվում՝ բացառությամբ այլ իրավական ակտերով սահմանված դեպքերի, երբ թղթային կրիչների վրա կարող է կիրառվել «-» նշանը: Մինչև սույն կարգի ուժի մեջ մտնելը «-» նշանով տրամադրված կոդերը համարվում են տրամադրված առանց «-» նշանի:
- 5) Գրանցման և Հաշվետվողականության կոդի կառուցվածքում X1-միշը միշտ պետք է լինի 5 (հինգ) թիվը:
- 6) Գրանցման և Հաշվետվողականության կոդի կառուցվածքում նշված ֆինանսական կազմակերպության եռանիշ թիվը (X3X4X5-միշեր) առանց այդ ֆինանսական կազմակերպության խումբը բնութագրող երկնիշ թվի (X1X2-միշեր) չի կիրառվում:
- 7) Գրանցման և Հաշվետվողականության կոդի կառուցվածքում Կառուցվածքային ստորաբաժանման մույնականացման համար լրացուցիչ սահմանված կոդը երկնիշ թիվ է (ոչ պարտադիր է լրացման համար), որը մույնականացնում է կազմակերպության տվյալ Կառուցվածքային ստորաբաժանմանը: Ընդ որում՝ կազմակերպության մասնաճյուղին կոդի տրամադրման թվերն ընկած են 01 (ներառյալ) թվից սկսած մինչև 99-ը (ներառյալ) թվերի միջակայքում և տրամադրվում է ըստ հաջորդականության, իսկ գլխամասային գրասենյակի կոդը հանդիսանում է երկու զրո՝ «00», որը մույնպես լրացման համար հանդիսանում է ոչ պարտադիր:
- 8) Գրանցման և Հաշվետվողականության կոդի կառուցվածքում ֆինանսական կազմակերպության ներկայացուցչության համար կոդ չի տրամադրվում:
- 9) Կենտրոնական բանկի կողմից Ֆոնդերի (կամ Արժեթղթավորման հիմնադրամի) գրանցման դեպքում Գրանցման և Հաշվետվողականության կողմ ունի հետևյալ կառուցվածքը: Ընդ որում՝ ա. Ֆոնդերի (կամ Արժեթղթավորման հիմնադրամի) գրանցման և հաշվառման համար կիրառվող կոդի կառուցվածքը.

X1X2 X3X4X5 X6X7X8		
Որտեղ՝		
X1X2	Սույն միշերի համար սահմանված թվերը բնութագրում են Ֆոնդեր (և Արժեթղթավորման հիմնադրամ), որպես ընդհանուր խումբ (երկու միշ երկարությամբ)	Նիշերի առկայությունը պարտադիր է
X3X4X5	Տվյալ ֆոնդին (կամ Արժեթղթավորման հիմնադրամին) տրամադրված կոդն է (երեք միշ երկարությամբ)	Նիշերի առկայությունը պարտադիր է
X6X7X8	Սույն միշերը բնութագրում են այն անձին (Կառավարչին կամ Արժեթղթավորման հիմնադրամի կառավարչին), որն իրականացնում է տվյալ ֆոնդի կամ Արժեթղթավորման հիմնադրամի կառավարումը (երեք միշ երկարությամբ) տվյալ պահին	Նիշերի առկայությունը պարտադիր չէ: Այն կիրառվում է, եթե Կենտրոնական բանկի իրավական ակտերի համաձայն պահանջվում է մույնականացնել Կառավարչին կամ Արժեթղթավորման հիմնադրամի կառավարչին:

բ. Ֆոնդերի (կամ Արժեթղթավորման հիմնադրամի) գրանցման և հաշվառման համար կիրառվող Գրանցման և Հաշվետվողականության կողը բաղկացած է պարտադիր լրացվող՝ X1X2X3X4X5 նիշերից և լրացուցիչ (ոչ պարտադիր լրացվող) X6X7X8 նիշերից, որոնք բնութագրում են տվյալ պահին Ֆոնդի (Արժեթղթավորման հիմնադրամի) կառավարում իրականացնող անձին: Սույն կողի կառուցվածքում լրացուցիչ նիշերը (X6X7X8) կիրառվում են այն դեպքում, երբ իրավական ակտերի համաձայն պահանջվում է նույնականացնել այն անձին, որն իրականացնում է տվյալ Ֆոնդի (Արժեթղթավորման հիմնադրամի) կառավարումը: Եթե իրավական ակտերի համաձայն տվյալ Ֆոնդի (Արժեթղթավորման հիմնադրամի) կառավարումը կատարվում է Կենտրոնական բանկի կողմից չլիցենզավորված անձի կողմից, ապա X6X7X8-նիշերի կիրառման ժամանակ այդ մասում կարող է դրվել երեք զրո «000»:

գ. Ֆոնդի (Արժեթղթավորման հիմնադրամի) կառավարում իրականացնող անձի փոփոխման դեպքում տվյալ Ֆոնդին (Արժեթղթավորման հիմնադրամին) տրամադրված կողի կառուցվածքում փոփոխվում են միայն X6X7X8-նիշերը, որոնք բնութագրում են տվյալ պահին Ֆոնդի (Արժեթղթավորման հիմնադրամի) կառավարում իրականացնող անձին: Ընդ որում, Կառավարչի կամ Արժեթղթավորման հիմնադրամի կառավարչի փոփոխությունը չի ենթադրում Ֆոնդին տրամադրված կողի փոփոխում և նոր կողի տրամադրում:

դ. Գրանցման և Հաշվետվողականության կողի կառուցվածքում ոչ պարտադիր X6X7X8-նիշերը չեն կիրառվում Կառուցվածքային ստորաբաժանման նույնականացման համար:

7. Գրանցման և Հաշվետվողականության կողը տրամադրվում է.

- 1) Ապահովագրական կամ ապահովագրական միջնորդային ընկերություններին (բացառությամբ՝ ապահովագրական գործակալների),
- 2) Ֆոնդերին,
- 3) Արժեթղթավորման հիմնադրամին,
- 4) Հաշվետու թողարկողներին,
- 5) Գրավատներին,
- 6) Արտարժույթի առուվաճառք իրականացնող անձանց,
- 7) Այլ հաշվետու կազմակերպություններին,
- 8) Վարկային բյուրոներին, Ապահովագրական ընկերությունների բյուրոներին, Արտարժույթի դիլերային-բրոքերային առուվաճառք իրականացնող անձանց, որոնց կողը տրամադրվում է Այլ հաշվետու կազմակերպությունների թվերի միջակայքից:

8. Կենտրոնական բանկի կողմից հաշվառվող Ապահովագրական գործակալներին սույն կարգով սահմանված թվերի միջակայքից կող չի տրամադրվում: Ապահովագրական գործակալների հաշվառման համար կարող է կիրառվել սույն կարգով սահմանված սկզբունքներին չհակասող միասնական մոտեցում:

9. Լիցենզավորված ֆինանսական կազմակերպությունների կողմից ստեղծվող՝ Բանկերի միությանը, Վարկային կազմակերպությունների միությանը, Վճարահաշվարկային կազմակերպությունների միությանը, Ապահովագրական կամ ապահովագրական միջնորդային ընկերությունների միությանը Կենտրոնական բանկի կողմից կող չի տրամադրվում:

10. Գործող իրավական ակտերով սահմանված՝ Կենսաթոշակային ֆոնդի պահառուի կարգավիճակ ունեցող անձանց, Հաշվի օպերատորի կարգավիճակ ունեցող անձանց սույն կարգով սահմանված սկզբունքների համաձայն կող չի տրամադրվում:

11. Ֆինանսական կազմակերպությանը Գրանցման և Համակարգի մասնակցության կողը կամ Գրանցման և Հաշվետվողականության կողը տրամադրվում է Կենտրոնական բանկի կողմից՝ իրավասու մարմնի համապատասխան որոշման հիման վրա: Ընդ որում,

- 1) Եթե ֆինանսական կազմակերպությունը (այդ թվում՝ կառուցվածքային ստորաբաժանումը) լիցենզավորվում կամ գրանցվում է Կենտրոնական բանկի կողմից, ապա սույն կարգով սահմանված համապատասխան կողը տրամադրվում է տվյալ կազմակերպության լիցենզավորման կամ գրանցման վերաբերյալ ընդունված որոշման հիման վրա:
- 2) Եթե ֆինանսական կազմակերպությունը չի լիցենզավորվում կամ գրանցվում Կենտրոնական բանկի կողմից, ապա սույն կարգով սահմանված համապատասխան կողը տրամադրվում է տվյալ կազմակերպությանը կող տրամադրելու վերաբերյալ ընդունված որոշման հիման վրա:

12. Եթե ֆինանսական կազմակերպությանը տրամադրված է Գրանցման և Համակարգի մասնակցության կող, ապա այդ կազմակերպությանը չի տրամադրվում Գրանցման և Հաշվետվողականության կողը:

13. Եթե ֆինանսական կազմակերպությանը տրամադրված է Գրանցման և Հաշվետվողականության կող, սակայն տվյալ կազմակերպությունը պետք է հանդիսանա Կենտրոնական բանկի վճարահաշվարկա-

յին և տեղեկատվական համակարգի մասնակից, ապա այդ կազմակերպությանը տրամադրվում է Գրանցման և Համակարգի մասնակցության կողմ: Այս դեպքում Կենտրոնական բանկի կողմից տրամադրված Գրանցման և Հաշվետվողականության կողմ անվավեր կարող է չճանաչվել, իսկ կազմակերպության կողմից այն չի կիրառվում:

14. Ֆինանսական կազմակերպությանը տրամադրված Գրանցման և Համակարգի մասնակցության կողմ կիրառման համար առաջնային է (գերակա է) Գրանցման և Հաշվետվողականության կողմի նկատմամբ:

15. Տրամադրվող կողերը (Գրանցման և Համակարգի մասնակցության կողմ կամ Գրանցման և Հաշվետվողականության կողմ, այսուհետ՝ Կող) եզակի են յուրաքանչյուր ֆինանսական կազմակերպության համար, և դրանց միջոցով նույնականացվող անձի (ֆինանսական կազմակերպության) կողմից ենթակա չեն փոփոխման կամ օտարման:

16. Կենտրոնական բանկի կողմից լիցենզավորված ֆինանսական կազմակերպության գործունեության լիցենզիան ուժը կորցրած կամ անվավեր ճանաչվելու կամ Կենտրոնական բանկի վճարահաշվարկային համակարգին մասնակցի անդամակցությունը դադարեցնելու վերաբերյալ իրավասու մարմնի կողմից համապատասխան որոշման ընդունման օրվանից՝ տրամադրված կողը համարվում է անվավեր:

17. Անվավեր ճանաչված կողը Կենտրոնական բանկի կողմից կարող է կրկնակի տրամադրվել, եթե վերջինիս անվավեր ճանաչման պահից անցել է 7 տարի:

18. Կենտրոնական բանկի վճարահաշվարկային կամ տեղեկատվական համակարգերում յուրաքանչյուր նոր մասնակից (ֆինանսական կազմակերպություն) գրանցվում է «Գրանցման և Համակարգում անդամակցության» նպատակով այդ մասնակցի գլխամասային գրասենյակին տրված Գրանցման և Համակարգի մասնակցության հնգանիշ կոդով:

19. Կենտրոնական բանկի վճարահաշվարկային կամ տեղեկատվական համակարգերում Լիցենզավորվող կամ վերահսկվող այլ անձի մասնաճյուղերը չեն գրանցվում, իսկ գլխամասը գրանցվում է սույն կարգով սահմանված սկզբունքով կառուցված Գրանցման և Համակարգի մասնակցության հնգանիշ կոդով:

20. Եթե համակարգում գրանցված մասնակցի համար գրանցվում է նաև մասնաճյուղ, ապա վերջինիս տրամադրվում է մասնակցի մասնաճյուղի հնգանիշ կոդը:

ԳԼՈՒԽ 4. ԿՈՂԵՐԻ ՏՐԱՄԱԴՐՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆ ԹՎԱՅԻՆ ՄԻՋԱԿԱՅՔԵՐԻ ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄԸ

21. Ֆինանսական կազմակերպություններին տրամադրվող Կողերի (Գրանցման և Համակարգի մասնակցության կողմ կամ Գրանցման և Հաշվետվողականության կողմ) դասակարգումը համապատասխանում է սահմանված թվային միջակայքերից՝ ֆինանսական կազմակերպությանը տրամադրված համարներին և այդ թվային միջակայքերի դասակարգմանը:

22. Սույն կարգով սահմանված Ֆինանսական կազմակերպություններին՝ Գրանցման և Համակարգի մասնակցության կողերի ձևավորման և համապատասխան համարների տրամադրման նպատակով սահմանվում են հետևյալ թվային միջակայքերը.

- 1) Կենտրոնական բանկի, Համահայկական բանկի, բանկերի, օտարերկրյա բանկերի համարները տրամադրվում են 100-ից մինչև 399 (ներառյալ) թվերի միջակայքում: Ընդ որում՝ 103-ից (ներառյալ) մինչև 105 թվերը (ներառյալ) վերապահվում են Կենտրոնական բանկին:
- 2) Ներդրումային ընկերություններին համարները տրամադրվում են 400-ից (ներառյալ) մինչև 449 (ներառյալ) թվերի միջակայքում, հաջորդաբար՝ 400-ից սկսած:
- 3) Կառավարիչներին (այդ թվում Արժեթղթավորման հիմնադրամի կառավարիչներին) համարները տրամադրվում են 450-ից (ներառյալ) մինչև 499 (ներառյալ) թվերի միջակայքում, հաջորդաբար՝ 450-ից սկսած:
- 4) Վարկային կազմակերպությունների համարները տրամադրվում են 600-ից (ներառյալ) մինչև 799 (ներառյալ) թվերի միջակայքում, հաջորդաբար՝ 600-ից սկսած:
- 5) Վճարահաշվարկային կազմակերպություններին համարները տրամադրվում են 800-ից (ներառյալ) մինչև 859 (ներառյալ) թվերի միջակայքում, հաջորդաբար՝ 800-ից սկսած: Սույն միջակայքում բացառություն են կազմում 801, 805 թվերը, որոնք հանդիսանում են Համակարգի Այլ մասնակիցների կողեր:
- 6) Համակարգի այլ մասնակիցներին համարները տրամադրվում են 860-ից (ներառյալ) մինչև 899 (ներառյալ) թվերի միջակայքում, հաջորդաբար՝ 860-ից սկսած: Ինչպես նաև 801, 805 թվերը:
- 7) Գանձապետական համարները տրամադրվում են 900-ից (ներառյալ) մինչև 929 (ներառյալ) թվերի միջակայքում, հաջորդաբար՝ 900-ից սկսած:
- 8) 930-ից (ներառյալ) մինչև 999 (ներառյալ) միջակայքում ընկած բոլոր թվերը պահուստային են և գտնվում են Կենտրոնական բանկի տնօրինման տակ և անհրաժեշտության դեպքում կարող են տրամադրվել Կենտրոնական բանկի նախագահի որոշման հիման վրա:

- 9) Կազմակերպության մասնաճյուղերի քանակը 99-ը գերազանցելու դեպքում Կենտրոնական բանկը այդ կազմակերպության մասնաճյուղերը նույնականացնելու համար կարող է վերջինիս տրամադրել լրացուցիչ համար՝ տվյալ խմբի Կազմակերպությունների համար սահմանված թվերի միջակայքում, սույն կարգի դրույթների պահանջների համաձայն:

23. Գրանցման և Համակարգի մասնակցության կողերի ձևավորման ժամանակ Ֆինանսական կազմակերպության յուրաքանչյուր խմբի համար սահմանված թվերի միջակայքից համապատասխան կող (թիվ) տրամադրելու և նոր կազմակերպություն գրանցելու անհրաժեշտության դեպքում հաջորդաբար կարող են տրամադրվել.

- 1) տվյալ խմբի կազմակերպությունների համար սահմանված թվերի միջակայքում ընկած այն թվերը, որոնք չեն տրամադրվել որևէ այլ կազմակերպության,
- 2) անվավեր ճանաչված տվյալ խմբի այն կազմակերպության կողը, որը բավարարում է սույն կարգի պահանջները:

24. Կենտրոնական բանկի վճարահաշվարկային և/կամ տեղեկատվական համակարգին անդամակցելու համար՝ Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամին, Կենտրոնական դեպոզիտարիային, Կարգավորվող շուկայի օպերատորներին, Մասնակիցների ռեեստր վարողին Գրանցման և Համակարգի մասնակցության կողերը ձևավորվում և տրամադրվում են Համակարգի այլ մասնակիցների կողերի միջակայքից:

25. Սույն կարգով սահմանված Ֆինանսական կազմակերպություններին՝ Գրանցման և Հաշվետվողականության կողերի ձևավորման նպատակով յուրաքանչյուր խմբին պատկանող Ֆինանսական կազմակերպությանը համապատասխան կողերի տրամադրման համար սահմանվում են հետևյալ թվային միջակայքերը.

- 1) Հաշվետու թողարկողներին կողերը տրամադրվում են 50001-ից (ներառյալ) մինչև 50999 (ներառյալ) թվերի միջակայքում, հաջորդաբար՝ 50001-ից սկսած, որտեղ հաշվետու թողարկողներին նույնականացնող կողը (X1X2-նիշերը) սահմանվում է 50-ը, իսկ կազմակերպությանը նույնականացնող համարը (X3X4X5-նիշերը) տրամադրվում է 001-ից (ներառյալ) մինչև 999 (ներառյալ) թվերի միջակայքում, հաջորդաբար:
- 2) Ֆոնդերին և Արժեթղթավորման հիմնադրամներին կողերը տրամադրվում են 51001-ից (ներառյալ) մինչև 51999 (ներառյալ) թվերի միջակայքում, հաջորդաբար՝ 51001-ից սկսած, որտեղ ընդհանրապես Ֆոնդերին և Արժեթղթավորման հիմնադրամներին նույնականացնող կողը (X1X2-նիշերը) սահմանվում է 51-ը, իսկ որպես գրանցվող ֆոնդի կամ Արժեթղթավորման հիմնադրամի համար (X3X4X5-նիշերը) տրամադրվում են 001-ից (ներառյալ) մինչև 999 (ներառյալ) թվերի միջակայքում, հաջորդաբար: Ֆոնդերին և Արժեթղթավորման հիմնադրամներին տրամադրվող կողի վերջում (X6X7X8-նիշերը) նշվում է այն Կառավարչի (այդ թվում՝ Արժեթղթավորման հիմնադրամի կառավարչի) կողը, որը տվյալ պահին իրականացնում է այդ ֆոնդի (Արժեթղթավորման հիմնադրամի) կառավարումը:
- 3) Այլ հաշվետու կազմակերպություններին (այդ թվում՝ Վարկային բյուրոներին, Ապահովագրական ընկերություններին բյուրոներին, Արտարժույթի դիլերային-բրոքերային առուվաճառք իրականացնող անձանց) կողերը տրամադրվում են 52001-ից (ներառյալ) մինչև 52100 (ներառյալ) թվերի միջակայքում, հաջորդաբար՝ 52001-ից սկսած, որտեղ Այլ հաշվետու կազմակերպություններին նույնականացնող կողը (X1X2-նիշերը) սահմանվում է 52-ը, իսկ կազմակերպությանը նույնականացնող համարը (X3X4X5-նիշերը) տրամադրվում է 001-ից (ներառյալ) մինչև 100 (ներառյալ) թվերի միջակայքում, հաջորդաբար:
- 4) Ապահովագրական կամ ապահովագրական միջնորդային գործունեություն իրականացնող ընկերություններին (այդ թվում՝ Կյանքի ապահովագրություն իրականացնող ընկերություն, Ոչ կյանքի ապահովագրություն իրականացնող ընկերություն, Վերաապահովագրություն իրականացնող ընկերություն, ապահովագրական բրոքեր, բացառությամբ՝ ապահովագրական գործակալների) կողերը տրամադրվում են 53001-ից (ներառյալ) մինչև 53999 (ներառյալ) թվերի միջակայքում, հաջորդաբար՝ 53001-ից սկսած: Որտեղ Ապահովագրական կամ ապահովագրական միջնորդային գործունեություն իրականացնող ընկերություններին նույնականացնող կողը (X1X2-նիշերը) սահմանվում է 53-ը, իսկ կազմակերպությանը նույնականացնող համարը (X3X4X5-նիշերը) տրամադրվում է 001-ից (ներառյալ) մինչև 999 (ներառյալ) թվերի միջակայքում, հաջորդաբար:
- 5) Արտարժույթի առուվաճառք իրականացնող անձանց (փոխանակման կետ) կողերը տրամադրվում են 54001-ից (ներառյալ) մինչև 54999 (ներառյալ) թվերի միջակայքում, հաջորդաբար՝ 54001-ից սկսած: Որտեղ Արտարժույթի առուվաճառք իրականացնող անձին նույնականացնող կողը (X1X2-

- նիշերը) սահմանվում է 54-ը, իսկ կազմակերպությանը նույնականացնող համարը (X3X4X5-նիշերը) տրամադրվում է 001-ից (ներառյալ) մինչև 999 (ներառյալ) թվերի միջակայքում, հաջորդաբար:
- 6) Գրավատներին կոդերը տրամադրվում են 55001-ից (ներառյալ) մինչև 55999 (ներառյալ) թվերի միջակայքում, հաջորդաբար՝ 55001-ից սկսած: Որտեղ Գրավատներին նույնականացնող կոդը (X1X2-նիշերը) սահմանվում է 55-ը, իսկ կազմակերպությանը նույնականացնող համարը (X3X4X5-նիշերը) տրամադրվում է 001-ից (ներառյալ) մինչև 999 (ներառյալ) թվերի միջակայքում, հաջորդաբար:
- 7) 56000 (ներառյալ) մինչև 59999 (ներառյալ) թվերի միջակայքերը պահուստային են, և գտնվում են Կենտրոնական բանկի տնօրինման տակ, և անհրաժեշտության դեպքում կարող են տրամադրվել Կենտրոնական բանկի նախագահի որոշման հիման վրա:
26. Սույն գլխով սահմանված կոդերի միջակայքերը ամփոփ ներկայացված են սույն կարգի անբաժանելի մասը կազմող Հավելված 2-ում, որը կրում է ուղեցուցային բնույթ (տես կից՝ .xls ֆայլը):
27. Գրանցման և Համակարգի մասնակցության կոդերի համար թվային միջակայքերի դասակարգման օրինակներ.
- 1) բանկային համարներն են (օրինակ՝ 103, 106-ից, 244, 247՝ մինչև 399 (ներառյալ)).
 ա. եթե բանկի համարը 247 է, ապա բանկի գլխամասային գրասենյակի կոդը կլինի 24700,
 բ. բանկի մասնաճյուղի համարներն են (օրինակ՝ 01, 02, 03՝ մինչև 99 (ներառյալ)),
 գ. եթե բանկի համարը 247 է, ապա բանկի մասնաճյուղի կոդը կլինի 24701, 24702 և այլն.
 - 2) վարկային կազմակերպությունների համարներն են (օրինակ՝ 600, 601, 602՝ մինչև 799 (ներառյալ)).
 ա. եթե վարկային կազմակերպության համարը 605 է, ապա վարկային կազմակերպության գլխամասային գրասենյակի կոդը կլինի 60500,
 բ. վարկային կազմակերպությունների մասնաճյուղերի համարներն են (օրինակ՝ 01, 02, 03՝ մինչև 99 (ներառյալ)),
 գ. եթե վարկային կազմակերպության համարը 602 է, ապա վերջինիս մասնաճյուղի կոդը կլինի 60201, 60202 և այլն.
 - 3) Համակարգի այլ մասնակցի համար նախատեսված համարներն են (օրինակ՝ 860, 861, 862՝ մինչև 899 (ներառյալ)).
 ա. Համակարգի այլ մասնակցիցների մասնաճյուղերի համարներն են (օրինակ՝ 01, 02, 03՝ մինչև 99 (ներառյալ)).
 բ. եթե Համակարգի այլ մասնակցի համարը 860 է, ապա վերջինիս գլխամասային գրասենյակի կոդը կլինի 86000.
 - 4) Հայաստանի Հանրապետության գանձապետական համարներն են (օրինակ՝ 900, 901, 902՝ մինչև 929 (ներառյալ)).
 ա. Հայաստանի Հանրապետության գանձապետական կառուցվածքային ստորաբաժանումների համարներն են (օրինակ՝ 01, 02, 03՝ մինչև 99 (ներառյալ)):
 - 5) Եթե կազմակերպությունը (որի համարն է օրինակ 106), արդեն ունի 99 մասնաճյուղեր (այսինքն՝ կազմակերպության մասնաճյուղերին տրամադրվել են 10601-ից մինչև 10699 բոլոր կոդերը), ապա 100-րդ, 101-րդ և հետագայում հաշվառվող մասնաճյուղերի գրանցման համար այդ կազմակերպությանը տրամադրվում է նոր եռանիշ համար (օրինակ՝ նոր համարն է 107): Այս կազմակերպության 100-րդ, 101-րդ մասնաճյուղերի և հետագայում հաշվառվող մասնաճյուղերի կոդերը կձևավորվեն նոր եռանիշ համարի (107-ի) միջոցով (օրինակ՝ 100-րդ, 101-րդ մասնաճյուղերին համապատասխանաբար կտրամադրվեն 10701, 10702 կոդերը):

ԳԼՈՒԽ 5. ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՀԱՄԱՐՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒՄԸ

28. Հայաստանի Հանրապետության իրավական ակտերի համաձայն հաճախորդների սպասարկման նպատակով Դրամական հաշիվներ բացելու, վարելու իրավասություն ունեցող Ֆինանսական կազմակերպության (Կենտրոնական բանկ, Համահայկական բանկ, առևտրային բանկ), այդ թվում՝ Գանձապետարանի կողմից բացվող դրամական հաշիվների համարների (այսուհետ՝ Հաշվեհամար) կառուցվածքը կարգավորվում է սույն կարգով սահմանված ընթացակարգով: Ընդ որում, Ֆինանսական կազմակերպության կողմից միջբանկային (ներբանկային) փոխանցման հանձնարարականներում կիրառվող միջանկյալ դրամական հաշիվների կառուցվածքը նույնպես կարգավորվում է սույն կարգով:

29. Հաշվեհամարն ունի հետևյալ կառուցվածքը.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	-	13	14	15	16	
ա			բ		գ						դ					ե	
զ																	

Որտեղ՝

ա - Ֆինանսական կազմակերպության համարը (3 միշ)

բ - Կառուցվածքային ստորաբաժանման (գլխամասային գրասենյակը կամ դրա մասնաճյուղը) համարը (2 միշ)

գ - Հաճախորդին նույնականացնող միջեր (6 միշ)

դ - Ստուգիչ միջեր (1 միշ)

ե - Ոչ պարտադիր միջեր (մինչև 4 միշ)

զ (ա, բ կոդերը միասին) - Տվյալ ֆինանսական կազմակերպությանը և կառուցվածքային ստորաբաժանմանը (ֆինանսական կազմակերպության գլխամասը կամ դրա մասնաճյուղը) նույնականացնող կոդ (5 միշ)

30. Հաշվեհամարը թվերի հաջորդականությունն է, որի երկարությունը 16 (տասնվեց) միշ է, և կազմված է 12 (տասներկու) պարտադիր և լրացուցիչ՝ մինչև 4 (չորս) ոչ պարտադիր լրացվող միջերից: Ընդ որում.

- 1) Հաշվեհամարի կառուցվածքում պարտադիր լրացվող 12 (տասներկու) միջերը կազմված են հետևյալ բաղադրիչ մասերից՝
 - ա. Ֆինանսական կազմակերպության կառուցվածքային ստորաբաժանման կոդն է (5 միշ), որտեղ առաջին 3 միշը Ֆինանսական կազմակերպության համարն է, իսկ հաջորդ 2 միշը կառուցվածքային ստորաբաժանման համարն է (գլխամասային գրասենյակը կամ դրա մասնաճյուղը),
 - բ. հաճախորդին նույնականացնող միջեր (6 միշ), որոնք լրացվում են Ֆինանսական կազմակերպության կառուցվածքային ստորաբաժանման կոդից հետո,
 - գ. ստուգիչ միջեր (1 միշ), որը հանդիսանում է վերջին պարտադիր միջեր:
- 2) Մինչև 4 (չորս) ոչ պարտադիր միջերը ֆինանսական կազմակերպության կողմից օգտագործվում են ըստ անհրաժեշտության՝ իրենց հայեցողությամբ:
- 3) Հաշվեհամարի կառուցվածքում ֆինանսական կազմակերպության կառուցվածքային ստորաբաժանման համար նախատեսված 2 (երկու) միջը նույնականացնում է տվյալ ֆինանսական կազմակերպությունում հաճախորդի հաշիվը սպասարկող կառուցվածքային ստորաբաժանմանը:
- 4) Ֆինանսական կազմակերպությունն իրավական ակտերի համաձայն իրենց հաճախորդների համար հաշիվներ բացելիս ապահովում են բացվող հաշվեհամարների համապատասխանությունը սույն կարգով սահմանված սկզբունքին:

31. Յուրաքանչյուր ֆինանսական կազմակերպություն ինքն է սահմանում հաշվեհամարում իր հաճախորդների նույնականացման համար (ինչպես նաև կիրառվող միջանկյալ հաշվեհամարում) առանձնացված 6 (վեց) միջերի կառուցվածքը, ինչպես նաև ոչ պարտադիր՝ մինչև 4 (չորս) միջերի քանակը և կառուցվածքը:

32. Ստուգիչ միջը ձևավորվում և ստուգվում է սույն կարգով սահմանված ալգորիթմների (Ստուգիչ միջի ձևավորման ալգորիթմ, ինչպես նաև Ստուգիչ միջի ստուգման ալգորիթմ) համաձայն, որոնցից պարտադիր օգտվում են բոլոր ֆինանսական կազմակերպությունները՝ իրենց հաճախորդներին հաշիվներ բացելու ժամանակ: Հաշվեհամարի կառուցվածքում ստուգիչ միջը հաշվարկելու համար կիրառվում են միայն հաշվեհամարի առաջին 11 պարտադիր միջերը:

33. Հաշվեհամարում ոչ պարտադիր միջերի առկայության դեպքում, այդ ոչ պարտադիր միջերը չեն օգտագործվում հաշվեհամարի ստուգիչ միջի հաշվարկման համար և լրացվում են ստուգիչ միջից հետո:

34. Թղթային կրիչների վրա հաշվեհամարի դուրս բերման ժամանակ, լրացուցիչ միջերի առկայության դեպքում, վերջիններս հիմնական հաշվեհամարից կարող են տարանջատվել կիրառելով «-» նշանը: Էլեկտրոնային վճարումների դեպքում «-» միջը չի օգտագործվում (չի մուտքագրվում և չի փոխանցվում):

35. Հաշվեհամարի ձևավորման օրինակներ.

- 1) Հաշվեհամարն ունի հետևյալ տեսքը՝ **127027482877**

Որտեղ՝

Ֆինանսական կազմակերպություն - **127**

Կառուցվածքային ստորաբաժանում - **02**

Հաճախորդի հաշիվ - **748287**

Ստուգիչ միջ - **7**

- 2) Հաշվեհամարն ունի հետևյալ տեսքը՝ **220185546730-21**

Որտեղ՝

Ֆինանսական կազմակերպություն - **220**

Կառուցվածքային ստորաբաժանում - **18**

Հաճախորդի հաշիվ - **554673**

Ստուգիչ միջ - **0**

Ոչ պարտադիր միջեր - **21**

ա. Թղթային կրիչի վրա հաշվեհամարի դուրսբերման ժամանակ, այդ հաշվեհամարը կունենա հետևյալ տեսքը՝ **220185546730-21**,
բ. էլեկտրոնային վճարումների դեպքում հաղորդագրություններում նշվող հաշվեհամարը կունենա հետևյալ տեսքը՝ **22018554673021**:

ՓՈՒԽ 6. ՍՏՈՒԳԻՉ ՆԻՇԻ ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆ ԱԼԳՈՐԻԹՄԸ

36. Հաշվեհամարի կառուցվածքում ստուգիչ նիշի հաշվարկման ժամանակ իրականացվում են հետևյալ հաջորդական քայլերը.

- 1) հաշվեհամարի առաջին 11 նիշից յուրաքանչյուրը բազմապատկվում է իրեն համապատասխանող կշռային գործակցով (2 և 1 թվերով),
- 2) Բազմապատկման արդյունքները գումարվում են: Ընդ որում՝ յուրաքանչյուր նիշ գումարվում է որպես առանձին թիվ,
- 3) Ստուգիչ նիշը ստանալու համար գումարման արդյունքում ստացված թվին հաջորդող և առանց մնացորդի 10-ի բաժանվող թվից հանվում է վերոհիշյալ գումարման արդյունքը: Ստուգիչ նիշը կարող է լինել 0-ից 9-ը ցանկացած թիվ: Եթե բազմապատկման արդյունքների գումարման ժամանակ ստացվում է առանց մնացորդի 10-ի բաժանվող թիվ, ապա ստուգիչ նիշը հավասար կլինի 0-ի:

37. Հաշվեհամարի ստուգիչ նիշը հաշվարկելու օրինակներ.

1) Օրինակ 1. **12702748287K**

1	2	7	0	2	7	4	8	2	8	7	K
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	
2	2	14	0	4	7	8	8	4	8	14	

Որտեղ՝

$$2+2+1+4+0+4+7+8+8+4+8+1+4=53$$

$$K=60-53=7$$

Մեր հաշվեհամարը կլինի՝ **127027482877**

Կողը
(բազմապատկում)
կշռային գործակիցներ
բազմապատկման արդյունքները

2) Օրինակ 2. **22018554673K**

2	2	0	1	8	5	5	4	6	7	3	K
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	
4	2	0	1	16	5	10	4	12	7	6	

Որտեղ՝

$$4+2+0+1+1+6+5+1+0+4+1+2+7+6=40$$

Քանի որ գումարման արդյունքում ստացված թիվը (40) վերջանում է 0-ով, ապա ստուգիչ նիշը հավասար կլինի 0-ի:

Մեր հաշվեհամարը կլինի՝ **220185546730**

Կողը
(բազմապատկում)
կշռային գործակիցներ
բազմապատկման արդյունքները

38. Հաշվեհամարում ստուգիչ նիշի ձևավորման ալգորիթմի հուսալիության մաթեմատիկական հիմնավորումը սահմանված է սույն կարգի Հավելված 1-ով:

ՓՈՒԽ 7. ՍՏՈՒԳԻՉ ՆԻՇԻ ՍՏՈՒԳՄԱՆ ԱԼԳՈՐԻԹՄԸ

39. Հաշվեհամարում ստուգիչ նիշի ստուգումը իրականացվում է հետևյալ հաջորդական քայլերի միջոցով.

- 1) հաշվեհամարի առաջին 12 նիշերը (ներառյալ՝ ստուգիչ նիշը) բազմապատկվում են իրենց համապատասխանող կշռային գործակցով (2 և 1 թվերով),
- 2) բազմապատկման արդյունքները գումարվում են: Ընդ որում՝ յուրաքանչյուր նիշ գումարվում է որպես առանձին թիվ,
- 3) եթե ստացված արդյունքն առանց մնացորդի բաժանվում է 10-ի, ապա ստուգիչ նիշը ճիշտ է հաշվարկված:

40. Հաշվարկված ստուգիչ նիշի ստուգման ալգորիթմի օրինակ.

1) Օրինակ՝ Մեր հաշվեհամարն է՝ **127027482877**: Որտեղ՝

1	2	7	0	2	7	4	8	2	8	7	7
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	X
2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1
2	2	14	0	4	7	8	8	4	8	14	7

Որտեղ՝

$$2+2+1+4+0+4+7+8+8+4+8+1+4+7=60$$

Քանի որ գումարը (60) առանց մնացորդի բաժանվում է 10-ի, ուրեմն ստուգիչ նիշը ճիշտ է հաշվարկված:

ԳԼՈՒԽ 8. ԱՆՑՈՒՄԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

41. Սույն կարգով սահմանված այն կազմակերպություններին և նրանց կառուցվածքային ստորաբաժանումներին, որոնց մինչև սույն կարգի ուժի մեջ մտնելը Կենտրոնական բանկի կողմից տրամադրվել է Գրանցման և Հաշվետվողականության կողմ «-» նշանի կիրառմամբ, ապա սույն կարգն ուժի մեջ մտնելուց հետո էլեկտրոնային կրիչներում և տեղեկատվական համակարգերում «-» նշանը չի օգտագործվում: Գրանցման և Հաշվետվողականության կողմի կառուցվածքում «-» նշանի բացառումը չի դիտարկվում որպես նոր կողմի տրամադրում:

42. Սույն կարգն ուժի մեջ մտնելուց հետո այն կազմակերպությունների խմբերին, որոնց համար Գրանցման և Հաշվետվողականության կողմ տրամադրվելու նպատակով սահմանվել են համապատասխան միջակայքեր, Կենտրոնական բանկի նախագահի որոշման հիման վրա վեցամսյա ժամկետում տրամադրվում է Գրանցման և Հաշվետվողականության կողմ, եթե այդ կազմակերպությունը և (կամ) կառուցվածքային ստորաբաժանումը գրանցվել (հաշվառվել) է մինչև սույն կարգի ուժի մեջ մտնելը և կողմ չի ստացել այդ նպատակով համապատասխան միջակայք սահմանված չլինելու պատճառով:

Հավելված 1

«Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի վճարահաշվարկային կամ տեղեկատվական համակարգերի մասնակիցների կողավորման կառուցվածքը, ինչպես նաև հաճախորդների հաշվեհամարների կառուցվածքը սահմանելու մասին» կարգի

ԱԼԳՈՐԻԹՄԻ ՀՈՒՍԱԼԻՈՒԹՅԱՆ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄԸ

1. Դիցուք ունենք հետևյալ հաշվեհամարը՝

$X_1 \dots X_i \dots X_{11}K$, որտեղ 1 (i) (11

$X_1 \dots$	$X_i \dots$	X_{11}	K
2	c	2	1
$2X_1$	cX_i	$2X_{11}$	K

որտեղ $c=1$ կամ 2:

Առանց ընդհանրության սահմանափակման դիտարկենք հետևյալ դեպքերը՝

- 1) Եթե հաշվեհամարը ճիշտ է և $c=1$, կարող ենք գրել հետևյալ հավասարումը՝ ելնելով ստուգիչ միջի հաշվարկման ալգորիթմից.

$$X_i + P + K = 10n, \text{ որտեղ } n > 0$$

$n > 0$

P - հաշվեհամարի միջերի (բացի X_i) և նրանց համապատասխանող կշռային գործակիցների արտադրյալների միջերի գումարն է:

K - ստուգիչ միջ:

Ենթադրենք, որ հաշվեհամարում մեկ միջ սխալ է գրված (X_i -ի փոխարեն գրվել է X_i') և սխալը չի հայտնաբերվում (ստուգիչ միջը մնում է անփոփոխ): Այս դեպքում կունենանք հետևյալ հավասարումը.

$$X_i' + P + K = 10m, \text{ որտեղ } m > 0$$

$m > 0$

X_i' - հաշվեհամարի մեջ սխալ մուտքագրված միջի (X_i') և նրան համապատասխանող կշռային գործակիցի (c) արտադրյալն է:

P - հաշվեհամարի միջերի (բացի X_i') և նրանց համապատասխանող կշռային գործակիցների արտադրյալների միջերի գումարն է:

K - ստուգիչ միջ:

Որպեսզի հաշվեհամարում տեղ գտած սխալը չհայտնաբերվի (այսինքն՝ ստուգիչ միջը մնա անփոփոխ), ստորև բերված հավասարումների համակարգը պետք է ունենա լուծում.

$$X_i + P + K = 10n$$

$$X_i' + P + K = 10m, \text{ որտեղ } n, m > 0; \quad 0 < X_i, X_i' \leq 9:$$

Առանց ընդհանրության սահմանափակման՝ հանելով առաջին հավասարումից երկրորդը, կունենանք՝

$$(X_i - X'_i) = 10(n-m),$$

Քանի որ $0 < (X_i - X'_i) < 9$, ապա կարող ենք ասել, որ $0 < (X_i - X'_i) < 9$:

Այսպիսով, հավասարումը տեղի ունենալ չի կարող, հետևաբար մեկ միջ սխալ գրելու դեպքում (երբ $c=1$) սխալը միարժեքորեն բացահայտվում է:

- 2) Եթե հաշվեհամարը ճիշտ է և $c=2$, ապա նշանակելով $2X_i = 10a_1 + a_2$ կարող ենք գրել 0 հետևյալ հավասարումը (եկնելով ստուգիչ միջի հաշվարկման ալգորիթմից)՝

$$a_1 + a_2 + P + K = 10n, \text{ որտեղ՝}$$

$$n > 0$$

a_1 և a_2 - հաշվեհամարի մեջ մուտքագրված միջի (X_i) և նրան համապատասխանող կշռային գործակցի (c) արտադրյալի միջերն են,

P - հաշվեհամարի միջերի (բացի X_i) և նրանց համապատասխանող կշռային գործակցների արտադրյալների միջերի գումարն է,

K - ստուգիչ միջ:

Ենթադրենք, որ հաշվեհամարում մեկ միջ սխալ է գրված (X_i -ի փոխարեն գրվել է X'_i), և սխալը չի հայտնաբերվում (ստուգիչ միջը մնում է անփոփոխ): Այս դեպքում (նշանակելով $2X'_i = 10b_1 + b_2$) կունենանք հետևյալ հավասարումը՝

$$b_1 + b_2 + P + K = 10m, \text{ որտեղ՝}$$

$$m > 0$$

b_1 և b_2 - հաշվեհամարի մեջ սխալ մուտքագրված միջի (X'_i) և նրան համապատասխանող կշռային գործակցի (c) արտադրյալի միջերն են,

P - հաշվեհամարի միջերի (բացի X'_i) և նրանց համապատասխանող կշռային գործակցների արտադրյալների միջերի գումարն է,

K - ստուգիչ միջ:

Եկնելով ստուգիչ միջի հաշվարկման ալգորիթմից՝ կարող ենք գրել հետևյալ հավասարումների համակարգը՝

$$a_1 + a_2 + P + K = 10n$$

$$b_1 + b_2 + P + K = 10m$$

Որպեսզի հաշվեհամարում տեղ գտած սխալը չհայտնաբերվի (այսինքն՝ ստուգիչ միջը մնա անփոփոխ), վերոհիշյալ հավասարումների համակարգը պետք է ունենա լուծում:

Առանց սահմանափակելու ընդհանրությունը, հանելով հավասարումները միմյանցից կունենանք՝

$$(a_1 + a_2) - (b_1 + b_2) = 10(n-m), \text{ որտեղ՝}$$

a_1, b_1, a_2 և b_2 -ի արժեքները փոփոխվում են՝ համաձայն ստորև բերված աղյուսակների.

a_1	a_2	b_1	b_2
0	0; 2; 4; 6; 8	0	0; 2; 4; 6; 8
1	0; 2; 4; 6; 8	1	0; 2; 4; 6; 8

Աղյուսակից երևում է, որ տվյալ հավասարման ձախ մասն առավելագույնը կարող է հավասար լինել 9-ի ($a_1=1; a_2=8; b_1=0; b_2=0$): Այսպիսով, հավասարումը տեղի ունենալ չի կարող, հետևաբար մեկ միջ սխալ գրելու դեպքում սխալը միարժեքորեն բացահայտվում է:

2. Դիցուք ունենք հետևյալ հաշվեհամարը՝

$$X_1 \dots X_i X_{i+1} \dots X_{11}K, \text{ որտեղ } 1 \leq i \leq 11$$

$X_1 \dots$	X_i	$X_{i+1} \dots$	X_{11}	K
2	c	d	2	1
$2X_1$	cX_i	dX_{i+1}	$2X_{11}$	K

որտեղ՝ $c=1, d=2$ կամ $c=2, d=1$:

Առանց ընդհանրության սահմանափակման դիտարկենք դեպք, երբ $c=2, d=1$:

Եթե հաշվեհամարը ճիշտ է, կարող ենք գրել հետևյալ հավասարումը (նշանակելով $2X_i = 10a_1 + a_2$)՝ եկնելով ստուգիչ միջի հաշվարկման ալգորիթմից.

$$a_1 + a_2 + X_{i+1} + P + K = 10n, \text{ որտեղ՝}$$

$$n > 0$$

a_1 և a_2 - հաշվեհամարի մեջ մուտքագրված միջի (X_i) և նրան համապատասխանող կշռային գործակցի (c) արտադրյալի միջերն են,

P - հաշվեհամարի միջերի (բացի X_i) և նրանց համապատասխանող կշռային գործակցների արտադրյալների միջերի գումարն է,

K - ստուգիչ միջ:

Ենթադրենք, որ հաշվեհամարը սխալ է գրվել՝ իրար հաջորդող երկու ճիշ (X_i և X_{i+1}) տեղերով փոխվել են, և սխալը չի հայտնաբերվել (ստուգիչ ճիշը մնացել է անփոփոխ): Այս դեպքում (նշանակելով 2X_{i+1}=10b₁+b₂) կունենանք հետևյալ հավասարումը՝

$$b_1 + b_2 + X_i + P + K = 10m, \text{ որտեղ՝}$$

$$m > 0$$

b₁ և b₂ - հաշվեհամարի մեջ սխալ մուտքագրված ճիշի (X_{i+1}) և նրան համապատասխանող կշռային գործակիցի (c) արտադրյալի ճիշերն են,

P - հաշվեհամարի ճիշերի (բացի X_{i+1}) և նրանց համապատասխանող կշռային գործակիցների արտադրյալների ճիշերի գումարն է,

K - ստուգիչ ճիշ:

Լուծենք հավասարումների հետևյալ համակարգը.

$$a_1 + a_2 + X_{i+1} + P + K = 10n$$

$$b_1 + b_2 + X_i + P + K = 10m, \text{ որտեղ՝}$$

0 = X_i, X_{i+1} = 9, իսկ a₁, b₁, a₂ և b₂-ի արժեքները փոփոխվում են՝ համաձայն ստորև բերված աղյուսակների.

a ₁	a ₂
0	0; 2; 4; 6; 8
1	0; 2; 4; 6; 8

b ₁	b ₂
0	0; 2; 4; 6; 8
1	0; 2; 4; 6; 8

Առանց ընդհանրության սահմանափակման կարող ենք գրել.

$$a_1 + a_2 + X_{i+1} + P + K = b_1 + b_2 + X_i + P + K + 10(n-m),$$

X_i և X_{i+1} -ի փոխարեն տեղադրելով համապատասխան արժեքները

(X_i=(10a₁+a₂)/2 X_{i+1}=(10b₁+b₂)/2) և կատարելով ձևափոխումներ՝ արդյունքում կունենանք.

$$(8b_1 - b_2) - (8a_1 - a_2) = 20(n-m)$$

Ելնելով սույն աղյուսակի տվյալներից՝ մաքսիմալ արժեքը, որը կարող է ընդունել հավասարման ձախ մասը, հավասար է 16-ի (b₁=1, b₂=0, a₁=0, a₂=8), այսինքն՝ հավասարումը տեղի ունենալ չի կարող:

Այսպիսով՝ հաշվեհամարի կառուցվածքում երկու ճիշերի տեղերը փոխելով սխալը միարժեքորեն բացահայտվում է:

Դեպքը, երբ c=1, d=2 դիտարկվում է մանաւորապես եղանակով:

«Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի վճարահաշվարկային կամ տեղեկատվական համակարգերի մասնակիցների կողմից կառուցվածքը, ինչպես նաև հաճախորդների հաշվեհամարների կառուցվածքը սահմանելու մասին» կարգի

Կենտրոնական բանկի վճարահաշվարկային համակարգի մասնակիցների, ինչպես նաև տեղեկատվական համակարգերի մասնակիցներին կողերի տրամադրման միջակայքերը ամփոփ ձևով

Հ/հ	Իրավական ակտերի անվանումը	Լիցենզավորվող և գրանցվող կազմակերպություններ/անձինք (ըստ իրավական ակտերի)		Կողերի տրամադրումը՝ համաձայն սույն կողմից տրամադրված կարգի դրույթների		
		Կազմակերպության անվանումը/տեսակը		Կողի միջակայքը	Տրամադրման սկզբունքը	Կառուցվածքային ստորաբաժանում (գլխամաս/մասնաճյուղ)
1	2	3	4	7	9	10
1	«Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՕ-68՝ ընդունված 30.06.1996 թ.	Բանկեր		103 bb - 399 bb, որտեղ 103-ը Կենտրոնական բանկն է:	103-ից սկսած +3 սկզբունքով	xxx00- (գլխամաս) xxx01-99 (մասնաճյուղ)
		Բանկերի միություն		Կարգով սահմանված կող չի տրամադրվում	-	
	-	Կենտրոնական բանկին և Համահայկական բանկին նույնականացնող կողերը ընդգրկվում են բանկերի համար սահմանված թվերի միջակայքում				
2	«Վարկային կազմակերպությունների մասին» ՀՕ-359՝ ընդունված 29.05.2002 թ.	Վարկային կազմակերպություններ	այդ թվում՝ վարկային միությունները խնայողական միությունները ֆինանսական վարձակալություն իրականացնող (լիզինգային) կազմակերպությունները դրամական պահանջի զիջման դիմաց ֆինանսավորում (ֆակտորինգ) իրականացնող ֆակտորինգային կազմակերպությունները սպառողական կրեդիտավորում իրականացնող կազմակերպությունները այլ վարկային կազմակերպությունները	600 bb - 799 bb	600-ից սկսած +1 սկզբունքով	xxx00- (գլխամաս) xxx01-99 (մասնաճյուղ)
		Վարկային կազմակերպությունների միություն		Կարգով սահմանված կող չի տրամադրվում	-	

1	2	3	4
3	«Վճարահաշվարկային համակարգերի և վճարահաշվարկային կազմակերպությունների մասին» ՀՕ-150՝ ընդունված 24.11.2004 թ.	Վճարահաշվարկային կազմակերպություններ	այդ թվում՝ դրամական փոխանցում իրականացնող կազմակերպություն պրոցեսինգ և քլիրինգ իրականացնող կազմակերպություն
		վճարահաշվարկային կազմակերպությունների միություն	
4	«Վարկային տեղեկատվության շրջանառության և վարկային բյուրոների գործունեության մասին» ՀՕ-185՝ ընդունված 28.10.2008 թ.	վարկային բյուրոներ	-
5	«Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» ՀՕ-177՝ ընդունված 09.04.2007 թ.	ապահովագրական կամ ապահովագրական միջնորդային գործունեություն իրականացնող ընկերություններ	այդ թվում՝ կյանքի ապահովագրություն իրականացնող ընկերություն ոչ կյանքի ապահովագրություն իրականացնող ընկերություն վերաապահովագրություն իրականացնող ընկերություն ապահովագրական բրոքերներ ապահովագրական գործակալներ
5.1		ապահովագրական կամ ապահովագրական միջնորդային ընկերությունների միություն	միություն
6	«Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության մասին» ՀՕ-63՝ ընդունված 18.05.2010թ. «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» ՀՕ-177՝ ընդունված 09.04.2007 թ.	ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն իրականացնող Ապահովագրական ընկերությունների բյուրո (այսուհետ՝ Բյուրո)	Բյուրո (կամ Ապահովագրական ընկերությունների բյուրո)

7	9	10
800 bb - 859 bb (որտեղ՝ բացառություն են կազմում 801, 805 թվերը)	808-ից սկսած +1 սկզբունքով	xxx00- (զլխամաս) xxx01-99 (մասնաճյուղեր)
Կարգով սահմանված կող չի տրամադրվում	-	
+		
Տրամադրվում է այլ հաշվետու կազմակերպության կողերի միջակայքից		
53001 bb-53999 bb	53001-ից սկսած + 1 սկզբունքով	xxzzz-00 մինչև xxzzz- 99 (լրացուցիչ երկու նիշով կնշվեն մասնաճյուղերը)
Կարգով սահմանված կող չի տրամադրվում	-	
Կարգով սահմանված կող չի տրամադրվում	-	
+		
Տրամադրվում է Այլ հաշվետու կազմակերպության կողերի միջակայքից		

1	2	3	4
7	«Ներդրումային ֆոնդերի մասին» ՀՕ- 245՝ ընդունված 22.12.2010 թ.	Ֆոնդեր (Ներդրումային ֆոնդ, այդ թվում Կենսաթոշակային ֆոնդ)	-
8	«Ներդրումային ֆոնդերի մասին» ՀՕ- 245՝ ընդունված 22.12.2010 թ.	Կառավարիչ	այդ թվում՝
8.1	«Ներդրումային ֆոնդերի մասին» ՀՕ- 245՝ ընդունված 22.12.2010 թ.		Ներդրումային ֆոնդի կառավարիչ
8.2	«Կուտակային կենսաթոշակների մասին» ՀՕ- 244՝ ընդունված 22.12.2010 թ.		Կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարիչ
9.1	«Կուտակային կենսաթոշակների մասին» ՀՕ-244՝ ընդունված 22.12.2010 թ.	Կենսաթոշակային ֆոնդի պահառուի կարգավիճակ	
9.2	«Կուտակային կենսաթոշակների մասին» ՀՕ-244՝ ընդունված 22.12.2010 թ.	Հաշվի օպերատորի կարգավիճակ	
9.3	«Կուտակային կենսաթոշակների մասին» ՀՕ-244՝ ընդունված 22.12.2010 թ.	Մասնակիցների ռեեստր վարող	
10	«Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՕ- 195՝ ընդունված 11.10.2007 թ.	Ներդրումային ընկերություններ	
11	«Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՕ- 195՝ ընդունված 11.10.2007 թ.	Կարգավորվող շուկայի օպերատորներ	
12	«Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՕ- 195՝ ընդունված 11.10.2007 թ.	Կենտրոնական ղեկավարության	
13	<u>Համակարգի այլ մասնակցի համար սահմանված կոդեր</u>	Այլ մասնակիցներ՝ ԿԲ վճարահաշվարկային և/կամ տեղեկատվական համակարգերի մասնակիցներ (օր. Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամ, Կենտրոնական ղեկավարության, Կարգավորվող շուկայի օպերատորներ)	

7	9	10
51001 fff - 51999 fff	51001-ից սկսած + 1 սկզբունքով	xxzzz-fff մինչև xxxzzz- fff (լրացուցիչ fff-երեք նիշով կոդեր են տվյալ ֆոնդի հետ կապված ֆոնդերի կառավարիչները)
450 bb - 499 bb	450-ից սկսած +1 սկզբունքով	xxx00-(գլխամաս) xxx01-99 (մասնաճյուղ)
Կարգով սահմանված կոդ չի տրամադրվում	-	
Կարգով սահմանված կոդ չի տրամադրվում	-	
+		
Տրամադրվում է Համակարգի այլ մասնակցի կոդերի միջակայքից		
400 bb - 449 bb	400-ից սկսած +1 սկզբունքով	xxx00-(գլխամաս) xxx01-99 (մասնաճյուղ.)
+		
Տրամադրվում է Համակարգի այլ մասնակցի կոդերի միջակայքից		
860 bb - 899 bb	860-ից սկսած +1 սկզբունքով	xxx00-(գլխամաս) xxx01-99 (մասնաճյուղեր)

1	2	3	4
14	-	ՀՀ գանձապետարան	
15	«Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՕ– 195՝ ընդունված 11.10.2007թ.	Հաշվետու թողարկողներ	
16	«Ակտիվների արժեթղթավորման և ակտիվներով ապահովված արժեթղթերի մասին» ՀՕ–96՝ ընդունված 26.05.2008 թ.	Արժեթղթավորման հիմնադրամ	
17*	«Ակտիվների արժեթղթավորման և ակտիվներով ապահովված արժեթղթերի մասին» ՀՕ–96՝ ընդունված 26.05.2008 թ.	Արժեթղթավորման հիմնադրամի կառավարիչ	
18	«Գրավատների և գրավատնային գործունեության մասին» ՀՕ– 43, ընդունված 03.12.2003թ.	Գրավատներ	
19	«Արժույթային կարգավորման և արժույթային վերահսկողության մասին» ՀՕ–135՝ ընդունված 24.11.2004 թ.	Արտարժույթի առուվաճառք իրականացնող անձինք (փոխանակման կետեր)	
20	«Արժույթային կարգավորման և արժույթային վերահսկողության մասին» ՀՕ–135՝ ընդունված 24.11.2004 թ.	Արտարժույթի դիլերային բրոքերային առուվաճառք իրականացնող անձինք	
21	«Արժույթային կարգավորման և արժույթային վերահսկողության մասին» ՀՕ–135՝ ընդունված 24.11.2004 թ.	Արտարժույթի առուվաճառքի սակարկություններ կազմակերպող անձինք	
22	<u>Այլ հաշվետու կազմակերպությունների համար սահմանված կոդեր</u>	Այլ հաշվետու կազմակերպություններ՝ Կենտրոնական բանկ հաշվետվություններ կայացնող կազմակերպություններ, որոնք չեն հանդիսանում Կենտրոնական բանկի վճարահաշվարկային համակարգի մասնակից (օր.՝ Վարկային բյուրոներ, Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագոր-	

7	9	10
900 bb - 929 bb	900-ից սկսած + 1 սկզբունքով	xxx 00-(գլխամաս) xxx01-99 (մասնաճյուղեր)
50001 - 50999	50001-ից սկսած +1 սկզբունքով	
+	Տրամադրվում է Ֆոնդերի համար սահմանված կոդերի միջակայքից	
+	Տրամադրվում է Կառավարիչների համար սահմանված կոդերի միջակայքից	
55001 bb- 55999 bb	55001-ից սկսած +1 սկզբունքով	xxxx-00 մինչև xxxx- 99 (լրացուցիչ երկու նիշով կնշվեն մասնաճյուղերը)
54001 bb- 54999 bb	54001-ից սկսած +1 սկզբունքով	xxxx-00 մինչև xxxx- 99 (լրացուցիչ երկու նիշով կնշվեն մասնաճյուղերը)
+	Տրամադրվում է Համակարգի այլ մասնակցի կոդերի միջակայքից	-
+	Տրամադրվում է Այլ հաշվետու կազմակերպությունների համար սահմանված կոդերի միջակայքից	-
52001 yy - 52100 yy	52001-ից սկսած +1 սկզբունքով	xxxx-00 մինչև xxxx- 99 (լրացուցիչ երկու նիշով կնշվեն մասնաճյուղերը, եթե գործող օրենսդրության համաձայն կարող է այդպիսին լինել)

* Պաշտոնական հրատարակության մեջ տեխնիկական պատճառներով խախտվել է սյունակների համարակալումը:

1	2	3	4
		ծումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն իրականացնող ապահովագրական ընկերությունների բյուրո, Արտարժույթի դիլերային-բրոքերային առուվաճառք իրականացնող անձինք)	
	-	56000 մինչև 59999 թվերի միջակայքերը պահուստային են և գտնվում են Կենտրոնական բանկի տնօրինման տակ, և անհրաժեշտության դեպքում կարող են տրամադրվել Կենտրոնական բանկի նախագահի կարգադրության հիման վրա	
	-	930-ից մինչև 999 (ներառյալ) միջակայքում ընկած բոլոր թվերը պահուստային են և գտնվում են Կենտրոնական բանկի տնօրինման տակ և անհրաժեշտության դեպքում կարող են տրամադրվել Կենտրոնական բանկի նախագահի կարգադրության հիման վրա:	

7	9	10
Միջակայքերը համարվում են պահուստային և կարող են տրամադրվել ըստ անհրաժեշտության		
Միջակայքերը համարվում են պահուստային և կարող են տրամադրվել ըստ անհրաժեշտության		

*Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2007 թվականի փետրվարի 9-ի թիվ 39-Ն որոշման մեջ լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին**

Նպատակ ունենալով հստակեցնել բանկային գործունեությունը կարգավորող տնտեսական նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող տարրերի կազմը,

հիմք ընդունելով «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 44-րդ հոդվածի 3-րդ մասը,

ղեկավարվելով «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 20-րդ հոդվածի «ե» և «ժ» կետերով և «Իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 16-րդ և 70-րդ հոդվածներով՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհուրդը որոշում է .

1. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2007 թվականի փետրվարի 9-ի «Բանկերի գործունեության կարգավորումը, բանկային գործունեության հիմնական տնտեսական նորմատիվները» կանոնակարգ 2-ը հաստատելու մասին» թիվ 39-Ն որոշմամբ հաստատված «Բանկերի գործունեության կարգավորումը, բանկային գործունեության հիմնական տնտեսական նորմատիվները» կանոնակարգ 2-ում (այսուհետ՝ Կանոնակարգ 2) կատարել հետևյալ լրացումները և փոփոխությունները.

1) Կանոնակարգ 2-ի 28.1-րդ կետը լրացնել նոր «թ» ենթակետով՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«թ. գրավի առարկայի տնօրինման արդյունքում բանկի սեփականությանն անցած բաժնետոմսերի հաշվեկշռային արժեքի չափով, այդ բաժնետոմսերը օրենքով սահմանված կարգով բանկի սեփականությունը համարվելու օրվանից վեց ամիս հետո: Ընդ որում, սույն ենթակետում նշված բաժնետոմսերը ենթակա չեն նվազեցման բանկի հիմնական կապիտալից մինչև սույն կետում նշված վեցամսյա ժամկետի ավարտը միայն այն դեպքում, երբ տվյալ բաժնետոմսերի իրական արժեքի վերաբերյալ առկա է անկախ գնահատողի գնահատականը, որը տրվել է սույն ենթակետում նշված բաժնետոմսերը օրենքով սահմանված կարգով բանկի սեփականությունը համարվելու օրվանից առավելագույնը 2 ամիս առաջ, հակառակ դեպքում բաժնետոմսերը նվազեցվում են հիմնական կապիտալի մեծությունից բանկի սեփականությունը համարվելու օրվանից»:

2) Կանոնակարգ 2-ի 34.7-րդ կետում «պարտատոմսեր» բառից հետո լրացնել «կամ Եվրոպական վերակառուցման և զարգացման բանկի, Եվրոպական կենտրոնական բանկի, Եվրոպական ներդրումային բանկի, այլ միջազգային կազմակերպությունների (որոնց անդամակցում է Հայաստանի Հանրապետությունը) կողմից թողարկված ոչ պետական պարտատոմսեր» բառերով:

3) Կանոնակարգ 2-ի 34.10-րդ կետի 1-ին ենթակետը «Այն ակտիվների» բառերից հետո լրացնել «(բացառությամբ՝ ռեպո համաձայնագրերի)» բառերով:

4) Կանոնակարգ 2-ի 38.2-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«38.2. Եթե փոխառուն (անձը) և այլ իրավաբանական անձը փոխկապակցված են միայն այն հիմքով, որ պետությունը, Միջազգային ֆինանսական կորպորացիան, Եվրոպական վերակառուցման և զարգացման բանկը և (կամ) Ասիական զարգացման բանկը տիրապետում է (են) փոխառուի (անձի) և այդ իրավաբանական անձի ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փայամասնակցությունների) 20 տոկոսից ավելին կամ իրավունք ունի (ունեն) օրենքով չարգելված այլ ձևով կանխորոշել նրանց որոշումները, ապա Ն³¹ և Ն³² նորմատիվների հաշվարկման իմաստով այդ փոխառուն (անձը) և այլ իրավաբանական անձը չեն համարվում փոխկապակցված»:

5) Կանոնակարգ 2-ը լրացնել նոր 44.1-րդ կետով՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«44.1. Եթե բանկը և անձը կապված են միայն այն հիմքով, որ պետությունը, Միջազգային ֆինանսական կորպորացիան, Եվրոպական վերակառուցման և զարգացման բանկը և (կամ) Ասիական զարգացման բանկը հանդիսանում է (են) բանկի նշանակալից մասնակից և միևնույն ժամանակ տիրապետում է (են) այդ անձի ձայնի իրավունք տվող բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փայամասնակցությունների) 20 տոկոսից ավելին կամ իրավունք ունի (ունեն) օրենքով չարգելված այլ ձևով կանխորոշել

* Ոչ պաշտոնական հրատարակություն:

Ընդունված է ՀՀ ԿԲ խորհրդի կողմից 2013 թ. հուլիսի 23-ին:

Քրանցված է ՀՀ արդարադատության նախարարության կողմից 6.08.2013 թ. (ՀՀԳՏ N25 (469)¹, 15.08.2013):

այդ անձի որոշումները, ապա Ն4¹ և Ն4² նորմատիվների հաշվարկման իմաստով բանկը և այդ անձը չեն համարվում կապված»:

6) Կանոնակարգ 2-ի 56.1-րդ կետը 1-ին պարբերությունից հետո լրացնել նոր նախադասությամբ՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«Արտարժութային դիրքի հաշվարկում արտարժութային ակտիվներն ընդգրկվում են առանց հաշվի առնելու այդ ակտիվների գծով ձևավորված հնարավոր կորուստների պահուստի մեծությունը, բացառությամբ ոչ ստանդարտ և կասկածելի դասակարգված արտարժութային ակտիվների, որոնք հաշվարկին մասնակցում են՝ հաշվի առնելով հնարավոր կորուստների պահուստի մեծությունը (հաշվեկշռային արժեքով): Սույն մասին համապատասխան՝ բացառապես բանկի դատողությունների և մասնագիտական կարծիքի հիման վրա սուբյեկտիվ չափանիշով դասակարգված (այդ թվում՝ անհուսալի) արտարժութային ակտիվները արտարժութային դիրքի հաշվարկում ընդգրկվում են այն չափով, որքանով կընդգրկվեին օբյեկտիվ չափանիշով դասակարգված լինելու դեպքում: Արտարժութային դիրքի հաշվարկում արտարժութային ակտիվներն ընդգրկվում են առանց հաշվի առնելու այդ ակտիվների գծով Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 1999 թվականի ապրիլի 23-ի թիվ 63 որոշմամբ հավանության արժանացած «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգին հավանություն տալու մասին» կարգի 4.4-րդ կետի համաձայն՝ բանկի կողմից հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված ավելացված հատկացումները, ինչպես նաև առանց հաշվի առնելու առանց ակտիվների դասակարգման լրացուցիչ պահուստին կատարվող հատկացումները»:

7) Կանոնակարգ 2-ի 56.2-րդ կետը լրացնել 5-րդ ենթակետով՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«5) Փակ դիրքով (բեք թու բեք) ածանցյալ գործիքները, մասնավորապես՝ արտարժույթի առքի ու վաճառքի միաժամանակ կնքված հակադարձ գործարքները, որոնք բավարարում են հետևյալ պայմանները միաժամանակ.

ա. գործարքները կնքվել են նույն ժամկետներով, նույն ծավալներով և միևնույն արժույթային զույգերով, ընդ որում՝ գործարքների արժույթներից մեկը հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետության դրամը,

բ. գործարքներից առնվազն մեկը կնքվել է Ստանդարտ և Փուրգ կամ Ֆիթչ (փակագծում՝ Սուդիզ) վարկանշային գործակալությունների կողմից տրամադրված երկարաժամկետ ավանդների ներգրավման Ա+(Ա1) և Ա+(Ա1)-ից բարձր վարկանիշ ունեցող օտարերկրյա կառավարությունների, կենտրոնական (ազգային) բանկերի կամ ֆինանսական կազմակերպությունների հետ,

գ. օպցիոն գործարքի կնքման դեպքում՝ առնվազն օպցիոններից մեկի իրականացման իրավունքը պատկանում է բանկին (բանկը հանդիսանում է օպցիոնի գնորդ):»:

8) Կանոնակարգ 2-ի 56.3-րդ կետում «2-րդ և 3-րդ» բառերը փոխարինել «2-րդ, 3-րդ և 5-րդ» բառերով:

9) Կանոնակարգ 2-ի 56.4-րդ կետում «ընդ որում, 2010 թվականի օգոստոսի 1-ից առանց ածանցյալ գործիքների արտարժույթային դիրքի հաշվարկում ներառվում են սույն կանոնակարգի 56.2-րդ կետի 1-4 ենթակետերով սահմանված ածանցյալ գործիքները» բառերը փոխարինել «ընդ որում, առանց ածանցյալ գործիքների արտարժույթային դիրքի հաշվարկում ներառվում են սույն կանոնակարգի 56.2-րդ կետի 1-5 ենթակետերով սահմանված ածանցյալ գործիքները» բառերով:

10) Կանոնակարգ 2-ի Հավելված 3-ի աղյուսակ 1-ի 6.7-րդ կետն ուժը կորցրած ճանաչել:

11) Կանոնակարգ 2-ի Հավելված 3-ի աղյուսակ 1-ի 6.27-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

6.27. Պահանջներ հարկային օրենսդրությամբ սահմանված հարկերի, տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով վճարման ենթակա գումարներից, հարկային օրենսդրությամբ սահմանված կանխավճարներից ավելի վճարված գումարների գծով	100	—
---	-----	---

12) Կանոնակարգ 2-ի Հավելված 3-ի 22.1-րդ կետի վերջին պարբերության մեջ «(համաձայն սույն հավելվածի 6-րդ կետի աղյուսակի՝ հաշվի առնելով ռեպո համաձայնագրով վաճառված արժեթղթի արժույթը)» բառերը փոխարինել «(համաձայն սույն հավելվածի 6-րդ կետի աղյուսակի՝ հաշվի առնելով ռեպո համաձայնագրով տրամադրված դրամական միջոցների արժույթը)» բառերով:

13) Կանոնակարգ 2-ի Հավելված 3-ի 23.1-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«23.1. Ֆինանսական գրավով ապահովված ՎՈՁՄ-ին ենթակա պահանջը վարկային ռիսկի հաշվարկում ընդգրկվում է 0% ռիսկի կշռով, եթե՝

- 1) որպես ֆինանսական գրավ հանդես է գալիս տվյալ բանկում պահվող (ներառյալ՝ տվյալ բանկի դեպոզիտային հաշիվներում հաշվառվող)՝ բանկային ոսկին, Հայաստանի Հանրապետության դրամը, առաջին խմբի մեջ մտնող արտարժույթային միջոցները կամ ռուբլին, կամ
- 2) բավարարված են հետևյալ պայմանները միաժամանակ՝
 - ա. ապահովվածությունը Հայաստանի Հանրապետության դրամով Կենտրոնական բանկի կողմից թողարկված արժեթուղթ է, Հայաստանի Հանրապետության պետական գանձապետական պարտատոմս կամ այլ երկրների կենտրոնական բանկերի կամ կառավարությունների կողմից թողարկված արժեթուղթ, որը, համաձայն սույն հավելվածի 6-րդ կետի, վարկային ռիսկի հաշվարկում ընդգրկվում է 0% ռիսկի կշռով,
 - բ. գրավը վերագնահատվում է ամեն օր,
 - գ. փոխառուն (պարտապանը) դասվում է սույն հավելվածի 27-րդ կետով սահմանվող շուկայի հիմնական մասնակիցների շարքին»:
- 14) Կանոնակարգ 2-ի Հավելված 3-ի 26-րդ կետը լրացնել 26.1.1-րդ կետով՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«26.1.1. Տվյալ բանկում պահվող (ներառյալ՝ տվյալ բանկի դեպոզիտային հաշիվներում հաշվառվող)՝ բանկային ոսկի, Հայաստանի Հանրապետության դրամ, առաջին խմբի մեջ մտնող արտարժույթային միջոցներ, ռուբլի, ինչպես նաև այլ արտարժույթային միջոցներ (եթե վերջիններս հանդիսանում են միևնույն արտարժույթով արտահայտված ակտիվների ապահովում):»:
- 15) Կանոնակարգ 2-ի Հավելված 4-ի 6.3-րդ կետը առաջին նախադասությունից հետո լրացնել նոր նախադասությամբ՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

«Արտարժույթային դիրքի հաշվարկում արտարժույթային ակտիվներն ընդգրկվում են առանց հաշվի առնելու այդ ակտիվների գծով ձևավորված հնարավոր կորուստների պահուստի մեծությունը, բացառությամբ ոչ ստանդարտ և կասկածելի դասակարգված արտարժույթային ակտիվների, որոնք հաշվարկին մասնակցում են՝ հաշվի առնելով հնարավոր կորուստների պահուստի մեծությունը (հաշվեկշռային արժեքով): Սույն մասին համապատասխան՝ բացառապես բանկի դատողությունների և մասնագիտական կարծիքի հիման վրա սուբյեկտիվ չափանիշով դասակարգված արտարժույթային ակտիվները արտարժույթային դիրքի հաշվարկում ընդգրկվում են այն չափով, որքանով կընդգրկվեին օբյեկտիվ չափանիշով դասակարգված լինելու դեպքում: Արտարժույթային դիրքի հաշվարկում արտարժույթային ակտիվներն ընդգրկվում են առանց հաշվի առնելու այդ ակտիվների գծով Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 1999 թվականի ապրիլի 23-ի թիվ 63 որոշմամբ հավանության արժանացած «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգին հավանություն տալու մասին» կարգի 4.4-րդ կետի համաձայն՝ բանկի կողմից հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված ավելացված հատկացումները, ինչպես նաև առանց հաշվի առնելու առանց ակտիվների դասակարգման լրացուցիչ պահուստին կատարվող հատկացումները»:
2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող 10-րդ օրը, բացառությամբ սույն որոշման 1-ին կետի 3-րդ, 10-րդ, 13-րդ և 14-րդ ենթակետերի, որոնք ուժի մեջ են մտնում սույն որոշման ընդունման օրվան հաջորդող վեցերորդ ամսվան հաջորդող ամսվա 1-ին:
3. Սահմանել, որ սույն որոշման 1-ին կետի 6-րդ և 15-րդ ենթակետերի համաձայն արտարժույթային դիրքի հաշվարկում ընդգրկվող ոչ ստանդարտ և կասկածելի դասակարգված արտարժույթային ակտիվների արժեքից հնարավոր կորուստների պահուստի մեծությունը 2013 թվականի օգոստոսի 26-ից մինչև 2014 թվականի մայիսի 18-ը նվազեցվում է 30%-ով, 2014 թվականի մայիսի 19-ից մինչև օգոստոսի 24-ը՝ 60%-ով, իսկ 2014 թվականի օգոստոսի 25-ից՝ ամբողջությամբ:

*ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահ Ա. ԶԱՎԱԴՅԱՆ
25 հուլիսի 2013 թ., N 179-Ն*

**ԴՐԱՄԱՎԱՐԿԱՅԻՆ
ԱՄՓՈՓԱԳԻՐ**

(ՕԳՈՍՏՈՍ 2013)

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի «ՀՀ ԿԲ տեղեկագիր» ամենամսյա պարբերականի «Դրամավարկային ամփոփագիր» բաժինը ներառում է դրամավարկային, արտաքին, հարկաբյուջետային և իրական հատվածների, ՀՀ վճարահաշվարկային և ֆինանսական համակարգերի ցուցանիշների վերաբերյալ տեղեկատվություն:

Իրական հատվածի (բացառությամբ բնականոն գնաճի) և արտաքին հատվածում ընդգրկված ապրանքների արտահանման ու ներմուծման վերաբերյալ տեղեկատվության աղբյուրը ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայությունն է (<http://www.armstat.am>), իսկ հարկաբյուջետային, արտաքին հատվածի, դրամավարկային և ֆինանսական վիճակագրության, բնականոն գնաճի և ՀՀ վճարահաշվարկային համակարգի վերաբերյալ տեղեկատվության աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկը: Դրամավարկային և ֆինանսական վիճակագրությունում ընդգրկված է դրամավարկային ցուցանիշների, ֆինանսական շուկայի և ֆինանսական համակարգի հիմնական ցուցանիշների վերաբերյալ տեղեկատվություն:

Վճարային հաշվեկշիռը, միջազգային ներդրումային դիրքը և արտաքին պարտքը կազմվում և հրապարակվում են եռամսյակային կտրվածքով՝ փետրվար, մայիս, օգոստոս և նոյեմբեր ամիսների տեղեկագրերում:

Դրամավարկային ցուցանիշները կազմված են համաձայն ՀՀ ԿԲ «ՀՀ դրամավարկային և ֆինանսական վիճակագրության ձեռնարկի», որը տեղադրված է ՀՀ ԿԲ «Տնային էջի» «Վիճակագրություն» բաժնում:

Դրամավարկային ցուցանիշների, միջազգային պահուստների և արտաքին պարտավորությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ենթակա է վերանայման եռամսյակային և տարեկան կտրվածքով՝ նշված ցուցանիշներում ԿԲ եզրափակիչ շրջանառության գործառնություններն ընդգրկելու նպատակով: Եռամսյակային տվյալները վերանայվում են (համարվում են վերջնական) հաշվետու եռամսյակի ավարտից երկու ամիս հետո, իսկ տարեկան տվյալները՝ հաշվետու տարվա ավարտից երեք ամիս հետո:

Վիճակագրական տվյալների հրապարակման ժամանակացույցը տեղադրված է ՀՀ ԿԲ «Տնային էջի» «Վիճակագրություն» բաժնում:

Հարցերի և առաջարկությունների համար դիմել
Վիճակագրության վարչություն
Հեռախոս՝ (374 10) 592-562
Ֆաքս՝ (374 10) 592-564
Էլ. փոստ՝ sd.mpd@cba.am

«Դրամավարկային ամփոփագիրը», ինչպես նաև ՀՀ ԿԲ այլ հրապարակումները տեղադրվում են ՀՀ կենտրոնական բանկի «Տնային էջում», որի հասցեն է՝
<http://www.cba.am>

Իրական հատվածի ցուցանիշներ	55
Մակրոտնտեսական ցուցանիշներ	
Գների ինդեքսներ	
Գնաճ	
Գնաճին առավելապես նպաստած ապրանքախմբերը	
Բնականոն գնաճ	
Բնականոն գնաճին առավելապես նպաստած ապրանքատեսակները	
Արտաքին հատվածի ցուցանիշներ	58
Ապրանքների արտահանում և ներմուծում	
Ըստ երկրների ՀՀ բանկային համակարգի միջոցով ֆիզիկական անձանց փոխանցումները	
Ըստ երկրների ՀՀ բանկային համակարգի միջոցով ֆիզիկական անձանց ոչ առևտրային նպատակով կատարված փոխանցումները	
Դրամական փոխանցումների ներհոսքն ըստ վճարային հաշվեկշռի	
Իրական և անվանական արդյունավետ փոխարժեք	
ՀՀ վճարային հաշվեկշռ (ստանդարտ ներկայացում ըստ «Վճարային հաշվեկշռի կազմման ձեռնարկի» 5-րդ հրատարակության մեթոդաբանության)	
ՀՀ վճարային հաշվեկշռ (վերլուծական ներկայացում)	
ՀՀ միջազգային ներդրումային դիրք (ըստ «Վճարային հաշվեկշռի կազմման ձեռնարկի» 5-րդ հրատարակության մեթոդաբանության)	
ՀՀ առևտրային բանկերի և վարկային կազմակերպությունների միջազգային ներդրումային դիրք	
ՀՀ առևտրային բանկերի և վարկային կազմակերպությունների արտաքին ակտիվների և պարտավորությունների արժույթային կազմը	
ՀՀ համախառն արտաքին պարտք (ըստ «Վճարային հաշվեկշռի կազմման ձեռնարկի» 5-րդ հրատարակության մեթոդաբանության)	
ՀՀ վճարային հաշվեկշռ (ստանդարտ ներկայացում ըստ «Վճարային հաշվեկշռի կազմման ձեռնարկի» 6-րդ հրատարակության մեթոդաբանության)	
ՀՀ միջազգային ներդրումային դիրք (ըստ «Վճարային հաշվեկշռի կազմման ձեռնարկի» 6-րդ հրատարակության մեթոդաբանության)	
ՀՀ համախառն արտաքին պարտք (ըստ «Վճարային հաշվեկշռի կազմման ձեռնարկի» 6-րդ հրատարակության մեթոդաբանության)	
Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պահուստների կառուցվածքը	
ՀՀ կենտրոնական բանկի արտաքին պարտավորությունների կառուցվածքը	
Պետական բյուջեի ցուցանիշներ	83
Կենտրոնական բանկի և Գանձապետարանի փոխհարաբերությունները	
Դրամավարկային ցուցանիշներ	84
Փողի ագրեգատներ և փողի բազմարկիչներ	
Սեզոնայնորեն հարթեցված փողի ագրեգատներ	
ՀՀ կենտրոնական բանկի ամփոփ ցուցանիշներ	
ՀՀ առևտրային բանկերի ամփոփ ցուցանիշներ	
ՀՀ վարկային կազմակերպությունների ամփոփ ցուցանիշներ	
ՀՀ ավանդային կազմակերպությունների ամփոփ ցուցանիշներ	
ՀՀ ավանդային կազմակերպությունների զուտ արտաքին ակտիվներ	
Դոլարայնացման մակարդակը Հայաստանի Հանրապետությունում	
Ֆինանսական շուկա	94
Տոկոսադրույքներ	
Բանկային տոկոսի հաշվարկային դրույքը	
Ֆինանսական շուկայում ՀՀ ԿԲ գործառնությունների տոկոսադրույքները	
Ֆինանսական շուկայում ՀՀ ԿԲ գործառնությունների ծավալը	
ՀՀ ԿԲ կողմից կնքված արժույթային սվոպ գործառնությունների ծավալները և միջին տոկոսադրույքները	
Ռեպո շուկայի շրջանառությունը	
Առևտրային բանկերի կողմից տնտեսությունից ներգրավված ավանդների և տրանսպորտված վարկերի ծավալները և տոկոսադրույքները	
Բանկերի և վարկային կազմակերպությունների կողմից ՀՀ դրամով և արտարժույթով տրանսպորտված վարկերի տոկոսադրույքներն ըստ մարզերի	
Պետական կարծաժամկետ պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխման ծավալները և եկամտաբերությունը	

Պետական միջին ժամկետայնության արժեկտրոնային պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխման ծավալները և եկամտաբերությունը	
Պետական երկարաժամկետ արժեկտրոնային պարտատոմսերի առաջնային տեղաբաշխման ծավալները և եկամտաբերությունը	
ՊՊ երկրորդային շուկայում իրականացված գործառնությունները	
Պետական (զանգվածային) պարտատոմսերում ներդրողների կառուցվածքը	
ՀՀ ԿԲ կողմից արժույթային շուկայում իրականացված գործառնությունները	
Առևտրային բանկերի կողմից արժույթային շուկայում իրականացված գործառնությունները	
ՀՀ ֆոնդային բորսայում արտարժույթային գործառնությունների ծավալները	
Արժույթային շուկայում ձևավորված ՀՀ դրամ/ԱՄՆ դոլար միջին փոխարժեքը	
Արժույթային շուկայում ձևավորված ՀՀ դրամ/Եվրո միջին փոխարժեքը	
Արժույթային շուկայում ձևավորված ՀՀ դրամ/ՌԴ ռուբլի միջին փոխարժեքը	
Վարկային ներդրումներ	114
Առևտրային բանկերի վարկերն ըստ տնտեսության հատվածների	
Առևտրային բանկերի վարկային ներդրումներն ըստ ժամկետայնության	
Առևտրային բանկերի վարկային գործառնությունների գործիքակազմը	
Առևտրային բանկերի կողմից ռեզիդենտներին տրված վարկերի ծյուղային կառուցվածքը	
Առևտրային բանկերի չաշխատող ակտիվների տեսակարար կշիռն ըստ ոլորտների	
ՀՀ առևտրային բանկերի ընդհանուր միջբանկային ավանդները և վարկերը	
Վարկային կազմակերպությունների վարկերն ըստ տնտեսության հատվածների	
Վարկային կազմակերպությունների վարկային ներդրումներն ըստ ժամկետայնության	
Վարկային կազմակերպությունների վարկային գործառնությունների գործիքակազմը	
Վարկային կազմակերպությունների կողմից ռեզիդենտներին տրված վարկերի ծյուղային կառուցվածքը	
Առևտրային բանկերի ավանդներ	125
Առևտրային բանկերի ավանդներն ըստ տնտեսության հատվածների	
Ֆինանսական կազմակերպությունների հիմնական ցուցանիշներ	127
Ֆինանսական կազմակերպությունների քանակը և կառուցվածքը	
ՀՀ առևտրային բանկերի հիմնական ցուցանիշները և դրանց փոփոխությունը	
Բանկային համակարգի գործունեության հիմնական տնտեսական նորմատիվների մեծությունը	
ՀՀ վարկային կազմակերպությունների հիմնական ցուցանիշները և դրանց փոփոխությունը	
Վարկային կազմակերպությունների ընդհանուր կապիտալի համարժեքության նորմատիվի մեծությունը	
Ներդրումային ծառայություններ մատուցող ընկերությունների հիմնական ցուցանիշներ	
Ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձանց կողմից կնքված գործարքներ	
Հավատարմագրային կառավարման վերցված միջոցներ	
Պահառության վերցված արժեթղթեր	
Գրավատների ցուցանիշներ	
Արտարժույթի փոխանակման կետերի կողմից իրականացված գործառնություններ	
Վճարահաշվարկային համակարգ	133
Կենտրոնական բանկի վճարահաշվարկային համակարգերով կատարված դրամական փոխանցումներ	
ՀՀ տարածքում անկանխիկ վճարային գործիքներով բանկային համակարգում իրականացված փոխանցումներ	
ՀՀ առևտրային բանկերի և օտարերկրյա բանկերի կողմից թողարկված վճարային քարտերով իրականացված գործառնությունները ՀՀ տարածքում ըստ սպասարկման միջոցների	
ՀՀ բանկերի կողմից թողարկված քարտերով իրականացված գործառնություններն արտասահմանում	

ՄԱԿՐՈՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՅՈՒՅԱՆԻՇՆԵՐ

Անվանում	2013թ. հուլիս	2013թ. հուլիսի իրական ամի ինդեքսը 2012թ. հուլիսի նկատմամբ (%)	2013թ. օգոստոս	2013թ. օգոստոսի իրական ամի ինդեքսը 2012թ. օգոստոսի նկատմամբ (%)
Տնտեսական ակտիվության ցուցանիշ	-	102.1	-	103.2
Արդյունաբերական արտադրանքի ծավալը (նլն 77 դրամ)	95634.3	98.5	101106.9	102.9
Էլեկտրաէներգիայի արտադրությունը (նլն կվտ/ժամ)	654.1	99.4	618.1	93.8
Գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքը (նլն 77 դրամ)	97741.5	110.9	169157.8	111.9
Առևտրի շրջանառության ծավալը (նլն 77 դրամ)	192874.3	100.0	198397.4	98.9
Շինարարության ծավալը (նլն 77 դրամ)	32966.8	91.9	37703.4	92.5
Ծառայությունների ծավալը (նլն 77 դրամ)	87121.8	100.7	86367.3	99.3
Մեկ աշխատողի միջին ամսական անվանական աշխատավարձ (77 դրամ)	157651 ¹	97.3	149725 ²	96.2

ԳՆԵՐԻ ԻՆԴԵՔՍՆԵՐ

2013 թ.	Ապառողական զանցի ինդեքս	Արդյունաբերական արտադրանքի զանցի ինդեքս	Գների ինդեքս կապիտալ շինարարությունում	Գյուղատնտեսական մթերքների իրացման զանցի ինդեքս
նախորդ ամսվա նկատմամբ (%)				
Հունվար	102.9	102.0	100.3	100.1
Փետրվար	99.6	98.4	101.0	100.3
Մարտ	100.4	99.3	97.5	99.6
Ապրիլ	99.9	99.1	101.4	99.1
Մայիս	100.0	100.3	101.7 ¹	100.2
Հունիս	99.9	99.8	99.7	96.1
Հուլիս	100.4	100.3	100.0	83.9
Օգոստոս	100.3	100.9	101.3	92.3
2013 թ. հունվար – օգոստոսը 2012 թ. հունվար – օգոստոսի համեմատությամբ	105.3	104.6	102.5	95.2

ԳՆԱՃ

Ժամանակաշրջան	2011	2012	2013	2013	2013
նախորդ ամսվա նկատմամբ (%)			նախորդ տարվա դեկտեմբերի նկատմամբ (%)	նախորդ տարվա նույն ամսվա նկատմամբ (%)	
Զուգվար	3.4 ²	3.6	2.9	2.9	2.6
Փետրվար	0.9 ²	-0.9	-0.4	2.5	3.1
Մարտ	0.8	0.1	0.4	2.9	3.4
Ապրիլ	-0.2	-0.6	-0.1	2.8	3.9
Մայիս	0.0	-1.3	0.0	2.8	5.2
Հունիս	-1.4	-1.3	-0.1	2.7	6.5
Հուլիս	-3.0	-1.5	0.4	3.2	8.5
Օգոստոս	-0.6	-0.4	0.3	3.5	9.3
Սեպտեմբեր	0.8	0.8			
Հոկտեմբեր	0.3	1.2			
Նոյեմբեր	1.2	1.4			
Դեկտեմբեր	2.5	2.1			
Տարեկան (նախորդ տարվա դեկտեմբերի նկատմամբ)	4.7	3.2			
Տարեկան (նախորդ տարվա նկատմամբ)	7.7	2.6			

ԳՆԱՃԻՆ ԱՌԱՎԵԼԱԴԵՍ ՆՊԱՍՏԱԾ ԱՊՐԱՆՔԱՆՄԲԵՐՆԵՐԸ³

Անվանում	2013 թ. օգոստոսը 2013 թ. հուլիսի նկատմամբ (%)	Նպաստումը գնաճին (տոկոսային կետ) ³
ՍԳԻ	100.30	
Պարենային ապրանքներ (մերառյալ՝ ոգելից խմիչք և ծխախոտ), որից՝	99.03	-0.52
Հացամթերք	100.30	0.03
Այլ մթերք	102.17	0.02
Հրուշակեղեն	101.08	0.02
Մսամթերք	100.18	0.02
Զուլ	101.18	0.02
Շաքարավազ	97.38	-0.03
Միրգ	94.13	-0.21
Բանջարեղեն և կարտոֆիլ	89.35	-0.67
Ոչ պարենային ապրանքներ, որից՝	100.12	0.02
Անձնական օգտագործման մեքենաներ և վառելանյութ	101.50	0.04
Գեղահարդարման ապրանքներ	100.93	0.02
Անձնապիտո ապրանքներ	97.92	-0.01
Կոշիկեղեն	98.90	-0.02
Ծառայություններ, որից՝	102.57	0.79
Բնակարանային, կոմունալ	106.00	0.78
Բուժսպասարկման	100.24	0.01
Հանրային սննդի	100.39	0.01
Հանգստի կազմակերպման	99.01	-0.01
Տրանսպորտի	99.29	-0.02

ԲՆԱԿԱՆՈՆ ԳՆԱՃ³

Ժամանակաշրջան	2010	2011	2012	2013
<i>Նախորդ ամսվա նկատմամբ (%)</i>				
Հունվար	0.48	0.71 ⁴	0.65	0.79
Փետրվար	0.74	0.42 ⁴	0.08	0.21
Մարտ	0.82	0.64 ⁴	0.04	0.53
Ապրիլ	0.70	0.45 ⁴	0.02	0.51
Մայիս	0.04	0.32 ⁴	-0.16	0.38
Հունիս	-0.22	0.37 ⁴	0.35	0.54
Հուլիս	-0.42	0.21 ⁴	0.14	0.09
Օգոստոս	0.17	0.27 ⁴	-0.06	0.11
Սեպտեմբեր	0.63	0.42 ⁴	0.67	
Հոկտեմբեր	1.21	0.36 ⁴	0.73	
Նոյեմբեր	1.18	0.41	0.37	
Դեկտեմբեր	0.63	0.55	0.58	
<i>Նախորդ տարվա նույն ամսվա նկատմամբ (%)</i>				
Հունվար	6.20	6.28 ⁴	5.27	3.63
Փետրվար	7.59	5.75 ⁴	4.91	3.73
Մարտ	7.14	5.68 ⁴	4.27	4.20
Ապրիլ	6.35	5.42 ⁴	3.81	4.71
Մայիս	5.92	5.75 ⁴	3.30	5.30
Հունիս	5.40	6.32 ⁴	3.26	5.50
Հուլիս	5.16	6.95 ⁴	3.19	5.49
Օգոստոս	4.96	7.01 ⁴	2.85	5.70
Սեպտեմբեր	4.86	7.01 ⁴	3.10	
Հոկտեմբեր	5.53	6.09 ⁴	3.48	
Նոյեմբեր	6.16	5.37	3.47	
Դեկտեմբեր	6.26	5.29	3.50	

ԲՆԱԿԱՆՈՆ ԳՆԱՃԻՆ ԱՌԱՎԵԼԱՊԵՍ ՆՊԱՍՏԱԾ ԱՊՐԱՆՔԱՏԵՍԱԿՆԵՐԸ³

Ամվանում	Նպաստումը բնականոն զնաճին (տոկոսային կեստ)
<i>Նախորդ տարվա նույն ամսվա նկատմամբ</i>	
Բնականոն զնաճ. այդ թվում՝	5.70
Ձու	0.51
Կարագ	0.31
Ալյուր բարձր տեսակի	0.25
Ծառայություններ առողջարանների և այլ առողջարանային հաստատությունների կացության, բուժման և սպասարկման ապահովմամբ	0.25
Օդային տրանսպորտով ուղևորների միջադարձային փոխադրման ուղեվարձ	0.24
Հավի բուլ	0.20
Թռչնի միս	0.19
Ծառայություններ կենցաղային ապրանքների վարձակալության հանձնման (վարձույթի)	0.17
Մածուն	0.17
Պանիր «Չանախ»	0.16
Ծառայություններ ատամնաբուժական, ատամների բուժման	0.16
Բուսական յուղ արևածաղկի	0.15
Բջջային հեռախոսի կանխավճարային թույլտվություն	-0.12
Խոզի միս	-0.15
Շաքարավազ	-0.18

¹ Տվյալները վերանայվել են ՀՀ ԱՎԾ կողմից:

² Ըստ ՀՀ ԱՎԾ նախնական տվյալների:

³ Ըստ ՀՀ ԿԲ հաշվարկների՝ ՀՀ ԱՎԾ տվյալների հիման վրա:

⁴ Տվյալները վերանայվել են ՀՀ ԿԲ կողմից՝ սպառողական զամբյուղի կառուցվածքի փոփոխության հետ կապված:

ԱՐՏԱՔԻՆ ՀԱՏՎԱԾԻ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԻ ԱՐՏԱՀԱՆՈՒՄ ԵՎ ՆԵՐՄՈՒԾՈՒՄ

Անվանում	2013 թ. հունվար – հուլիս (մլն ԱՄՆ դոլար)	2013 թ. հունվար – հուլիսը 2012 թ. հունվար – հուլիսի նկատմամբ (%)	2013 թ. հունվար – օգոստոս (մլն ԱՄՆ դոլար)	2013 թ. հունվար – օգոստոսը 2012 թ. հունվար – օգոստոսի նկատմամբ (%)
Արտահանում (ՖՕՔ)	825.4	109.4	952.2	108.9
Ներմուծում (ԱԻՖ)	2364.5	101.4	2704.3	100.8
Առևտրային հաշվեկշռի պակասուրդ	1539.1	97.6	1752.0	96.9

ԸՍՏ ԵՐԿՐՆԵՐԻ ՀՀ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՄԻՋՈՑՈՎ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ՓՈՆԱՆՑՈՒՄՆԵՐԸ

հազար ԱՄՆ դոլար

Երկիր	2012 թվական					
	Հունվար – օգոստոս			Հունվար-դեկտեմբեր		
	Ներհոսք	Արտահոսք	Զուտ ներհոսք	Ներհոսք	Արտահոսք	Զուտ ներհոսք
Ռուսաստանի Դաշնություն	986121	149889	836231	1644850	251163	1393686
ԱՄՆ	81296	70809	10487	127681	115347	12334
Ուկրաինա	13159	13355	-196	20783	21114	-331
Ղազախստան	16169	993	15176	26427	1734	24694
Գերմանիա	16680	21711	-5031	26847	33177	-6330
Իսպանիա	5098	6544	-1446	7534	11186	-3651
Ֆրանսիա	12215	14159	-1944	19917	25268	-5351
ԱՄԷ	13153	33131	-19978	23392	53989	-30597
Չինաստան	4414	48876	-44462	7108	82770	-75662
Թուրքիա	1903	19452	-17549	3799	31221	-27421
Այլ երկրներ	213459	161180	52279	329130	235711	93420
Ընդամենը	1363667	540100	823567	2237468	862679	1374789

հազար ԱՄՆ դոլար

Երկիր	2013 թվական					
	Օգոստոս			Հունվար-օգոստոս		
	Ներհոսք	Արտահոսք	Զուտ ներհոսք	Ներհոսք	Արտահոսք	Զուտ ներհոսք
Ռուսաստանի Դաշնություն	184415	16819	167596	1054593	151111	903482
ԱՄՆ	10950	13279	-2329	106221	82487	23734
Ուկրաինա	1662	1874	-211	12179	14036	-1857
Ղազախստան	2148	159	1989	16187	1527	14660
Գերմանիա	1866	2821	-955	14850	24399	-9549
Իսպանիա	621	1550	-929	5935	8066	-2131
Ֆրանսիա	1854	2748	-894	13192	17028	-3836
ԱՄԷ	1305	3257	-1952	24144	28361	-4217
Չինաստան	571	8462	-7891	3697	52914	-49217
Թուրքիա	529	2638	-2109	2647	18509	-15861
Այլ երկրներ	21543	17473	4069	194920	134026	60894
Ընդամենը	227465	71080	156385	1448565	532465	916100

ԸՍՏ ԵՐԿՐՆԵՐԻ ՀՀ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՄԻՋՈՅՈՎ ՖԻՋԻԿԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՅ ՈՉ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ ԿԱՏԱՐՎԱԾ ՓՈՆԱՆՑՈՒՄՆԵՐԸ

հազար ԱՄՆ դոլար

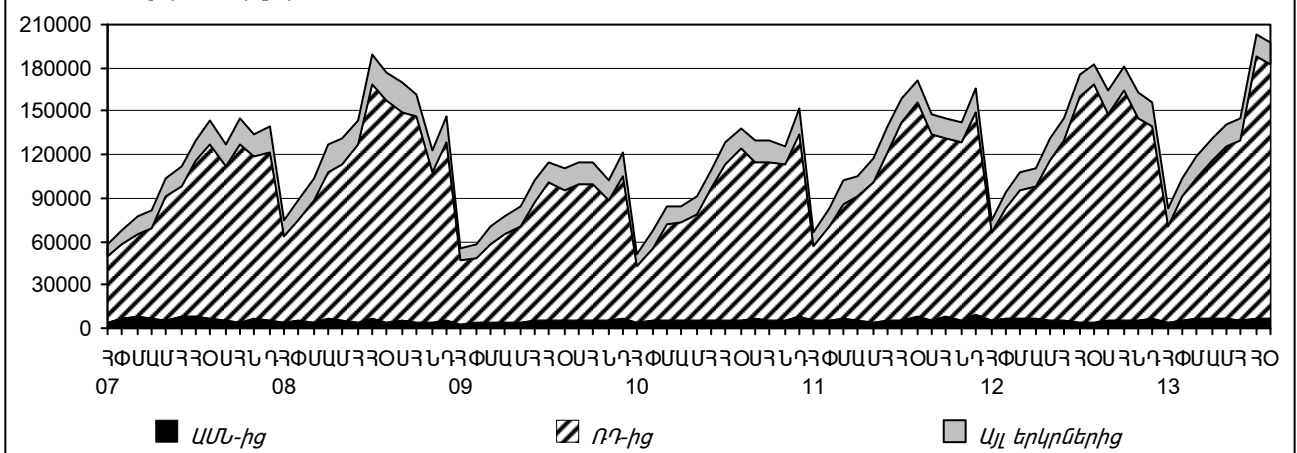
Երկիր	2012 թվական					
	Հունվար – օգոստոս			Հունվար-դեկտեմբեր		
	Ներհոսք	Արտահոսք	Զուտ ներհոսք	Ներհոսք	Արտահոսք	Զուտ ներհոսք
Ռուսաստանի Դաշնություն	871173	101180	769993	1444955	164588	1280367
ԱՄՆ	44450	15719	28731	66554	25936	40617
Ուկրաինա	12056	9539	2517	19094	15397	3698
Ղազախստան	13493	931	12561	22532	1575	20957
Գերմանիա	6620	5363	1256	11827	7962	3866
Իսպանիա	4165	1843	2323	6315	3842	2473
Ֆրանսիա	7090	3221	3869	12089	5292	6797
ԱՄԷ	4413	4202	211	7596	7309	287
Չինաստան	2595	6880	-4285	2967	10646	-7679
Թուրքիա	1038	2504	-1465	1615	4209	-2593
Այլ երկրներ	55412	27481	27931	91717	45493	46224
Ընդամենը	1022505	178864	843641	1687263	292249	1395014

հազար ԱՄՆ դոլար

Երկիր	2013 թվական					
	Օգոստոս			Հունվար-օգոստոս		
	Ներհոսք	Արտահոսք	Զուտ ներհոսք	Ներհոսք	Արտահոսք	Զուտ ներհոսք
Ռուսաստանի Դաշնություն	175178	14126	161052	972188	114097	858091
ԱՄՆ	7043	3358	3685	51098	20222	30876
Ուկրաինա	1622	1437	186	11115	9545	1571
Ղազախստան	1840	129	1711	14357	1267	13091
Գերմանիա	1170	581	589	8582	5017	3566
Իսպանիա	581	878	-296	4045	3225	820
Ֆրանսիա	1166	540	626	9134	3799	5335
ԱՄԷ	665	485	181	5945	4522	1423
Չինաստան	127	1042	-915	981	7167	-6185
Թուրքիա	186	382	-196	1300	2718	-1418
Այլ երկրներ	7691	4097	3594	60527	31420	29107
Ընդամենը	197270	27053	170217	1139273	202996	936277

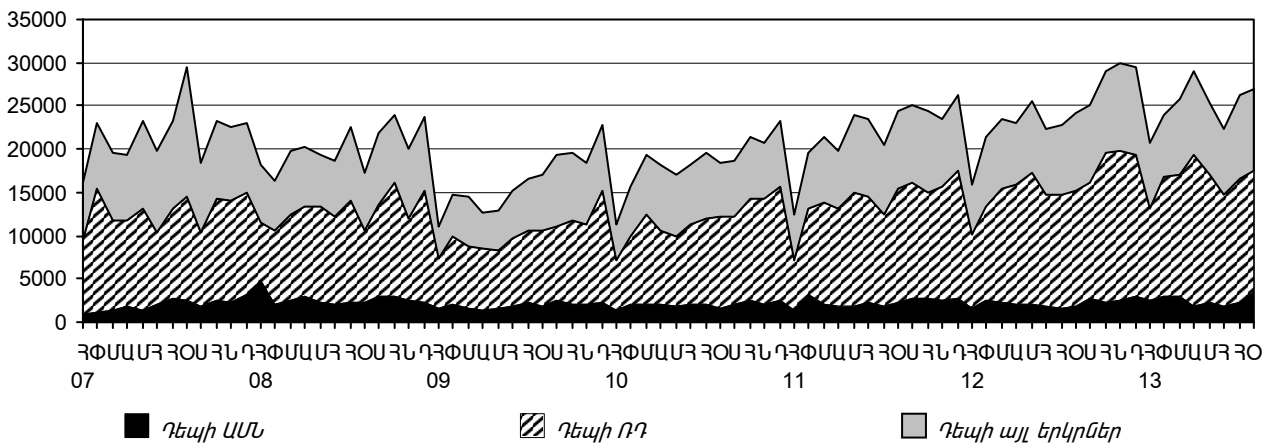
Ոչ առևտրային փոխանցումների ներհոսքի դինամիկան 2007-2013 թթ.

հազար ԱՄՆ դոլար

Ոչ առևտրային փոխանցումների արտահոսքի դինամիկան 2007-2013 թթ.

հազար ԱՄՆ դոլար

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄՆԵՐԻ ՆԵՐՇՈՍՔՆ ԸՍՏ ՎՃԱՐԱՅԻՆ ՎԱՇՎԵԿՇՈՒ

մլն ԱՄՆ դոլար

Ցուցանիշներ	2012					2013	
	I եռ.	II եռ.	III եռ.	IV եռ.	Տարեկան	I եռ.	II եռ.
Դրամական փոխանցումներ	294.8	412.8	542.4	657.6	1907.6	325.8	473.1
Աշխատողների զուտ աշխատավարձ (առանց եկամտահարկի, տրանսպորտային և ճանապարհորդությունների ծախսերի)	111.5	210.5	301.5	355.7	979.2	123.7	243.8
Աշխատողների աշխատավարձ ¹	143.6	271.1	388.2	458.1	1261.0	159.3	314.0
Ընթացիկ տրանսպորտներ	169.7	185.0	211.7	276.6	843.1	188.0	213.3
Կապիտալ տրանսպորտներ	13.6	17.2	29.1	25.4	85.4	14.1	16.1

¹ Չի ներառում վճարային հաշվեկշռի համար կատարված այլ լրահաշվարկները, մասնավորապես՝ ԳՀ տարածքում տեղաբաշխված անկալային տարածքում ռեզիդենտ աշխատողների ստացած աշխատավարձերը:

ԻՐԱԿԱՆ ԵՎ ԱՆՎԱՆԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱՎԵՏ ՓՈԽԱՐԺԵՐ (Ի ՆԴԵՐՄ)^{1,2}

2012	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ	Հ	Օ	Ս	Հ	Ն	Դ
Իրական արդյունավետ փոխարժեք, ինդեքս (1997=100)	133.2	128.6	127.5	122.7	124.2	120.3	119.4	118.1	117.0	117.8	119.6	120.6
Անվանական արդյունավետ փոխարժեք, ինդեքս (1997=100)	218.3	214.0	213.7	207.5	212.7	208.8	210.8	210.4	208.2	208.1	209.2	207.7
2013	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ	Հ	Օ	Ս	Հ	Ն	Դ
Իրական արդյունավետ փոխարժեք, ինդեքս (1997=100)	122.5	121.2	120.8	120.2	120.2	121.0	127.3	129.7				
Անվանական արդյունավետ փոխարժեք, ինդեքս (1997=100)	205.9	205.4	204.9	204.4	205.0	206.9	217.0	218.6				

¹ 2013 թ. հունվարին ամբողջ շարքը վերանայվել է, քանի որ հաշվարկի մեջ ընդգրկվել են 12 (մայիսինու՝ 11) գործընկեր երկրների տվյալները՝ բացառելով մարդասիրական օգնությունը, բնական գազի, նավթի և ադամանդի առևտուրը, 2007-2011 թթ. կշիռներով (մայիսինու՝ 2003-2007 թթ.), 1997=100:

² Բոլոր տվյալները ներկայացված են ըստ ԿԲ մախնական գնահատումների և պարբերաբար ենթակա են վերանայման:

**ՀՀ ՎՃԱՐԱՅԻՆ ՀԱՇՎԵԿԵԾՈՒ (ՍՏԱՆԴԱՐՏ ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՄ ԸՍՏ «ՎՃԱՐԱՅԻՆ Ն
ՀԱՇՎԵԿԵԾՈՒ ԿԱԶՄՄԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿԻ» 5-Բ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ
ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ)^{1,2}**

մլն ԱՄՆ դոլար

Ցուցանիշներ	2012					2013	
	I եռ.	II եռ.	III եռ.	IV եռ.	Տարեկան	I եռ.	II եռ.
1	2	3	4	5	6	7	8
ԸՆԹԱՑԻՎ ԴԱՇԻՎ	-428.3	-345.2	-121.7	-219.9	-1115.1	-344.1	-200.3
Ապրանքներ	-488.4	-526.0	-460.0	-644.5	-2118.9	-461.3	-471.0
Կրեդիտ	347.1	402.2	412.8	457.1	1619.1	386.7	420.4
Դեբետ	-835.5	-928.2	-872.8	-1101.6	-3738.0	-847.9	-891.4
Ապրանքների առևտրի հաշվեկշիռ	-490.2	-531.7	-462.3	-643.3	-2127.5	-465.4	-483.8
Արտահանում (ՖՕԲ)	334.9	383.8	394.0	440.5	1553.1	374.3	402.4
Ապրանքների արտահանում ըստ առևտրի վիճակագրության	299.7	337.1	347.8	395.6	1380.2	341.7	359.1
Հավաքագրված տվյալների ճշգրտում	35.2	46.7	46.1	45.0	172.9	32.6	43.3
Ներմուծում (ՖՕԲ)	-825.1	-915.5	-856.3	-1083.8	-3680.7	-839.7	-886.2
Ապրանքների ներմուծում ըստ առևտրի վիճակագրության (ՄԻՖ)	-952.9	-1060.7	-990.9	-1256.7	-4261.2	-972.5	-1023.8
Հավաքագրված տվյալների ճշգրտում	127.8	145.2	134.6	173.0	580.6	132.8	137.6
Ապրանքներ վերամշակման համար	1.8	5.3	2.0	1.5	10.7	2.4	3.4
Կրեդիտ	2.7	5.8	2.6	2.1	13.3	2.8	3.7
Դեբետ	-0.9	-0.6	-0.5	-0.6	-2.6	-0.5	-0.2
Ապրանքներ ձեռք բերված տրանսպորտային կայաններում	0.8	0.4	2.1	2.2	5.5	3.6	11.3
Կրեդիտ	9.5	12.5	16.3	14.4	52.7	9.6	14.3
Դեբետ	-8.7	-12.1	-14.2	-12.2	-47.2	-6.0	-3.1
Ժառայություններ	-80.2	-91.2	-76.5	-100.1	-348.0	-76.8	-75.8
Կրեդիտ	149.1	187.0	260.4	224.8	821.3	155.1	201.1
Դեբետ	-229.3	-278.2	-337.0	-324.8	-1169.3	-231.9	-276.9
Տրանսպորտ	-71.4	-69.8	-65.2	-93.3	-299.7	-66.7	-65.5
Կրեդիտ	35.8	44.2	48.1	47.8	175.9	38.4	42.3
Դեբետ	-107.2	-114.0	-113.3	-141.1	-475.6	-105.1	-107.8
որից՝ մարդատար	-9.0	-6.5	-7.4	-11.9	-34.8	-10.1	-14.0
Կրեդիտ	6.1	9.2	12.2	8.3	35.9	5.0	5.7
Դեբետ	-15.1	-15.7	-19.6	-20.2	-70.7	-15.0	-19.7
բեռնատար	-57.8	-58.2	-49.6	-73.9	-239.5	-55.9	-51.0
Կրեդիտ	25.6	30.4	31.3	34.7	122.0	29.3	32.0
Դեբետ	-83.4	-88.5	-80.9	-108.7	-361.5	-85.2	-83.0
այլ	-4.6	-5.1	-8.1	-7.5	-25.4	-0.7	-0.5
Կրեդիտ	4.1	4.6	4.6	4.8	18.0	4.2	4.6
Դեբետ	-8.7	-9.8	-12.7	-12.2	-43.4	-4.9	-5.1
ծովային	-13.3	-14.8	-13.9	-17.6	-59.7	-13.6	-14.3
Կրեդիտ	-	-	-	-	-	-	-
Դեբետ	-13.3	-14.8	-13.9	-17.6	-59.7	-13.6	-14.3
օդային	-13.2	-10.9	-14.5	-19.5	-58.2	-10.0	-13.7
Կրեդիտ	8.3	12.3	14.6	11.6	46.8	8.0	9.1
Դեբետ	-21.4	-23.2	-29.2	-31.1	-105.0	-18.0	-22.8
այլ տրանսպորտ	-44.9	-44.1	-36.7	-56.2	-181.8	-43.1	-37.5
Կրեդիտ	27.5	31.9	33.5	36.2	129.1	30.4	33.2
Դեբետ	-72.4	-75.9	-70.2	-92.4	-311.0	-73.5	-70.7
ճանապարհորդություն	-6.5	-16.2	-8.7	-3.0	-34.4	-7.4	-10.1
Կրեդիտ	69.6	94.8	162.6	123.7	450.6	70.4	105.1
Դեբետ	-76.1	-111.0	-171.3	-126.7	-485.0	-77.7	-115.2
գործնական	7.0	2.6	2.2	-13.1	-1.3	4.7	0.7
Կրեդիտ	28.8	39.1	50.9	43.7	162.6	29.3	43.5
Դեբետ	-21.8	-36.6	-48.7	-56.9	-163.9	-24.6	-42.8
անձնական	-13.5	-18.8	-10.9	10.1	-33.0	-12.0	-10.8
Կրեդիտ	40.8	55.6	111.7	79.9	288.1	41.1	61.6
Դեբետ	-54.2	-74.4	-122.6	-69.8	-321.1	-53.1	-72.4
Կապի ծառայություններ	4.1	2.5	3.6	0.8	11.0	1.1	0.2
Կրեդիտ	7.4	8.4	8.2	8.5	32.5	6.8	7.9
Դեբետ	-3.3	-5.9	-4.6	-7.8	-21.5	-5.7	-7.8
Շինարարական ծառայություններ	0.2	-1.0	-0.9	1.5	-0.1	0.6	1.6
Կրեդիտ	1.5	2.1	2.2	2.1	7.9	1.5	2.1
Դեբետ	-1.3	-3.1	-3.0	-0.6	-8.0	-0.9	-0.5

1	2	3	4	5	6	7	8
Ապահովագրական ծառայություններ	-8.2	-9.7	-7.9	-11.1	-36.8	-8.0	-8.4
Կրեդիտ	4.0	4.5	4.6	5.1	18.1	4.3	4.6
Դեբետ	-12.1	-14.2	-12.5	-16.1	-54.9	-12.3	-13.1
Ֆինանսական (առանց ապահովագրության)	-1.4	-1.7	-1.6	-2.0	-6.7	-0.4	-1.0
Կրեդիտ	0.9	0.7	1.1	1.1	3.9	1.5	2.3
Դեբետ	-2.4	-2.4	-2.7	-3.1	-10.6	-2.0	-3.3
Համակարգչային և տեղեկատվական ծառայություններ	14.1	14.8	14.6	17.5	60.9	13.9	16.0
Կրեդիտ	14.7	15.8	15.7	19.3	65.5	16.3	19.1
Դեբետ	-0.6	-1.1	-1.1	-1.8	-4.5	-2.4	-3.1
Այլ գործնական ծառայություններ	-11.7	-14.4	-13.9	-13.4	-53.4	-11.7	-12.4
Կրեդիտ	5.6	5.1	5.4	5.6	21.7	5.9	6.0
Դեբետ	-17.3	-19.5	-19.2	-19.0	-75.0	-17.7	-18.4
Մասնավոր, մշակույթի և հանգստի ծառայություններ	0.3	3.3	3.1	3.0	9.7	0.4	2.8
Կրեդիտ	3.3	4.6	5.1	6.0	19.0	3.3	4.7
Դեբետ	-3.0	-1.3	-2.0	-3.0	-9.3	-2.9	-1.8
Պետական ծառայություններ այլ կատեգորիաներին չվերաբերող	0.3	0.9	0.2	-0.0	1.4	1.5	1.0
Կրեդիտ	6.4	6.7	7.4	5.7	26.2	6.6	7.0
Դեբետ	-6.1	-5.8	-7.2	-5.7	-24.8	-5.1	-5.9
Եկամուտներ	-11.1	119.6	238.7	281.3	628.5	31.5	167.1
Կրեդիտ	162.1	288.8	404.0	468.9	1323.9	171.1	325.9
Դեբետ	-173.2	-169.2	-165.3	-187.6	-695.3	-139.6	-158.8
Աշխատողների աշխատավարձ՝ ներառյալ սահմանային, սեզոնային և այլ աշխատողների	111.9	238.2	355.4	418.2	1123.7	127.7	276.6
Կրեդիտ	148.3	275.8	393.0	462.8	1279.8	164.1	318.7
Դեբետ	-36.4	-37.6	-37.6	-44.5	-156.1	-36.3	-42.1
Եկամուտներ ներդրումներից	-123.0	-118.6	-116.6	-137.0	-495.1	-96.3	-109.5
Կրեդիտ	13.8	13.0	11.1	6.1	44.0	7.0	7.2
Դեբետ	-136.8	-131.6	-127.7	-143.1	-539.2	-103.3	-116.7
Ուղղակի ներդրումներից	-91.2	-82.1	-76.2	-89.9	-339.4	-55.0	-68.8
Կրեդիտ	-	-	-	-4.5	-4.5	-	-
Դեբետ	-91.2	-82.1	-76.2	-85.4	-334.9	-55.0	-68.8
Պորտֆելային ներդրումներից	5.6	4.9	3.2	2.8	16.4	2.7	2.5
Կրեդիտ	5.9	5.4	3.5	3.2	17.9	3.0	2.9
Դեբետ	-0.3	-0.5	-0.3	-0.4	-1.5	-0.3	-0.3
Այլ ներդրումներից	-37.4	-41.4	-43.5	-49.9	-172.1	-43.9	-43.2
Կրեդիտ	8.0	7.6	7.6	7.5	30.6	4.0	4.4
Դեբետ	-45.3	-49.0	-51.1	-57.4	-202.8	-48.0	-47.6
Ընթացիկ տրանսֆերտներ	151.4	152.4	176.0	243.4	723.3	162.6	179.4
Կրեդիտ	199.0	213.0	245.8	325.5	983.2	213.2	245.5
Դեբետ	-47.5	-60.6	-69.7	-82.1	-260.0	-50.6	-66.1
Պետական կառավարում	16.5	17.0	23.0	37.5	93.9	14.6	18.6
Կրեդիտ	17.5	17.8	24.1	38.5	97.9	15.4	19.6
Դեբետ	-1.0	-0.9	-1.1	-1.0	-4.0	-0.8	-1.0
Այլ (մասնավոր)	134.9	135.4	153.0	205.9	629.4	148.0	160.8
Կրեդիտ	181.5	195.1	221.7	287.0	885.4	197.9	225.9
Դեբետ	-46.5	-59.7	-68.7	-81.1	-256.0	-49.9	-65.1
ԿԱՊԻՏԱԼ ԵՎ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎ	329.5	300.8	46.4	273.2	949.9	308.1	222.5
Կապիտալի հաշիվ	26.4	17.6	31.3	30.1	105.4	12.3	17.6
Կրեդիտ	30.2	25.2	36.9	36.2	128.4	17.5	22.6
Դեբետ	-3.7	-7.6	-5.6	-6.1	-23.0	-5.2	-5.0
Կապիտալ տրանսֆերտներ	26.4	17.6	31.3	30.1	105.4	12.3	17.6
Կրեդիտ	30.2	25.2	36.9	36.2	128.4	17.5	22.6
Դեբետ	-3.7	-7.6	-5.6	-6.1	-23.0	-5.2	-5.0
Պետական կառավարում	15.2	5.0	6.0	7.4	33.7	2.5	1.5
Կրեդիտ	15.2	5.0	6.0	7.4	33.7	2.5	1.5
Դեբետ	-	-	-	-	-	-	-
Այլ հատվածներ	11.2	12.6	25.3	22.7	71.8	9.8	16.1
Կրեդիտ	14.9	20.2	30.9	28.7	94.8	15.0	21.2
Դեբետ	-3.7	-7.6	-5.6	-6.1	-23.0	-5.2	-5.0
Չարտադրված ոչ ֆինանսական ակտիվների ձեռքբերում/վաճառք	-	-	-	-	-	-	-
Ֆինանսական հաշիվ	303.1	283.2	15.1	243.1	844.4	295.8	204.9
Ուղղակի ներդրումներ	101.3	74.5	132.8	165.1	473.6	60.8	84.1
Արտերկրներում	-5.2	-6.4	-5.8	1.6	-15.8	-2.3	-6.8
Բաժնետիրական կապիտալում	-5.2	-6.4	-5.8	-2.9	-20.3	-2.3	-6.8

1	2	3	4	5	6	7	8
Վերաներդրված եկամուտներ	-	-	-	4.5	4.5	-	-
Այլ կապիտալ	-	-	-	-	-	-	-
Հաշվետու երկրում	106.5	80.9	138.6	163.5	489.4	63.2	91.0
Բաժնետիրական կապիտալում	9.7	189.0	54.4	75.8	328.9	27.1	26.8
Վերաներդրված եկամուտներ	77.0	64.1	58.0	61.7	260.8	45.9	51.5
Այլ կապիտալ	19.7	-172.2	26.2	26.0	-100.3	-9.8	12.7
Պորտֆելային ներդրումներ	0.0	-1.2	0.5	1.5	0.8	-1.0	-3.8
Ակտիվներ	-0.1	-0.2	-0.2	-0.7	-1.1	-0.3	-0.1
Կապիտալի մասնակցություն	0.1	0.0	0.0	-0.5	-0.4	-0.3	-0.1
Պարտքի արժեթղթեր	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	-0.7	-	-
Պարտատոմսեր և պարտամուրհակներ	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	-0.7	-	-
Դրամի շուկայի գործիքներ	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորություններ	0.1	-1.0	0.7	2.2	2.0	-0.6	-3.7
Կապիտալի մասնակցություն	0.0	-	0.3	2.0	2.3	0.0	-1.4
Պարտքի արժեթղթեր	0.1	-1.0	0.3	0.2	-0.3	-0.6	-2.3
Պարտատոմսեր և պարտամուրհակներ	0.3	-0.9	0.3	0.3	0.0	-0.6	-2.3
Դրամավարկային կարգավորման մարմիններ	-	-	-	-	-	-	-
Պետական կառավարման մարմիններ	0.0	-0.0	0.0	-0.0	0.0	-0.0	-0.0
Բանկեր	0.3	-0.8	0.3	0.3	0.0	-0.6	-2.3
Այլ հատվածներ	-	-	-	-	-	-	-
Դրամի շուկայի գործիքներ	-0.2	-0.2	0.0	-0.0	-0.4	-0.0	-
Դրամավարկային կարգավորման մարմիններ	-	-	-	-	-	-	-
Պետական կառավարման մարմիններ	-0.2	-0.2	0.0	-0.0	-0.4	-0.0	-
Բանկեր	-	-	-	-	-	-	-
Այլ հատվածներ	-	-	-	-	-	-	-
Ֆինանսական ածանցյալներ (զուտ)	-	-	-	-	-	-	-0.0
Այլ ներդրումներ	36.7	205.2	-115.1	195.0	321.7	109.4	99.7
Ակտիվներ	118.0	-74.9	-205.7	101.0	-61.6	-114.4	-40.3
Առևտրային վարկ	0.8	0.3	-0.6	-0.7	-0.1	0.1	0.4
Այլ հատվածներ	0.8	0.3	-0.6	-0.7	-0.1	0.1	0.4
Վարկեր	68.6	-7.1	-11.6	-1.8	48.0	-47.2	-4.6
Դրամավարկային կարգավորման մարմիններ	-	-	-	-	-	-	-
Պետական կառավարման մարմիններ	0.2	0.2	0.2	0.2	0.8	0.2	0.2
Բանկեր	69.6	-9.2	-11.6	-1.6	47.3	-44.5	1.2
Այլ հատվածներ	-1.2	1.9	-0.3	-0.4	-0.1	-3.0	-6.0
Կանխիկ դրամական միջոցներ և ավանդներ	25.4	-31.7	-192.7	93.2	-105.8	-57.2	-41.4
Դրամավարկային կարգավորման մարմիններ	0.0	-0.0	0.0	0.0	0.0	-0.0	0.0
Պետական կառավարման մարմիններ	-	-	-	-	-	-	-
Բանկեր	22.9	-73.2	-78.2	76.4	-52.1	-102.3	-36.1
Այլ հատվածներ	2.5	41.5	-114.5	16.8	-53.7	45.1	-5.3
Այլ ակտիվներ	23.2	-36.3	-0.8	10.3	-3.7	-10.0	5.3
Դրամավարկային կարգավորման մարմիններ	0.9	-0.2	0.1	1.7	2.6	-0.1	-10.0
Պետական կառավարման մարմիններ	-1.7	-0.6	-	-	-2.3	-1.2	-0.9
Բանկեր	24.4	-35.1	-0.6	8.8	-2.5	-8.6	16.6
Այլ հատվածներ	-0.5	-0.4	-0.4	-0.2	-1.4	-0.0	-0.4
Պարտավորություններ	-81.3	280.1	90.6	94.0	383.3	223.8	140.0
Առևտրային վարկ	25.4	24.9	9.6	2.0	61.9	0.8	0.7
Այլ հատվածներ	25.4	24.9	9.6	2.0	61.9	0.8	0.7
Վարկեր	-13.2	235.7	-18.7	97.9	301.8	25.8	42.2
Դրամավարկային կարգավորման մարմիններ	7.9	-6.5	-26.2	-0.1	-24.9	-35.2	-7.0
ԱՄՆ-ի վարկի օգտագործում	0.0	-15.1	-31.1	-8.0	-54.2	-37.8	-8.1
Մուտքեր	2.0	28.5	1.9	36.5	69.0	1.7	44.4
Վճարումներ	-2.0	-43.7	-33.0	-44.5	-123.2	-39.5	-52.5
Այլ երկարաժամկետ	7.9	8.6	4.9	7.9	29.3	2.6	1.2
Պետական կառավարման մարմիններ	60.8	116.4	19.7	38.0	234.9	-5.3	-24.5
Մուտքեր	73.9	137.7	54.7	82.2	348.4	28.5	43.1
Վճարումներ	-13.1	-21.3	-35.0	-44.1	-113.6	-33.7	-67.6
Բանկեր	-9.9	160.8	23.6	128.0	302.6	-17.5	-2.4
Այլ հատվածներ	-72.0	-34.9	-35.8	-68.1	-210.8	83.8	76.0
Կանխիկ դրամական միջոցներ և ավանդներ	-95.6	17.9	97.5	-34.7	-14.8	201.2	107.4
Դրամավարկային կարգավորման մարմիններ	-0.1	0.0	0.1	-0.1	-0.1	0.0	0.4
Պետական կառավարման մարմիններ	-	-	-	-	-	-	-
Բանկեր	-95.5	17.9	97.4	-34.5	-14.7	201.2	107.0
Այլ հատվածներ	-	-	-	-	-	-	-
Այլ պարտավորություններ	2.0	1.5	2.1	28.7	34.4	-4.1	-10.3
Դրամավարկային կարգավորման մարմիններ	0.1	0.0	-0.0	0.1	0.1	-0.1	0.0
Պետական կառավարման մարմիններ	-	-	-	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8
Բանկեր	-2.3	1.1	0.5	21.4	20.7	2.2	-13.6
Այլ հատվածներ	4.2	0.4	1.7	7.3	13.6	-6.2	3.2
Պահուստային ակտիվներ	165.1	4.8	-3.1	-118.5	48.3	126.5	24.9
Մոնետար ոսկի	-	-	-	-	-	-	-
Հատուկ փոխառության իրավունքներ	3.0	-6.0	53.7	-25.1	25.5	29.5	-32.2
ԱՄԳ-ում պահուստային դիրք	-	-	-	-	-	-	-
Արտարժույթային ակտիվներ	162.1	10.8	-56.9	-93.3	22.8	97.1	57.2
Կանխիկ արտարժույթ և ավանդներ	229.8	64.0	-287.8	-49.6	-43.6	62.4	163.6
Դրամավարկային կարգավորման մարմիններում	205.2	-58.4	-299.9	-60.0	-213.2	75.9	151.2
Բանկերում	24.7	122.4	12.1	10.5	169.6	-13.5	12.5
Արժեթղթեր	-67.8	-53.0	231.3	-43.7	66.8	34.7	-106.4
Բաժնետոմսեր	-	-	-	-	-	-	-
Պարտատոմսեր և մուրհակներ	-156.3	-37.4	220.5	14.5	41.2	36.8	-190.0
Դրամի շուկայի գործիքներ	88.5	-15.6	10.8	-58.2	25.6	-2.1	83.6
Ֆինանսական ածանցյալներ	0.1	-0.2	-0.4	-0.0	-0.5	0.0	-0.1
Այլ պահանջներ	0.0	-0.1	0.1	-0.1	-0.0	-0.1	-0.0
ՁՈՒՏ ՍԽԱԼՆԵՐ ԵՎ ԲԱՑԹՈՂՈՒՄՆԵՐ	98.8	44.4	75.3	-53.3	165.2	36.0	-22.2

¹ 2011 թվականի 1-ին եռամսյակից սկսած՝ ՀՀ վճարային հաշվեկշիռը, միջազգային ներդրումային դիրքն ու արտաքին պարտքը կազմվում են ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից և հրապարակվելու են եռամսյակային կտրվածքով՝ «ՀՀ ԿԲ տեղեկագիր» պարբերականում:

² ՀՀ վճարային հաշվեկշիռը, միջազգային ներդրումային դիրքը և համախառն արտաքին պարտքը 2012 թվականի առաջին եռամսյակից սկսած կազմվում է համաձայն «Վճարային հաշվեկշիռի կազմման ձեռնարկի» 6-րդ հրատարակության: Մինչև պատմական շարքերի ամբողջական վերանայումը տվյալները կհրապարակվեն համաձայն ձեռնարկի ինչպես 5-րդ, այնպես էլ 6-րդ հրատարակությունների՝ նախորդ տարիների տվյալների հետ համադրելիությունն ապահովելու համար:

ՀՀ ՎՃԱՐԱՅԻՆ ՀԱՇՎԵԿԵԾԻՌ (ՎԵՐԼՈՒԾԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՄ)

մլն ԱՄՆ դոլար

Ցուցանիշներ	2012					2013	
	I եռ.	II եռ.	III եռ.	IV եռ.	Տարեկան	I եռ.	II եռ.
ԸՆԹԱՑԻՎ ՀԱՇՎ	-428.3	-345.2	-121.7	-219.9	-1115.1	-344.1	-200.3
Ապրանքներ կրեդիտ	347.1	402.2	412.8	457.1	1619.1	386.7	420.4
Արտահանում (ՖՕՔ)	334.9	383.8	394.0	440.5	1553.1	374.3	402.4
Այլ	12.2	18.4	18.8	16.5	66.0	12.4	18.0
Ապրանքներ դեբետ	-835.5	-928.2	-872.8	-1101.6	-3738.0	-847.9	-891.4
Ներմուծում (ՖՕՔ)	-825.1	-915.5	-856.3	-1083.8	-3680.7	-839.7	-886.2
Այլ	-10.4	-12.7	-16.5	-17.8	-57.4	-8.2	-5.2
Ապրանքների հաշվեկշիռ	-488.4	-526.0	-460.0	-644.5	-2118.9	-461.3	-471.0
Ծառայություններ կրեդիտ	149.1	187.0	260.4	224.8	821.3	155.1	201.1
Տրանսպորտային ծառայություններ	35.8	44.2	48.1	47.8	175.9	38.4	42.3
Այլ	113.3	142.8	212.3	176.9	645.4	116.6	158.8
Ծառայություններ դեբետ	-229.3	-278.2	-337.0	-324.8	-1169.3	-231.9	-276.9
Տրանսպորտային ծառայություններ	-107.2	-114.0	-113.3	-141.1	-475.6	-105.1	-107.8
Այլ	-122.1	-164.2	-223.7	-183.7	-693.7	-126.8	-169.0
Ապրանքների և ծառայությունների հաշվեկշիռ	-568.6	-617.2	-536.5	-744.6	-2466.9	-538.1	-546.7
Եկամուտներ	-11.1	119.6	238.7	281.3	628.5	31.5	167.1
կրեդիտ	162.1	288.8	404.0	468.9	1323.9	171.1	325.9
դեբետ	-173.2	-169.2	-165.3	-187.6	-695.3	-139.6	-158.8
Ընթացիկ տրանսֆերտներ	151.4	152.4	176.0	243.4	723.3	162.6	179.4
կրեդիտ	199.0	213.0	245.8	325.5	983.2	213.2	245.5
դեբետ	-47.5	-60.6	-69.7	-82.1	-260.0	-50.6	-66.1
ԿԱՊԻՏԱԼԻ ՀԱՇՎ	26.4	17.6	31.3	30.1	105.4	12.3	17.6
կրեդիտ	30.2	25.2	36.9	36.2	128.4	17.5	22.6
դեբետ	-3.7	-7.6	-5.6	-6.1	-23.0	-5.2	-5.0
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎ	137.9	293.5	49.3	369.6	850.3	207.0	188.0
Ուղղակի ներդրումներ արտերկրում	-5.2	-6.4	-5.8	1.6	-15.8	-2.3	-6.8
Ուղղակի ներդրումներ հաշվետու երկրում	106.5	80.9	138.6	163.5	489.4	63.2	91.0
Պորտֆելային ներդրումներ	0.0	-1.2	0.5	1.5	0.8	-1.0	-3.8
Ակտիվներ	-0.1	-0.2	-0.2	-0.7	-1.1	-0.3	-0.1
Կապիտալի մասնակցություն	0.1	0.0	0.0	-0.5	-0.4	-0.3	-0.1
Պարտքի արժեթղթեր	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	-0.7	-	-
Պարտավորություններ	0.1	-1.0	0.7	2.2	2.0	-0.6	-3.7
Կապիտալի մասնակցություն	0.0	-	0.3	2.0	2.3	0.0	-1.4
Պարտքի արժեթղթեր	0.1	-1.0	0.3	0.2	-0.3	-0.6	-2.3
Այլ ներդրումներ	36.6	220.3	-83.9	202.9	375.9	147.1	107.7
Ակտիվներ	118.0	-74.9	-205.7	101.0	-61.6	-114.4	-40.3
Դրամավարկային կարգավորման մարմիններ	0.9	-0.2	0.1	1.7	2.6	-0.1	-10.0
Պետական կառավարման մարմիններ	-1.5	-0.4	0.2	0.2	-1.5	-1.0	-0.7
Բանկեր	116.9	-117.5	-90.4	83.6	-7.2	-155.4	-18.3
Այլ հատվածներ	1.6	43.2	-115.7	15.4	-55.4	42.1	-11.3
Պարտավորություններ	-81.4	295.2	121.7	101.9	437.4	261.5	148.0
Դրամավարկային կարգավորման մարմիններ	7.9	8.6	5.0	7.8	29.3	2.5	1.6
Պետական կառավարման մարմիններ	60.8	116.4	19.7	38.0	234.9	-5.3	-24.5
Բանկեր	-107.6	179.8	121.5	114.9	308.6	185.9	91.0
Այլ հատվածներ	-42.4	-9.7	-24.5	-58.8	-135.3	78.3	79.9
ՍԽԱԼՆԵՐ ԵՎ ԲԱՅՈՒՊՈՒՄՆԵՐ	98.8	44.4	75.3	-53.3	165.2	36.0	-22.2
Պահուստային ակտիվներ	165.1	4.8	-3.1	-118.5	48.3	126.5	24.9
ԱՄՅ-ի վարկի օգտագործում	0.0	-15.1	-31.1	-8.0	-54.2	-37.8	-8.1
Հատուկ ֆինանսավորում	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.1

ՀՀ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԴԻՐՔ (ԸՍՏ «ՎՃԱՐԱՅԻՆ ՀԱՇՎԵԿՈՒ ԿԱԶՄՄԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿԻ» 5-ՐԴ ՀՐԱՏԱՐԱՆԿՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈՂԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ)

մլն ԱՄՆ դոլար

Ցուցանիշներ	Ներդրումային դիրքը 31.03.2013	Փոփոխություններ՝ իրականացված ի հաշիվ				Ընդհանուր փոփոխություններ	Ներդրումային դիրքը 30.06.2013
		գործառնությունների զմեղի	փոփոխությունների զմեղի	փոխարժեքի փոփոխությունների	այլ ճշգրտումների		
1	2	3	4	5	6	7	8
ԶՈՒՏ ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԴԻՐՔԸ	-7121.0	-204.9	-4.0	-34.0	10.3	-232.6	-7353.5
ԱԿՏԻՎՆԵՐ	4824.4	22.5	-2.9	19.8	0.0	39.4	4863.8
ՈՒՂՂԱԿԻ ՆԵՐՈՂՐՈՒՄՆԵՐ արտերկրում	171.5	6.8	-	-	-0.0	6.8	178.3
Բաժնետիրական կապիտալում և վերաներդրված շահույթ	171.5	6.8	-	-	-0.0	6.8	178.3
Այլ կապիտալ	-	-	-	-	-	-	-
Պորտֆելային ներդրումներ	13.8	0.1	-	0.3	-	0.5	14.3
Կապիտալի մասնակցություն	2.6	0.1	-	0.1	-	0.2	2.8
Պարտքի արժեքներ	11.2	-	-	0.3	-	0.3	11.5
Պարտատոմսեր և պարտամուրհակներ	11.2	-	-	0.3	-	0.3	11.5
Դրամի շուկայի գործիքներ	-	-	-	-	-	-	-
Այլ ներդրումներ	3006.6	40.3	-	16.6	0.0	56.9	3063.5
Առևտրային վարկ	68.5	-0.4	-	-	-	-0.4	68.1
Այլ հատվածներ	68.5	-0.4	-	-	-	-0.4	68.1
Վարկեր	240.9	4.6	-	3.4	0.0	8.0	248.9
Դրամավարկային կարգավորման մարմիններ	-	-	-	-	-	-	-
Պետական կառավարման մարմիններ	15.2	-0.2	-	-	-0.0	-0.2	15.1
Բանկեր	157.1	-1.2	-	3.4	-	2.2	159.4
Այլ հատվածներ	68.5	6.0	-	-	0.0	6.0	74.5
Կանխիկ դրամական միջոցներ և ավանդներ	2606.9	41.4	-	13.5	-	54.9	2661.8
Դրամավարկային կարգավորման մարմիններ	90.0	-0.0	-	0.0	-	-0.0	90.0
Պետական կառավարման մարմիններ	-	-	-	-	-	-	-
Բանկեր	465.9	36.1	-	13.5	-	49.6	515.4
Այլ հատվածներ	2051.1	5.3	-	-	-	5.3	2056.4
Այլ ակտիվներ	90.3	-5.3	-	-0.3	0.0	-5.6	84.7
Դրամավարկային կարգավորման մարմիններ	0.7	10.0	-	0.1	-	10.1	10.8
Պետական կառավարման մարմիններ	16.8	0.9	-	-	-	0.9	17.7
Բանկեր	56.3	-16.6	-	-0.5	-	-17.1	39.2
Այլ հատվածներ	16.5	0.4	-	0.0	0.0	0.5	17.0
Պահուստային ակտիվներ	1631.2	-24.9	-2.9	2.9	-	-25.0	1606.3
Մոնետար ոսկի	-	-	-	-	-	-	-
Հատուկ փոխառության իրավունք	1.7	32.2	-	0.1	-	32.3	34.0
ԱՄՅ-ում պահուստային դիրք	-	-	-	-	-	-	-
Արտարժույթային ակտիվներ	1629.4	-57.2	-2.9	2.8	-	-57.3	1572.1
Կանխիկ և ավանդներ	558.4	-163.6	-	8.6	-	-155.0	403.4
Դրամավարկային կարգավորման մարմիններում	520.6	-151.2	-	8.6	-	-142.6	378.1
Բանկերում	37.8	-12.5	-	0.0	-	-12.4	25.4
Արժեթղթեր	1070.9	106.4	-2.9	-5.9	-	97.6	1168.5
Բաժնետոմսեր	-	-	-	-	-	-	-
Պարտատոմսեր և մուրհակներ	912.0	190.0	-3.2	-5.7	-	181.0	1093.0
Դրամի շուկայի գործիքներ	158.9	-83.6	0.3	-0.1	-	-83.4	75.5
Ֆինանսական ածանցյալներ	-0.0	0.1	-	0.0	-	0.1	0.1
Այլ պահանջներ	0.2	0.0	-	0.0	-	0.0	0.2
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	11945.3	227.4	1.1	53.8	-10.3	272.0	12217.3
ՈՒՂՂԱԿԻ ՆԵՐՈՂՐՈՒՄՆԵՐ հաշվետու երկրում	5117.0	91.0	1.1	19.7	-23.1	88.7	5205.8
Բաժնետիրական կապիտալում և վերաներդրված շահույթ	4341.8	78.3	1.1	19.5	-23.6	75.3	4417.0
Այլ կապիտալ	775.3	12.7	-	0.2	0.6	13.5	788.7

1	2	3	4	5	6	7	8
Պորտֆելային ներդրումներ	33.0	-3.7	-0.0	0.7	-	-3.0	30.0
Կապիտալի մասնակցություն	20.5	-1.4	-	0.4	-	-1.0	19.5
Բանկեր	20.3	-1.4	-	0.4	-	-1.0	19.3
Այլ հատվածներ	0.2	-	-	0.0	-	0.0	0.2
Պարտքի արժեթղթեր	12.5	-2.3	-0.0	0.3	-	-2.0	10.5
Պարտատոմսեր և պարտամուրհակներ	12.5	-2.3	-0.0	0.3	-	-2.0	10.5
Դրամի շուկայի գործիքներ	-	-	-	-	-	-	-
Այլ ներդրումներ	6794.5	140.0	-	33.4	12.7	186.1	6980.6
Առևտրային վարկ	58.6	0.7	-	-	-	0.7	59.4
Այլ հատվածներ	58.6	0.7	-	-	-	0.7	59.4
Երկարաժամկետ	24.4	-0.3	-	-	-	-0.3	24.1
Կարճաժամկետ	34.2	1.0	-	-	-	1.0	35.3
Վարկեր	5606.4	42.2	-	18.5	12.4	73.1	5679.5
Դրամավարկային կարգավորման մարմիններ	547.4	-7.0	-	2.8	-	-4.1	543.3
ԱՄՆ-ի վարկի օգտագործում	415.3	-8.1	-	1.2	-	-6.9	408.5
Այլ երկարաժամկետ	132.1	1.2	-	1.6	-	2.7	134.8
Պետական կառավարման մարմիններ	3067.4	-24.5	-	-6.1	-	-30.5	3036.9
Բանկեր	1018.3	-2.4	-	21.8	-	19.4	1037.7
Երկարաժամկետ	907.9	29.6	-	19.4	-	49.0	956.9
Կարճաժամկետ	110.4	-32.0	-	2.4	-	-29.6	80.8
Այլ հատվածներ	973.3	76.0	-	-	12.4	88.4	1061.6
Երկարաժամկետ	804.2	74.0	-	-	46.0	120.1	924.3
Կարճաժամկետ	169.0	2.0	-	-	-33.7	-31.7	137.3
Կանխիկ դրամական միջոցներ և ավանդներ	889.4	107.4	-	13.6	-	121.0	1010.4
Դրամավարկային կարգավորման մարմիններ	0.0	0.4	-	0.0	-	0.4	0.4
Պետական կառավարման մարմիններ	-	-	-	-	-	-	-
Բանկեր	889.4	107.0	-	13.6	-	120.6	1010.0
Այլ հատվածներ	-	-	-	-	-	-	-
Այլ պարտավորություններ	240.1	-10.3	-	1.3	0.4	-8.7	231.4
Դրամավարկային կարգավորման մարմիններ	132.0	0.0	-	0.4	-	0.4	132.5
Պետական կառավարման մարմիններ	-	-	-	-	-	-	-
Բանկեր	38.0	-13.6	-	0.8	-	-12.8	25.2
Այլ հատվածներ	70.1	3.2	-	0.1	0.4	3.7	73.8

**ՀՀ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԵՎ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԴԻՐՔ**

մլն ԱՄՆ դոլար

Ցուցանիշներ	Ներդրումային դիրքը 31.03.2013	Փոփոխություններ՝ իրականացված ի հաշիվ				Ընդամուր փոփոխություններ	Ներդրումային դիրքը 30.06.2013
		գործառնությունների	զանգվածի փոփոխությունների	փոխարժեքի փոփոխությունների	այլ ճշգրտումների		
1	2	3	4	5	6	7	8
ԱԿՏԻՎՆԵՐ	683.2	18.6	-	16.5	-	35.1	718.3
Ուղղակի ներդրումներ արտերկրում	-	-	-	-	-	-	-
Բաժնետիրական կապիտալ	-	-	-	-	-	-	-
Վերաներդրված շահույթ	-	-	-	-	-	-	-
Այլ կապիտալ	-	-	-	-	-	-	-
Պորտֆելային ներդրումներ	2.6	0.1	-	0.1	-	0.2	2.8
Կապիտալի մասնակցություն	2.6	0.1	-	0.1	-	0.2	2.8
Պարտքի արժեթղթեր	-	-	-	0.0	-	0.0	0.0
Պարտատոմսեր	-	-	-	0.0	-	0.0	0.0
Դրամի շուկայի գործիքներ	-	-	-	-	-	-	-
Ֆինանսական ածանցյալներ	1.3	0.1	-	0.0	-	0.2	1.5
Այլ ներդրումներ	679.3	18.3	-	16.4	-	34.7	714.0
Վարկեր	157.1	-1.2	-	3.4	-	2.2	159.4
Երկարաժամկետ	71.5	-1.1	-	1.5	-	0.4	71.9
Կարճաժամկետ	85.7	-0.1	-	1.9	-	1.8	87.5
Կանխիկ դրամական միջոցներ և ավանդներ	465.9	36.1	-	13.5	-	49.6	515.4
Կանխիկ դրամական միջոցներ	105.3	-7.2	-	2.3	-	-4.9	100.3
Ավանդներ	360.6	43.3	-	11.2	-	54.5	415.1
Երկարաժամկետ	2.9	0.7	-	0.1	-	0.7	3.6
Կարճաժամկետ	357.7	42.6	-	11.2	-	53.8	411.5
Այլ ակտիվներ	56.3	-16.6	-	-0.5	-	-17.1	39.2
Երկարաժամկետ	-	-	-	-	-	-	-
Կարճաժամկետ	56.3	-16.6	-	-0.5	-	-17.1	39.2
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	2642.5	97.2	1.1	56.2	-0.0	154.6	2797.0
Ուղղակի ներդրումներ հաշվետու երկրում	663.7	9.8	1.1	19.4	-0.0	30.2	693.9
Բաժնետիրական կապիտալ	455.2	0.1	-	13.0	-	13.1	468.3
Վերաներդրված շահույթ	203.1	9.5	1.1	6.3	-0.0	16.9	220.0
Այլ կապիտալ	5.4	0.2	-	0.1	-	0.3	5.7
Պորտֆելային ներդրումներ	32.3	-3.7	-	0.7	-	-3.0	29.3
Կապիտալի մասնակցություն	20.3	-1.4	-	0.4	-	-1.0	19.3
Պարտքի արժեթղթեր	12.0	-2.3	-	0.3	-	-2.0	10.0
Պարտատոմսեր	12.0	-2.3	-	0.3	-	-2.0	10.0
Դրամի շուկայի գործիքներ	-	-	-	-	-	-	-
Ֆինանսական ածանցյալներ	0.8	0.1	-	0.0	-	0.1	1.0
Այլ ներդրումներ	1945.6	91.0	-	36.2	-	127.2	2072.8
Վարկեր	1018.3	-2.4	-	21.8	-	19.4	1037.7
Երկարաժամկետ	907.9	29.6	-	19.4	-	49.0	956.9
Կարճաժամկետ	110.4	-32.0	-	2.4	-	-29.6	80.8
Կանխիկ դրամական միջոցներ և ավանդներ	889.4	107.0	-	13.6	-	120.6	1010.0
Երկարաժամկետ	355.2	-36.2	-	7.5	-	-28.6	326.6
Կարճաժամկետ	534.2	143.2	-	6.1	-	149.2	683.4
Այլ պարտավորություններ	38.0	-13.6	-	0.8	-	-12.8	25.2
Երկարաժամկետ	-	-	-	-	-	-	-
Կարճաժամկետ	38.0	-13.6	-	0.8	-	-12.8	25.2
ԶՈՒՏ ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԴԻՐՔԸ	-1959.3	-78.6	-1.1	-39.7	0.0	-119.4	-2078.7

**ՀՀ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԵՎ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԱՐՏԱՔԻՆ ԱԼԳԻՎՆԵՐԻ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ԿԱԶՄԸ**

մլն ԱՄՆ դոլար

Ցուցանիշներ	31.03.2013					
	ԳՅ դրամ	Արտարժույթ				
		ԱՄՆ դոլար	Եվրո	ԵՂԵԲ	Այլ	Ընդամենը
Ակտիվներ	79.5	347.4	93.0	143.3	20.0	603.7
Կապիտալի արժեթղթեր	2.5	0.0	0.0	0.0	-	0.1
Պարտքային արժեթղթեր	-	-	-	-	-	-
Կանխիկ դրամական միջոցներ	-	65.4	18.1	19.2	2.6	105.3
Վարկեր, այդ թվում՝ օվերդրաֆտ և վարկային քարտեր	32.8	116.9	0.1	2.7	4.6	124.4
Ավանդներ	-	157.8	70.9	119.2	12.8	360.6
Այլ	44.2	7.2	3.9	2.3	0.1	13.4
Պարտավորություններ	830.2	1598.5	81.5	127.2	5.1	1812.3
Կապիտալի արժեթղթեր	678.6	-	-	-	-	-
Պարտքային արժեթղթեր	-	12.0	-	-	-	12.0
Վարկեր, այդ թվում՝ օվերդրաֆտ և վարկային քարտեր	94.2	922.1	4.1	3.2	0.0	929.5
Ավանդներ	55.2	640.2	65.8	123.8	4.3	834.1
Այլ	2.1	24.2	11.5	0.2	0.8	36.7
Զուտ դիրք	-750.7	-1251.2	11.5	16.1	14.9	-1208.6

Ցուցանիշներ	30.06.2013					
	ԳՅ դրամ	Արտարժույթ				
		ԱՄՆ դոլար	Եվրո	ԵՂԵԲ	Այլ	Ընդամենը
Ակտիվներ	57.9	506.9	96.1	39.5	17.9	660.4
Կապիտալի արժեթղթեր	2.7	0.1	0.0	0.0	-	0.1
Պարտքային արժեթղթեր	-	-	-	-	-	-
Կանխիկ դրամական միջոցներ	-	60.7	19.3	17.7	2.6	100.3
Վարկեր, այդ թվում՝ օվերդրաֆտ և վարկային քարտեր	34.6	120.3	0.1	1.6	2.7	124.8
Ավանդներ	-	313.6	74.3	14.7	12.5	415.1
Այլ	20.6	12.3	2.3	5.5	0.1	20.1
Պարտավորություններ	869.8	1545.3	94.3	282.2	5.4	1927.2
Կապիտալի արժեթղթեր	707.6	-	-	-	-	-
Պարտքային արժեթղթեր	-	10.0	-	-	-	10.0
Վարկեր, այդ թվում՝ օվերդրաֆտ և վարկային քարտեր	105.9	925.9	10.7	0.8	0.0	937.5
Ավանդներ	54.5	601.7	68.3	281.2	4.3	955.5
Այլ	1.9	7.7	15.3	0.2	1.0	24.3
Զուտ դիրք	-811.9	-1038.4	1.7	-242.7	12.5	-1266.8

ՀՀ ՀԱՄԱԽԱՌՆ ԱՐՏԱՔԻՆ ՊԱՐՏՔ (ԸՍՏ «ՎՃԱՐԱՅԻՆ ՀԱՇՎԵԿՇՈՒ ԿԱԶՄՄԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿԻ» 5-ԸՂ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ)

մլն ԱՄՆ դոլար

Ցուցանիշներ	31.03.12	30.06.12	30.09.12	31.12.12	31.03.13	30.06.13
Պետական կառավարման մարմիններ	3016.5	3095.9	3157.3	3158.0	3067.9	3037.3
Կարճաժամկետ	0.2	0.0	0.1	0.0	-	-
Դրամի շուկայի գործիքներ	0.2	0.0	0.1	0.0	-	-
Վարկեր	-	-	-	-	-	-
Առևտրային վարկեր	-	-	-	-	-	-
Այլ պարտքային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-
Ժամկետանց պարտքեր	-	-	-	-	-	-
Այլ	-	-	-	-	-	-
Երկարաժամկետ	3016.3	3095.8	3157.3	3157.9	3067.9	3037.3
Պարտատոմսեր և պարտամուրհակներ	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
Վարկեր	3015.8	3095.4	3156.8	3157.5	3067.4	3036.9
Առևտրային վարկեր	-	-	-	-	-	-
Այլ պարտքային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-
Դրամավարկային կարգավորման մարմիններ	769.8	746.1	731.2	731.6	679.5	676.2
Կարճաժամկետ	0.2	0.2	0.3	0.2	0.1	0.5
Դրամի շուկայի գործիքներ	-	-	-	-	-	-
Վարկեր	-	-	-	-	-	-
Կանխիկ դրամական միջոցներ և ավանդներ	0.1	0.1	0.2	0.0	0.0	0.4
Այլ պարտքային պարտավորություններ	0.1	0.1	0.1	0.2	0.1	0.1
Ժամկետանց պարտքեր	-	-	-	-	-	-
Այլ	0.1	0.1	0.1	0.2	0.1	0.1
Երկարաժամկետ	769.6	745.9	730.9	731.4	679.4	675.6
Պարտատոմսեր և պարտամուրհակներ	-	-	-	-	-	-
Վարկեր	633.3	612.4	595.4	596.1	547.4	543.3
Կանխիկ դրամական միջոցներ և ավանդներ	-	-	-	-	-	-
Այլ պարտքային պարտավորություններ	136.3	133.6	135.5	135.2	131.9	132.3
Բանկեր	1510.2	1677.0	1805.2	1923.5	1957.6	2082.8
Կարճաժամկետ	473.2	521.4	603.9	617.5	682.5	789.4
Դրամի շուկայի գործիքներ	-	-	-	-	-	-
Վարկեր	80.5	109.8	86.5	119.9	110.4	80.8
Կանխիկ դրամական միջոցներ և ավանդներ	380.8	398.9	504.1	462.8	534.2	683.4
Այլ պարտքային պարտավորություններ	11.9	12.7	13.4	34.9	38.0	25.2
Ժամկետանց պարտքեր	-	-	-	-	-	-
Այլ	11.9	12.7	13.4	34.9	38.0	25.2
Երկարաժամկետ	1037.0	1155.6	1201.3	1306.0	1275.1	1293.4
Պարտատոմսեր և պարտամուրհակներ	12.9	12.0	12.3	12.6	12.0	10.0
Վարկեր	857.0	984.0	1033.1	1128.7	907.9	956.9
Կանխիկ դրամական միջոցներ և ավանդներ	167.2	159.6	155.9	164.7	355.2	326.6
Այլ պարտքային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-
Այլ հատվածներ	1140.2	1056.1	938.7	875.6	1102.0	1194.8
Կարճաժամկետ	194.6	194.6	189.9	190.2	210.0	180.0
Դրամի շուկայի գործիքներ	-	-	-	-	-	-
Վարկեր	158.3	157.9	151.3	149.5	169.0	137.3
Կանխիկ դրամական միջոցներ և ավանդներ	-	-	-	-	-	-
Առևտրային վարկեր	29.9	31.0	32.0	33.3	34.2	35.3
Այլ պարտքային պարտավորություններ	6.4	5.7	6.6	7.5	6.8	7.4
Ժամկետանց պարտքեր	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2
Այլ	6.4	5.7	6.5	7.4	6.7	7.1
Երկարաժամկետ	945.6	861.5	748.8	685.4	891.9	1014.8
Պարտատոմսեր և պարտամուրհակներ	-	-	-	-	-	-
Վարկեր	787.4	685.4	562.4	591.4	804.2	924.3
Կանխիկ դրամական միջոցներ և ավանդներ	-	-	-	-	-	-
Առևտրային վարկեր	97.4	114.8	123.3	24.6	24.4	24.1
Այլ պարտքային պարտավորություններ	60.7	61.3	63.1	69.4	63.3	66.4
Ուղղակի ներդրումներ՝ միջֆիրմային վարկեր	914.1	748.2	901.7	941.7	913.3	926.7
Պարտքի պարտավորություններ մասնաճյուղ ձեռնարկությունների հանդեպ	-	-	-	-	-	-
Ժամկետանց պարտքեր	-	-	-	-	-	-
Այլ	-	-	-	-	-	-
Պարտքի պարտավորություններ ուղղակի ներդրողների հանդեպ	914.1	748.2	901.7	941.7	913.3	926.7
Ժամկետանց պարտքեր	-	-	-	-	-	-
Այլ	914.1	748.2	901.7	941.7	913.3	926.7
Համախառն արտաքին պարտք	7350.8	7323.2	7534.0	7630.4	7720.2	7917.8

ՀՀ ՎՃԱՐԱՅԻՆ ՀԱՇՎԵԿՇԻՌ (ՍՏԱՆԴԱՐՏ ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՄ ԸՍՏ «ՎՃԱՐԱՅԻՆ ՀԱՇՎԵԿՇՈՒ ԿԱԶՄՄԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿԻ» 6-ՐԴ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ)^{1,2}

մլն ԱՄՆ դոլար

Ցուցանիշներ	2012					2013	
	I եռ.	II եռ.	III եռ.	IV եռ.	Տարեկան	I եռ.	II եռ.
1	2	3	4	5	6	7	8
ԸՆԹԱՑԻՎ ԳԱՇԻՎ	-428.9	-350.2	-120.2	-208.7	-1107.9	-342.5	-200.1
Կրեդիտ	853.7	1084.6	1320.0	1473.5	4731.7	922.8	1188.2
Դեբետ	1282.5	1434.9	1440.1	1682.2	5839.7	1265.3	1388.3
Ապրանքներ և ծառայություններ	-569.2	-622.3	-534.9	-733.3	-2459.7	-536.6	-546.5
Կրեդիտ	492.6	582.8	670.2	679.1	2424.7	538.5	616.8
Դեբետ	1061.7	1205.1	1205.1	1412.4	4884.4	1075.0	1163.4
Ապրանքներ	-488.8	-532.4	-457.4	-632.5	-2111.1	-459.5	-470.5
Կրեդիտ	328.0	377.8	395.3	436.7	1537.8	363.2	399.9
Դեբետ	816.8	910.2	852.7	1069.1	3648.9	822.7	870.4
Ապրանքների առևտուրն ըստ վճարային հաշվեկշռի հիմքի	-483.9	-540.2	-458.9	-631.7	-2114.7	-448.3	-451.9
Կրեդիտ	312.7	357.9	373.7	415.9	1460.3	346.2	382.9
Դեբետ	796.6	898.1	832.7	1047.5	3574.9	794.4	834.8
որից՝ վերաարտահանում (կրեդիտ)	36.8	22.2	13.0	18.7	90.7	17.7	15.8
Ապրանքների վերավաճառքի գծով զուտ արտահանում (կրեդիտ)	-	-	-	-	-	-	-
Ոչ մոնետար ոսկի	-4.9	7.7	1.6	-0.8	3.5	-11.3	-18.6
Կրեդիտ	15.3	19.9	21.6	20.8	77.5	17.0	17.0
Դեբետ	20.2	12.1	20.1	21.6	74.0	28.3	35.7
Ծառայություններ	-80.3	-89.9	-77.5	-100.8	-348.6	-77.0	-76.0
Կրեդիտ	164.6	205.0	274.8	242.5	886.9	175.3	216.9
Դեբետ	244.9	294.9	352.4	343.3	1235.4	252.3	292.9
Այլ կողմերին պատկանող նյութական ռեսուրսների վերամշակման ծառայություններ	0.7	1.4	0.8	1.3	4.1	1.6	1.6
Կրեդիտ	15.5	18.0	14.3	17.6	65.4	20.2	15.8
Դեբետ	14.8	16.6	13.6	16.3	61.3	18.6	14.2
Ապրանքներ վերամշակման համար հաշվետու երկրում - ապրանքներ վերադարձված (կր), ապրանքներ ստացված (դք)	0.7	1.4	0.8	1.3	4.1	1.6	1.6
Կրեդիտ	15.5	18.0	14.3	17.6	65.4	20.2	15.8
Դեբետ	14.8	16.6	13.6	16.3	61.3	18.6	14.2
Ապրանքներ վերամշակման համար արտերկրում - ապրանքներ ուղարկված (կր), ապրանքներ վերադարձված (դք)	-	-	-	-	-	-	-
Կրեդիտ	-	-	-	-	-	-	-
Դեբետ	-	-	-	-	-	-	-
Տեխնիկական սպասարկման և վերանորոգման ծառայություններ	-1.0	-0.3	-2.0	-2.3	-5.6	-2.0	-2.0
Կրեդիտ	0.5	0.6	0.7	0.7	2.5	0.5	0.6
Դեբետ	1.5	0.9	2.6	3.0	8.1	2.5	2.6
Տրանսպորտ	-71.3	-69.8	-65.1	-93.1	-299.3	-66.7	-65.4
Կրեդիտ	35.3	43.6	47.6	47.3	173.8	38.0	41.8
Դեբետ	106.6	113.4	112.7	140.4	473.1	104.6	107.1
որից՝ մարդատար	-9.0	-6.5	-7.4	-11.9	-34.8	-10.1	-14.0
Կրեդիտ	6.1	9.2	12.2	8.3	35.9	5.0	5.7
Դեբետ	15.1	15.7	19.6	20.2	70.7	15.0	19.7
Բեռնատար	-57.8	-58.2	-49.6	-73.9	-239.5	-55.9	-51.0
Կրեդիտ	25.6	30.4	31.3	34.7	122.0	29.3	32.0
Դեբետ	83.4	88.5	80.9	108.7	361.5	85.2	83.0
Այլ	-4.6	-5.0	-8.1	-7.3	-25.0	-0.7	-0.3
Կրեդիտ	3.6	4.1	4.0	4.2	15.9	3.7	4.1
Դեբետ	8.2	9.1	12.1	11.5	40.9	4.4	4.4
Ծովային տրանսպորտ	-13.3	-14.8	-13.9	-17.6	-59.7	-13.6	-14.3
Կրեդիտ	-	-	-	-	-	-	-
Դեբետ	13.3	14.8	13.9	17.6	59.7	13.6	14.3
Օդային տրանսպորտ	-13.2	-10.9	-14.5	-19.5	-58.2	-10.0	-13.7
Կրեդիտ	8.3	12.3	14.6	11.6	46.8	8.0	9.1
Դեբետ	21.4	23.2	29.2	31.1	105.0	18.0	22.8
Տրանսպորտի այլ տեսակներ	-44.7	-43.8	-36.5	-55.9	-181.0	-42.9	-37.3
Կրեդիտ	27.0	31.3	32.9	35.6	126.8	29.9	32.6
Դեբետ	71.7	75.1	69.4	91.5	307.8	72.8	69.9

1	2	3	4	5	6	7	8
Փոստային և սուրհանդակային ծառայություններ	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1	-0.4	-0.1	-0.0
Կրեդիտ	0.1	0.1	0.0	0.1	0.2	0.1	0.1
Դեբետ	0.2	0.2	0.2	0.1	0.7	0.2	0.1
Ճանապարհորդություն	-6.5	-16.2	-8.7	-3.0	-34.4	-7.4	-10.1
Կրեդիտ	69.6	94.8	162.6	123.7	450.6	70.4	105.1
Դեբետ	76.1	111.0	171.3	126.7	485.0	77.7	115.2
Գործնական	7.0	2.6	2.2	-13.1	-1.3	4.7	0.7
Կրեդիտ	28.8	39.1	50.9	43.7	162.6	29.3	43.5
Դեբետ	21.8	36.6	48.7	56.9	163.9	24.6	42.8
Անձնական	-13.5	-18.8	-10.9	10.1	-33.0	-12.0	-10.8
Կրեդիտ	40.8	55.6	111.7	79.9	288.1	41.1	61.6
Դեբետ	54.2	74.4	122.6	69.8	321.1	53.1	72.4
Շինարարություն	0.2	-1.0	-0.9	1.5	-0.1	0.6	1.6
Կրեդիտ	1.5	2.1	2.2	2.1	7.9	1.5	2.1
Դեբետ	1.3	3.1	3.0	0.6	8.0	0.9	0.5
Ապահովագրություն և կենսաթոշակային ծառայություններ	-8.1	-9.7	-7.9	-11.0	-36.7	-8.0	-8.4
Կրեդիտ	4.0	4.5	4.6	5.1	18.2	4.3	4.6
Դեբետ	12.1	14.2	12.5	16.1	54.9	12.3	13.1
Ֆինանսական ծառայություններ	-1.4	-1.7	-1.6	-2.0	-6.7	-0.4	-1.0
Կրեդիտ	0.9	0.7	1.1	1.1	3.9	1.5	2.3
Դեբետ	2.4	2.4	2.7	3.1	10.6	2.0	3.3
Հեռահաղորդակցության, համակարգչային և տեղեկատվական ծառայություններ	18.3	17.4	18.3	18.3	72.3	15.1	16.2
Կրեդիտ	22.0	24.2	23.8	27.7	97.7	23.1	26.9
Դեբետ	3.7	6.8	5.5	9.4	25.4	8.0	10.7
Այլ գործնական ծառայություններ	-11.7	-14.4	-13.9	-13.4	-53.4	-11.7	-12.4
Կրեդիտ	5.6	5.1	5.4	5.6	21.7	5.9	6.0
Դեբետ	17.3	19.5	19.2	19.0	75.0	17.7	18.4
Ակզբնական եկամուտներ	-11.1	119.6	238.7	281.3	628.5	31.5	167.1
Կրեդիտ	162.1	288.8	404.0	468.9	1323.9	171.1	325.9
Դեբետ	173.2	169.2	165.3	187.7	695.4	139.6	158.8
Աշխատողների վարձատրություն	111.9	238.2	355.4	418.2	1123.7	127.7	276.6
Կրեդիտ	148.3	275.8	393.0	462.8	1279.8	164.1	318.7
Դեբետ	36.4	37.6	37.6	44.5	156.1	36.3	42.1
Ներդրումային եկամուտներ	-123.0	-118.6	-116.6	-137.0	-495.2	-96.3	-109.5
Կրեդիտ	13.8	13.0	11.1	6.1	44.0	7.0	7.2
Դեբետ	136.8	131.6	127.7	143.1	539.2	103.3	116.7
Ուղղակի ներդրումներից	-91.2	-82.1	-76.2	-89.9	-339.4	-55.0	-68.8
Կրեդիտ	-	-	-	-4.5	-4.5	-	-
Դեբետ	91.2	82.1	76.2	85.4	334.9	55.0	68.8
Եկամուտ կապիտալում և ներդրումային ֆոնդերում մասնակցությունից	-84.3	-75.6	-69.6	-82.4	-311.9	-47.9	-61.6
Կրեդիտ	-	-	-	-4.5	-4.5	-	-
Դեբետ	84.3	75.6	69.6	77.9	307.4	47.9	61.6
Հաիաբաժիններ և զանձուներ քվազի-կորպորացիաների եկամուտներից	-7.2	-11.5	-11.7	-16.2	-46.6	-2.1	-10.1
Կրեդիտ	-	-	-	-	-	-	-
Դեբետ	7.2	11.5	11.7	16.2	46.6	2.1	10.1
Վերաներդրված եկամուտ	-77.0	-64.1	-58.0	-66.2	-265.3	-45.9	-51.5
Կրեդիտ	-	-	-	-4.5	-4.5	-	-
Դեբետ	77.0	64.1	58.0	61.7	260.8	45.9	51.5
Տոկոսավճարներ	-6.9	-6.5	-6.6	-7.5	-27.5	-7.1	-7.1
Կրեդիտ	-	-	-	-	-	-	-
Դեբետ	6.9	6.5	6.6	7.5	27.5	7.1	7.1
Պորտֆելային ներդրումներից	5.6	4.9	3.2	2.8	16.4	2.7	2.5
Կրեդիտ	5.9	5.4	3.5	3.2	17.9	3.0	2.9
Դեբետ	0.3	0.5	0.3	0.4	1.5	0.3	0.3
Ներդրումային եկամուտ կապիտալում և ներդրումային ֆոնդերում մասնակցությունից	0.0	-0.2	0.0	-0.1	-0.3	0.0	-0.1
Կրեդիտ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Դեբետ	-	0.2	-	0.1	0.3	0.0	0.1
Տոկոսավճարներ	5.6	5.1	3.2	2.9	16.7	2.7	2.6
Կրեդիտ	5.9	5.4	3.5	3.2	17.9	3.0	2.9
Դեբետ	0.3	0.3	0.3	0.3	1.2	0.3	0.2

1	2	3	4	5	6	7	8
Այլ ներդրումներից	-37.4	-41.4	-43.5	-49.9	-172.2	-44.0	-43.2
Կրեդիտ	8.0	7.6	7.6	7.5	30.6	4.0	4.4
Դեբետ	45.4	49.0	51.1	57.4	202.8	48.0	47.6
Գանձումներ քվազի-կորպորացիոն եկամուտներից	-	-	-	-	-	-	-
Կրեդիտ	-	-	-	-	-	-	-
Դեբետ	-	-	-	-	-	-	-
Տոկոսավճարներ	-37.4	-41.4	-43.5	-49.9	-172.1	-43.9	-43.2
Կրեդիտ	8.0	7.6	7.6	7.5	30.6	4.0	4.4
Դեբետ	45.3	49.0	51.1	57.4	202.8	48.0	47.6
Պահուստային ակտիվներից	-	-	-	-	-	-	-
Կրեդիտ	-	-	-	-	-	-	-
Դեբետ	-	-	-	-	-	-	-
Բաժնետիրական կապիտալում և ներդրումային ֆոնդերում մասնակցությունից եկամուտ	-	-	-	-	-	-	-
Կրեդիտ	-	-	-	-	-	-	-
Դեբետ	-	-	-	-	-	-	-
Տոկոսավճարներ	-	-	-	-	-	-	-
Կրեդիտ	-	-	-	-	-	-	-
Դեբետ	-	-	-	-	-	-	-
Երկրորդային եկամուտներ	151.4	152.4	176.0	243.4	723.3	162.6	179.4
Կրեդիտ	199.0	213.0	245.8	325.5	983.2	213.2	245.5
Դեբետ	47.5	60.6	69.7	82.1	260.0	50.6	66.1
Պետական կառավարում	18.1	18.4	24.9	40.3	101.7	17.0	22.2
Կրեդիտ	19.1	19.3	26.0	41.3	105.7	17.8	23.2
Դեբետ	1.0	0.9	1.1	1.0	4.0	0.8	1.0
Ֆինանսական կազմակերպություններ, ոչ ֆինանսական կազմակերպություններ, տնային տնտեսություններ և ՏՏՈՒԱԿ	133.3	134.0	151.1	203.1	621.6	145.6	157.2
Կրեդիտ	179.9	193.7	219.8	284.2	877.6	195.4	222.3
Դեբետ	46.5	59.7	68.7	81.1	256.0	49.9	65.1
Անձնական տրանսֆերտներ (ընթացիկ տրանսֆերտներ ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ տնային տնտեսությունների միջև)	134.0	145.8	172.3	230.0	682.1	150.2	171.8
Կրեդիտ	169.7	185.0	211.7	276.6	843.0	188.0	213.3
Դեբետ	35.7	39.2	39.4	46.6	161.0	37.7	41.4
Այլ ընթացիկ տրանսֆերտներ	-0.6	-11.8	-21.2	-26.9	-60.5	-4.7	-14.6
Կրեդիտ	10.2	8.7	8.1	7.6	34.5	7.5	9.1
Դեբետ	10.8	20.5	29.2	34.5	95.0	12.1	23.7
ԿԱՊԻՏԱԼ ԶԱՇԽԿ	27.0	18.3	32.0	30.8	108.0	13.1	18.6
Կրեդիտ	30.2	25.2	36.9	36.2	128.4	17.5	22.6
Դեբետ	3.2	6.9	4.9	5.4	20.4	4.4	4.0
Կապիտալ տրանսֆերտներ	27.0	18.3	32.0	30.8	108.0	13.1	18.6
Կրեդիտ	30.2	25.2	36.9	36.2	128.4	17.5	22.6
Դեբետ	3.2	6.9	4.9	5.4	20.4	4.4	4.0
Պետական կառավարում	15.2	5.0	6.0	7.4	33.7	2.5	1.5
Կրեդիտ	15.2	5.0	6.0	7.4	33.7	2.5	1.5
Դեբետ	-	-	-	-	-	-	-
Ֆինանսական կազմակերպություններ, ոչ ֆինանսական կազմակերպություններ, տնային տնտեսություններ և ՏՏՈՒԱԿ	11.7	13.3	26.0	23.4	74.4	10.6	17.2
Կրեդիտ	14.9	20.2	30.9	28.7	94.8	15.0	21.2
Դեբետ	3.2	6.9	4.9	5.4	20.4	4.4	4.0
Զուտ վարկավորում (+), զուտ փոխառություն (-) ընթացիկ և կապիտալ հաշիվներից	-401.9	-332.0	-88.2	-177.9	-999.9	-329.4	-181.4
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԶԱՇԽԿ	-303.0	-282.8	-14.4	-243.4	-843.6	-295.6	-203.6
Զուտ վարկավորում (+), զուտ փոխառություն (-) ֆինանսական հաշվից	-303.0	-282.8	-14.4	-243.4	-843.6	-295.6	-203.6
Ուղղակի ներդրումներ	-101.3	-74.5	-132.8	-165.1	-473.6	-60.8	-84.1
Զուտ ֆինանսական ակտիվների ձեռքբերում	5.2	6.4	5.8	-1.6	15.8	2.3	6.8
Բաժնետիրական կապիտալում և ներդրումային ֆոնդերում մասնակցություն	5.2	6.4	5.8	-1.6	15.8	2.3	6.8
Բաժնետիրական կապիտալ առանց վերաներդրված եկամտի	5.2	6.4	5.8	2.9	20.3	2.3	6.8
Վերաներդրված եկամուտ	-	-	-	-4.5	-4.5	-	-
Պարտքի գործիքներ	-	-	-	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8
Զուտ պարտավորությունների ստանձնում	106.5	80.9	138.6	163.5	489.4	63.2	91.0
Բաժնետիրական կապիտալում և ներդրումային ֆոնդերում մասնակցություն	86.8	253.1	112.3	137.5	589.7	73.0	78.3
Բաժնետիրական կապիտալ առանց վերաներդրված եկամտի	9.7	189.0	54.4	75.8	328.9	27.1	26.8
Ուղղակի ներդրողն ուղղակի ներդրմամբ ձեռնարկությունում	9.7	189.0	54.4	75.8	328.9	27.1	26.8
Ուղղակի ներդրմամբ ձեռնարկությունն ուղղակի ներդրողի մոտ (հակառակ ներդրում)	-	-	-	-	-	-	-
Փոխկապակցված կազմակերպությունների միջև	-	-	-	-	-	-	-
Վերաներդրված եկամուտ	77.0	64.1	58.0	61.7	260.8	45.9	51.5
Պարտքի գործիքներ	19.7	-172.2	26.2	26.0	-100.3	-9.8	12.7
Ուղղակի ներդրողն ուղղակի ներդրմամբ ձեռնարկությունում	19.7	-172.2	26.2	26.0	-100.3	-9.8	12.7
Ուղղակի ներդրմամբ ձեռնարկությունն ուղղակի ներդրողի մոտ (հակառակ ներդրում)	-	-	-	-	-	-	-
Փոխկապակցված կազմակերպությունների միջև	-	-	-	-	-	-	-
Պորտֆելային ներդրումներ	-0.0	1.2	-0.5	-1.5	-0.8	1.0	3.8
Զուտ ֆինանսական ակտիվների ձեռքբերում	0.1	0.2	0.2	0.7	1.1	0.3	0.1
Բաժնետիրական կապիտալում և ներդրումային ֆոնդերում մասնակցություն	-0.1	-0.0	-0.0	0.5	0.4	0.3	0.1
Կենտրոնական բանկ	-	-	-	-	-	-	-
Պետական կառավարում	-0.1	-0.0	-0.0	0.5	0.4	0.3	0.1
Ավանդային կազմակերպություններ՝ բացի Կենտրոնական բանկից	-	-	-	-	-	-	-
Այլ հատվածներ	-0.0	-	-	-	-0.0	-	-
Պարտքի արժեթղթեր	0.2	0.2	0.2	0.2	0.7	-	-
Կենտրոնական բանկ	0.2	0.2	0.2	0.2	0.7	-	-
Ավանդային կազմակերպություններ՝ բացի Կենտրոնական բանկից	-	-	-	-	-	-	-
Պետական կառավարում	-	-	-	-	-	-	-
Այլ հատվածներ	-	-	-	-	-	-	-
Զուտ պարտավորությունների ստանձնում	0.1	-1.0	0.7	2.2	2.0	-0.6	-3.7
Բաժնետիրական կապիտալում և ներդրումային ֆոնդերում մասնակցություն	0.0	-	0.3	2.0	2.3	0.0	-1.4
Կենտրոնական բանկ	-	-	-	-	-	-	-
Պետական կառավարում	0.0	-	0.3	2.0	2.3	0.0	-1.4
Ավանդային կազմակերպություններ՝ բացի Կենտրոնական բանկից	-	-	-	-	-	-	-
Այլ հատվածներ	-	-	-	-	-	-	-
Պարտքի արժեթղթեր	0.1	-1.0	0.3	0.2	-0.3	-0.6	-2.3
Կենտրոնական բանկ	-	-	-	-	-	-	-
Ավանդային կազմակերպություններ՝ բացի Կենտրոնական բանկից	0.3	-0.8	0.3	0.3	0.0	-0.6	-2.3
Պետական կառավարում	-0.2	-0.2	0.0	-0.0	-0.4	-0.0	-0.0
Այլ հատվածներ	-	-	-	-	-	-	-
Ֆինանսական ածանցյալներ (բացառությամբ պահուստների) և աշխատողների ֆոնդային օպցիոններ	-	-	-	-	-	-	0.0
Այլ ներդրումներ	-36.6	-204.8	115.7	-195.3	-320.9	-109.2	-98.4
Զուտ ֆինանսական ակտիվների ձեռքբերում	-118.0	75.5	206.5	-101.4	62.6	114.6	41.5
Զուտ ֆինանսական պարտավորությունների ստանձնում	-81.4	280.3	90.8	93.9	383.6	223.8	140.0
Այլ կապիտալ	1.7	0.6	-	0.4	2.7	1.2	0.9
Զուտ ֆինանսական ակտիվների ձեռքբերում	1.7	0.6	-	0.4	2.7	1.2	0.9
Զուտ ֆինանսական պարտավորությունների ստանձնում	-	-	-	-	-	-	-
Դրամական միջոցներ և ավանդներ	70.2	13.8	95.2	-58.6	120.6	-143.9	-66.0
Զուտ ֆինանսական ակտիվների ձեռքբերում	-25.4	31.7	192.7	-93.2	105.8	57.2	41.4
Կենտրոնական բանկ	-0.0	0.0	-0.0	-0.0	-0.0	0.0	-0.0
Ավանդային կազմակերպություններ՝ բացի Կենտրոնական բանկից	-22.9	73.2	78.2	-76.4	52.1	102.3	36.1
Պետական կառավարում	-	-	-	-	-	-	-
Այլ հատվածներ	-2.5	-41.5	114.5	-16.8	53.7	-45.1	5.3
Զուտ պարտավորությունների ստանձնում	-95.6	17.9	97.5	-34.7	-14.8	201.2	107.4
Կենտրոնական բանկ	-0.1	0.0	0.1	-0.1	-0.1	0.0	0.4
Ավանդային կազմակերպություններ՝ բացի Կենտրոնական բանկից	-95.5	17.9	97.4	-34.5	-14.7	201.2	107.0
Պետական կառավարում	-	-	-	-	-	-	-
Այլ հատվածներ	-	-	-	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8
Վարկեր	-55.4	-228.6	30.3	-96.1	-349.8	21.4	-37.6
Զուտ ֆինանսական ակտիվների ձեռքբերում	-68.6	7.1	11.6	1.8	-48.0	47.2	4.6
Կենտրոնական բանկ	-	-	-	-	-	-	0.0
Ավանդային կազմակերպություններ՝ բացի Կենտրոնական բանկից	-69.6	9.2	11.6	1.6	-47.3	44.5	-1.2
կարծաժամկետ	-68.3	8.8	8.4	2.1	-48.9	8.0	-0.1
երկարաժամկետ	-1.4	0.4	3.2	-0.6	1.6	36.4	-1.1
Պետական կառավարում	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	-0.8	-0.2	-0.2
Վարկեր և փոխառություններ ԱՄՆ հետ (բացառությամբ պահուստների)	-	-	-	-	-	-	-
Այլ կարծաժամկետ	-	-	-	-	-	-	-
Այլ երկարաժամկետ	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	-0.8	-0.2	-0.2
Այլ հատվածներ	1.2	-1.9	0.3	0.4	0.1	3.0	6.0
կարծաժամկետ	-	-	0.0	-0.0	-	1.1	5.4
երկարաժամկետ	1.2	-1.9	0.2	0.5	0.1	1.9	0.6
Զուտ պարտավորությունների ստանձնում	-13.2	235.7	-18.7	97.9	301.8	25.8	42.2
Կենտրոնական բանկ	7.9	-6.5	-26.2	-0.1	-24.9	-35.2	-7.0
Փոխառություններ և վարկեր ԱՄՆ հետ	0.0	-15.1	-31.1	-8.0	-54.2	-37.8	-8.1
Այլ կարծաժամկետ	-	-	-	-	-	-	-
Այլ երկարաժամկետ	7.9	8.6	4.9	7.9	29.3	2.6	1.2
Ավանդային կազմակերպություններ՝ բացի Կենտրոնական բանկից	-9.9	160.8	23.6	128.0	302.6	-17.5	-2.4
կարծաժամկետ	-55.9	29.9	-23.7	33.1	-16.6	-4.9	-32.0
երկարաժամկետ	46.1	130.9	47.3	94.9	319.2	-12.6	29.6
Պետական կառավարում	60.8	116.4	19.7	38.0	234.9	-5.3	-24.5
Վարկեր և փոխառություններ ԱՄՆ հետ	-0.0	24.2	-19.7	-2.9	1.6	-19.4	-24.1
Այլ կարծաժամկետ	-	-	-	-	-	-	-
Այլ երկարաժամկետ	60.8	92.2	39.4	40.9	233.3	14.2	-0.3
Այլ հատվածներ	-72.0	-34.9	-35.8	-68.1	-210.8	83.8	76.0
կարծաժամկետ	-67.4	0.9	-6.0	1.0	-71.5	3.0	2.0
երկարաժամկետ	-4.6	-35.8	-29.8	-69.1	-139.2	80.7	74.0
Ապահովագրական կենսաթոշակային և ստանդարտացված ծրագրեր	0.1	0.4	0.7	-0.3	0.8	0.2	1.3
Զուտ ֆինանսական ակտիվների ձեռքբերում	-	0.6	0.8	-0.4	1.1	0.3	1.2
Այլ հատվածներ	-	0.6	0.8	-0.4	1.1	0.3	1.2
Զուտ պարտավորությունների ստանձնում	-0.1	0.2	0.2	-0.1	0.3	0.0	-0.0
Այլ հատվածներ	-0.1	0.2	0.2	-0.1	0.3	0.0	-0.0
Առևտրային վարկեր և կանխավճարներ	-27.1	-24.9	-9.2	-3.6	-64.9	-0.7	11.0
Զուտ ֆինանսական ակտիվների ձեռքբերում	-1.8	-0.1	0.4	-1.4	-2.9	0.1	9.2
Կենտրոնական բանկ	-0.9	0.2	-0.1	-2.1	-3.0	0.1	10.0
Ավանդային կազմակերպություններ՝ բացի Կենտրոնական բանկից	-	-	-	-	-	-	-0.3
Պետական կառավարում	-	-	-	-	-	-	-
Այլ հատվածներ	-0.8	-0.3	0.6	0.7	0.1	-0.1	-0.4
Զուտ պարտավորությունների ստանձնում	25.4	24.9	9.6	2.2	62.0	0.7	-1.7
Կենտրոնական բանկ	-0.0	0.0	-0.0	0.1	0.1	-0.1	-0.1
Ավանդային կազմակերպություններ՝ բացի Կենտրոնական բանկից	-	-	-	-	-	-	-2.4
Պետական կառավարում	-	-	-	-	-	-	-
Այլ հատվածներ	25.4	24.9	9.6	2.0	61.9	0.8	0.7
Այլ հաշիվներ ստացվող/վճարվող	-26.0	34.0	-1.2	-37.1	-30.4	12.6	-7.9
Զուտ ֆինանսական ակտիվների ձեռքբերում	-24.0	35.5	1.0	-8.6	3.9	8.6	-15.8
Կենտրոնական բանկ	-	-	-	0.0	0.0	0.0	-0.0
Ավանդային կազմակերպություններ՝ բացի Կենտրոնական բանկից	-24.4	35.1	0.6	-8.8	2.5	8.6	-16.2
Պետական կառավարում	-	-	-	-	-	-	-
Այլ հատվածներ	0.5	0.4	0.4	0.2	1.4	0.0	0.4
Զուտ պարտավորությունների ստանձնում	2.0	1.5	2.1	28.6	34.3	-4.0	-7.9
Կենտրոնական բանկ	0.1	0.0	-0.0	-0.1	0.0	0.0	0.1
Ավանդային կազմակերպություններ՝ բացի Կենտրոնական բանկից	-2.3	1.1	0.5	21.4	20.7	2.2	-11.2
Պետական կառավարում	-	-	-	-	-	-	-
Այլ հատվածներ	4.2	0.4	1.7	7.3	13.6	-6.2	3.2
ՀՓԻ (պարտավորությունների զուտ ստանձնում)	-0.0	-0.0	-0.0	-0.0	-0.0	0.0	-0.0

1	2	3	4	5	6	7	8
Պահուստային ակտիվներ	-165.1	-4.8	3.1	118.5	-48.3	-126.5	-24.9
Մոնետար ոսկի	-	-	-	-	-	-	-
Հատուկ փոխառության իրավունք	-3.0	6.0	-53.7	25.1	-25.5	-29.5	32.2
Պահուստային դիրքը ԱՄՆ-ում	-	-	-	-	-	-	-
Այլ պահուստային ակտիվներ	-162.1	-10.7	56.8	93.4	-22.7	-97.0	-57.1
Դրամական միջոցներ և ավանդներ	-229.8	-64.0	287.8	49.6	43.6	-62.4	-163.6
Պահանջներ դրամավարկային մարմինների նկատմամբ	-205.2	58.4	299.9	60.0	213.2	-75.9	-151.2
Պահանջներ այլ միավորների նկատմամբ	-24.7	-122.4	-12.1	-10.5	-169.6	13.5	-12.5
Արժեթղթեր	67.8	53.0	-231.3	43.7	-66.8	-34.7	106.4
Պարտքի գործիքներ	67.8	53.0	-231.3	43.7	-66.8	-34.7	106.4
Լարճաժամկետ	-88.5	15.6	-10.8	58.2	-25.6	2.1	-83.6
Երկարաժամկետ	156.3	37.4	-220.5	-14.5	-41.2	-36.8	190.0
Բաժնետիրական կապիտալին և ներդրումային ֆոնդերին մասնակցություն	-	-	-	-	-	-	-
Ֆինանսական ածանցյալներ	-0.1	0.2	0.4	0.0	0.5	-0.0	0.1
Այլ պահանջներ	-0.0	0.1	-0.1	0.1	0.0	0.1	0.0
ԶՈՒՏ ՍԽԱԼՆԵՐ ԵՎ ԲԱՅԹՈՂՈՒՄՆԵՐ	98.9	49.2	73.8	-65.6	156.3	33.9	-22.2

¹ 2011 թվականի 1-ին եռամսյակից սկսած ՀՀ վճարային հաշվեկշիռը, միջազգային ներդրումային դիրքն ու արտաքին պարտքը կազմվում են ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից և հրապարակվում եռամսյակային կտրվածքով՝ «ՀՀ ԿԲ տեղեկագիր» ամենամսյա պարբերականում:

² ՀՀ վճարային հաշվեկշիռը, միջազգային ներդրումային դիրքը և համախառն արտաքին պարտքը 2012 թվականի առաջին եռամսյակից սկսած կազմվում է համաձայն «Վճարային հաշվեկշիռի կազմման ձեռնարկի» 6-րդ հրատարակության: Մինչև պատմական շարքերի ամբողջական վերանայումը տվյալները կհրապարակվեն համաձայն ձեռնարկի ինչպես 5-րդ, այնպես էլ 6-րդ հրատարակությունների՝ նախորդ տարիների տվյալների հետ համադրելիությունն ապահովելու համար:

ՀՀ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԴԻՐՔ (ԸՍՏ «ՎՃԱՐԱՅԻՆ ՀԱՇՎԵԿՈՒ ԿԱԶՄՄԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿԻ» 6-ՐԴ ՀՐԱՏԱՐԱՆԿՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ)

մլն ԱՄՆ դոլար

Ցուցանիշներ	Ներդրումային դիրքը 31.03.2013	Փոփոխություններ՝ իրականացված ի հաշիվ				Ընդհանուր փոփոխություններ	Ներդրումային դիրքը 30.06.2013
		գործառնությունների	այլ արժեքային փոփոխությունների	փոխադրված փոփոխությունների	գների փոփոխությունների		
1	2	3	4	5	6	7	8
ԶՈՒՏ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԴԻՐՔԸ	-7120.2	-203.6	10.3	-32.7	-4.0	-230.1	-7350.3
ԱԿՏԻՎՆԵՐ	4963.9	23.7	-0.0	21.1	-2.9	41.9	5005.8
Ուղղակի ներդրումներ	309.5	6.8	-0.0	-	-	6.8	316.3
Բաժնետիրական կապիտալում և ներդրումային ֆոնդերում մասնակցություն	171.5	6.8	-0.0	-	-	6.8	178.3
Ուղղակի ներդրողն ուղղակի ներդրմամբ ձեռնարկությունում	171.5	6.8	-0.0	-	-	6.8	178.3
Ուղղակի ներդրմամբ ձեռնարկությունն ուղղակի ներդրողի մոտ (հակառակ ներդրում)	-	-	-	-	-	-	-
Փոխկապակցված կազմակերպությունների միջև	-	-	-	-	-	-	-
Պարտքի գործիքներ	138.0	-	-	-	-	-	138.0
Ուղղակի ներդրողն ուղղակի ներդրմամբ ձեռնարկությունում	-	-	-	-	-	-	-
Ուղղակի ներդրմամբ ձեռնարկությունն ուղղակի ներդրողի մոտ (հակառակ ներդրում)	138.0	-	-	-	-	-	138.0
Փոխկապակցված կազմակերպությունների միջև	-	-	-	-	-	-	-
Պորտֆելային ներդրումներ	13.8	0.1	-	0.3	-	0.4	14.3
Բաժնետիրական կապիտալում և ներդրումային ֆոնդերում մասնակցություն	2.6	0.1	-	0.1	-	0.2	2.8
Կենտրոնական բանկ	-	-	-	-	-	-	-
Ավանդային կազմակերպություններ՝ բացառությամբ Կենտրոնական բանկի	2.6	0.1	-	0.1	-	0.2	2.8
Պետական կառավարում	-	-	-	-	-	-	-
Այլ հատվածներ	-	-	-	-	-	-	-
Պարտքի գործիքներ	11.2	-	-	0.2	-	0.2	11.5
Կենտրոնական բանկ	11.2	-	-	0.2	-	0.2	11.5
կարճաժամկետ	-	-	-	-	-	-	-
երկարաժամկետ	11.2	-	-	0.2	-	0.2	11.5
Ավանդային կազմակերպություններ՝ բացառությամբ Կենտրոնական բանկի	-	-	-	-	-	-	-
կարճաժամկետ	-	-	-	-	-	-	-
երկարաժամկետ	-	-	-	-	-	-	-
Պետական կառավարում	-	-	-	-	-	-	-
կարճաժամկետ	-	-	-	-	-	-	-
երկարաժամկետ	-	-	-	-	-	-	-
Այլ հատվածներ	-	-	-	-	-	-	-
կարճաժամկետ	-	-	-	-	-	-	-
երկարաժամկետ	-	-	-	-	-	-	-
Ֆինանսական ածանցյալներ (բացառությամբ պահուստների) և աշխատողների ֆոնդային օպցիոններ	1.3	0.1	-	0.0	-	0.2	1.5
Այլ ներդրումներ	3008.1	41.5	0.0	17.9	-	59.5	3067.6
Այլ կապիտալ	17.2	0.9	-	0.0	-	0.9	18.1
Դրամական միջոցներ և ավանդներ	2606.9	41.4	-	13.5	-	54.9	2661.8
Կենտրոնական բանկ	90.0	-0.0	-	0.0	-	-0.0	90.0
Ավանդային կազմակերպություններ՝ բացառությամբ Կենտրոնական բանկի	465.9	36.1	-	13.5	-	49.6	515.4
կարճաժամկետ	463.0	35.4	-	13.5	-	48.9	511.9
երկարաժամկետ	2.9	0.7	-	0.1	-	0.7	3.6
Պետական կառավարում	-	-	-	-	-	-	-
Այլ հատվածներ	2051.1	5.3	-	-	-	5.3	2056.4
կարճաժամկետ	2051.1	5.3	-	-	-	5.3	2056.4
երկարաժամկետ	-	-	-	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8
Վարկեր	240.9	4.6	-0.0	3.4	-	8.0	248.8
Կենտրոնական բանկ	-	0.0	-	0.0	-	0.0	0.0
Վարկեր և փոխառություններ ԱՄՅ հետ (բացառությամբ պահուստների)	-	-	-	-	-	-	-
Այլ կարծաժամկետ	-	-	-	-	-	-	-
Այլ երկարաժամկետ	-	0.0	-	0.0	-	0.0	0.0
Ավանդային կազմակերպություններ՝ բացառությամբ Կենտրոնական բանկի	157.1	-1.2	-	3.4	-	2.2	159.4
կարծաժամկետ	85.7	-0.1	-	1.9	-	1.8	87.5
երկարաժամկետ	71.5	-1.1	-	1.5	-	0.4	71.9
Պետական կառավարում	15.2	-0.2	-0.0	-	-	-0.2	15.1
Վարկեր և փոխառություններ ԱՄՅ հետ (բացառությամբ պահուստների)	-	-	-	-	-	-	-
Այլ կարծաժամկետ	-	-	-	-	-	-	-
Այլ երկարաժամկետ	15.2	-0.2	-0.0	-	-	-0.2	15.1
Այլ հատվածներ	68.5	6.0	-	-	-	6.0	74.4
կարծաժամկետ	42.8	5.4	-	-	-	5.4	48.2
երկարաժամկետ	25.6	0.6	-	-	-	0.6	26.3
Ապահովագրական, կենսաթոշակային և ստանդարտացված ծրագրեր	2.8	1.2	-	0.1	-	1.3	4.1
Առևտրային վարկեր և կանխավճարներ	81.5	9.2	-	0.4	-	9.6	91.1
Կենտրոնական բանկ	0.3	10.0	-	0.1	-	10.1	10.4
Ավանդային կազմակերպություններ՝ բացառությամբ Կենտրոնական բանկի	12.7	-0.3	-	0.2	-	-0.1	12.6
Պետական կառավարում	-	-	-	-	-	-	-
Այլ հատվածներ	68.5	-0.4	-	-	-	-0.4	68.1
Այլ հաշիվներ ստացվող-այլ	58.8	-15.8	0.0	0.6	-	-15.2	43.6
Կենտրոնական բանկ	0.0	-0.0	-	0.0	-	-0.0	-
Ավանդային կազմակերպություններ՝ բացառությամբ Կենտրոնական բանկի	42.4	-16.2	-	0.5	-	-15.7	26.7
Պետական կառավարում	-	-	-	-	-	-	-
Այլ հատվածներ	16.5	0.4	0.0	0.0	-	0.5	17.0
Պահուստային ակտիվներ	1631.2	-24.9	-	2.9	-2.9	-25.0	1606.3
Մոնետար ոսկի	-	-	-	-	-	-	-
Ոսկյա ծուլակտոր	-	-	-	-	-	-	-
Հատուկ փոխառության իրավունք	1.7	32.2	-	0.1	-	32.3	34.0
Պահուստային դիրքեր ԱՄՅ-ում	-	-	-	-	-	-	-
Այլ պահուստային ակտիվներ	1629.6	-57.1	-	2.8	-2.9	-57.3	1572.3
Դրամական միջոցներ և ավանդներ	558.4	-163.6	-	8.6	-	-155.0	403.4
Պահանջներ դրամավարկային մարմինների նկատմամբ	520.6	-151.2	-	8.6	-	-142.6	378.1
Պահանջներ այլ միավորների նկատմամբ	37.8	-12.5	-	0.0	-	-12.4	25.4
Արժեթղթեր	1070.9	106.4	-	-5.9	-2.9	97.6	1168.5
Պարտքի գործիքներ	1070.9	106.4	-	-5.9	-2.9	97.6	1168.5
կարծաժամկետ	158.9	-83.6	-	-0.1	0.3	-83.4	75.5
երկարաժամկետ	912.0	190.0	-	-5.7	-3.2	181.0	1093.0
Բաժնետիրական կապիտալին և ներդրումային ֆոնդերին մասնակցություն	-	-	-	-	-	-	-
Ֆինանսական ածանցյալներ	-0.0	0.1	-	0.0	-	0.1	0.1
Այլ պահանջներ	0.2	0.0	-	0.0	-	0.0	0.2
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	12084.1	227.4	-10.3	53.8	1.1	272.0	12356.1
Ուղղակի ներդրումներ	5255.0	91.0	-23.1	19.7	1.1	88.7	5343.8
Բաժնետիրական կապիտալում և ներդրումային ֆոնդերում մասնակցություն	4341.8	78.3	-23.6	19.5	1.1	75.3	4417.0
Ուղղակի ներդրողն ուղղակի ներդրմամբ ձեռնարկությունում	4341.8	78.3	-23.6	19.5	1.1	75.3	4417.0
Ուղղակի ներդրմամբ ձեռնարկությունն ուղղակի ներդրողի մոտ (հակառակ ներդրում)	-	-	-	-	-	-	-
Փոխկապակցված կազմակերպությունների միջև	-	-	-	-	-	-	-
Պարտքի գործիքներ	913.3	12.7	0.6	0.2	-	13.5	926.7
Ուղղակի ներդրողն ուղղակի ներդրմամբ ձեռնարկությունում	913.3	12.7	0.6	0.2	-	13.5	926.7
Ուղղակի ներդրմամբ ձեռնարկությունն ուղղակի ներդրողի մոտ (հակառակ ներդրում)	-	-	-	-	-	-	-
Փոխկապակցված կազմակերպությունների միջև	-	-	-	-	-	-	-
Պորտֆելային ներդրումներ	33.0	-3.7	-	0.7	-0.0	-3.0	30.0
Բաժնետիրական կապիտալին և ներդրումային ֆոնդերին մասնակցություն	20.5	-1.4	-	0.4	-	-1.0	19.5
Ավանդային կազմակերպություններ՝ բացի Կենտրոնական բանկից	20.3	-1.4	-	0.4	-	-1.0	19.3
Այլ հատվածներ	0.2	-	-	0.0	-	0.0	0.2

1	2	3	4	5	6	7	8
Պարտքի գործիքներ	12.5	-2.3	-	0.3	-0.0	-2.0	10.5
Կենտրոնական բանկ	-	-	-	-	-	-	-
կարճաժամկետ	-	-	-	-	-	-	-
երկարաժամկետ	-	-	-	-	-	-	-
Ավանդային կազմակերպություններ՝ բացի Կենտրոնական բանկից	12.0	-2.3	-	0.3	-	-2.0	10.0
կարճաժամկետ	-	-	-	-	-	-	-
երկարաժամկետ	12.0	-2.3	-	0.3	-	-2.0	10.0
Պետական կառավարում	0.5	-0.0	-	0.0	-0.0	-0.0	0.5
կարճաժամկետ	-	-	-	-	-	-	-
երկարաժամկետ	0.5	-0.0	-	0.0	-0.0	-0.0	0.5
Այլ հատվածներ	-	-	-	-	-	-	-
կարճաժամկետ	-	-	-	-	-	-	-
երկարաժամկետ	-	-	-	-	-	-	-
Ֆինանսական ածանցյալներ (բացառությամբ պահուստների) և աշխատողների ֆոնդային օպցիոններ	0.8	0.1	-	0.0	-	0.1	1.0
Այլ ներդրումներ	6795.3	140.0	12.7	33.4	-	186.1	6981.4
Այլ կապիտալ	-	-	-	-	-	-	-
Դրամական միջոցներ և ավանդներ	889.4	107.4	-	13.6	-	121.0	1010.4
Կենտրոնական բանկ	0.0	0.4	-	0.0	-	0.4	0.4
Ավանդային կազմակերպություններ՝ բացի Կենտրոնական բանկից	889.4	107.0	-	13.6	-	120.6	1010.0
կարճաժամկետ	534.2	143.2	-	6.1	-	149.2	683.4
երկարաժամկետ	355.2	-36.2	-	7.5	-	-28.6	326.6
Պետական կառավարում	-	-	-	-	-	-	-
Այլ հատվածներ	-	-	-	-	-	-	-
Վարկեր	5606.4	42.2	12.4	18.5	-	73.1	5679.5
Կենտրոնական բանկ	547.4	-7.0	-	2.8	-	-4.1	543.3
Վարկեր և փոխառություններ ԱՄՆ հետ (բացառությամբ պահուստների)	415.3	-8.1	-	1.2	-	-6.9	408.5
Այլ կարճաժամկետ	-	-	-	-	-	-	-
Այլ երկարաժամկետ	132.1	1.2	-	1.6	-	2.7	134.8
Ավանդային կազմակերպություններ՝ բացի Կենտրոնական բանկից	1018.3	-2.4	-	21.8	-	19.4	1037.7
կարճաժամկետ	110.4	-32.0	-	2.4	-	-29.6	80.8
երկարաժամկետ	907.9	29.6	-	19.4	-	49.0	956.9
Պետական կառավարում	3067.4	-24.5	-	-6.1	-	-30.5	3036.9
Վարկեր և փոխառություններ ԱՄՆ հետ (բացառությամբ պահուստների)	286.7	-24.1	-	1.0	-	-23.2	263.5
Այլ կարճաժամկետ	-	-	-	-	-	-	-
Այլ երկարաժամկետ	2780.7	-0.3	-	-7.0	-	-7.4	2773.4
Այլ հատվածներ	973.3	76.0	12.4	-	-	88.4	1061.6
կարճաժամկետ	169.0	2.0	-33.7	-	-	-31.7	137.3
երկարաժամկետ	804.2	74.0	46.0	-	-	120.1	924.3
Ապահովագրական, կենսաթոշակային և ստանդարտացված ծրագրեր	0.8	-0.0	-	0.0	-	0.0	0.8
Առևտրային վարկեր և կանխավճարներ	65.2	-1.7	-	0.1	-	-1.6	63.6
Կենտրոնական բանկ	0.1	-0.1	-	0.0	-	-0.1	0.0
Ավանդային կազմակերպություններ՝ բացառությամբ Կենտրոնական բանկի	6.5	-2.4	-	0.1	-	-2.3	4.2
Պետական կառավարում	-	-	-	-	-	-	-
Այլ հատվածներ	58.6	0.7	-	-	-	0.7	59.4
Այլ հաշիվներ վճարվող-այլ	101.6	-7.9	0.4	0.7	-	-6.8	94.9
Կենտրոնական բանկ	0.1	0.1	-	0.0	-	0.1	0.1
Ավանդային կազմակերպություններ՝ բացառությամբ Կենտրոնական բանկի	31.5	-11.2	-	0.7	-	-10.5	21.0
Պետական կառավարում	-	-	-	-	-	-	-
Այլ հատվածներ	70.1	3.2	0.4	0.1	-	3.7	73.8
ՀՓԻ	131.9	-0.0	-	0.4	-	0.4	132.3

ՀՀ ՀԱՄԱՆԱՌ-Ն ԱՐՏԱՔԻ Ն ՊԱՐՏՔ (ԸՍՏ «ՎՃԱՐԱՅԻ Ն ՀԱՇՎԵԿՇՈՒ ԿԱԶՄՄԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿԻ» 6-ԸՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ)

մլն ԱՄՆ դոլար

	31.03.12	30.06.12	30.09.12	31.12.12	31.03.13	30.06.13
Պետական կառավարման մարմիններ	3016.49	3095.87	3157.34	3157.95	3067.87	3037.32
Կարճաժամկետ	0.20	0.03	0.06	0.03	-	-
Դրամի շուկայի գործիքներ	0.20	0.03	0.06	0.03	-	-
Վարկեր	-	-	-	-	-	-
Առևտրային վարկեր	-	-	-	-	-	-
Այլ պարտքային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-
Ժամկետանց պարտքեր	-	-	-	-	-	-
Այլ	-	-	-	-	-	-
Երկարաժամկետ	3016.29	3095.83	3157.28	3157.92	3067.87	3037.32
Պարտատոմսեր և պարտամուրհակներ	0.50	0.46	0.48	0.46	0.48	0.46
Վարկեր	3015.79	3095.37	3156.81	3157.46	3067.39	3036.86
Առևտրային վարկեր	-	-	-	-	-	-
Այլ պարտքային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-
Դրամավարկային կարգավորման մարմիններ	769.82	746.14	731.17	731.59	679.51	676.18
Կարճաժամկետ	0.19	0.20	0.30	0.22	0.14	0.54
Դրամի շուկայի գործիքներ	-	-	-	-	-	-
Վարկեր	-	-	-	-	-	-
Կանխիկ դրամական միջոցներ և ավանդներ	0.05	0.06	0.17	0.03	0.02	0.39
Այլ պարտքային պարտավորություններ	0.14	0.14	0.13	0.20	0.11	0.15
Ժամկետանց պարտքեր	-	-	-	-	-	-
Այլ	0.14	0.14	0.13	0.20	0.11	0.15
Երկարաժամկետ	769.63	745.94	730.86	731.37	679.37	675.64
Պարտատոմսեր և պարտամուրհակներ	-	-	-	-	-	-
Վարկեր	633.29	612.39	595.40	596.12	547.44	543.29
Կանխիկ դրամական միջոցներ և ավանդներ	-	-	-	-	-	-
Այլ պարտքային պարտավորություններ	136.33	133.56	135.46	135.25	131.93	132.35
Բանկեր	1510.20	1676.97	1805.15	1923.50	1957.63	2082.82
Կարճաժամկետ	473.17	521.38	603.88	617.55	682.55	789.37
Դրամի շուկայի գործիքներ	-	-	-	-	-	-
Վարկեր	80.48	109.83	86.46	119.90	110.40	80.80
Կանխիկ դրամական միջոցներ և ավանդներ	380.82	398.86	504.06	462.76	534.17	683.41
Այլ պարտքային պարտավորություններ	11.88	12.69	13.36	34.88	37.98	25.16
Ժամկետանց պարտքեր	-	-	-	-	-	-
Այլ	11.88	12.69	13.36	34.88	37.98	25.16
Երկարաժամկետ	1037.03	1155.59	1201.28	1305.95	1275.09	1293.44
Պարտատոմսեր և պարտամուրհակներ	12.86	12.01	12.30	12.59	12.00	10.00
Վարկեր	856.98	984.02	1033.08	1128.71	907.88	956.87
Կանխիկ դրամական միջոցներ և ավանդներ	167.20	159.55	155.89	164.65	355.20	326.57
Այլ պարտքային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-
Այլ հատվածներ	1140.69	1056.74	939.58	876.39	1102.77	1195.57
Կարճաժամկետ	194.60	194.58	189.92	190.20	210.02	179.99
Դրամի շուկայի գործիքներ	-	-	-	-	-	-
Վարկեր	158.28	157.90	151.32	149.47	169.01	137.32
Կանխիկ դրամական միջոցներ և ավանդներ	-	-	-	-	-	-
Առևտրային վարկեր	29.88	30.96	31.97	33.26	34.25	35.29
Այլ պարտքային պարտավորություններ	6.44	5.71	6.62	7.47	6.76	7.38
Ժամկետանց պարտքեր	0.02	0.06	0.08	0.09	0.10	0.24
Այլ	6.42	5.65	6.55	7.38	6.66	7.14
Երկարաժամկետ	946.09	862.17	749.67	686.19	892.75	1015.59
Պարտատոմսեր և պարտամուրհակներ	-	-	-	-	-	-
Վարկեր	787.41	685.39	562.35	591.41	804.24	924.31
Կանխիկ դրամական միջոցներ և ավանդներ	-	-	-	-	-	-
Առևտրային վարկեր	97.44	114.77	123.33	24.56	24.39	24.08
Այլ պարտքային պարտավորություններ	61.23	62.00	63.99	70.22	64.12	67.20
Ուղղակի ներդրումներ՝ միջֆիրմային վարկեր	914.13	748.20	901.67	941.73	913.26	926.75
Պարտքի պարտավորություններ մասնաճյուղ ձեռնարկությունների հանդեպ	-	-	-	-	-	-
Ժամկետանց պարտքեր	-	-	-	-	-	-
Այլ	-	-	-	-	-	-
Պարտքի պարտավորություններ ուղղակի ներդրողների հանդեպ	914.13	748.20	901.67	941.73	913.26	926.75
Ժամկետանց պարտքեր	-	-	-	-	-	-
Այլ	914.13	748.20	901.67	941.73	913.26	926.75
Համախառն արտաքին պարտք	7351.34	7323.92	7534.92	7631.17	7721.04	7918.64

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՀՈՒՍՏՆԵՐԻ
ԿԱՌԱՌՅՎԱԾՔԸ¹**

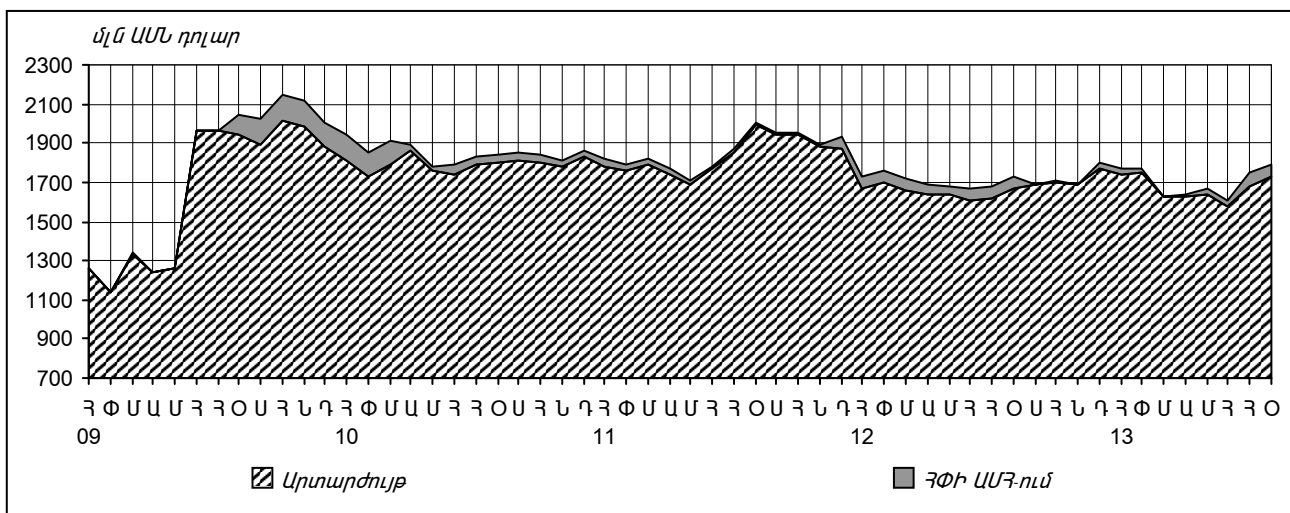
մլն ԱՄՆ դոլար

Ցուցանիշներ	2012	2013							
	Դ ³	Հ	Փ	Մ ³	Ա	Մ	Հ ³	Հ	Օ
Համախառն միջազգային պահուստներ	1799.4	1768.0	1771.6	1631.2	1638.2	1669.7	1606.3	1749.5	1794.3
Ոսկի	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ՀՓԻ ԱՄՀ-ում	31.7	31.8	21.6	1.7	13.7	34.4	34.0	74.4	65.6
Պահուստային դիրքը ԱՄՀ-ում	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Արտարժույթ ²	1767.7	1736.2	1749.9	1629.6	1624.5	1635.3	1572.3	1675.1	1728.7

¹ Հաշվարկված է փաստացի փոխարժեքներով:

² Ընդգրկված են միայն փոխարկելի արտարժույթով ակտիվները:

³ Ներառված են ՀՀ ԿԲ եզրափակիչ շրջանառության գործառնությունները:

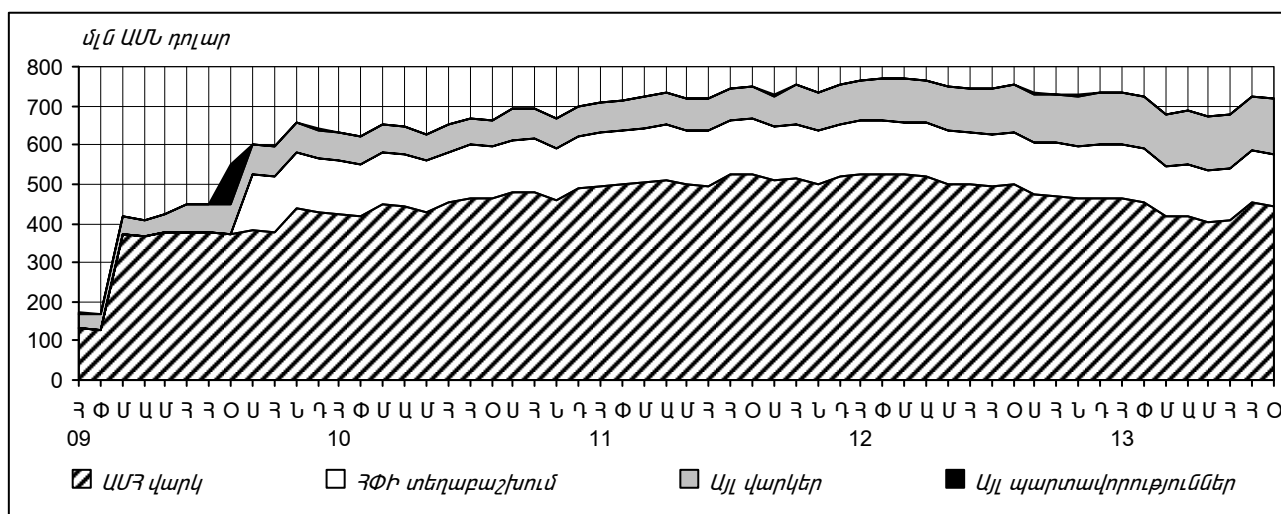
ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԿԱՌՈՒՅՎԱԾՔՆԸ՝

մին ԱՄՆ դռուար

Ցուցանիշներ	2012	2013							
	Դ ²	Հ	Փ	Մ ²	Ա	Մ	Հ ²	Հ	Օ
Համախառն արտաքին պարտավորություններ	731.6	735.8	721.6	679.6	687.3	671.1	676.2	724.8	717.4
ԱՄՆ վարկ	464.3	466.0	454.5	415.3	416.9	402.4	408.5	451.6	444.1
ՀՓԻ տեղաբաշխում	135.2	135.6	134.8	131.9	132.8	131.9	132.3	133.2	133.3
Այլ վարկեր	131.8	134.1	132.2	132.1	136.8	136.3	134.8	139.7	139.6
Այլ պարտավորություններ	0.3	0.1	0.1	0.2	0.8	0.5	0.6	0.4	0.4

¹ Հաշվարկված է փաստացի փոխարժեքներով: Ընդգրկված են փոխարկելի արտարժույթով և ՀՀ դրամով պարտավորությունները:

² Ներառված են 33 ԿԲ եզրափակիչ շրջանառության գործառնություններ:

ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

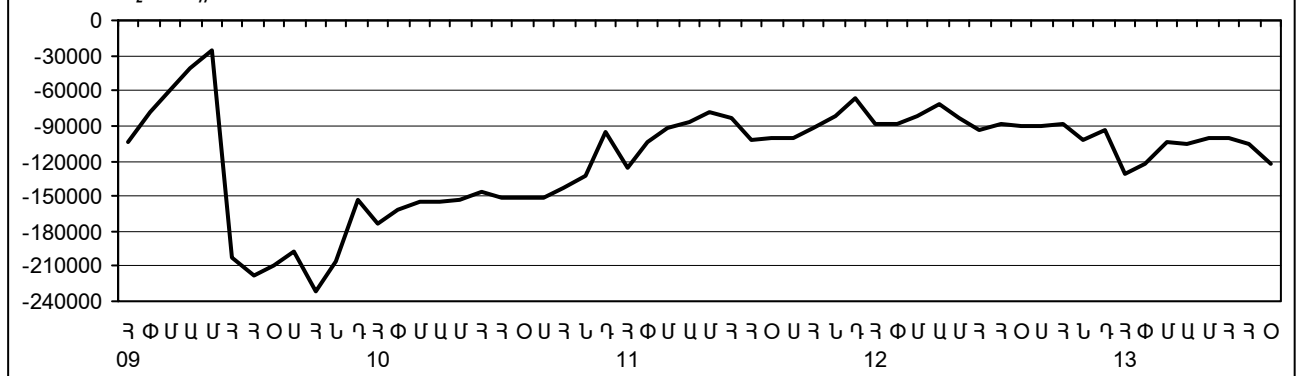
ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԵՎ ԳԱՆՁԱՊԵՏԱՐԱՆԻ ՓՈԽՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

մլն ՀՀ դրամ

	Պահանջներ Կառավարության նկատմամբ		Կառավարության հաշիվներ և ավանդներ					Զուտ պահանջներ Կառավարության նկատմամբ
	ախտված պարտավորումներ	ընդամենը	կենտրոնական կառավարության հաշիվներ և ավանդներ դրամով	կենտրոնական կառավարության հաշիվներ արտաբյուջայում	ԾԻԳ-երի միջոցներ դրամով	ԾԻԳ-երի միջոցներ արտաբյուջայում	ընդամենը	
2012								
Դեկտեմբեր	15940	15940	106563	2146	1	572	109283	-93342
2013								
Հունվար	15784	15784	143768	2195	0	577	146540	-130755
Փետրվար	14383	14383	133612	2161	0	580	136353	-121970
Մարտ	12888	12888	114893	1894	0	594	117381	-104493
Ապրիլ	12818	12818	115478	1775	0	583	117836	-105018
Մայիս	13378	13378	111394	1556	0	592	113541	-100163
Հունիս	13148	13148	112382	1321	0	581	114284	-101136
Հուլիս	13366	13366	116876	1160	0	581	118617	-105251
Օգոստոս	13035	13035	130133	4809	0	576	135519	-122483

ԿԲ զուտ պահանջները Կառավարության նկատմամբ

մլն ՀՀ դրամ

ՓՈՂԻ ԱԳՐԵԳԱՏՆԵՐ ԵՎ ՓՈՂԻ ԲԱԶՄԱՐԿԻՉՆԵՐ

	Փողի բազա ¹ (նլճ ԴՀ դրամ)	Զրջանառությունում կանխիկ դրամ (նլճ ԴՀ դրամ)	Ցպահանջ ավանդներ դրամով (նլճ ԴՀ դրամ)	M1 ² (նլճ ԴՀ դրամ)	Ժամկետային ավանդներ դրամով (նլճ ԴՀ դրամ)	M2 ³ (նլճ ԴՀ դրամ)	Արտարժույթով ավանդներ (նլճ ԴՀ դրամ)	M2X ⁴ (նլճ ԴՀ դրամ)	Փողի բազմարկիչ ⁵	Դրամային բազմարկիչ ⁶
2012										
Դեկտեմբեր	683846	384065	161727	545793	192190	737983	608382	1346365	1.97	1.23
2013										
Հունվար	655927	351781	156998	508779	200378	709158	610987	1320145	2.01	1.22
Փետրվար	679554	342222	168718	510940	202542	713481	633431	1346912	1.98	1.22
Մարտ	645019	344020	158137	502157	211289	713445	650421	1363867	2.11	1.27
Ապրիլ	679618	346048	166212	512260	215608	727868	640145	1368013	2.01	1.22
Մայիս	714781	353291	159824	513115	214635	727751	656506	1384256	1.94	1.22
Հունիս	659174	351789	162354	514143	217085	731228	651890	1383118	2.10	1.32
Հուլիս	724935	365148	164740	529889	219027	748915	663298	1412213	1.95	1.28
Օգոստոս	733149	359178	166306	525484	220948	746433	679250	1425683	1.94	1.26

¹ Փողի բազան ընդգրկում է ԿԲ-ից դուրս կանխիկ ԴՀ դրամը, ԴՀ ԿԲ-ում առևտրային բանկերի թղթակցային հաշիվները (դրամով և արտարժույթով) և ռեզիդենտների այլ հաշիվները (դրամով և արտարժույթով):

² M1-ն ընդգրկում է շրջանառությունում կանխիկ ԴՀ դրամը և ռեզիդենտների՝ ԴՀ դրամով ցպահանջ ավանդները (ներառյալ՝ հաշիվները) և փոխառությունները:

³ M2-ը դրամային զանգվածն է, ընդգրկում է M1-ը և ռեզիդենտների՝ ԴՀ դրամով ժամկետային ավանդները և փոխառությունները:

⁴ M2X-ը փողի զանգվածն է, ընդգրկում է M2-ը և ռեզիդենտների՝ արտարժույթով ավանդները (ներառյալ՝ հաշիվները) և փոխառությունները:

⁵ Փողի զանգվածի (M2X) և փողի բազայի հարաբերակցությունն ամսվա վերջի դրությամբ:

⁶ Դրամային զանգվածի (M2) և փողի բազայի դրամային բաղադրիչների հանրագումարի հարաբերակցությունն ամսվա վերջի դրությամբ:

ՄԵԶՈՆԱՅՆՈՐԵՆ ՀԱՐԹԵՑՎԱԾ ՓՈՂԻ ԱԳՐԵԳԱՏՆԵՐ¹

ՆԼՆ ԴԴ դրամ

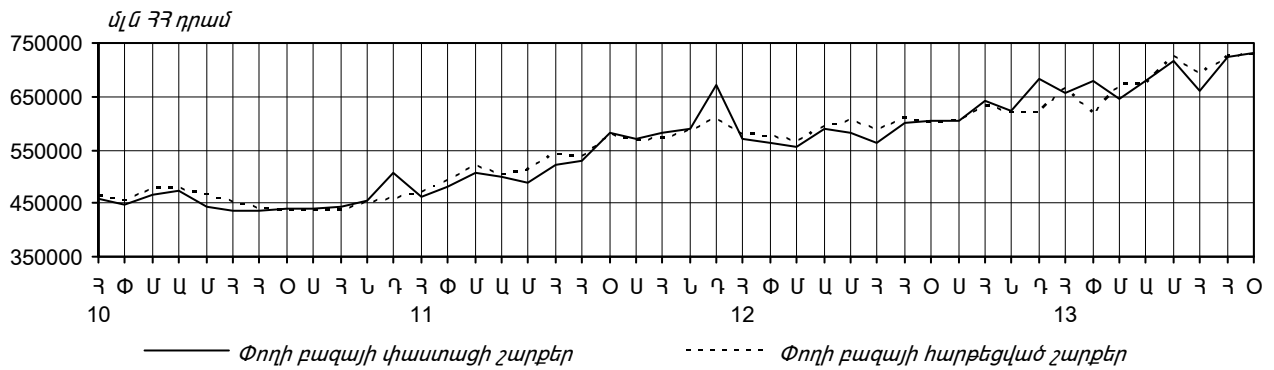
Ժամկետ	Փողի բազա	Շրջանառությունում կանխիկ ԴԴ դրամ	M1	M2	M2X
2012					
Դեկտեմբեր	617342	360707	512404	705716	1305151
2013					
Հունվար	662640	362484	517741	718184	1318291
Փետրվար	614118	360681	512785	704347	1303694
Մարտ	669943	359772	520405	722906	1364359
Ապրիլ	672394	354607	531004	743913	1386781
Մայիս	725593	359614	528332	737374	1396309
Հունիս	689953	357508	524823	744116	1391933
Հուլիս	723304	358177	522660	743558	1406640
Օգոստոս	728170	354164	523278	747108	1423126

¹ Փողի ագրեգատները ներկայացված են սեզոնայնությունից զտված տեսքով:

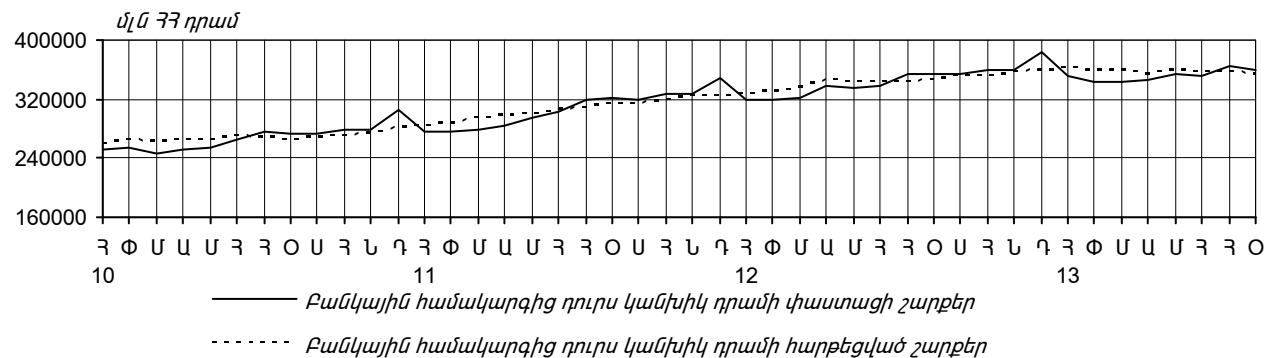
Ընդ որում, յուրաքանչյուր տարի փողի ագրեգատների հարթեցված շարքերը վերանայվում են և հրապարակվում «ԴԴ ԿԲ տեղեկագիր» ամենամսյա պարբերականի յուրաքանչյուր տարվա առաջին համարում:

Շարքերի սեզոնային հարթեցումն իրականացվել է՝ օգտագործելով *Census X-12-ARIMA* հարթեցման եղանակը:

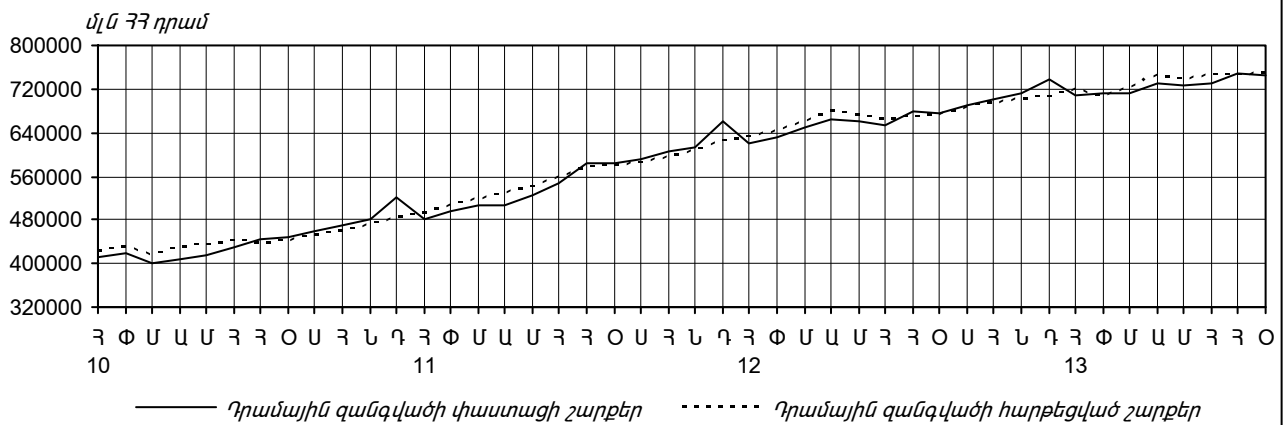
Փողի բազայի փաստացի և հարթեցված մակարդակները

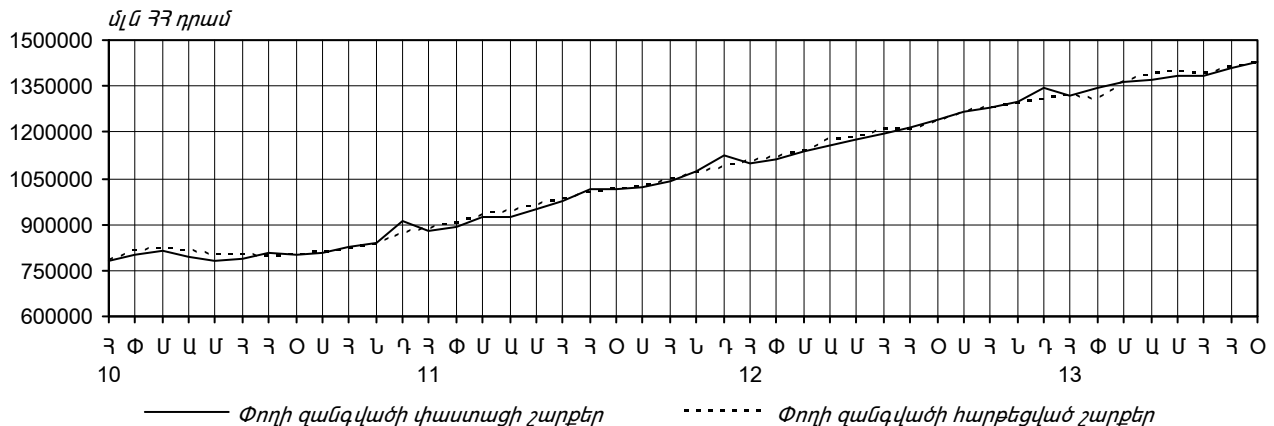
Բանկային համակարգից դուրս կանխիկ դրամի փաստացի և հարթեցված մակարդակները

Դրամային զանգվածի փաստացի և հարթեցված մակարդակները

Փողի զանգվածի փաստացի և հարթեցված մակարդակները

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԱՄՓՈՓ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

մլն ՀՀ դրամ

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	2012	2013							
	դ ²	Հ	Փ	Մ ²	Ա	Մ	Հ ²	Հ	Օ
<i>(մնացորդը ժամանակահատվածի վերջի դրությամբ)</i>									
ՁՈՒՏ ՄԻՋԱՋՁԱՅԻՆ ՊԱՌՈՒՍՏԵՐ¹	418075	403117	418057	380025	379304	399430	369999	406965	427061
ՁՈՒՏ ՆԵՐՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	265771	252810	261498	264993	300314	315352	289175	317970	306088
Կառավարություն	-93342	-130755	-121970	-104493	-105018	-100163	-101136	-105251	-122483
Բանկեր	152943	175166	168021	153065	187425	182925	158492	190076	194722
այդ թվում՝ ռեպո համաձայնագրեր	71582	69550	61442	66577	81609	81555	79111	95518	99803
ՀՀ ԿԲ կողմից արտարժույթի ներգրավման սվոպ	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Դրամական միջոցների ներգրավում (-)	-25009	0	0	-21004	0	0	-23004	0	0
Դրամական միջոցների ներգրավման սակարկություններ (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Հակադարձ ռեպո (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ՀՀ ԿԲ կողմից արտարժույթի տրամադրման սվոպ (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ՀՀ ԿԲ կողմից թողարկված արժեթղթեր (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ջուտ այլ ակտիվներ	206170	208398	215447	216422	217906	232589	231819	233145	233850
ՓՈՂԻ ԲԱԶԱ	683846	655927	679554	645019	679618	714781	659174	724935	733149
ԿԲ-ից դուրս կանխիկ ՀՀ դրամ	440117	400669	397751	395633	399356	404296	404169	415274	410579
Առևտրային բանկերի թղթակցային հաշիվներ ՀՀ դրամով	154525	175808	183424	161970	193685	190018	147631	166754	181203
Առևտրային բանկերի թղթակցային հաշիվներ արտարժույթով	86033	73547	93138	84366	82950	116352	104552	139629	138670
Այլ հաշիվներ	3171	5903	5241	3050	3626	4116	2822	3278	2697
Այլ հաշիվներ ՀՀ դրամով	3162	5900	5218	3047	3599	4033	2809	3263	2694
Այլ հաշիվներ արտարժույթով	9	3	23	3	27	83	13	15	3
<i>(փոփոխություններ նախորդ ժամանակահատվածի նկատմամբ)</i>									
ՁՈՒՏ ՄԻՋԱՋՁԱՅԻՆ ՊԱՌՈՒՍՏԵՐ	-	-14958	14939	-38031	-721	20126	-29431	36966	20095
ՁՈՒՏ ՆԵՐՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	-	-12961	8688	3496	35320	15038	-26177	28795	-11881
Կառավարություն	-	-37413	8785	17478	-525	4855	-973	-4116	-17232
Բանկեր	-	22223	-7145	-14957	34361	-4500	-24433	31584	4646
այդ թվում՝ ռեպո համաձայնագրեր	-	-2032	-8108	5135	15031	-54	-2444	16407	4285
Դրամական միջոցների ներգրավում (-)	-	-25009	0	21004	-21004	0	23004	-23004	0
Դրամական միջոցների ներգրավման սակարկություններ (-)	-	0	0	0	0	0	0	0	0
ՀՀ ԿԲ կողմից թողարկված արժեթղթեր (-)	-	0	0	0	0	0	0	0	0
Ջուտ այլ ակտիվներ	-	2229	7048	975	1485	14683	-771	1326	705
ՓՈՂԻ ԲԱԶԱ	-	-27919	23628	-34536	34599	35164	-55608	65762	8214
ԿԲ-ից դուրս կանխիկ ՀՀ դրամ	-	-39448	-2918	-2119	3723	4940	-127	11105	-4695
Առևտրային բանկերի թղթակցային հաշիվներ ՀՀ դրամով	-	21283	7616	-21454	31715	-3668	-42387	19124	14448
Առևտրային բանկերի թղթակցային հաշիվներ արտարժույթով	-	-12486	19591	-8771	-1416	33402	-11800	35077	-959
Այլ հաշիվներ	-	2732	-661	-2192	576	490	-1294	456	-581
Այլ հաշիվներ ՀՀ դրամով	-	2738	-682	-2171	552	434	-1225	454	-568
Այլ հաշիվներ արտարժույթով	-	-6	20	-20	24	56	-70	2	-12
<i>(տոկոսային փոփոխություններ նախորդ ժամանակահատվածի նկատմամբ)</i>									
ՁՈՒՏ ՄԻՋԱՋՁԱՅԻՆ ՊԱՌՈՒՍՏԵՐ	-	-3.6	3.7	-9.1	-0.2	5.3	-7.4	10.0	4.9
ՁՈՒՏ ՆԵՐՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	-	-4.9	3.4	1.3	13.3	5.0	-8.3	10.0	-3.7
Կառավարություն	-	-40.1	6.7	14.3	-0.5	4.6	-1.0	-4.1	-16.4
Բանկեր	-	14.5	-4.1	-8.9	22.4	-2.4	-13.4	19.9	2.4
ՀՀ ԿԲ կողմից թողարկված արժեթղթեր (-)	-	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Ջուտ այլ ակտիվներ	-	1.1	3.4	0.5	0.7	6.7	-0.3	0.6	0.3
ՓՈՂԻ ԲԱԶԱ	-	-4.1	3.6	-5.1	5.4	5.2	-7.8	10.0	1.1
ԿԲ-ից դուրս կանխիկ ՀՀ դրամ	-	-9.0	-0.7	-0.5	0.9	1.2	0.0	2.7	-1.1
Առևտրային բանկերի թղթակցային հաշիվներ ՀՀ դրամով	-	13.8	4.3	-11.7	19.6	-1.9	-22.3	13.0	8.7
Առևտրային բանկերի թղթակցային հաշիվներ արտարժույթով	-	-14.5	26.6	-9.4	-1.7	40.3	-10.1	33.5	-0.7
Այլ հաշիվներ	-	86.1	-11.2	-41.8	18.9	13.5	-31.4	16.2	-17.7

¹ Ջուտ միջազգային պահուստները (ՋՄՊ) իրենցից ներկայացնում են փոխարկելի արտարժույթով արտաքին ակտիվների և փոխարկելի արտարժույթով ու դրամով արտաքին պարտավորությունների տարբերությունը: ՋՄՊ-ն հաշվարկված է ծրագրային փոխարժեքներով: ¹ ԱՄՆ դոլար = 385.00 դրամ, ¹ ՀՓԻ = 1.5403 ԱՄՆ դոլար, ¹ եվրո = 1.4182 ԱՄՆ դոլար, ¹ ՄԲ ֆունտ ստեռլինգ = 1.4511 ԱՄՆ դոլար:

² Ներառված են ՀՀ ԿԲ եզրափակիչ շրջանառության գործառնությունները:

ՀՀ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԱՄՓՈՓ ՅՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

մլն ՀՀ դրամ

Ցուցանիշներ	2012	2013							
	Դ	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ	Հ	Օ
ԶԱՍ (փոխարկելի արտարժույթով)	-555464	-565495	-581574	-535599	-537192	-568877	-547613	-588922	-576604
Արտաքին ակտիվներ փոխարկելի արտարժույթով	187731	217653	197478	251126	188328	189657	269763	195455	197273
Արտաքին պարտավորություններ փոխարկելի արտարժույթով (-)	-680228	-721001	-714208	-724619	-659998	-686787	-751076	-717802	-703938
Արտաքին պարտավորություններ ՀՀ դրամով (-)	-62967	-62146	-64844	-62107	-65521	-71747	-66300	-66575	-69939
ԶՆԱ	1514994	1527708	1583259	1550898	1554250	1598278	1579568	1637208	1644589
Զուտ պահանջներ Կառավարության նկատմամբ	110373	107899	107527	109518	105895	102785	114329	118776	120576
Պահանջներ Կառավարության նկատմամբ	178815	177017	175150	176427	176489	178404	184421	190352	192680
Պարտավորություններ Կառավարության նկատմամբ (-)	-68442	-69118	-67624	-66909	-70594	-75619	-70093	-71576	-72104
Զուտ պահանջներ ԿԲ նկատմամբ	164678	145170	186447	167301	162986	190055	161586	182296	192150
Պահանջներ ԿԲ նկատմամբ	320789	297911	331681	318496	329381	356771	327052	356003	370726
Պարտավորություններ ԿԲ նկատմամբ (-)	-156111	-152741	-145234	-151195	-166395	-166716	-165466	-173707	-178576
Տնտեսություն	1586532	1603526	1634722	1618249	1628052	1653061	1652248	1673143	1667519
Ձեռնարկություններ	954550	968470	991781	948043	942772	954723	939156	954173	945480
Դրամով	161012	160387	156783	155485	161278	158029	158430	159243	157077
Արտարժույթով	790525	804459	830878	788823	776765	791996	776872	790378	783814
Արժեթղթեր	3012	3624	4121	3735	4729	4698	3854	4551	4588
Տնային տնտեսություններ	568802	572903	579033	603266	615240	627465	629334	634772	637894
Դրամով	379946	382833	384984	397046	408884	415550	418468	420481	422683
Արտարժույթով	188856	190070	194050	206220	206355	211915	210867	214291	215211
Շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններ	31222	29387	28286	29705	30834	31514	42837	44947	45514
Դրամով	4195	2992	3474	4613	4072	4302	4870	6520	5937
Արտարժույթով	27027	26395	24813	25091	26762	27211	37967	38427	39577
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններ	31958	32766	35621	37235	39206	39359	40920	39252	38632
Դրամով	22269	23770	26122	27295	28563	28027	29706	29305	30110
Արտարժույթով	9690	8996	9499	9940	10643	11332	11214	9948	8522
Զուտ այլ ակտիվներ	-346590	-328886	-345437	-344170	-342684	-347623	-348594	-337008	-335656
Արտաքին ակտիվներ ՀՀ դրամով	23808	33956	33126	31712	26223	26632	22209	21809	21898
Արտաքին ակտիվներ (ոչ փոխարկելի արտարժույթով)	629	569	572	640	734	637	606	468	555
Արտաքին պարտավորություններ (ոչ փոխարկելի արտարժույթով) (-)	-12	-21	-314	-41	-41	-471	-390	-56	-8
Ներդրումներ փայաբաժիններում	2755	2663	2674	2673	2673	2673	2673	10090	10105
Միջբանկային պահանջներ	55569	47450	54136	55259	51094	73381	63529	47064	65471
Այլ ակտիվներ	151733	150982	155787	159568	153173	151546	157015	156708	157560
Միջբանկային պարտավորություններ (-)	-55674	-47547	-53963	-54884	-50129	-74153	-64750	-46706	-65903
Բանկերի կողմից թողարկված պարտատոմսեր (-)	-667	-659	-667	-682	-663	-675	-1085	-1227	-1230
Կապիտալ հաշիվներ (-)	-397761	-394790	-395176	-409740	-408309	-406217	-410691	-417682	-420726
Այլ պարտավորություններ (-)	-126970	-121489	-141614	-128675	-117439	-120976	-117710	-107476	-103378
ԱՎԱՆԴՆԵՐ	959529	962213	1001685	1015299	1017058	1029400	1031955	1048286	1067985
Դրամով ավանդներ	352731	353992	370611	369652	381922	375929	381626	387243	391130
Ցպահանջ ավանդներ	159328	153307	164936	156019	163622	157616	161106	163095	165855
Ժամկետային ավանդներ	193404	200685	205675	213633	218301	218313	220520	224148	225275
Արտարժույթով ավանդներ	606798	608221	631074	645647	635136	653472	650330	661042	676855
Ցպահանջ ավանդներ	149085	137719	145482	138788	135191	141436	144555	138054	152228
Ժամկետային ավանդներ	457713	470502	485593	506859	499945	512035	505775	522989	524627

ՀՀ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՄՓՈՓ ՑՈՒՑԱՆԺՆԵՐ

Ն/ն ՀՀ դրամ

ՑՈՒՑԱՆԺՆԵՐ	2012	2013							
	Դ	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ	Հ	Օ
ԶԱԱ (փոխարկելի արտադրություն)	-48014	-47105	-47401	-47292	-46906	-51433	-52860	-53194	-53883
Արտաքին ակտիվներ փոխարկելի արտադրություն	981	1163	1022	1190	626	803	696	390	445
Արտաքին պարտավորություններ փոխարկելի արտադրություն (-)	-35880	-35127	-36098	-36840	-35658	-38950	-40208	-40016	-39643
Արտաքին պարտավորություններ ՀՀ դրամով (-)	-13115	-13141	-12325	-11643	-11875	-13287	-13348	-13567	-14684
ԶՆԱ	67178	67640	68235	69064	68902	72089	73640	74246	75684
Զուտ պահանջներ Կառավարության նկատմամբ	-7655	-7807	-7940	-8150	-8579	-8747	-7902	-7971	-8743
Պահանջներ Կառավարության նկատմամբ	2455	2350	2653	2887	2766	2868	3398	3429	3086
Պարտավորություններ Կառավարության նկատմամբ (-)	-10110	-10157	-10593	-11037	-11345	-11615	-11300	-11400	-11829
Զուտ պահանջներ ավանդային կազմակերպությունների նկատմամբ	25680	26380	28596	24928	24097	27087	27300	29072	30728
Պահանջներ ավանդային կազմակերպությունների նկատմամբ	45180	46214	48957	46296	47437	50189	51109	52836	53932
Պարտավորություններ ավանդային կազմ-ների նկատմամբ (-)	-19500	-19834	-20361	-21368	-23340	-23102	-23809	-23764	-23204
Տնտեսություն	114339	115245	118616	124071	125404	128323	128825	128730	129755
Ձեռնարկություններ	31216	31352	32272	34210	33946	35070	35315	34919	34605
Դրամով	11992	11701	12148	12258	12390	12398	12558	12459	12539
Արտադրություն	19212	19230	19697	21512	21420	22533	22625	22338	21944
Արժեթղթեր	12	421	427	440	136	139	132	123	123
Տնային տնտեսություններ	81271	82140	84804	88230	89927	91705	91841	92162	92867
Դրամով	58127	59021	60995	63338	64690	65475	65858	65696	66070
Արտադրություն	23145	23120	23808	24892	25237	26229	25983	26466	26797
Շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններ	1484	1468	1466	1499	1448	1465	1445	1434	2031
Դրամով	89	78	69	69	59	57	61	66	675
Արտադրություն	1395	1390	1397	1430	1389	1407	1383	1368	1355
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններ	367	284	75	132	83	83	225	215	252
Դրամով	366	283	73	131	82	83	225	215	252
Արտադրություն	1	1	1	1	1	0	0	0	0
Զուտ այլ ակտիվներ	-65185	-66178	-71038	-71785	-72021	-74574	-74582	-75585	-76056
Արտաքին ակտիվներ ՀՀ դրամով	55	76	72	69	81	170	165	163	155
Արտաքին ակտիվներ (ոչ փոխարկելի արտադրություն)	1	2	2	2	2	2	1	1	2
Արտաքին պարտավորություններ (ոչ փոխարկելի արտադրություն) (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ներդրումներ փայաբաժիններում	1678	1678	1678	1678	1690	1678	1678	1678	1678
Պահանջներ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ	3770	3788	3886	3996	4159	4190	4401	4468	4741
Այլ ակտիվներ	5953	6228	6360	6468	7111	7086	6617	7192	6979
Պարտավորություններ վարկային կազմակերպությունների նկատմամբ (-)	-3770	-3788	-3886	-3996	-4159	-4190	-4401	-4468	-4741
Թողարկված պարտատոմսեր (-)	-1441	-1455	-1466	-978	-1944	-1961	-972	-1798	-1813
Կապիտալ հաշիվներ (-)	-63108	-63950	-68582	-69839	-70468	-72607	-73151	-73677	-73836
Այլ պարտավորություններ (-)	-8323	-8756	-9101	-9185	-8492	-8942	-8921	-9143	-9223
ՓՈՒՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	19165	20535	20834	21771	21995	20655	20781	21052	21801
ՀՀ դրամով փոխառություններ	11950	12200	12914	13216	13468	12225	12571	12717	13449
Ցպահանջ փոխառություններ	454	452	463	528	514	514	544	541	511
Ժամկետային փոխառություններ	11496	11747	12451	12688	12954	11711	12027	12176	12938
Արտադրություն փոխառություններ	7214	8335	7920	8555	8528	8430	8210	8335	8352
Ցպահանջ փոխառություններ	36	37	37	38	37	38	37	31	34
Ժամկետային փոխառություններ	7178	8299	7883	8518	8491	8393	8174	8305	8318

ՀՀ ԱՎԱՆԴԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՄՓՈՓ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ¹

մլն ՀՀ դրամ

ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ	2012	2013							
	Դ ⁶	Հ	Փ	Մ ⁶	Ա	Մ	Հ ⁶	Հ	Օ
(մնացորդը ժամանակահատվածի վերջի դրությամբ)									
ՁՈՒՏ ԱՐՏԱՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ²	-185403	-209483	-210918	-202866	-204794	-220881	-230473	-235150	-203427
ՁՈՒՏ ՆԵՐՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	1531768	1529628	1557830	1566733	1572807	1605137	1613591	1647363	1629109
Կառավարություն	9376	-30663	-22384	-3125	-7701	-6125	5290	5554	-10650
Տնտեսություն	1693706	1712109	1746513	1734786	1744585	1773272	1772908	1794966	1791112
Չեռնարկություններ և կազմակերպություններ	985766	999822	1024054	982253	976718	989793	974471	989092	980085
որից՝ կուտակված տոկոսներ	16036	17097	18124	14143	14374	15376	15244	15944	16630
Տնային տնտեսություններ	651468	656451	665332	693033	706773	720834	722908	728700	732565
որից՝ կուտակված տոկոսներ	7608	8345	8486	9887	10126	10483	10257	10404	10625
Շահույթ չի ետապնդող կազմակերպություններ	32705	30856	29752	31203	32282	32978	44282	46380	47544
որից՝ կուտակված տոկոսներ	189	180	156	184	181	179	534	621	291
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններ	23767	24980	27376	28297	28812	29666	31248	30794	30918
որից՝ կուտակված տոկոսներ	67	44	52	81	84	82	85	70	74
Զուտ այլ ակտիվներ	-171315	-151818	-166299	-164928	-164077	-162010	-164608	-153157	-151353
ԴՐԱՄԱՅԻՆ ԶԱՆԳԱՆԾ³	737983	709158	713481	713445	727868	727751	731228	748915	746433
ՓՈՂԻ ԶԱՆԳԱՆԾ⁴	1346365	1320145	1346912	1363867	1368013	1384256	1383118	1412213	1425683
Շրջանառությունում կանխիկ ՀՀ դրամ	384065	351781	342222	344020	346048	353291	351789	365148	359178
Ցպահանջ ավանդներ և փոխառություններ ՀՀ դրամով ⁵	161727	156998	168718	158137	166212	159824	162354	164740	166306
որից՝ կուտակված տոկոսներ	177	133	204	172	168	248	197	151	228
Ժամկետային ավանդներ և փոխառություններ ՀՀ դրամով	192190	200378	202542	211289	215608	214635	217085	219027	220948
որից՝ կուտակված տոկոսներ	4208	4430	4483	4755	5048	5125	5440	5538	5836
Արտարժույթով ավանդներ և փոխառություններ	608382	610987	633431	650421	640145	656506	651890	663298	679250
Ցպահանջ ⁵	148515	136742	144417	137835	133987	138739	141612	134812	149101
որից՝ կուտակված տոկոսներ	41	38	56	37	52	79	32	33	54
Ժամկետային	459867	474245	489014	512586	506158	517767	510278	528486	530149
որից՝ կուտակված տոկոսներ	5566	5802	5951	6808	6873	7324	7335	7612	7978
(փոփոխություններ նախորդ ժամանակահատվածի նկատմամբ)									
ՁՈՒՏ ԱՐՏԱՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	-	-24080	-1435	8052	-1928	-16087	-9592	-4677	31723
ՁՈՒՏ ՆԵՐՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	-	-2140	28203	8902	6074	32330	8454	33772	-18253
Կառավարություն	-	-40039	8279	19258	-4576	1576	11416	263	-16204
Տնտեսություն	-	18403	34404	-11727	9799	28687	-364	22058	-3854
Չեռնարկություններ և կազմակերպություններ	-	14056	24231	-41800	-5536	13075	-15322	14621	-9007
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	1061	1027	-3981	231	1003	-133	700	686
Տնային տնտեսություններ	-	4983	8881	27701	13741	14061	2073	5792	3866
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	737	142	1401	239	357	-226	147	222
Շահույթ չի ետապնդող կազմակերպություններ	-	-1850	-1104	1451	1078	697	11303	2099	1164
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	-9	-24	28	-2	-2	355	87	-330
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններ	-	1214	2396	920	516	854	1582	-454	124
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	-23	8	29	3	-2	3	-15	5
Զուտ այլ ակտիվներ	-	19496	-14481	1371	851	2067	-2598	11451	1804
ԴՐԱՄԱՅԻՆ ԶԱՆԳԱՆԾ	-	-28825	4324	-36	14422	-117	3477	17687	-2482
ՓՈՂԻ ԶԱՆԳԱՆԾ	-	-26220	26767	16954	4147	16243	-1139	29095	13470
Շրջանառությունում կանխիկ ՀՀ դրամ	-	-32284	-9559	1798	2029	7243	-1502	13359	-5970
Ցպահանջ ավանդներ և փոխառություններ ՀՀ դրամով	-	-4729	11720	-10581	8075	-6388	2530	2386	1566
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	-44	71	-32	-3	80	-51	-46	77
Ժամկետային ավանդներ և փոխառություններ ՀՀ դրամով	-	8189	2163	8747	4319	-972	2449	1942	1922
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	222	53	272	293	76	316	97	299
Արտարժույթով ավանդներ և փոխառություններ	-	2605	22444	16991	-10276	16360	-4616	11408	15952
Ցպահանջ	-	-11773	7675	-6582	-3848	4752	2872	-6799	14289
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	-2	18	-19	15	27	-47	1	21
Ժամկետային	-	14378	14769	23572	-6428	11608	-7488	18207	1663
որից՝ կուտակված տոկոսներ	-	236	148	857	66	451	11	277	366

(տոկոսային փոփոխություններ նախորդ ժամանակահատվածի նկատմամբ)									
ՁՈՒՏ ԱՐՏԱՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	-	-13.0	-0.7	3.8	-1.0	-7.9	-4.3	-2.0	13.5
ՁՈՒՏ ՆԵՐՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	-	-0.1	1.8	0.6	0.4	2.1	0.5	2.1	-1.1
Կառավարություն	-	-427.0	27.0	86.0	-146.4	20.5	186.4	5.0	-291.8
Տնտեսություն	-	1.1	2.0	-0.7	0.6	1.6	0.0	1.2	-0.2
Չեռնարկություններ և կազմակերպություններ	-	1.4	2.4	-4.1	-0.6	1.3	-1.5	1.5	-0.9
Տնային տնտեսություններ	-	0.8	1.4	4.2	2.0	2.0	0.3	0.8	0.5
Շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններ	-	-5.7	-3.6	4.9	3.5	2.2	34.3	4.7	2.5
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններ	-	5.1	9.6	3.4	1.8	3.0	5.3	-1.5	0.4
Զուտ այլ ակտիվներ	-	11.4	-9.5	0.8	0.5	1.3	-1.6	7.0	1.2
ԴՐԱՄԱՅԻՆ ԶԱՆԳԱԾ	-	-3.9	0.6	0.0	2.0	0.0	0.5	2.4	-0.3
ՓՈՂԻ ԶԱՆԳԱԾ	-	-1.9	2.0	1.3	0.3	1.2	-0.1	2.1	1.0
Շրջանառությունում կանխիկ ՉՀ դրամ	-	-8.4	-2.7	0.5	0.6	2.1	-0.4	3.8	-1.6
Ցպահանջ ավանդներ և փոխառություններ ՉՀ դրամով	-	-2.9	7.5	-6.3	5.1	-3.8	1.6	1.5	1.0
Ժամկետային ավանդներ և փոխառություններ ՉՀ դրամով	-	4.3	1.1	4.3	2.0	-0.5	1.1	0.9	0.9
Արտարժույթով ավանդներ և փոխառություններ	-	0.4	3.7	2.7	-1.6	2.6	-0.7	1.8	2.4
Ցպահանջ	-	-7.9	5.6	-4.6	-2.8	3.5	2.1	-4.8	10.6
Ժամկետային	-	3.1	3.1	4.8	-1.3	2.3	-1.4	3.6	0.3

¹ Ընդգրկված են ՉՀ կենտրոնական բանկի, առևտրային բանկերի և վարկային կազմակերպությունների ցուցանիշները:

² ՉԱԱ-ն իրենից ներկայացնում է փոխարկելի արտարժույթով ակտիվների և փոխարկելի արտարժույթով ու դրամով արտաքին պարտավորությունների տարբերությունը: Կենտրոնական բանկի ՉԱԱ-ն հաշվարկված է ծրագրային փոխարժեքներով (1 ԱՄՆ դոլար = 385.00 դրամ, 1 ՀՓԻ = 1.5403 ԱՄՆ դոլար, 1 եվրո = 1.4182 ԱՄՆ դոլար, 1 ՄԲ ֆունտ ստեռլինգ = 1.4511 ԱՄՆ դոլար), առևտրային բանկերի և վարկային կազմակերպությունների ՉԱԱ-ն՝ փաստացի փոխարժեքներով:

³ Ընդգրկում է կանխիկը շրջանառությունում, ռեզիդենտների՝ դրամով ցպահանջ և ժամկետային ավանդներն ու փոխառությունները:

⁴ Ընդգրկում է կանխիկը շրջանառությունում, ռեզիդենտների՝ դրամով ցպահանջ և ժամկետային ավանդներն ու փոխառությունները, արտարժույթային ավանդներն ու փոխառությունները:

⁵ Ներառյալ՝ հաշիվները:

⁶ Ներառված են ՉՀ ԿԲ եզրափակիչ շրջանառության գործառնությունները:

ՀՀ ԱՎԱՆԴԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԶՈՒՏ ԱՐՏԱՔԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ¹

մլն ՀՀ դրամ

Ցուցանիշներ	2012	2013							
	Դ ³	Հ	Փ	Մ ³	Ա	Ս	Հ ³	Հ	Օ
Կենտրոնական բանկի զուտ արտաքին ակտիվներ ²	430999	419858	429805	398457	390937	416679	381249	419919	437519
Համախառն արտաքին ակտիվներ	726275	719082	725086	682906	673394	696675	658434	716913	728958
Համախառն արտաքին պարտավորություններ (-)	-295275	-299224	-295280	-284449	-282457	-279997	-277185	-296993	-291438
Առևտրային բանկերի զուտ արտաքին ակտիվներ	-531039	-530991	-548189	-503288	-510276	-542078	-525188	-566701	-554159
Համախառն արտաքին ակտիվներ	212168	252178	231177	283478	215285	216927	292578	217732	219727
Համախառն արտաքին պարտավորություններ (-)	-743207	-783169	-779366	-786766	-725560	-759005	-817766	-784433	-773886
Վարկային կազմակերպությունների զուտ արտաքին ակտիվներ	-47958	-47028	-47327	-47221	-46824	-51261	-52693	-53030	-53726
Համախառն արտաքին ակտիվներ	1037	1240	1096	1261	709	976	862	553	601
Համախառն արտաքին պարտավորություններ (-)	-48995	-48268	-48423	-48483	-47532	-52237	-53556	-53583	-54327
Ընդամենը	-147998	-158161	-165711	-152053	-166162	-176660	-196633	-199812	-170365

¹ ՀՀ կենտրոնական բանկի, առևտրային բանկերի և վարկային կազմակերպությունների զուտ արտաքին ակտիվները իրենցից ներկայացնում են ինչպես փոխարկելի, այնպես էլ ոչ փոխարկելի արտարժույթներով և դրամով համախառն արտաքին ակտիվների և համախառն արտաքին պարտավորությունների տարբերությունը:

² ՀՀ ԿԲ զուտ արտաքին ակտիվները հաշվարկված են փաստացի փոխարժեքներով:

³ Ներառված են ՀՀ ԿԲ եզրափակիչ շրջանառության գործառնությունները:

ԴՈՒԱՐԱՅՆԱՅՄԱՆ ՄԱԿԱՐԴԱԿԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ

%

	D1	D2	D3	D4	D5
2012					
Հունվար	43.7	61.7	55.3	75.5	61.1
Փետրվար	43.6	61.2	54.6	74.3	62.0
Մարտ	43.0	60.0	53.9	73.3	62.2
Ապրիլ	42.9	60.6	55.0	73.6	62.6
Մայիս	44.1	61.8	55.6	74.1	63.3
Հունիս	45.4	63.3	55.2	74.9	64.0
Հուլիս	44.4	62.6	55.7	74.4	63.8
Օգոստոս	45.4	63.6	53.9	74.7	63.9
Սեպտեմբեր	45.5	63.3	55.3	74.6	63.9
Հոկտեմբեր	45.0	62.6	54.3	74.3	63.7
Նոյեմբեր	45.2	62.5	54.1	73.7	64.1
Դեկտեմբեր	45.0	63.0	51.9	73.4	64.2
2013					
Հունվար	46.1	62.8	55.2	73.1	64.4
Փետրվար	46.8	62.7	51.8	72.8	64.9
Մարտ	47.4	63.4	53.4	73.3	63.8
Ապրիլ	46.5	62.2	54.2	72.7	62.9
Մայիս	47.1	63.2	53.9	72.7	63.2
Հունիս	46.9	62.8	51.7	72.3	62.9
Հուլիս	46.6	62.9	51.5	72.3	63.1
Օգոստոս	47.3	63.2	52.1	72.4	63.0

D1-ը ռեզիդենտների արտարժույթային ավանդների և փողի զանգվածի հարաբերակցությունն է:

D2-ը ռեզիդենտների արտարժույթային ավանդների և ռեզիդենտների ընդհանուր ավանդների հարաբերակցությունն է:

D3-ը ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց արտարժույթով ցախահանջ ավանդների կշիռն է ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց ընդհանուր ցախահանջ ավանդներում:

D4-ը ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց արտարժույթով ժամկետային ավանդների կշիռն է ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց ընդհանուր ժամկետային ավանդներում:

D5-ը ռեզիդենտ իրական հատվածին արտարժույթով տրամադրված վարկերի և ռեզիդենտ իրական հատվածին տրամադրված ընդհանուր վարկերի հարաբերակցությունն է:

ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔՆԵՐ

Ցուցանիշներ	2012 ⁴	2013							
	դ	հ	փ	ս	ա	մ	հ	հ	օ
ԱՎԱՆՂՆԵՐ									
Մինչև 1 տարի ժամկետով									
Իրավաբանական անձանց									
ՀՀ դրամով	9.4	9.4	9.8	9.3	9.4	9.3	9.8	9.4	9.6
ԱՄՆ դոլարով	6.9	9.5	9.2	6.4	4.7	4.9	4.9	5.7	8.0
Ֆիզիկական անձանց									
ՀՀ դրամով	11.0	10.8	11.0	11.0	10.9	10.9	10.7	10.9	11.0
ԱՄՆ դոլարով	6.1	5.9	5.8	6.1	6.7	5.5	6.0	6.2	6.0
1 տարուց ավելի ժամկետով									
Իրավաբանական անձանց									
ՀՀ դրամով	9.9	10.7	8.7	11.7	8.7	11.3	10.1	10.0	8.7
ԱՄՆ դոլարով	6.5	9.1	7.8	6.9	7.4	8.1	8.0	7.5	7.1
Ֆիզիկական անձանց									
ՀՀ դրամով	13.1	13.1	12.9	12.8	13.0	12.6	12.6	12.9	12.8
ԱՄՆ դոլարով	8.2	8.2	8.2	7.9	7.8	7.9	7.9	8.0	8.4
ՎԱՐԿԵՐ									
Մինչև 1 տարի ժամկետով									
Իրավաբանական անձանց									
ՀՀ դրամով	12.0	11.5	11.7	12.3	12.3	12.2	12.8	13.3	13.0
ԱՄՆ դոլարով	10.2	9.7	9.8	9.4	9.7	9.9	10.1	9.9	10.4
Ֆիզիկական անձանց ¹									
ՀՀ դրամով	21.5	21.7	20.6	21.6	21.6	21.7	21.6	19.0	21.4
ԱՄՆ դոլարով	16.9	16.4	16.6	17.0	16.5	16.5	16.1	16.9	17.0
1 տարուց ավելի ժամկետով									
Իրավաբանական անձանց									
ՀՀ դրամով	14.8	14.1	15.4	15.1	14.0	13.7	15.1	15.2	15.8
ԱՄՆ դոլարով	11.3	11.4	11.5	10.9	10.8	11.4	11.1	10.1	11.5
Ֆիզիկական անձանց ¹									
ՀՀ դրամով	18.2	18.4	18.4	18.2	16.4	17.5	18.1	18.1	18.6
ԱՄՆ դոլարով	15.3	15.8	14.9	15.2	15.2	15.1	14.8	14.9	14.6
Ֆիզիկական անձանց հիփոթեքային վարկեր									
ՀՀ դրամով	12.8	11.8	12.2	12.5	12.6	12.4	12.0	12.2	12.6
ԱՄՆ դոլարով	12.6	12.2	12.2	12.2	12.5	12.6	12.4	12.7	12.7
Սպառողական վարկեր									
ՀՀ դրամով	20.1	20.4	19.8	20.3	19.0	19.8	20.0	19.7	20.1
ԱՄՆ դոլարով	17.0	16.7	16.3	16.8	16.5	16.3	16.3	16.7	16.2
ՀՀ ԿԲ կողմից թողարկված պարտատոմսերի եկամտաբերությունը^{2,3}									
	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Պետական կարճաժամկետ պարտատոմսերի եկամտաբերությունը³									
	10.4	10.2	9.9	9.5	9.2	9.4	9.0	9.0	8.8
Պետական միջինժամկետ պարտատոմսերի եկամտաբերությունը³									
	14.3	14.8	14.2	15.3	14.2	13.0	13.9	13.3	12.8
Պետական երկարաժամկետ պարտատոմսերի եկամտաբերությունը³									
	16.3	-	16.0	16.4	-	15.4	15.8	-	14.3

¹ Ներառում է ֆիզիկական անձանց հիփոթեքային, սպառողական և այլ վարկերի տոկոսադրույքները, ինչպես նաև ֆիզիկական անձ տնտեսավարող սուբյեկտներին տրամադրված վարկերի տոկոսադրույքները:

² Ներառված են բոլոր ժամկետայնության արժեթղթերը:

³ Ներկայացված են առաջնային շուկայում տեղաբաշխված արժեթղթերի միջին կշռված եկամտաբերությունները:

⁴ Ներկայացված են տարվա վերջին ամսվա տոկոսադրույքները:

ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՏՈԿՈՍԻ ՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅՔԸ

Ժամկետներ	Բանկային տոկոս
03.12.2002-03.02.2003	19.0
04.02.2003-30.03.2003	18.0
31.03.2003-05.05.2003	19.0
06.05.2003-12.06.2003	18.0
13.06.2003-29.06.2003	17.0
30.06.2003-02.11.2003	18.0
03.11.2003-08.12.2003	17.0
09.12.2003-02.02.2004	18.0
03.02.2004-03.03.2004	17.0
04.03.2004-04.05.2004	18.0
05.05.2004-03.06.2004	17.0
04.06.2004-02.11.2004	16.0
03.11.2004-07.12.2004	15.0
08.12.2004-02.05.2005	16.0
03.05.2005-27.06.2005	17.0
28.06.2005-07.08.2005	18.0
08.08.2005-31.10.2005	17.0
01.11.2005-08.03.2006	16.0
09.03.2006-05.07.2006	15.0
06.07.2006-31.07.2006	14.0
01.08.2006-28.08.2006	15.0
29.08.2006-02.11.2006	14.0
03.11.2006-28.12.2006	13.0
29.12.2006-28.02.2007	14.0
01.03.2007-01.07.2007	13.0
02.07.2007-02.12.2007	12.0
03.12.2007-06.10.2008	11.0
07.10.2008-20.01.2010	12.0
21.01.2010-08.11.2010	13.0
09.11.2010-	12.0

**ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՇՈՒԿԱՅՈՒՄ ՀՏ ԿԲ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔՆԵՐԸ**

%

Գործողության ժամկետը	Գործառնության տեսակը		
	Վերաֆինանսավորման տոկոսադրույք (ռեպո)	Ներգրավվող ավանդներ	Լոնքարդային ռեպո ¹
03.10.2006-02.04.2007	4.75	1.75	7.75
03.04.2007-02.07.2007	4.50	1.50	7.50
03.07.2007-02.10.2007	4.75	1.75	7.75
03.10.2007-04.11.2007	5.00	2.00	8.00
05.11.2007-04.12.2007	5.25	2.25	8.25
05.12.2007-04.02.2008	5.75	2.75	8.75
05.02.2008-04.03.2008	6.00	3.00	9.00
04.03.2008-02.04.2008	6.25	3.25	9.25
03.04.2008-05.05.2008	6.50	3.50	9.50
06.05.2008-03.06.2008	6.75	3.75	9.75
04.06.2008-02.07.2008	7.00	4.00	10.00
03.07.2008-04.08.2008	7.25	4.25	10.25
05.08.2008-02.09.2008	7.50	4.50	10.50
03.09.2008-02.12.2008	7.75	4.75	10.75
03.12.2008-13.01.2009	7.25	4.25	10.25
14.01.2009-10.02.2009	7.00	4.00	10.00
11.02.2009-03.03.2009	6.75	3.75	9.75
04.03.2009-07.04.2009	7.75	4.75	10.75
08.04.2009-12.05.2009	7.50	4.50	10.50
13.05.2009-22.05.2009	7.25	4.25	10.25
23.05.2009-09.06.2009	6.25	3.25	9.25
10.06.2009-08.07.2009	6.00	3.00	9.00
08.07.2009-11.08.2009	5.50	2.50	8.50
12.08.2009-08.09.2009	5.25	2.25	8.25
09.09.2009-06.10.2009	5.00	2.00	8.00
07.10.2009-10.11.2009	5.00	2.00	8.00
11.11.2009-20.01.2010	5.00	2.00	8.00
21.01.2010-16.02.2010	5.50	2.50	8.50
17.02.2010-09.03.2010	6.00	3.00	9.00
10.03.2010-18.03.2010	6.50	3.50	9.50
19.03.2010-13.04.2010	6.50	3.50	11.50
14.04.2010-11.05.2010	7.00	4.00	12.00
12.05.2010-08.06.2010	7.25	4.25	12.25
09.06.2010-08.02.2011	7.25	4.25	10.25
09.02.2011-04.03.2011	7.75	4.75	10.75
05.03.2011-12.04.2011	8.25	5.25	11.25
13.04.2011-06.09.2011	8.50	5.50	11.50
07.09.2011-05.06.2012	8.00	5.00	11.00
06.06.2012-04.09.2012	8.00	5.50	10.50
05.09.2012-06.11.2012	8.00	6.00	10.00
07.11.2012-11.12.2012	8.00	6.50	9.50
12.12.2012-12.02.2013	8.00	6.50	9.50
13.02.2013-26.03.2013	8.00	6.50	9.50
27.03.2013-14.05.2013	8.00	6.50	9.50
15.05.2013-25.06.2013	8.00	6.50	9.50
26.06.2013-13.08.2013	8.00	6.50	9.50
14.08.13-	8.50	7.00	10.00

¹ Մինչև 2010 թ. փետրվարը այս գործառնությունը կոչվել է Լոնքարդային վարկ:

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՇՈՒԿԱՅՈՒՄ ՀՏ ԿԲ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԾԱՎԱԼԸ

մլն ՀՀ դրամ

Ժամկետը	Հիմնական ռեպոր ¹	Կառուցվածքային ռեպոր ¹	Հավարտած ռեպոր համաձայնագրեր ¹	Ներգրավվող ավանդներ ¹	Ավանդային սակավորություններ ¹	Լուծարարային ռեպոր ¹	Պետական պարտատոմսերի առք	Պետական պարտ. վաճառք
2012								
Դեկտեմբեր	342809.4	500.0	12000.0	53100.0	-	521.5	3122.7	-
2013								
Հունվար	282096.6	500.0	10000.0	28700.0	-	-	1000.0	-
Փետրվար	261190.4	500.0	10000.0	32950.0	17000.0	-	-	-
Մարտ	220538.9	500.0	10000.0	44400.0	22800.0	944.6	1000.0	-
Ապրիլ	290688.2	500.0	-	48250.0	17000.0	9895.9	-	-
Մայիս	369275.2	500.0	-	87150.0	-	1.6	1000.0	-
Հունիս	269114.3	500.0	11350.0	40900.0	15000.0	28754.8	-	-
Հուլիս	426036.1	500.0	-	72300.0	-	5278.6	-	-
Օգոստոս	344912.1	500.0	-	15500.0	-	-	-	-

¹ Մարումները հանված չեն:

ՀՏ ԿԲ ԿՈՂՄԻՅ ԿՆՔՎԱԾ ԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ՍՎՈՊ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԾԱՎԱԼՆԵՐԸ ԵՎ ՄԻՋԻՆ ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔՆԵՐԸ

հազար ԱՄՆ դոլար

Ժամկետ	Արտարժույթի տրամադրման սվոպի ծավալը ¹	Միջին կշռված տոկոսադրույքը	Արտարժույթի ներգրավման սվոպի ծավալը ¹	Միջին կշռված տոկոսադրույքը
2012				
Դեկտեմբեր	-	-	-	-
2013				
Օգոստոս	-	-	-	-

¹ Մարումները հանված չեն:

ՌԵՊՈ ՀՈՒԿԱՅԻ ՀՐԶԱՆԱՌՈՒԹՅՈՒՆԸ¹

Ցուցանիշներ	մինչև 7 օր		8 – 14 օր		15 – 28 օր		29 օր և ավելի		Ընդամենը		որից՝ միջբանկային գործարքներ	
	մլն դրամ	%	մլն դրամ	%	մլն դրամ	%	մլն դրամ	%	մլն դրամ	%	մլն դրամ	%
2013												
Հունվար	30213.61	9.25	29073.15	9.53	8409.41	9.64	7069.18	9.14	74765.35	9.39	4828.27	8.94
Առավելագույն տոկոսադրույք		11.00		11.00		11.00		11.00		11.00		9.25
Նվազագույն տոկոսադրույք		8.00		8.35		8.25		8.00		8.00		8.75
Ստանդարտ շեղում		0.34		0.52		0.55		0.99		0.52		0.14
Փետրվար	26178.76	9.38	25916.67	9.52	10754.10	9.50	870.20	10.00	63719.73	9.47	2900.00	8.17
Առավելագույն տոկոսադրույք		11.00		11.00		11.00		10.00		11.00		8.50
Նվազագույն տոկոսադրույք		7.50		9.00		8.50		10.00		7.50		7.50
Ստանդարտ շեղում		0.45		0.43		0.56		-		0.47		0.58
Մարտ	30325.87	9.20	31703.70	9.51	10994.94	9.80	4900.50	9.96	77925.01	9.46	17374.77	8.85
Առավելագույն տոկոսադրույք		11.75		11.00		11.00		11.00		11.75		10.75
Նվազագույն տոկոսադրույք		8.11		8.20		9.25		9.00		8.11		8.11
Ստանդարտ շեղում		0.62		0.50		0.55		0.51		0.57		0.52
Ապրիլ	23840.43	9.28	33811.44	9.65	18820.05	9.55	11851.71	9.14	88323.63	9.46	8934.22	8.91
Առավելագույն տոկոսադրույք		10.50		10.75		10.75		11.00		11.00		10.75
Նվազագույն տոկոսադրույք		8.20		8.10		8.00		8.00		8.00		8.00
Ստանդարտ շեղում		0.35		0.54		0.48		0.91		0.52		0.74
Մայիս	20287.97	9.26	34198.41	9.53	17957.26	9.54	6747.97	9.34	79191.60	9.45	6243.90	8.52
Առավելագույն տոկոսադրույք		10.75		10.75		10.75		10.50		10.75		9.00
Նվազագույն տոկոսադրույք		8.25		8.10		8.50		9.00		8.10		8.10
Ստանդարտ շեղում		0.37		0.50		0.50		0.63		0.50		0.31
Հունիս	31626.14	9.03	39999.93	9.54	13764.97	9.49	2740.36	10.34	88131.40	9.37	17064.83	8.63
Առավելագույն տոկոսադրույք		10.50		10.75		10.75		10.50		10.75		10.75
Նվազագույն տոկոսադրույք		8.25		8.10		8.25		6.50		6.50		6.50
Ստանդարտ շեղում		0.37		0.46		0.52		1.22		0.51		0.99
Հուլիս	26858.21	9.36	43252.99	9.46	14689.39	9.46	4130.71	9.99	88931.31	9.45	5080.00	8.53
Առավելագույն տոկոսադրույք		10.50		10.75		10.75		10.80		10.80		9.00
Նվազագույն տոկոսադրույք		7.00		8.20		8.25		6.62		6.62		6.62
Ստանդարտ շեղում		0.45		0.41		0.53		1.06		0.50		1.10
Օգոստոս	27833.39	9.51	38236.76	9.66	13827.35	9.64	5348.46	9.71	85655.499	9.61	4933.650	8.78
Առավելագույն տոկոսադրույք		10.50		10.75		11.00		11.00		11.00		10.75
Նվազագույն տոկոսադրույք		8.25		8.00		8.25		6.66		6.66		8.00
Ստանդարտ շեղում		0.35		0.41		0.62		0.83		0.48		1.20
Ընդամենը	217164.38	9.28	276193.03	9.55	109217.46	9.57	43659.10	9.51	646643.52	9.46	70374.06	8.74
Առավելագույն տոկոսադրույք		11.75		11.00		11.00		11.00		11.75		10.75
Նվազագույն տոկոսադրույք		7.00		8.00		8.00		6.50		6.50		6.50
Ստանդարտ շեղում		0.43		0.47		0.54		0.90		0.51		0.72

¹ Հիմնարկում ռեպո շուկայում ՀՀ ԿԲ գործառնությունները:

ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԿՈՂՄԻՏ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆԻՅՑ ՆԵՐԳՐԱՎԱԾ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ԵՎ ՏՐԱՄԱԴՐՎԱԾ ՎԱՐԿԵՐԻ ԾԱՎԱԼ ՆԵՐՔ ԵՎ ՏՈԿՈՍԱՐԴՈՒՅՔՆԵՐԸ (ԾԳՈՍՏՈՍ 2013)

հազար միավոր

Ցուցանիշներ	Մինչև 15 օր					16-30 օր					31-60 օր				
	Ծավալ	Տոկոսադրույքներ				Ծավալ	Տոկոսադրույքներ				Ծավալ	Տոկոսադրույքներ			
		Նվազագույն	Միջին կշռված	Առավելագույն	Ստանդ. շեղում		Նվազագույն	Միջին կշռված	Առավելագույն	Ստանդ. շեղում		Նվազագույն	Միջին կշռված	Առավելագույն	Ստանդ. շեղում
Վարկեր															
Իրավաբանական անձանց															
ՀՀ դրամով	1696400	12.0	12.7	19.0	2.3	1562408	12.0	14.4	24.0	2.5	11914494	10.0	12.2	20.0	2.9
ԱՄՆ դոլարով	1018	11.0	11.1	14.0	1.3	10520	9.0	10.1	19.6	3.7	1999	6.8	9.9	18.4	3.7
Եվրոյով	0	0	0	0	0	1	18.0	18.0	18.0	0.0	7	9.0	14.6	19.2	5.8
Ֆիզիկական անձանց															
ՀՀ դրամով	129782	11.0	19.6	24.0	3.9	854743	12.0	21.7	24.0	3.5	1045523	12.0	21.1	24.0	3.3
ԱՄՆ դոլարով	433	10.8	22.2	24.0	4.0	1254	10.0	18.9	22.0	2.9	609	11.0	16.2	24.0	3.4
Եվրոյով	6	6.0	11.8	20.0	5.3	47	6.0	16.6	20.0	5.0	121	7.0	12.4	20.0	4.8
Ավանդներ															
Իրավաբանական անձանցից															
ՀՀ դրամով	1049900	5.0	8.5	8.6	1.5	803000	7.5	8.8	12.0	1.9	5060653	4.5	9.4	11.0	2.0
ԱՄՆ դոլարով	1005	2.5	2.5	4.0	1.1	102	2.8	7.1	9.0	3.3	5777	1.3	3.6	5.0	1.2
Եվրոյով	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2287	3.6	3.6	3.6	0.0
Ֆիզիկական անձանցից															
ՀՀ դրամով	17525	1.0	7.0	13.5	4.3	116292	2.0	8.4	13.0	2.6	1290015	4.0	7.6	12.3	1.9
ԱՄՆ դոլարով	1012	0.3	9.1	9.7	3.2	1403	2.3	3.8	9.0	2.4	12413	0.5	3.4	9.0	2.5
Եվրոյով	17	0.1	3.0	7.0	2.6	273	1.6	2.2	3.0	0.7	1263	0.1	1.5	4.0	1.3

Ցուցանիշներ	61-90 օր					91-180 օր					181 օրից 1 տարի				
	Ծավալ	Տոկոսադրույքներ				Ծավալ	Տոկոսադրույքներ				Ծավալ	Տոկոսադրույքներ			
		Նվազագույն	Միջին կշռված	Առավելագույն	Ստանդ. շեղում		Նվազագույն	Միջին կշռված	Առավելագույն	Ստանդ. շեղում		Նվազագույն	Միջին կշռված	Առավելագույն	Ստանդ. շեղում
Վարկեր															
Իրավաբանական անձանց															
ՀՀ դրամով	4451154	10.0	11.4	22.0	3.1	1474243	12.0	15.0	22.0	2.5	4076172	11.4	16.0	21.3	2.2
ԱՄՆ դոլարով	6958	10.0	10.8	12.5	1.1	17717	9.2	10.3	20.0	3.3	22043	8.3	10.4	16.0	1.8
Եվրոյով	165	10.3	11.0	13.0	1.9	1101	8.3	8.9	14.0	2.7	2304	8.5	9.7	16.9	3.0
Ֆիզիկական անձանց															
ՀՀ դրամով	1355019	7.8	21.7	23.8	4.0	6714073	8.0	22.2	23.6	3.0	8082028	12.0	20.7	23.5	2.0
ԱՄՆ դոլարով	799	11.0	19.2	22.0	3.2	3564	9.9	17.0	22.6	3.0	2515	10.7	14.5	24.0	3.2
Եվրոյով	59	8.5	16.8	18.0	4.7	48	12.0	14.6	22.0	2.8	584	10.0	14.3	21.0	2.6
Ավանդներ															
Իրավաբանական անձանցից															
ՀՀ դրամով	234230	0.0	9.9	13.0	3.6	804283	6.0	8.9	13.0	1.8	1389588	7.9	11.7	13.5	1.6
ԱՄՆ դոլարով	4160	2.0	5.5	6.0	1.3	16586	2.0	10.8	12.0	3.3	2759	2.5	6.8	10.0	2.1
Եվրոյով	9	1.6	1.6	1.6	0.0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ֆիզիկական անձանցից															
ՀՀ դրամով	350233	5.0	10.5	13.0	2.3	2481722	6.1	11.3	13.1	1.9	5972021	8.6	11.7	13.8	1.2
ԱՄՆ դոլարով	2532	1.0	6.2	9.0	2.4	17235	1.6	5.5	9.0	2.0	36783	3.1	7.1	10.0	1.4
Եվրոյով	89	0.4	3.4	7.0	1.8	817	0.3	3.6	7.0	1.9	1620	0.3	5.5	7.0	1.7

Ցուցանիշներ	1-5 տարի					5 տարուց ավելի				
	Ծավալ	Տոկոսադրույքներ				Ծավալ	Տոկոսադրույքներ			
		Նվազագույն	Միջին կշռված	Առավելագույն	Ստանդ. շեղում		Նվազագույն	Միջին կշռված	Առավելագույն	Ստանդ. շեղում
Վարկեր										
Իրավաբանական անձանց										
ՀՀ դրամով	5394384	12.3	15.7	20.7	1.7	1147209	10.5	16.3	24.0	4.1
ԱՄՆ դոլարով	29173	8.0	11.4	18.0	1.7	20942	9.0	11.7	18.0	2.2
Եվրոյով	761	8.0	10.5	24.0	4.6	98	9.0	10.1	16.8	4.2
Ֆիզիկական անձանց										
ՀՀ դրամով	21902570	12.0	19.1	23.4	2.4	5272512	10.3	16.6	23.6	3.0
ԱՄՆ դոլարով	19160	6.0	15.3	18.8	2.2	11176	9.5	13.3	18.0	1.8
Եվրոյով	1565	10.0	17.1	21.0	2.6	257	15.9	16.5	21.3	1.8
Ավանդներ										
Իրավաբանական անձանցից										
ՀՀ դրամով	330645	0.0	10.8	14.5	3.9	685689	5.5	7.7	8.8	1.5
ԱՄՆ դոլարով	6054	7.0	7.8	8.0	0.5	12000	6.7	6.7	6.7	0.0
Եվրոյով	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ֆիզիկական անձանցից										
ՀՀ դրամով	6178979	9.4	12.8	14.3	1.2	23493	7.0	10.5	14.0	1.9
ԱՄՆ դոլարով	73220	3.6	8.4	10.0	1.4	448	6.0	6.5	9.0	1.0
Եվրոյով	5574	0.3	5.7	8.0	1.6	0	0	0	0	0

**ԲԱՆԿԵՐԻ ԵՎ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՅՕԳՈՍՏՈՍ
ԱՄՍՎԱԸՆԹԱՅՔՈՒՄ ՏՐԱՄԱԴՐՎԱԾ ՎԱՐԿԵՐԻ ՏՈՂՈՍԱԴՐՈՒՅՔՆԵՐՆԸՆԸ ՇՍՏ
ՄԱՐԶԵՐԻ ¹**

Մարզ	ՀՀ դրամ											
	Ընդամենը				որից՝ բանկեր				որից՝ վարկային կազմակերպություններ			
	մինչև 1 տարի	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	միջին տոկոսադրույք	մինչև 1 տարի	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	միջին տոկոսադրույք	մինչև 1 տարի	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	միջին տոկոսադրույք
Գեղարքունիք	19.0	18.4	15.4	18.0	19.0	18.5	15.6	18.0	21.8	18.3	14.7	18.1
Արագածոտն	19.1	20.9	17.6	20.2	19.1	18.2	17.9	18.6	23.5	23.1	16.3	22.9
Արարատ	21.5	21.2	14.4	18.6	22.0	20.0	14.6	17.1	15.9	21.9	11.7	21.2
Արմավիր	21.2	16.5	12.6	16.8	21.7	15.5	13.1	15.8	20.7	20.9	11.7	20.2
Լոռի	20.9	20.2	16.4	19.8	20.9	19.3	16.4	19.2	20.4	21.6	0.0	21.6
Սյունիք	20.5	20.3	14.0	19.4	20.5	19.1	13.9	18.1	21.4	21.6	15.0	21.3
Տավուշ	20.7	20.8	10.0	20.5	20.7	18.8	10.0	18.4	23.5	21.7	0.0	21.7
Վայոց ձոր	18.2	19.0	12.5	17.3	18.2	18.5	11.6	16.2	0.0	19.3	16.0	18.9
Կոտայք	20.4	20.1	13.0	17.4	20.4	19.2	13.5	17.0	20.4	21.7	11.5	18.3
Շիրակ	21.1	20.0	12.8	19.3	21.2	19.1	12.8	18.7	20.1	22.6	12.0	22.2
Երևան	15.4	18.4	13.4	16.2	14.3	17.9	13.4	15.6	23.2	21.7	13.5	20.4
Ընդամենը	16.7	18.4	13.6	17.1	16.0	17.9	13.7	16.4	22.5	19.7	13.2	19.4

Մարզ	Արտարժույթ											
	Ընդամենը				որից՝ բանկեր				որից՝ վարկային կազմակերպություններ			
	մինչև 1 տարի	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	միջին տոկոսադրույք	մինչև 1 տարի	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	միջին տոկոսադրույք	մինչև 1 տարի	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	միջին տոկոսադրույք
Գեղարքունիք	15.2	14.3	14.8	14.7	15.2	14.2	14.8	14.7	0.0	16.0	0.0	16.0
Արագածոտն	15.1	13.9	13.8	13.9	15.6	13.9	13.8	13.9	10.0	14.9	0.0	14.3
Արարատ	15.5	15.5	12.6	14.1	15.4	15.4	12.6	13.8	16.0	15.7	0.0	15.8
Արմավիր	11.3	15.5	13.9	12.8	11.3	14.9	13.6	12.4	0.0	17.2	17.8	17.2
Լոռի	9.5	10.2	12.2	10.7	9.5	10.0	12.2	10.6	0.0	16.9	0.0	16.9
Սյունիք	15.2	15.0	12.4	13.5	15.2	14.0	12.4	13.0	0.0	16.4	14.0	16.2
Տավուշ	15.5	15.7	13.6	15.1	15.5	15.0	13.5	14.6	0.0	17.3	14.0	16.5
Վայոց ձոր	16.1	14.5	11.0	11.3	15.0	14.1	11.0	11.2	17.0	16.3	0.0	16.6
Կոտայք	15.5	10.7	11.7	10.9	15.5	10.6	11.6	10.8	0.0	17.4	12.0	14.8
Շիրակ	15.6	15.7	13.1	14.1	15.6	15.2	13.1	13.9	0.0	18.1	0.0	18.1
Երևան	10.3	11.8	12.1	11.7	10.0	11.2	12.0	11.4	16.0	15.7	14.4	15.4
Ընդամենը	11.1	12.0	12.2	11.9	11.0	11.5	12.1	11.7	16.0	16.0	14.3	15.6

¹ Ներկայացված են վարկերի միջին կշռված տոկոսադրույքներն ըստ վարկային ռեզիստորի տվյալների: Վարկային ռեզիստորում հաշվառվում են 1.5 մլն ՀՀ դրամին համարժեք գումարը գերազանցող բոլոր տեսակի պարտավորությունները, ինչպես նաև դասակարգված բոլոր տեսակի պարտավորությունները՝ առանց սահմանաչափի: Վարկերի մեջ ներառված են միայն վարկերը և վարկային գծերը:

**ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՐՃԱԺԱՄԿԵՏ ՊԱՐՏԱՏՈՄՆԵՐԻ ԱՌԱՋՆԱՅԻՆ ՏԵՂԱԲԱԾՆԱՆ
ԾԱՎԱԼՆԵՐԸ ԵՎ ԵԿԱՄՏԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ¹**

Ժամկետ		1 – 3 ամիս (ներառյալ 91-օրյա)					
		Թողարկման ծավալը (մլն դրամ)	Պահանջարկի ծավալը (մլն դրամ)	Տեղաբաշխման ծավալը (մլն դրամ)	Միջին եկամտաբ. (%)	Նվազագույն տոկոսադրույքը	Առավելագույն տոկոսադրույքը
2012	Դեկտեմբեր	1500.0	2110.0	1500.0	9.90	9.90	9.90
2013	Հունվար	500.0	1550.0	500.0	9.32	9.32	9.32
	Մարտ	500.0	1263.0	500.0	8.99	8.99	8.99
	Ապրիլ	500.0	724.0	500.0	8.90	8.90	8.90
	Մայիս	500.0	-	-	-	-	-
	Հունիս	500.0	703.0	500.0	8.71	8.71	8.71
	Օգոստոս	-	-	-	-	-	-

Ժամկետ		3 – 6 ամիս (ներառյալ 182-օրյա)					
		Թողարկման ծավալը (մլն դրամ)	Պահանջարկի ծավալը (մլն դրամ)	Տեղաբաշխման ծավալը (մլն դրամ)	Միջին եկամտաբ. (%)	Նվազագույն տոկոսադրույքը	Առավելագույն տոկոսադրույքը
2012	Դեկտեմբեր	1500.0	653.0	653.0	10.10	10.10	10.10
2013	Հունվար	500.0	1675.0	500.0	9.40	9.40	9.40
	Մարտ	500.0	779.0	500.0	9.14	9.14	9.14
	Ապրիլ	500.0	864.0	500.0	9.00	9.00	9.00
	Մայիս	1000.0	2898.0	147.0	9.00	9.00	9.00
	Հունիս	500.0	1401.1	500.0	8.67	8.67	8.67
	Հուլիս	500.0	1210.6	95.0	8.79	8.79	8.79
	Օգոստոս	500.0	954.0	500.0	8.79	8.79	8.79

Ժամկետ		6 – 9 ամիս (ներառյալ 273-օրյա)					
		Թողարկման ծավալը (մլն դրամ)	Պահանջարկի ծավալը (մլն դրամ)	Տեղաբաշխման ծավալը (մլն դրամ)	Միջին եկամտաբ. (%)	Նվազագույն տոկոսադրույքը	Առավելագույն տոկոսադրույքը
2012	Դեկտեմբեր	1500.0	1927.0	1500.0	10.75	10.75	10.75
2013	Հունվար	500.0	2020.0	500.0	10.00	10.00	10.00
	Փետրվար	500.0	1448.0	500.0	9.50	9.50	9.50
	Մարտ	500.0	1400.0	500.0	9.12	9.12	9.12
	Ապրիլ	2000.0	2839.0	2000.0	9.24	9.20	9.28
	Մայիս	1410.2	1410.2	1410.2	9.36	9.36	9.36
	Հունիս	500.0	1353.9	500.0	9.02	9.02	9.02
	Հուլիս	500.0	1050.0	500.0	8.96	8.96	8.96
	Օգոստոս	500.0	1327.4	500.0	8.83	8.83	8.83

Ժամկետ		9 – 12 ամիս (ներառյալ 364-օրյա)					
		Թողարկման ծավալը (մլն դրամ)	Պահանջարկի ծավալը (մլն դրամ)	Տեղաբաշխման ծավալը (մլն դրամ)	Միջին եկամտաբ. (%)	Նվազագույն տոկոսադրույքը	Առավելագույն տոկոսադրույքը
2012	Դեկտեմբեր	1500.0	1200.0	1200.0	10.72	10.72	10.72
2013	Հունվար	2000.0	5287.0	2000.0	10.64	10.52	10.77
	Փետրվար	2000.0	4475.3	2000.0	10.05	10.00	10.09
	Մարտ	3000.0	6389.2	3000.0	9.64	9.44	9.78
	Ապրիլ	1000.0	1827.0	1000.0	9.39	9.39	9.39
	Մայիս	1382.0	1382.0	1382.0	9.39	9.39	9.39
	Հունիս	1000.0	3145.8	1000.0	9.20	9.08	9.32
	Հուլիս	500.0	1778.7	500.0	8.99	8.99	8.99
	Օգոստոս	500.0	1647.2	500.0	8.90	8.90	8.90

ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԻՋԻՆ ԺԱՄԿԵՏԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ԱՐԺԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԱՌԱՋՆԱՅԻՆ ՏԵՂԱԲԱՇԽՄԱՆ ԾԱՎԱԼՆԵՐԸ ԵՎ ԵԿԱՄՏԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ¹

Ժամկետ		Թողարկման ծավալը (մլն դրամ)	Պահանջարկի ծավալը (մլն դրամ)	Տեղաբաշխման ծավալը (մլն դրամ)	Միջին եկամտաբ. (%)	Նվազագույն տոկոսադրույքը	Առավելագույն տոկոսադրույքը
2012	Դեկտեմբեր	4000.0	5990.0	4000.0	14.30	14.26	14.34
2013	Հունվար	7000.0	9613.1	7000.0	14.83	14.28	15.38
	Փետրվար	3500.0	6393.1	3500.0	14.22	14.22	14.22
	Մարտ	3000.0	8280.0	3000.0	15.28	15.28	15.28
	Ապրիլ	5000.0	15365.1	5000.0	14.17	13.62	14.98
	Մայիս	2000.0	10540.0	2000.0	13.05	13.05	13.05
	Հունիս	2000.0	9010.0	2000.0	13.86	13.86	13.86
	Հուլիս	8000.0	19706.0	8000.0	13.30	13.30	13.30
	Օգոստոս	4000.0	6100.0	4000.0	12.84	12.84	12.84

ՊԵՏԱԿԱՆ ԵՐԿԱՐԱԺԱՄԿԵՏ ԱՐԺԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԱՌԱՋՆԱՅԻՆ ՏԵՂԱԲԱՇԽՄԱՆ ԾԱՎԱԼՆԵՐԸ ԵՎ ԵԿԱՄՏԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ¹

Ժամկետ		Թողարկման ծավալը (մլն դրամ)	Պահանջարկի ծավալը (մլն դրամ)	Տեղաբաշխման ծավալը (մլն դրամ)	Միջին եկամտաբ. (%)	Նվազագույն տոկոսադրույքը	Առավելագույն տոկոսադրույքը
2012	Դեկտեմբեր	7000.0	6720.0	5310.0	16.35	16.00	16.46
2013	Փետրվար	3000.0	4230.0	3000.0	15.97	15.97	15.97
	Մարտ	4000.0	6552.4	4000.0	16.43	16.43	16.43
	Մայիս	3000.0	7535.1	3000.0	15.43	15.43	15.43
	Հունիս	4500.0	13165.2	4500.0	15.83	15.83	15.83
	Օգոստոս	4500.0	9874.8	4500.0	14.28	14.28	14.28

¹ Եկամտաբերությունը հաշվարկված է տվյալ ժամկետայնության արժեթղթերի եկամտաբերությունների կշռված միջինով:

ՊՊ ԵՐԿՐՈՐԴԱՅԻՆ ՇՈՒԿԱՅՈՒՄ ԻՐԱԿԱՆԱՅՎԱԾ ԳՈՐԾԱՌ ՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Ցուցանիշներ	մինչև 6 ամիս ¹		6 ամսից 1 տարի ¹		1 – 2 տարի ¹		2 – 5 տարի ¹		5 – 7 տարի ¹		7-ից ավելի տարի ¹		Ընդամենը	
	մլն դրամ	%	մլն դրամ	%	մլն դրամ	%	մլն դրամ	%	մլն դրամ	%	մլն դրամ	%	մլն դրամ	%
2013														
Հունվար	0.64	9.57	0.74	10.47	933.11	11.42	5056.20	14.05	1694.00	10.06	5541.49	14.64	13226.16	13.60
Առավելագույն տոկոսադրույք		9.90		10.75		13.92		15.44		15.55		16.50		16.50
Նվազագույն տոկոսադրույք		9.20		9.65		11.00		7.89		10.00		9.37		7.89
Ստանդարտ շեղում		0.30		0.42		1.17		1.96		2.77		1.16		2.24
Փետրվար	707.35	8.97	619.52	10.07	228.49	10.57	2575.94	14.14	0.00	-	3552.45	16.13	7683.74	14.15
Առավելագույն տոկոսադրույք		9.90		10.75		13.92		16.40		-		16.50		16.50
Նվազագույն տոկոսադրույք		8.25		9.95		10.40		7.89		-		9.37		7.89
Ստանդարտ շեղում		0.38		0.30		1.23		1.94		-		1.12		2.34
Մարտ	485.65	8.52	664.12	9.61	1207.46	10.44	3629.23	14.51	0.00	-	12726.57	14.91	18713.02	14.19
Առավելագույն տոկոսադրույք		10.75		10.75		13.92		16.40		-		16.50		16.50
Նվազագույն տոկոսադրույք		6.75		8.99		10.00		7.89		-		9.37		6.75
Ստանդարտ շեղում		0.70		0.39		1.34		1.46		-		1.24		2.23
Ապրիլ	211.71	8.04	584.07	9.17	5813.47	11.02	8306.90	11.86	0.00	-	24322.78	13.48	39238.93	12.68
Առավելագույն տոկոսադրույք		10.75		11.19		13.78		16.31		-		16.47		16.47
Նվազագույն տոկոսադրույք		6.75		8.90		9.60		7.89		-		10.00		6.75
Ստանդարտ շեղում		0.75		0.74		1.47		1.38		-		1.35		2.16
Մայիս	1746.71	9.83	100.18	9.38	103.84	13.14	2533.59	12.63	0.00	-	11272.71	12.98	15757.03	12.56
Առավելագույն տոկոսադրույք		10.75		11.19		13.92		16.00		-		16.05		16.05
Նվազագույն տոկոսադրույք		8.00		9.15		11.19		7.89		-		9.37		7.89
Ստանդարտ շեղում		0.72		0.70		1.10		1.83		-		1.68		2.21
Հունիս	1896.89	9.65	200.21	9.20	804.16	12.64	6664.43	13.56	0.00	-	10587.38	15.03	20153.06	13.88
Առավելագույն տոկոսադրույք		10.75		11.19		13.92		15.99		-		15.97		15.99
Նվազագույն տոկոսադրույք		8.00		9.02		11.19		7.89		-		9.37		7.89
Ստանդարտ շեղում		0.55		0.75		0.73		1.61		-		0.94		2.78
Հուլիս	196.64	8.38	1277.44	9.08	779.00	11.47	13017.04	13.23	0.00	-	2940.45	15.36	18210.56	13.16
Առավելագույն տոկոսադրույք		10.58		13.92		12.10		15.00		-		15.97		15.97
Նվազագույն տոկոսադրույք		7.99		8.95		9.60		12.15		-		9.37		7.99
Ստանդարտ շեղում		0.80		1.85		0.78		0.56		-		0.95		1.96
Օգոստոս	516.12	8.79	3775.27	9.03	108.50	11.48	6546.98	12.92	0.00	0.00	7432.64	14.46	18379.51	12.62
Առավելագույն տոկոսադրույք		10.50		13.78		11.53		15.00		0.00		15.97		15.97
Նվազագույն տոկոսադրույք		8.67		8.79		11.41		11.80		0.00		14.27		8.67
Ստանդարտ շեղում		0.75		1.76		0.05		0.61		0.00		0.41		2.27
Ընդամենը	5761.68	9.35	7221.54	9.20	9978.02	11.17	48330.30	13.20	1694.00	10.06	78376.47	14.22	151362.02	13.22
Առավելագույն տոկոսադրույք		10.75		13.92		13.92		16.40		15.55		16.50		16.50
Նվազագույն տոկոսադրույք		6.75		8.79		9.60		7.89		10.00		9.37		6.75
Ստանդարտ շեղում		0.74		1.08		1.08		1.56		2.77		1.12		2.50

¹ Մինչև մարտի մնացած ժամկետայնությամբ:

**ՊԵՏԱԿԱՆ (ԳԱՆՁԱՊԵՏԱԿԱՆ) ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂ ՆԵՐՔ
ԿԱՌԱՌՔՎԱԾՔՆԵՐ¹**

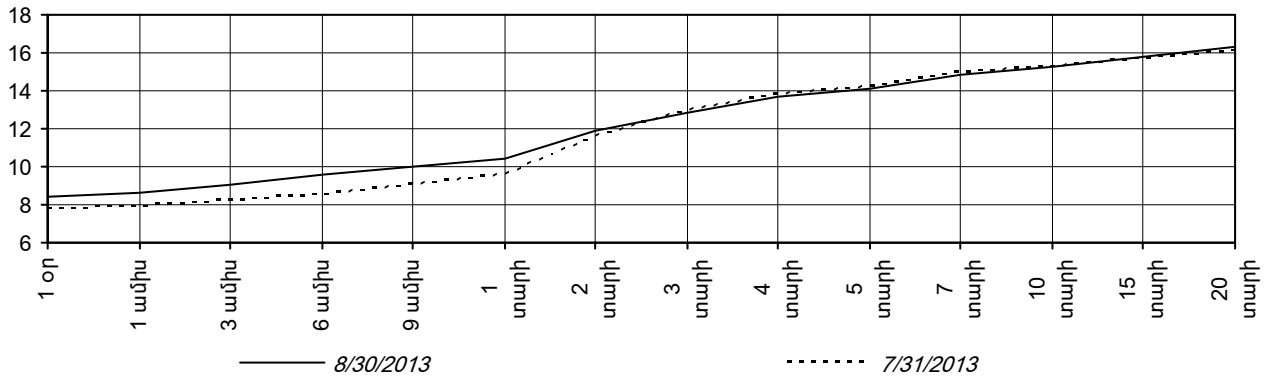
մլն ՀՀ դրամ

Ներդրողներ	2012	2013							
	Դ	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ	Հ	Օ
Ռեզիդենտներ ² , այդ թվում՝	249633	253940	255503	249614	252141	253558	257525	264226	269782
ՀՀ բանկեր	130485	136694	156638	136432	122187	125195	133939	123139	122825
Ոչ բանկ գործակալներ և դիլերներ	905	1070	1177	1769	1767	1742	1895	0	0
Ոչ բանկ ներդրողներ	25086	26061	24510	23810	24266	23933	23767	27775	25348
ՀՀ ԿԲ	93157	90114	73178	87603	103921	102688	97923	113312	121608
Ոչ ռեզիդենտներ	201	201	203	215	192	192	192	192	192
Ընդամենը	249833	254140	255706	249828	252333	253749	257716	264417	269973

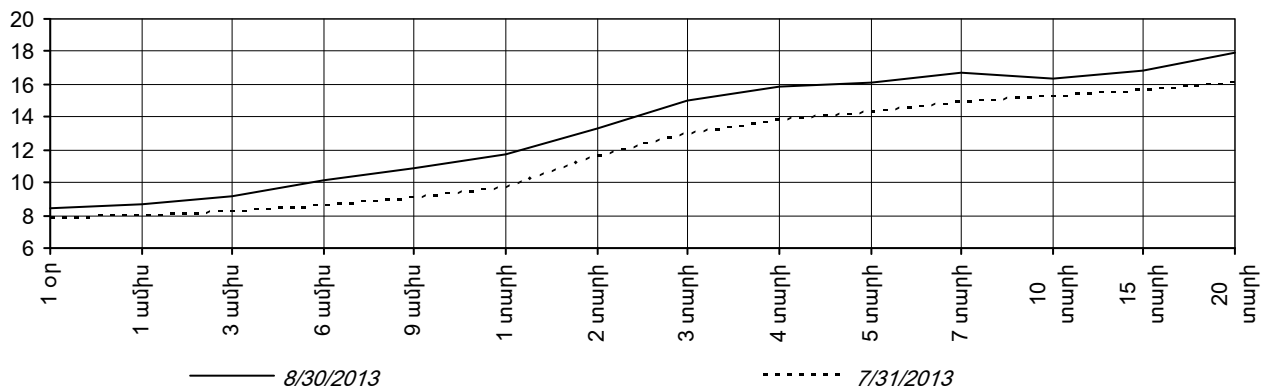
¹ Տվյալները ներկայացված են անվանական արժեքով ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ և ներառում են ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված պետական պարտատոմսերը:

² Չեն ներառվում ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից հետգնված պարտատոմսերը:

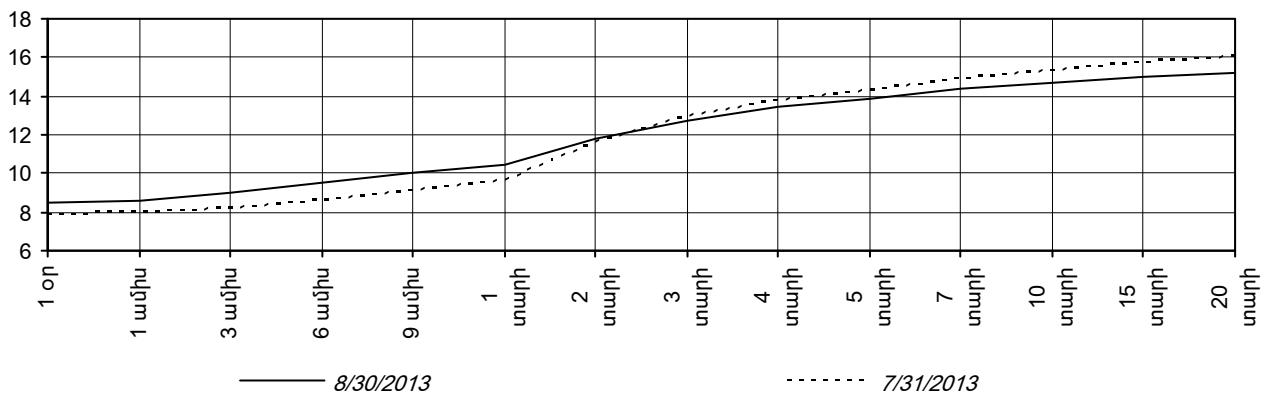
Արժեկտրոնային պարտատոմսերի սփոթ եկամտաբերության կոր

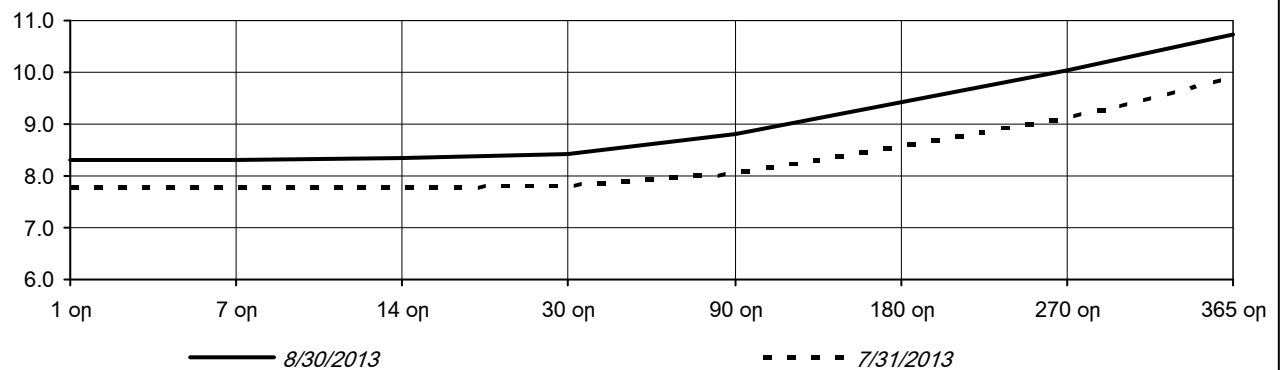
Արժեկտրոնային պարտատոմսերի ֆորվարդ եկամտաբերության կոր

Արժեկտրոնային պարտատոմսերի մինչև մարում եկամտաբերության կոր

Ջեդջատկոսային պարտատոմսերի եկամտաբերության կոր

**ՀՀ ԿԲ ԿՈՂՄԻՅ ԱՌԺՈՒԹԱՅԻՆ ՇՈՒԿԱՅՈՒՄ ԻՐԱԿԱՆԱՅՎԱԾ
ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ**

Ժամկետ	Առք		Վաճառք	
	Գումար (հազար ԱՄՆ դոլար)	Փոխարժեք (ՀՀ դրամ/ԱՄՆ դոլար)	Գումար (հազար ԱՄՆ դոլար)	Փոխարժեք (ՀՀ դրամ/ԱՄՆ դոլար)
2012				
Հունվար	-	-	14100	388.59
Փետրվար	-	-	14900	388.92
Մարտ	-	-	7950	390.10
Ապրիլ	-	-	15280	391.98
Մայիս	-	-	51810	402.04
Հունիս	-	-	27130	414.69
Հուլիս	11800	410.03	-	-
Օգոստոս	7150	409.90	-	-
Սեպտեմբեր	16950	407.53	-	-
Հոկտեմբեր	4600	405.70	-	-
Նոյեմբեր	3800	405.55	-	-
Դեկտեմբեր	21470	403.62	-	-
2013				
Հունվար	500	405.45	-	-
Փետրվար	-	-	-	-
Մարտ	0	-	44800	414.26
Ապրիլ	7730	410.47	-	-
Մայիս	500	414.20	-	-
Հունիս	12400	410.42	-	-
Հուլիս	4200	410.04	-	-
Օգոստոս	39000	406.56	-	-

ԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ՇՈՒԿԱՑՈՒՄ ԻՐԱԿԱՆԱՅՎԱԾ ԳՈՐԾԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ¹

Արժույթը	Արտարժույթի առք							
	Միջքանկ.		Բոլրա		Ներքանկ.		Ընդամենը՝ առք	
	Ծավալ (նլն միավոր)	Փոխարժեք	Ծավալ (նլն միավոր)	Փոխարժեք	Ծավալ (նլն միավոր)	Փոխարժեք	Ծավալ (նլն միավոր)	Փոխարժեք
2013								
ԱՄՆ դոլար								
Հունվար	13.09	405.85	36.45	406.94	354.05	405.40	403.59	405.55
Փետրվար	12.10	407.05	49.75	407.17	351.48	406.48	413.32	406.48
Մարտ	2.82	416.09	79.90	415.21	370.99	413.74	453.71	414.01
Ապրիլ	9.83	415.61	39.71	416.39	405.40	415.45	454.94	415.54
Մայիս	21.68	416.18	54.16	416.31	346.56	415.05	422.40	415.27
Հունիս	10.68	412.39	46.59	412.09	362.51	412.06	419.78	412.07
Հուլիս	14.67	410.68	47.48	410.49	417.90	409.81	480.05	409.91
Օգոստոս	4.03	408.55	41.85	407.12	386.00	406.79	470.88	406.81
Ընդամենը	88.90	411.64	395.88	411.92	2994.89	410.64	3479.68	410.81
Եվրո								
Հունվար	-	-	-	-	32.70	539.70	32.70	539.70
Փետրվար	0.06	543.15	-	-	25.46	542.86	25.52	542.87
Մարտ	-	-	-	-	23.60	535.70	23.60	535.70
Ապրիլ	0.03	538.60	-	-	24.45	539.13	24.49	539.13
Մայիս	-	-	-	-	26.06	538.03	26.06	538.03
Հունիս	0.03	547.50	-	-	26.43	541.81	26.46	541.82
Հուլիս	-	-	-	-	27.90	535.95	27.90	535.95
Օգոստոս	-	-	-	-	30.52	540.75	30.52	540.75
Ընդամենը	0.12	542.93	-	-	217.12	539.30	217.23	539.30

Արժույթը	Արտարժույթի վաճառք							
	Միջքանկ.		Բոլրա		Ներքանկ.		Ընդամենը՝ վաճառք	
	Ծավալ (նլն միավոր)	Փոխարժեք	Ծավալ (նլն միավոր)	Փոխարժեք	Ծավալ (նլն միավոր)	Փոխարժեք	Ծավալ (նլն միավոր)	Փոխարժեք
2013								
ԱՄՆ դոլար								
Հունվար	13.09	405.85	36.95	406.92	378.24	406.71	428.28	406.70
Փետրվար	12.10	407.05	49.75	407.17	382.79	407.52	444.64	407.47
Մարտ	2.82	416.09	35.10	416.42	407.45	414.82	445.37	414.95
Ապրիլ	9.83	415.61	47.44	415.43	421.71	416.87	478.99	416.70
Մայիս	21.68	416.18	54.66	416.31	396.62	416.16	472.96	416.18
Հունիս	10.68	412.39	58.99	411.74	390.33	413.47	459.98	413.22
Հուլիս	14.67	410.68	51.68	410.45	468.72	411.07	535.07	411.00
Օգոստոս	4.03	408.55	80.85	406.85	429.99	407.94	514.87	407.77
Ընդամենը	88.90	411.64	415.41	411.07	3275.86	411.86	3780.17	411.76
Եվրո								
Հունվար	-	-	-	-	45.99	541.44	45.99	541.44
Փետրվար	0.06	543.15	-	-	51.42	544.88	51.48	544.88
Մարտ	-	-	-	-	52.54	538.97	52.54	538.97
Ապրիլ	0.03	538.60	-	-	50.74	542.73	50.77	542.73
Մայիս	-	-	-	-	49.66	541.33	49.66	541.33
Հունիս	0.03	547.50	-	-	48.31	544.79	48.34	544.80
Հուլիս	-	-	-	-	56.99	538.87	56.99	538.87
Օգոստոս	-	-	-	-	46.29	544.09	46.29	544.09
Ընդամենը	0.12	542.93	-	-	401.94	542.05	402.05	542.05

¹ Չի ներառում ԿԲ արժույթային գործառնությունները:

**ՀՀ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԲՈՐՄԱՅՈՒՄ ԱՐՏԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԾԱՎԱԼՆԵՐԸ**

Ժամկետ	Գործարքների քանակը	Գործարքների միջին կշռված փոխարժեքը	Գործարքների ծավալը (հազար միավոր)	
			ընդամենը	այդ թվում՝ բանկեր
2013				
ԱՄՆ դոլար				
Հունվար	221	406.92	36949	35971
Փետրվար	342	407.16	49745	48925
Մարտ	455	415.21	79900	79900
Ապրիլ	318	415.43	47440	46540
Մայիս	327	416.31	54660	54410
Հունիս	368	411.74	58990	58890
Հուլիս	387	410.45	51680	51280
Օգոստոս	558	406.85	80850	80750
Ընդամենը	2976	411.38	460214	456666
Եվրո				
Հունվար	-	-	-	-
Փետրվար	-	-	-	-
Մարտ	-	-	-	-
Ապրիլ	-	-	-	-
Մայիս	-	-	-	-
Հունիս	-	-	-	-
Հուլիս	-	-	-	-
Օգոստոս	-	-	-	-
Ընդամենը	-	-	-	-

ԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ՇՈՒԿԱՅՈՒՄ ՁԵՎԱՎՈՐՎԱԾ ՀՀ ԴՐԱՄ / ԱՄՆ ԴՈՂԱՐ ՄԻՋԻՆ ՓՈՆԱՐԺԵԶ

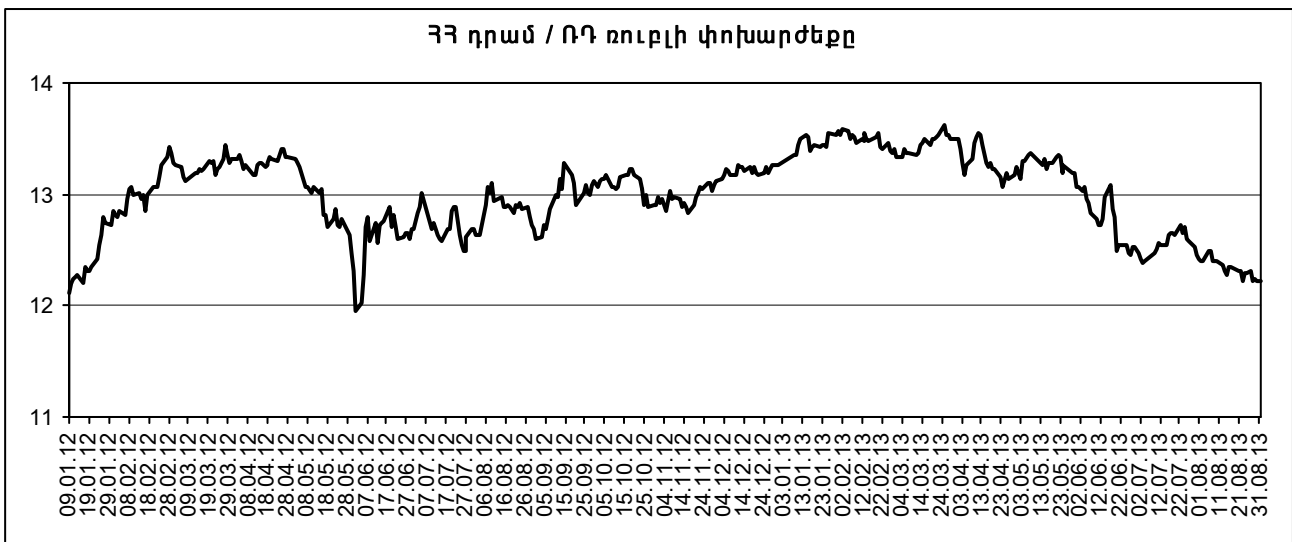
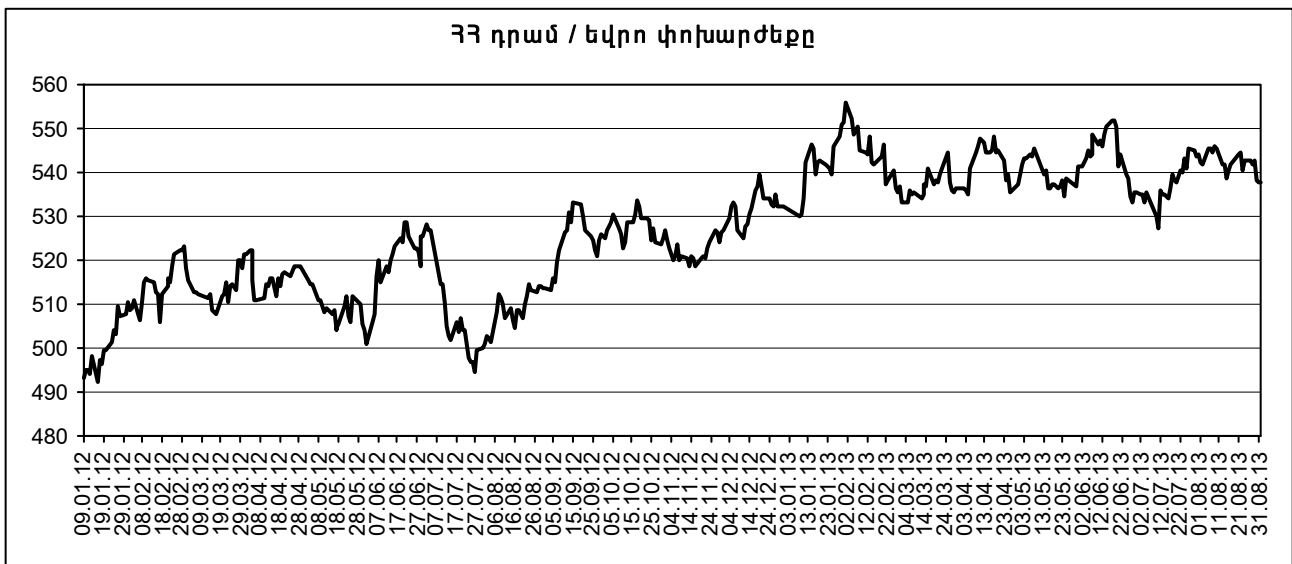
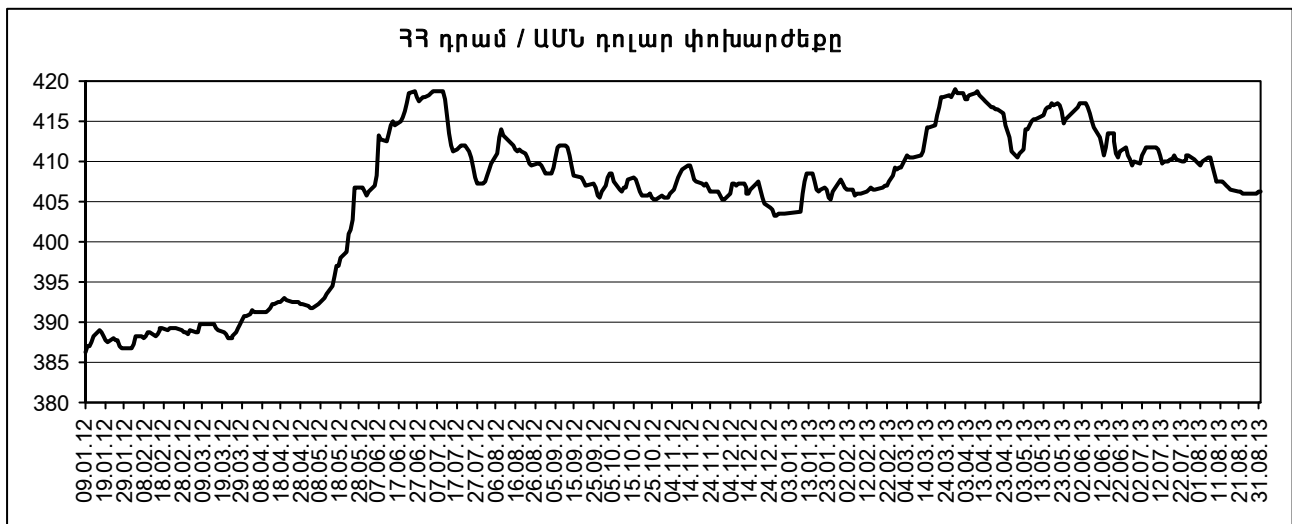
Ամսաթիվ	2012	2013							
	Դ	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ	Հ	Օ
1	-	-	406.57	409.24	418.58	-	417.19	409.87	409.62
2	-	-	-	-	417.63	411.50	-	410.81	410.11
3	405.92	-	-	-	417.84	413.97	417.17	411.30	-
4	407.16	-	406.54	410.67	418.06	413.97	416.84	411.76	-
5	407.36	-	405.79	410.60	418.25	-	416.02	-	410.61
6	407.09	-	406.03	410.53	-	414.95	414.92	-	410.50
7	407.24	-	406.01	410.58	-	415.17	414.14	-	409.49
8	-	403.87	406.10	-	418.51	415.25	-	-	408.60
9	-	406.01	-	-	418.77	-	-	411.76	407.48
10	407.13	407.47	-	-	418.31	-	413.06	411.50	-
11	406.76	408.59	406.29	410.71	418.02	-	411.94	410.70	-
12	405.98	-	406.49	411.21	417.65	-	410.83	409.78	407.53
13	405.89	-	406.74	412.75	417.40	415.81	411.64	409.93	407.13
14	406.60	408.54	406.60	414.28	-	416.56	413.43	-	406.94
15	-	407.58	406.55	414.24	416.90	416.64	-	409.90	406.68
16	-	406.62	-	-	416.77	416.69	-	410.24	406.42
17	407.34	406.30	-	-	416.65	417.15	413.52	410.30	-
18	407.42	406.54	-	414.52	416.57	417.05	412.51	410.64	-
19	406.50	-	406.67	415.75	416.39	-	410.96	410.27	-
20	405.52	-	406.93	416.81	-	417.16	410.41	-	406.35
21	404.75	406.84	407.08	417.95	-	417.08	411.28	-	406.27
22	-	406.39	407.49	418.09	416.02	416.15	-	409.98	406.10
23	-	405.44	-	-	414.39	414.82	-	409.97	406.08
24	404.19	405.15	-	-	-	415.35	411.64	410.33	406.04
25	403.90	406.29	408.16	418.15	412.94	-	410.70	410.66	-
26	403.13	-	409.13	418.02	411.33	-	410.29	410.77	405.92
27	403.27	-	409.02	418.51	-	-	409.60	-	405.94
28	403.58	-	409.22	419.08	-	-	409.90	-	405.95
29	403.58	407.75	-	418.58	410.45	416.47	409.90	410.30	405.91
30	403.58	407.32	-	418.58	410.98	416.71	-	409.90	406.24
31	403.58	406.64	-	-	-	417.22	-	409.75	406.24
Ժամանակահատվածի վերջ	403.58	406.64	409.22	418.58	410.98	417.22	409.90	409.75	406.24
Ժամանակահատվածի միջին	405.54	406.67	407.02	414.71	416.29	415.78	412.63	410.47	407.31

ԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ՇՈՒԿԱՅՈՒՄ ՁԵՎԱՎՈՐՎԱԾ ՀՀ ԴՐԱՄ / ԵՎՐՈ ՄԻՋԻՆ ՓՈՆԱՐԺԵԶ

Ամսաթիվ	2012	2013							
	Դ	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ	Հ	Օ
1	-	-	555.90	533.08	536.54	-	541.55	535.04	542.21
2	-	-	-	-	536.36	541.86	-	535.16	541.84
3	529.36	-	-	-	535.96	543.17	543.24	533.13	-
4	532.12	-	552.12	533.34	534.78	543.17	544.98	535.37	-
5	533.19	-	548.79	536.08	540.71	-	543.53	-	545.33
6	532.39	-	549.68	535.08	-	543.92	544.08	-	545.51
7	526.89	-	550.67	535.48	-	543.67	548.61	-	544.38
8	-	529.80	544.78	-	544.61	545.60	-	-	545.89
9	-	530.57	-	-	545.99	-	-	529.89	545.33
10	525.12	533.95	-	-	547.78	-	546.19	527.25	-
11	527.61	542.12	544.39	534.09	547.44	-	547.06	535.72	-
12	528.34	-	544.05	534.98	546.95	-	545.75	534.89	541.65
13	530.25	-	548.16	537.44	544.50	539.51	548.72	535.08	541.85
14	531.91	546.54	542.41	536.66	-	540.61	550.52	-	538.79
15	-	545.38	541.85	541.12	544.64	536.59	-	534.22	540.44
16	-	539.75	-	-	544.93	536.49	-	536.43	542.04
17	535.90	542.25	-	-	548.19	537.33	551.64	539.42	-
18	536.78	542.89	-	537.14	544.46	537.20	551.73	538.14	-
19	539.38	-	543.64	538.31	545.14	-	550.28	537.54	-
20	536.62	-	546.14	537.81	-	536.59	541.41	-	544.10
21	534.31	541.83	537.26	539.45	-	536.74	543.92	-	544.56
22	-	541.51	538.25	540.80	542.61	538.29	-	540.39	540.56
23	-	540.94	-	-	538.17	534.45	-	540.14	542.60
24	533.98	539.42	-	-	-	538.42	539.50	542.99	542.55
25	532.78	545.81	540.32	544.39	539.38	-	538.67	540.96	-
26	532.49	-	536.37	537.82	535.63	-	534.69	545.58	542.88
27	535.14	-	535.49	535.86	-	-	533.01	-	541.65
28	532.24	-	536.65	535.33	-	-	535.25	-	542.84
29	532.24	548.02	-	536.54	536.83	536.91	535.25	545.17	538.16
30	532.24	551.02	-	536.54	537.36	541.47	-	543.81	537.66
31	532.24	551.53	-	-	-	541.59	-	543.94	537.66
Ժամանակահատվածի վերջ	532.24	551.53	536.65	536.54	537.36	541.59	535.25	543.94	537.66
Ժամանակահատվածի միջին	532.33	541.96	544.05	537.02	541.77	539.68	543.62	537.74	542.19

ԱՐԺՈՒԹԱՅԻՆ ՇՈՒԿԱՅՈՒՄ ՁԵՎԱՎՈՐՎԱԾ ՀՀ ԴՐԱՄ / ՌԴ ՌՈՒՐԼԻ ՄԻՋԻՆ ՓՈՆԱՐԺԵԶ

Ամսաթիվ	2012	2013							
	Դ	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ	Հ	Օ
1	-	-	13.58	13.34	13.49	-	13.07	12.47	12.40
2	-	-	-	-	13.41	13.14	-	12.42	12.40
3	13.13	-	-	-	13.29	13.30	13.03	12.38	-
4	13.17	-	13.57	13.34	13.18	13.30	13.06	12.41	-
5	13.22	-	13.50	13.40	13.26	-	12.96	-	12.50
6	13.21	-	13.53	13.38	-	13.35	12.93	-	12.49
7	13.17	-	13.52	13.37	-	13.38	12.83	-	12.40
8	-	13.35	13.47	-	13.32	13.36	-	-	12.41
9	-	13.35	-	-	13.47	-	-	12.48	12.41
10	13.17	13.45	-	-	13.52	-	12.78	12.51	-
11	13.27	13.49	13.49	13.36	13.55	-	12.72	12.57	-
12	13.24	-	13.48	13.37	13.53	-	12.73	12.55	12.37
13	13.24	-	13.55	13.44	13.45	13.27	12.78	12.55	12.32
14	13.21	13.53	13.50	13.46	-	13.31	12.98	-	12.28
15	-	13.51	13.48	13.50	13.28	13.23	-	12.55	12.35
16	-	13.39	-	-	13.25	13.28	-	12.63	12.34
17	13.24	13.42	-	-	13.29	13.28	13.08	12.65	-
18	13.19	13.44	-	13.44	13.22	13.28	12.87	12.66	-
19	13.24	-	13.51	13.49	13.22	-	12.79	12.64	-
20	13.19	-	13.55	13.49	-	13.34	12.50	-	12.32
21	13.17	13.43	13.43	13.52	-	13.35	12.54	-	12.32
22	-	13.45	13.41	13.53	13.15	13.34	-	12.73	12.23
23	-	13.45	-	-	13.07	13.19	-	12.66	12.30
24	13.19	13.43	-	-	-	13.27	12.54	12.70	12.30
25	13.24	13.55	13.46	13.62	13.20	-	12.54	12.59	-
26	13.20	-	13.39	13.54	13.14	-	12.47	12.58	12.31
27	13.23	-	13.38	13.53	-	-	12.45	-	12.23
28	13.27	-	13.41	13.50	-	-	12.53	-	12.24
29	13.27	13.53	-	13.49	13.18	13.19	12.53	12.53	12.23
30	13.27	13.57	-	13.49	13.24	13.19	-	12.45	12.22
31	13.27	13.54	-	-	-	13.07	-	12.42	12.22
Ժամանակահատվածի վերջ	13.27	13.54	13.41	13.49	13.24	13.07	12.53	12.42	12.22
Ժամանակահատվածի միջին	13.22	13.46	13.48	13.46	13.31	13.27	12.76	12.55	12.33

ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ՎԱՐԿԵՐՆ ԸՍՏ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՀԱՏՎԱԾՆԵՐԻ ¹

մլն ՀՀ դրամ

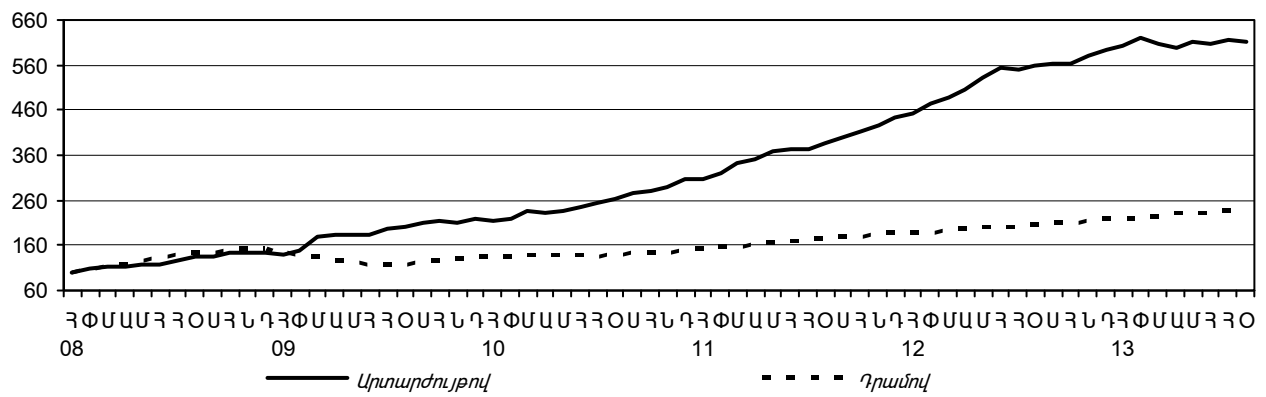
Վարկեր	2012	2013							
	Դ	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ	Հ	Օ
Ռեզիդենտներին	1559856	1574501	1604005	1590738	1598982	1622801	1622859	1642147	1635885
Դրամով	560566	562682	564034	576061	594186	597125	602771	606763	606808
Արտարժույթով	999289	1011818	1039971	1014677	1004796	1025676	1020087	1035384	1029077
Այդ թվում՝									
Ձեռնարկություններին	935669	947921	969697	930356	923857	934861	920260	933885	924440
Դրամով	158761	158161	154589	153056	158781	155461	155883	156592	154380
Մասնավոր	156303	155806	152515	151035	156702	152534	152967	153612	151398
Պետական	2459	2356	2074	2022	2080	2927	2916	2980	2982
Արտարժույթով	776907	789760	815108	777300	765076	779400	764377	777293	770060
Մասնավոր	758752	771457	797590	758192	746635	762493	744698	756937	749510
Պետական	18155	18303	17518	19108	18441	16907	19679	20356	20550
Տնային տնտեսություններին ²	561906	565317	571295	594271	606003	617922	619976	625282	628216
Դրամով	375477	377866	379961	391248	402924	409478	412454	414480	416533
Արտարժույթով	186429	187450	191334	203023	203079	208444	207522	210802	211683
Շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններին	31043	29217	28139	29531	30662	31344	42313	44336	45237
Դրամով	4169	2972	3455	4584	4047	4281	4850	6492	5906
Արտարժույթով	26874	26245	24684	24948	26615	27063	37463	37844	39330
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններին	31237	32046	34874	36579	38459	38674	40310	38645	37993
Դրամով	22159	23683	26029	27173	28433	27905	29584	29199	29989
Արտարժույթով	9078	8363	8845	9406	10026	10769	10726	9446	8005
Ոչ ռեզիդենտներին ³	45824	47860	54544	65441	84110	72178	65055	61548	62669
Դրամով	12708	13409	13524	13436	13060	13934	13906	13908	13934
Արտարժույթով	33116	34451	41020	52004	71050	58244	51149	47640	48735
Ընդամենը վարկեր (առանց կուտակված տոկոսների)	1605680	1622361	1658549	1656179	1683092	1694979	1687914	1703696	1698554
Ընդամենը կուտակված տոկոսներ	23472	25185	26458	23959	24312	25767	25728	26603	27274
Ընդամենը վարկեր (կուտակված տոկոսներով)	1629151	1647546	1685007	1680137	1707404	1720746	1713642	1730299	1725828

¹ Առանց կուտակված տոկոսների: Վարկերի մեջ ներառված են մաս ֆակտորինգային, լիզինգային գործառնությունները և ռեպո համաձայնագրերը:

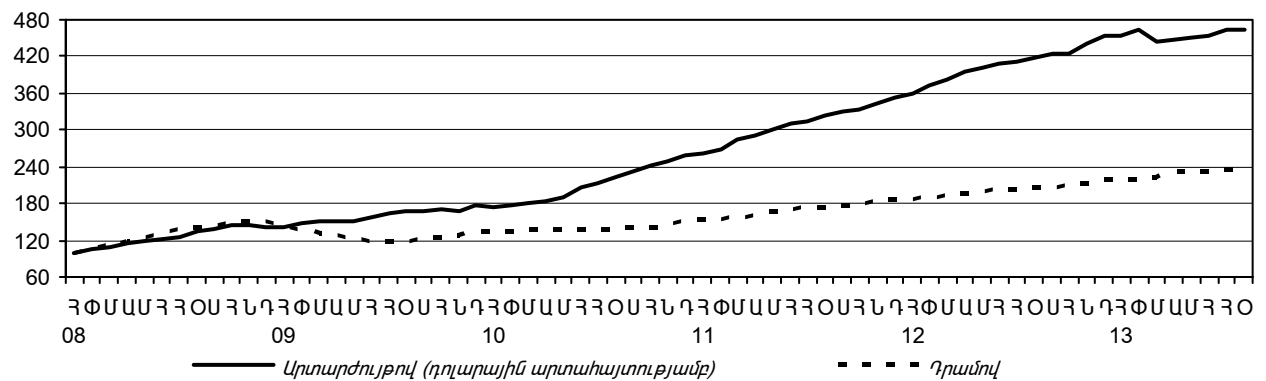
² Ներառյալ բանկի աշխատակիցներին և բանկի հետ կապված անձանց տրված վարկերը:

³ Ընդգրկված են ոչ ռեզիդենտ ձեռնարկություններին, տնային տնտեսություններին և ոչ բանկ ֆինանսական կազմակերպություններին տրամադրված վարկերը:

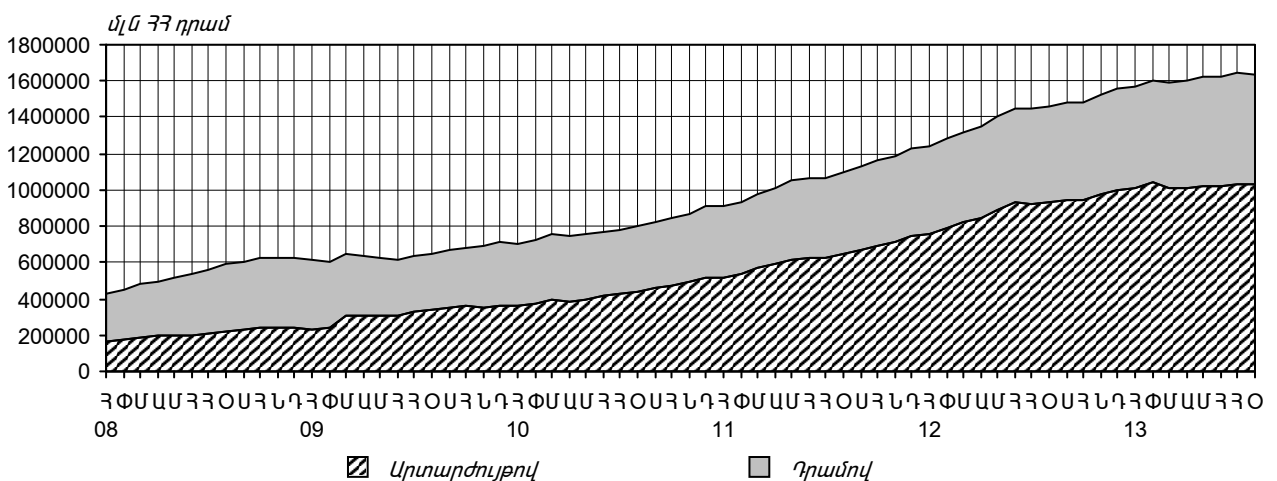
Առևտրային բանկերի կողմից ռեզիդենտներին տրված վարկերի վարքագիծն ըստ արժույթի (2008 թ. հունվարը = 100)

Առևտրային բանկերի կողմից ռեզիդենտներին տրված վարկերի վարքագիծն ըստ արժույթի (2008 թ. հունվարը = 100)

Առևտրային բանկերի կողմից ռեզիդենտներին տրված վարկերն ըստ արժույթի

**ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐՆԸՍՏ
ԺԱՄԿԵՏԱՅՆՈՒԹՅԱՆ¹**

Ցուցանիշներ	2012	2013							
	Դ	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ	Հ	Օ
<i>մնացորդը (մլն ՀՀ դրամ)</i>									
Ժամկետային վարկային ներդրումներ	1527886	1538765	1564222	1562455	1567840	1643389	1575360	1575706	1569749
այդ թվում՝ կարծաժամկետ	355892	359598	368669	392330	397378	450678	384013	359313	344428
երկարաժամկետ	1171994	1179167	1195553	1170125	1170462	1192711	1191347	1216393	1225322
Երկարաձգված վարկային ներդրումներ	54354	52241	54053	58374	59051	58031	71050	82303	81361
այդ թվում՝ կարծաժամկետ	47068	44927	47232	51242	44643	48445	61608	72844	68274
երկարաժամկետ	7286	7314	6821	7131	14408	9586	9441	9459	13087
Ժամկետանց վարկային ներդրումներ	8626	10721	13462	13029	17099	21345	22611	23268	23615
այդ թվում՝ կարծաժամկետ	8449	10520	13218	12777	16744	21029	22214	22921	23108
երկարաժամկետ	177	201	243	252	355	315	397	347	507
Ընդամենը՝ վարկային ներդրումներ	1590866	1601727	1631737	1633858	1643991	1722764	1669021	1681277	1674726
<i>կշիռն ընդհանուր վարկային ներդրումներում (%)</i>									
Ժամկետային վարկային ներդրումներ	96.0	96.1	95.9	95.6	95.4	95.4	94.4	93.7	93.7
Երկարաձգված վարկային ներդրումներ	3.4	3.3	3.3	3.6	3.6	3.4	4.26	4.90	4.86
Ժամկետանց վարկային ներդրումներ	0.5	0.7	0.8	0.8	1.0	1.2	1.4	1.4	1.4
Ընդամենը՝ վարկային ներդրումներ	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
այդ թվում՝ կարծաժամկետ	25.9	25.9	26.3	27.9	27.9	30.2	28.0	27.1	26.0
երկարաժամկետ	74.1	74.1	73.7	72.1	72.1	69.8	72.0	72.9	74.0

¹ Ներառված չեն միջբանկային պահանջները:

**ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԱՅԼ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԳՈՐԾԻՔԱԿԱԶՄԸ**

Ժամկետ	Ակրեդիտիվներ ¹		Բանկային երաշխիքներ ²		Ֆակտորինգ		Ֆինանսական վարձակալություն	
	մլն ՀՀ դրամ	կշիռը ³ (%)	մլն ՀՀ դրամ	կշիռը ³ (%)	մլն ՀՀ դրամ	կշիռը ³ (%)	մլն ՀՀ դրամ	կշիռը ³ (%)
2012								
Հունվար	2477	0.1	43323	2.2	6366	0.3	2364	0.1
Փետրվար	2588	0.1	39177	1.9	5042	0.2	2286	0.1
Մարտ	2166	0.1	41550	2.0	5017	0.2	4042	0.2
Ապրիլ	2369	0.1	42304	2.0	5629	0.3	3998	0.2
Մայիս	2143	0.1	42446	2.0	5981	0.3	4067	0.2
Հունիս	3556	0.2	38278	1.7	6817	0.3	4123	0.2
Հուլիս	3573	0.2	37943	1.7	6755	0.3	4016	0.2
Օգոստոս	3609	0.2	38422	1.7	6529	0.3	4268	0.2
Սեպտեմբեր	3012	0.1	36025	1.5	6117	0.3	4252	0.2
Հոկտեմբեր	2744	0.1	33864	1.4	5944	0.3	4259	0.2
Նոյեմբեր	14071	0.6	34641	1.4	7396	0.3	4168	0.2
Դեկտեմբեր	12307	0.5	36959	1.5	8204	0.3	4179	0.2
2013								
Հունվար	16386	0.7	35352	1.4	8286	0.3	4158	0.2
Փետրվար	16735	0.7	38560	1.5	7969	0.3	4130	0.2
Մարտ	14106	0.5	40289	1.6	9157	0.4	4224	0.2
Ապրիլ	9915	0.4	41427	1.6	9506	0.4	4089	0.2
Մայիս	10433	0.4	41529	1.6	9225	0.4	4078	0.2
Հունիս	10152	0.4	41136	1.6	10548	0.4	3938	0.1
Հուլիս	10352	0.4	43620	1.7	10525	0.4	3879	0.1
Օգոստոս	9808	0.4	44814	1.7	10800	0.4	3961	0.1

¹ Ներառված են ինչպես ակրեդիտիվների գծով հաճախորդների նկատմամբ պահանջները, այնպես էլ ակրեդիտիվների գծով հաճախորդների սառեցված հաշիվները:

² Ներառված են երաշխավորությունների գծով հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունները:

³ Ներկայացված է կշիռն բանկերի ընդհանուր ակտիվներում:

**ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԿՈՂՄԻՅ ՌԵԶԻԴԵՆՏՆԵՐԻ Ն ՏՐՎԱԾ ՎԱՐԿԵՐԻ
ՃՅՈՒՂԱՅԻՆ ԿԱՌՈՒՅՎԱԾՔ՝**

մլն ՀՀ դրամ

Ծյուղեր	Հուլիս 2013			Օգոստոս 2013		
	ՀՀ դրամ	արտարժույթ	ընդամենը	ՀՀ դրամ	արտարժույթ	ընդամենը
Ռեզիդենտներին տրված վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, արժույթային սվապ, ռեպո համաձայնագրեր ըստ Ծյուղերի, այդ թվում՝	608362	1067583	1675945	634583	1054256	1688839
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն, այդ թվում՝	40273	76853	117126	39940	75029	114969
բուսաբուծություն	19262	31965	51227	19341	30869	50211
անասնապահություն	19267	31807	51075	18919	30587	49506
անտառային տնտեսություն և փայտամթերումներ	28	346	374	32	1021	1053
ձկնորսություն և ձկնաբուծություն	1027	9573	10600	991	9370	10361
Հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում, այդ թվում՝	3932	41914	45846	3504	43109	46613
մետաղական հանքաքարի արդյունահանում	724	23843	24567	666	24406	25072
չհիմանյութի արդյունահանում	1081	2668	3749	1161	2887	4048
Մշակող արդյունաբերություն, այդ թվում՝	35690	129181	164871	35195	128575	163769
սննդի արդյունաբերություն, այդ թվում՝	16054	38753	54807	16248	39148	55396
մսի մշակում և պահածոյացում	1889	3271	5160	1904	3604	5507
մրգերի և բանջարեղենի մշակում և պահածոյացում	3131	6366	9497	3435	6544	9979
կաթնամթերքի արտադրություն	2694	6702	9396	2639	6546	9185
հացի և ալյուրե հրուշակեղենի արտադրություն	3003	12244	15247	2865	13007	15871
խմիչքների արդյունաբերություն	6024	28052	34076	5895	27299	33195
ծխախոտի արդյունաբերություն	0	1	1	0	1	1
մանածագործական արտադրատեսակների և հագուստի արտադրություն	335	2394	2729	319	2589	2908
կաշվե արտադրատեսակների արտադրություն	342	568	910	353	553	906
փայտանյութի, թղթի, փայտե և թղթե արտադրատեսակների արտադրություն (բացի կահույքից)	449	2946	3394	436	2761	3197
պոլիգրաֆիական գործունեություն	1023	2578	3600	967	2544	3511
քիմիական նյութերի արտադրություն	626	7133	7759	620	7144	7764
դեղագործական արտադրատեսակների արտադրություն	54	762	816	51	720	772
ռետինե և պլաստմասսայե արտադրատեսակների արտադրություն	1223	3605	4829	1129	3517	4646
ոչ մետաղական արտադրատեսակների արտադրություն	2223	16647	18870	2179	16842	19022
հիմնային մետաղների արտադրություն	108	4310	4418	4	4234	4237
մետաղե պատրաստի արտադրատեսակների արտադրություն, բացի մեքենաներից և սարքավորումներից	3231	8912	12144	3074	8466	11539
համակարգիչների, էլեկտրոնային, օպտիկական և էլեկտրական սարքավորումների արտադրություն	211	2820	3031	221	2800	3021
կահույքի արտադրություն	1106	1615	2721	1058	1585	2642
մեքենաների և սարքավորումների նորոգում և տեղակայում	314	3636	3950	327	3467	3794
Էլեկտրականության, գազի, ջուլորշու և լավորակ օդի մատակարարում, այդ թվում՝	22057	101465	123522	22417	97890	120307
էլեկտրաէներգիայի արտադրություն, փոխանցում և բաշխում	20609	67001	87610	20954	66907	87862
Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում	148	2484	2612	171	2434	2605
Շինարարություն, այդ թվում՝	16723	85443	102167	14710	84706	99417
բնակելի և ոչ բնակելի շենքերի շինարարություն	13382	65043	78425	11635	67513	79148
ճանապարհների և երկաթուղիների շինարարություն	1869	11575	13444	1738	12023	13761
Առևտուր, այդ թվում՝	77944	261983	339927	76858	257502	334360
ավտոմեքենաների, մոտոցիկլետների և դրանց պահեստամասերի առևտուր և նորոգում	1160	7910	9071	1164	7639	8803
մեծածախ առևտուր	28099	143072	171172	27190	138957	166147
մանրածախ առևտուր	47018	104985	152003	46348	104804	151151
Փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն, այդ թվում՝	8481	30371	38852	8413	29976	38390
տաքսու ծառայություններ	3710	5201	8910	3615	5098	8713
ավտոճանապարհային բեռնափոխադրումներ և փոխադրման ծառայություններ	2623	10291	12914	2662	10063	12725
օդային տրանսպորտի գործունեություն	1415	13187	14603	1416	13038	14454
պահեստավորում և պահպանում	185	264	449	181	256	437
Կեցության և հանրային սննդի կազմակերպում, այդ թվում՝	11058	43347	54405	10911	42474	53385
հյուրանոցների և համանման բնակատեղերի տրամադրման ծառայություններ	4647	20517	25164	4609	19714	24323
հանրային սննդի կազմակերպում	5785	20792	26577	5767	20451	26218

Ծրագրեր	Պրիմ 2013			Օգոստոս 2013		
	ՊՊ	արտարժույթ	ընդամենը	ՊՊ	արտարժույթ	ընդամենը
Տեղեկատվություն և կապ, այդ թվում՝	2067	7736	9803	2078	9352	11430
իրատարակված գործ	195	831	1026	197	798	995
հեռուստառադիոհաղորդում և հեռարձակում	570	1373	1943	542	1437	1979
հեռահաղորդակցություն	934	3853	4788	967	5451	6418
համակարգչային ծրագրավորում և հարակից գործունեություն	149	223	372	137	223	360
Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն, այդ թվում՝	32314	52391	84705	59229	43693	102922
առևտրային բանկեր	1800	41594	43394	28004	34354	62357
վարկային կազմակերպություններ	2550	6032	8582	2103	5657	7760
ապահովագրական ընկերություններ	4821	0	4821	5314	0	5314
ներդրումային ընկերություններ	20312	2643	22955	20397	1514	21911
այլ ֆինանսական կազմակերպություններ	1866	1508	3374	1877	1559	3436
Անշարժ գույքի հետ կապված գործունեություն, այդ թվում՝	1368	14255	15624	1282	14997	16279
սեփականություն հանդիսացող անշարժ գույքի առք և վաճառք	731	1998	2729	681	1908	2588
Մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական գործունեություն, այդ թվում՝	1019	4023	5042	1029	2470	3499
իրավաբանական և հաշվապահական գործունեություն	107	285	392	113	317	430
ճարտարապետական և ճարտարագիտական գործունեություն	59	801	860	69	790	858
գիտական հետազոտություններ և մշակումներ	38	0	38	34	0	34
գովազդային գործունեություն	757	979	1736	756	961	1717
Կրթություն, այդ թվում՝	1565	2532	4097	1553	2741	4294
բարձրագույն կրթություն	1377	1848	3225	1339	1958	3297
Առողջապահություն	1836	5064	6900	1751	5158	6909
Մշակույթ, զվարճություն, հանգիստ	1691	4696	6386	1478	5557	7035
Տնտեսության այլ ծրագրեր, այդ թվում՝	10805	76182	86987	12219	79075	91294
ուսերչական արտադրատեսակների և զարդերի արտադրություն	262	2987	3250	247	2803	3050
զբոսաշրջություն	455	314	768	436	301	737
Հիփոթեկային վարկեր, այդ թվում՝	65634	69667	135301	66199	70581	136780
անշարժ գույքի ձեռքբերման հիփոթեկային վարկեր	50690	54097	104787	51430	54928	106358
անշարժ գույքի վերանորոգման հիփոթեկային վարկեր	11688	10936	22624	11612	11132	22743
Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	273757	58015	331772	275645	58938	334582
քարտային վարկեր	57026	54890	111916	58299	55606	113905
ավտովարկեր	17563	41	17604	17827	48	17875
կենցաղային և համակարգչային տեխնիկայի ձեռքբերման վարկեր	21017	1	21018	22084	1	22085
ոսկու գրավով վարկեր	100140	483	100622	97259	452	97711
այլ սպառողական վարկեր	78011	2600	80611	80176	2831	83006

¹ Աղյուսակի մասով պատմական շարքերը տեղադրված են ՀՀ ԿԲ տնային էջի «Վիճակագրություն» բաժնի «Դրամավարկային և ֆինանսական վիճակագրություն» ենթաբաժնում:

ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ՉԱՇՆԱՏՈՂ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ՏԵՄԱԿԱՐԱՐ ԿՇԻՌՆ ԸՍՏ ՈՒՈՐՏՆԵՐԻ ¹

%

	31.12.2012	31.01.2013	28.02.2013	31.03.2013	30.04.2013	31.05.2013	30.06.2013	31.07.2013	31.08.2013
Չաշխատող և հետհաշվեկշիռ դուրս գրված ակտիվներ	3.31	4.39	5.35	4.84	5.38	5.76	5.22	5.26	5.17
1. Ռեզիդենտների չաշխատող և հետհաշվեկշիռ դուրս գրված ակտիվներ ²	3.30	4.33	5.28	4.77	5.31	5.69	5.15	5.16	5.07
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն	0.28	0.49	0.50	0.21	0.40	0.41	0.41	0.44	0.39
Մշակող արդյունաբերություն, այդ թվում՝	0.59	0.69	0.68	0.62	0.68	0.71	0.66	0.60	0.60
սննդի արդյունաբերություն	0.24	0.30	0.26	0.15	0.19	0.16	0.13	0.15	0.14
քիմիական նյութերի արտադրություն	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
մետաղե պատրաստի արտադրատեսակների արտադրություն՝ բացի մեքենաներից և սարքավորումներից	0.01	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03	0.03
Էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում	0.08	0.10	0.04	0.04	0.04	0.04	0.04	0.11	0.11
Շինարարություն	0.14	0.25	0.80	0.26	0.67	0.69	0.98	0.80	0.79
Առևտուր	0.65	0.77	1.14	1.65	1.29	1.33	1.03	1.06	1.04
Կեցության և հանրային սննդի կազմակերպում	0.23	0.23	0.25	0.23	0.28	0.30	0.25	0.26	0.26
Տեղեկատվություն և կապ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.01	0.01
Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Տնտեսության այլ ծյուղեր	0.20	0.23	0.22	0.23	0.23	0.18	0.15	0.16	0.16
Հիփոթեկային վարկեր	0.29	0.36	0.41	0.36	0.42	0.46	0.42	0.45	0.45
Սպառողական վարկեր	0.58	0.80	0.90	0.79	0.91	0.95	0.95	1.04	1.04
2. Ոչ ռեզիդենտների չաշխատող և հետհաշվեկշիռ դուրս գրված ակտիվներ (ընդամենը)	0.01	0.06	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07	0.10	0.10

¹ Չաշխատող ակտիվներում ներառված են դեբիտորական պարտքերի գումարները:

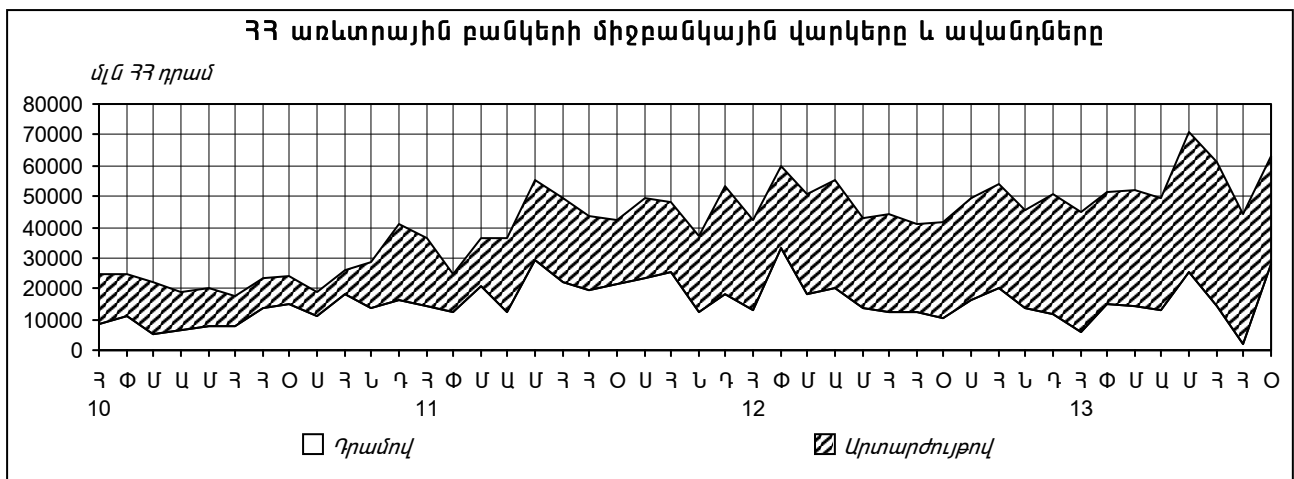
² 2011 թվականի հուլիսից ռեզիդենտների ծյուղային բաշխվածությունը վերանայվել է համաձայն NACE-ի ստանդարտների:

ՀՀ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՋԲԱՆԿԱՅԻՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐԸ ԵՎ ՎԱՐԿԵՐԸ

մլն ՀՀ դրամ

Ժամկետ	Միջբանկային ավանդներ			Միջբանկային վարկեր ¹		
	ՀՀ դրամով	արտարժ.	ընդամենը	ՀՀ դրամով	արտարժ.	ընդամենը
2012						
Հունվար	307	0	307	12939	28792	41731
Փետրվար	310	0	310	33171	26618	59789
Մարտ	313	0	313	17885	32513	50398
Ապրիլ	316	0	316	19857	35065	54922
Մայիս	319	0	319	13353	29221	42575
Հունիս	322	0	322	11979	31902	43881
Հուլիս	325	0	325	11848	28591	40438
Օգոստոս	328	0	328	10240	31375	41616
Սեպտեմբեր	331	0	331	15990	32810	48800
Հոկտեմբեր	334	0	334	19916	33449	53366
Նոյեմբեր	0	0	0	13348	32286	45635
Դեկտեմբեր	0	0	0	11586	38842	50427
2013						
Հունվար	0	0	0	6070	38818	44888
Փետրվար	0	0	0	14922	36381	51303
Մարտ	0	0	0	14268	37834	52101
Ապրիլ	0	0	0	13149	36220	49369
Մայիս	0	0	0	25669	44987	70656
Հունիս	0	0	0	14548	46356	60904
Հուլիս	0	0	0	1812	42554	44367
Օգոստոս	0	0	0	28045	35288	63333

¹ Ներառյալ միջբանկային ռեպո համաձայնագրերը:

**ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԱՐԿԵՐՆ ԸՍՏ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՏՎԱԾՆԵՐԻ ¹**

մլն ՀՀ դրամ

Վարկեր	2012	2013							
	Դ	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ	Հ	Օ
Ռեզիդենտներին	113436	113883	117273	122539	124181	127017	127581	127472	128493
Դրամով	70009	70482	72695	75071	76490	77240	77964	77670	78775
Արտարժույթով	43427	43400	44578	47468	47691	49777	49617	49802	49717
Այդ թվում՝									
Չեռնարկություններին	31037	30759	31686	33580	33622	34718	34982	34590	34304
Դրամով	11916	11623	12071	12165	12301	12303	12461	12354	12460
Մասնավոր	10849	10754	11203	11298	11435	11437	11595	11489	11625
Պետական	1067	869	868	867	866	866	865	865	835
Արտարժույթով	19121	19136	19614	21415	21321	22415	22521	22236	21844
Մասնավոր	19121	19136	19614	21415	21321	22415	22521	22236	21844
Պետական	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Տնային տնտեսություններին ²	80560	81382	84056	87339	89039	90765	90945	91249	91921
Դրամով	57639	58499	60482	62707	64048	64801	65222	65040	65393
Արտարժույթով	22921	22883	23574	24632	24991	25963	25723	26209	26527
Շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններին	1474	1459	1457	1489	1438	1455	1435	1424	2017
Դրամով	89	78	69	69	59	57	61	66	671
Արտարժույթով	1385	1381	1389	1420	1379	1398	1374	1358	1346
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններին	366	283	74	131	83	79	220	210	251
Դրամով	364	282	73	131	82	78	220	210	251
Արտարժույթով	1	1	1	1	1	0	0	0	0
Ոչ ռեզիդենտներին ³	68	88	81	84	143	144	138	140	131
Դրամով	47	67	64	64	70	70	66	68	61
Արտարժույթով	20	21	16	20	73	74	72	71	70
ԸՆԴԱՄԵՆԸ՝ ՎԱՐԿԵՐ	113504	113970	117354	122623	124325	127161	127719	127612	128624

¹ Առանց կուտակված տոկոսների: Վարկերի մեջ ներառված են նաև ֆակտորինգային, լիզինգային գործառնությունները և ռեպո համաձայնագրերը:

² Ներառյալ վարկային կազմակերպության աշխատակիցներին և վարկային կազմակերպության հետ կապված անձանց տրված վարկերը:

³ Ընդգրկված են ոչ ռեզիդենտ ֆինանսական կազմակերպություններին, ձեռնարկություններին, տնային տնտեսություններին և շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններին տրամադրված վարկերը:

**ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐՆ ԸՍՏ
ԺԱՄԿԵՏԱՅՆՈՒԹՅԱՆ**

մլն ՀՀ դրամ

Ցուցանիշներ ¹	2012	2013							
	Դ	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ	Հ	Օ
<i>մնացորդը (մլն ՀՀ դրամ)</i>									
Ժամկետային վարկային ներդրումներ	111817	112040	113515	120832	116961	125368	125939	125781	126785
այդ թվում՝ կարճաժամկետ	27541	27895	28639	30368	30521	31505	30764	28405	27845
երկարաժամկետ	84275	84145	84876	90464	86439	93862	95175	97377	98940
Երկարաձգված վարկային ներդրումներ	1362	1477	1372	1212	1102	1203	1116	1179	1218
այդ թվում՝ կարճաժամկետ	821	943	896	744	363	141	148	226	299
երկարաժամկետ	541	534	477	468	739	1063	969	953	918
Ժամկետանց վարկային ներդրումներ	295	349	2222	402	514	453	481	500	535
այդ թվում՝ կարճաժամկետ	289	343	2217	394	507	451	481	500	535
երկարաժամկետ	6	6	5	8	8	2	-	0	0
Ընդամենը՝ վարկային ներդրումներ	113474	113867	117110	122446	118577	127024	127536	127460	128538
<i>Կշիռն ընդհանուր վարկային ներդրումներում (%)</i>									
Ժամկետային վարկային ներդրումներ	98.5	98.4	96.9	98.7	98.6	98.7	98.7	98.7	98.6
Երկարաձգված վարկային ներդրումներ	1.2	1.3	1.2	1.0	0.9	1.0	0.9	0.9	1.0
Ժամկետանց վարկային ներդրումներ	0.3	0.3	1.9	0.3	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4
Ընդամենը՝ վարկային ներդրումներ	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
այդ թվում՝ կարճաժամկետ	25.2	25.6	27.1	25.7	26.5	25.3	24.6	22.9	22.3
երկարաժամկետ	74.8	74.4	72.9	74.3	73.5	74.7	75.4	77.1	77.7

¹ Ներառված չեն պահանջները վարկային կազմակերպություններին և բանկերին:

**ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՅԼ ՎԱՐԿԱՅԻՆ
ԳՈՐԾԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾԻՔԱԿԱԶՄԸ**

Ժամկետ	Երաշխավորություններ ¹		Ֆակտորինգ		Ֆինանսական վարձակալություն	
	մլն ՀՀ դրամ	Կշիռը ² (%)	մլն ՀՀ դրամ	Կշիռը ² (%)	մլն ՀՀ դրամ	Կշիռը ² (%)
2012						
Հունվար	0	0.0	0	0.0	6565	5.1
Փետրվար	313	0.0	0	0.0	6415	4.9
Մարտ	434	0.0	0	0.0	6378	4.8
Ապրիլ	732	0.0	0	0.0	6516	4.8
Մայիս	664	0.0	0	0.0	6866	4.8
Հունիս	678	0.0	0	0.0	7182	4.8
Հուլիս	538	0.0	0	0.0	7981	5.2
Օգոստոս	678	0.0	0	0.0	7961	5.1
Սեպտեմբեր	658	0.0	0	0.0	8212	5.2
Հոկտեմբեր	727	0.0	0	0.0	8229	5.1
Նոյեմբեր	535	0.0	0	0.0	8283	5.1
Դեկտեմբեր	459	0.0	0	0.0	8264	4.9
2013						
Հունվար	575	0.0	0	0.0	8241	4.8
Փետրվար	1055	0.0	0	0.0	8595	4.9
Մարտ	1435	0.0	0	0.0	9259	5.1
Ապրիլ	1485	0.0	0	0.0	9170	5.0
Մայիս	1630	0.0	0	0.0	8824	4.7
Հունիս	1689	0.0	0	0.0	9192	4.8
Հուլիս	1700	0.0	69	0.0	9353	4.9
Օգոստոս	1524	0.0	69	0.0	9355	4.8

¹ Ներառված են հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունները:

² Ներկայացված է կշիռը վարկային կազմակերպությունների ընդհանուր ակտիվներում:

ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՅ ՌԵԶԻԴԵՆՏՆԵՐԻ Ն ՏՐՎԱԾ ՎԱՐԿԵՐԻ ՃՅՈՒՂԱՅԻՆ ԿԱՌՈՒՅՎԱԾՔ՝

մլն ՀՀ դրամ

Ծյուղեր	Հուլիս 2013			Օգոստոս 2013		
	ՀՀ դրամ	արտադրութ	ընդամենը	ՀՀ դրամ	արտադրութ	ընդամենը
Ռեզիդենտներին տրված վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, արժութային սվոպ, ռեպո համաձայնագրեր ըստ Ծյուղերի, այդ թվում՝	124022	53202	177224	125796	53103	178899
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն, այդ թվում՝	30256	5212	35469	29964	5245	35210
բուսաբուծություն	14797	1731	16528	14458	1706	16165
անասնապահություն	15012	3014	18026	14990	3086	18076
անտառային տնտեսություն և փայտամթերումներ	5	3	9	5	3	8
ձկնորսություն և ձկնաբուծություն	430	464	894	455	450	905
Հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում, այդ թվում՝	126	3532	3657	112	3490	3602
մետաղական հանքաքարի արդյունահանում	15	3173	3188	4	3141	3145
չհիմնյութի արդյունահանում	111	329	440	108	323	430
Մշակող արդյունաբերություն, այդ թվում՝	7000	3367	10367	6902	3362	10264
սննդի արդյունաբերություն, այդ թվում՝	3230	990	4221	3011	963	3974
մսի մշակում և պահածոյացում	274	584	858	268	569	837
մրգերի և բանջարեղենի մշակում և պահածոյացում	1096	30	1125	1096	28	1124
կաթնամթերքի արտադրություն	280	72	352	321	80	400
հացի և ալյուրե հրուշակեղենի արտադրություն	495	219	714	513	225	739
խմիչքների արդյունաբերություն	632	607	1239	656	597	1253
ծխախոտի արդյունաբերություն	4	-	4	4	-	4
մամածագործական արտադրատեսակների և հագուստի արտադրություն	297	158	455	297	192	488
կաշվե արտադրատեսակների արտադրություն	154	51	205	156	54	210
փայտանյութի, թղթի, փայտե և թղթե արտադրատեսակների արտադրություն (բացի կահույքից)	72	163	235	76	176	252
պոլիգրաֆիական գործունեություն	6	49	55	6	46	52
քիմիական նյութերի արտադրություն	5	14	19	4	13	18
դեղագործական արտադրատեսակների արտադրություն	681	41	722	665	40	704
ռետինե և պլաստմասսայե արտադրատեսակների արտադրություն	410	289	699	550	283	833
ոչ մետաղական արտադրատեսակների արտադրություն	304	155	459	294	154	448
հիմնային մետաղների արտադրություն	1	10	11	1	10	11
մետաղե պատրաստի արտադրատեսակների արտադրություն (բացի մեքենաներից և սարքավորումներից)	229	149	379	224	145	369
համակարգիչների, էլեկտրոնային, օպտիկական և էլեկտրական սարքավորումների արտադրություն	247	3	250	239	3	241
կահույքի արտադրություն	272	410	681	274	420	694
մեքենաների և սարքավորումների նորոգում և տեղակայում	156	278	434	152	267	419
Էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում, այդ թվում՝	954	3548	4502	969	3504	4473
էլեկտրաէներգիայի արտադրություն, փոխանցում և բաշխում	930	3357	4287	901	3319	4220
Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում	13	1	14	12	1	13
Շինարարություն, այդ թվում՝	1177	4614	5791	1163	4647	5810
բնակելի և ոչ բնակելի շենքերի շինարարություն	717	3482	4199	709	3437	4146
ճանապարհների և երկաթուղիների շինարարություն	124	1080	1205	122	1177	1299
Առևտուր, այդ թվում՝	8849	11878	20727	9071	11713	20784
ավտոմեքենաների, մոտոցիկլետների և դրանց պահեստամասերի առևտուր և նորոգում	86	128	213	87	127	214
մեծածախ առևտուր	450	2475	2924	471	2528	2999
մանրածախ առևտուր	8253	9240	17494	8458	9023	17481
Փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն, այդ թվում՝	1965	1388	3353	1970	1376	3346
տաքսու ծառայություններ	1358	861	2219	1341	845	2186
ավտոճանապարհային բեռնափոխադրումներ և փոխադրման ծառայություններ	587	405	991	608	426	1034
օդային տրանսպորտի գործունեություն	0	1	1	0	1	1
պահեստավորում և պահպանում	16	102	118	16	101	117
Կեցության և հանրային սննդի կազմակերպում, այդ թվում՝	343	2228	2571	352	2131	2482
հյուրանոցների և համանման բնակատեղերի տրամադրման ծառայություններ	132	1413	1545	134	1366	1500
հանրային սննդի կազմակերպում	208	815	1022	215	765	980

Ծյուղեր	Դուլիս 2013			Օգոստոս 2013		
	ՀՀ Դրամ	արտադրութ	ընդամենը	ՀՀ Դրամ	արտադրութ	ընդամենը
Տեղեկատվություն և կապ, այդ թվում՝	98	190	288	96	214	310
հրատարակչական գործ	8	53	61	8	71	79
հեռուստառադիոձրագրերի կազմում և հեռարձակում	9	84	94	10	81	91
հեռահաղորդակցություն	15	18	33	16	18	34
համակարգչային ծրագրավորում և հարակից գործունեություն	65	34	100	63	37	101
Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն,այդ թվում՝	46549	3483	50032	47244	3471	50715
այդ թվում՝ վարկեր, ավանդներ	29487	1998	31485	31038	1876	32914
այդ թվում՝ թղթակցային հաշիվներ	-	-	-	-	-	-
առևտրային բանկեր	41578	3482	45061	40211	3471	43681
այդ թվում՝ վարկեր, ավանդներ	41578	3423	45001	40210	3412	43622
այդ թվում՝ թղթակցային հաշիվներ	-	-	-	-	-	-
վարկային կազմակերպություններ	4438	-	4438	4680	-	4680
ապահովագրական ընկերություններ	-	-	-	-	-	-
ներդրումային ընկերություններ	-	-	-	167	-	167
այլ ֆինանսական կազմակերպություններ	-	0	0	-	0	0
Անշարժ գույքի հետ կապված գործունեություն, այդ թվում՝	2	412	414	2	411	412
սեփականություն հանդիսացող անշարժ գույքի առք և վաճառք	1	408	409	1	407	407
Մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական գործունեություն, այդ թվում՝	79	106	185	178	102	280
իրավաբանական և հաշվապահական գործունեություն	44	21	66	50	22	72
ճարտարապետական և ճարտարագիտական գործունեություն	8	10	18	8	9	18
գիտական հետազոտություններ և մշակումներ	1	-	1	1	-	1
գովազդային գործունեություն	23	67	90	115	64	179
Կրթություն, այդ թվում՝	132	19	150	128	18	147
բարձրագույն կրթություն	128	11	139	125	11	136
Առողջապահություն	680	241	922	657	225	882
Մշակույթ, զվարճություն, հանգիստ	137	221	358	134	212	346
Տնտեսության այլ ծյուղեր, այդ թվում՝	1914	1790	3703	2568	1785	4352
ուսերչական արտադրատեսակների և զարդերի արտադրություն	56	464	520	59	456	515
զբոսաշրջություն	4	23	26	3	21	25
Հիփոթեկային վարկեր, այդ թվում՝	7094	10947	18041	7334	11155	18489
անշարժ գույքի ձեռքբերման հիփոթեկային վարկեր	5113	4381	9495	5347	4323	9670
անշարժ գույքի վերանորոգման հիփոթեկային վարկեր	1975	6295	8271	1982	6598	8580
Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	16654	25	16680	16941	41	16982
քարտային վարկեր	0	-	0	1	-	1
ավտովարկեր	356	-	356	356	-	356
կենցաղային և համակարգչային տեխնիկայի ձեռքբերման վարկեր	1766	2	1768	1838	2	1839
ուսկու գրավով վարկեր	3034	5	3038	3085	5	3090
այլ սպառողական վարկեր	11388	19	11407	11650	35	11685

¹ Աղյուսակի մասով պատմական շարքերը տեղադրված են ԴԴ ԿԲ տնային էջի «Վիճակագրություն» բաժնի «Դրամավարկային և ֆինանսական վիճակագրություն» ենթաբաժնում:

ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԱՎԱՆԴՆԵՐ

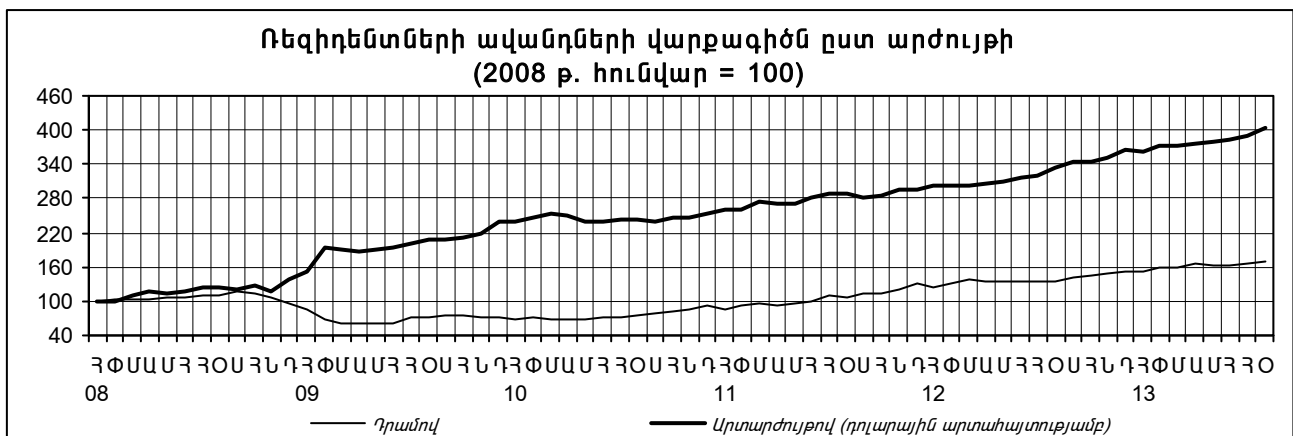
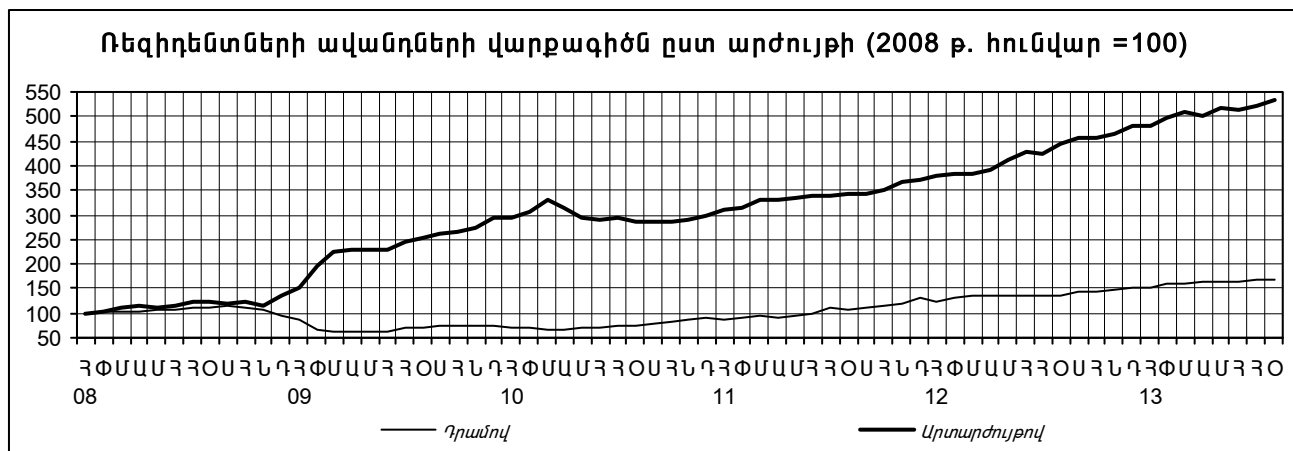
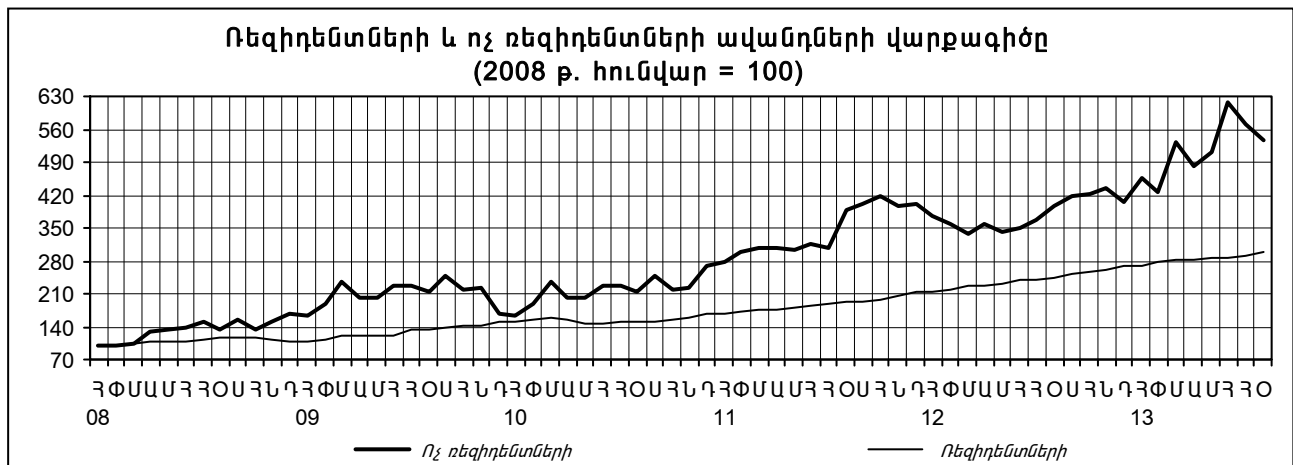
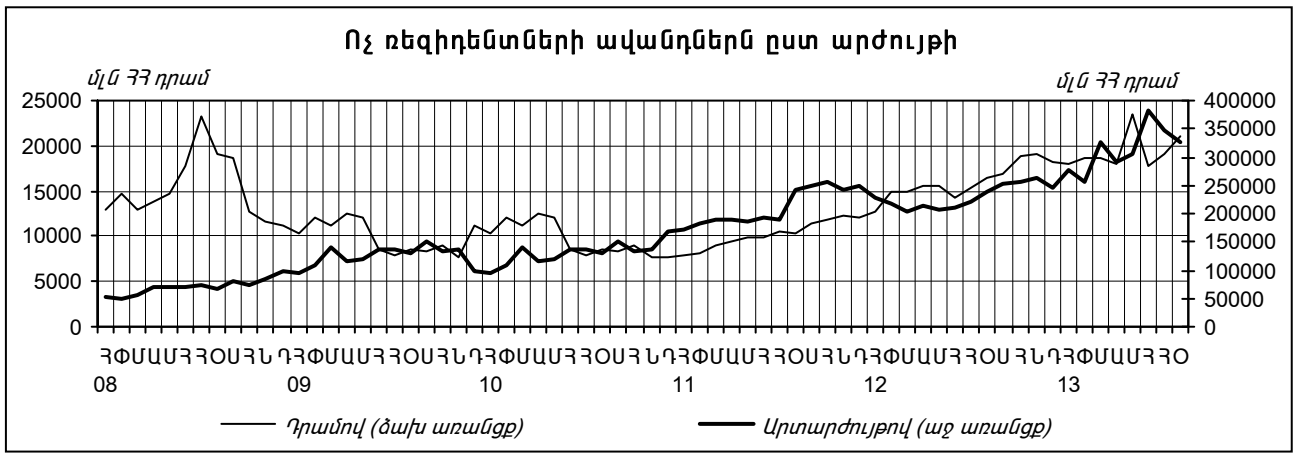
ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԱՎԱՆԴՆԵՐՆ ԸՍՏ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՀԱՏՎԱԾՆԵՐԻ ¹

մլն ՀՀ դրամ

Ավանդներ	2012	2013							
	Դ	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ	Հ	Օ
Ոչ ռեզիդենտներից ²	262391	293639	276136	345155	310508	330458	400499	368055	347812
Արտարժույթով	244200	275548	257428	326558	292632	306975	382633	348872	326791
Դրամով	18191	18091	18708	18597	17876	23483	17866	19183	21022
Ռեզիդենտներից	949754	952006	991210	1003743	1005174	1016874	1019180	1035144	1054156
Դրամով	348487	349553	366060	364869	376861	370667	376120	381638	385199
Ցպահանջ (ներառյալ հաշիվներ)	159147	153184	164738	155856	163460	157372	160913	162953	165634
Չեռնարկություններից	71379	71821	71747	67348	71117	63613	62951	64854	69237
Մասնավոր	66441	64807	65338	62639	66467	58872	57197	60842	63866
Պետական	4939	7013	6410	4708	4650	4740	5754	4012	5371
Տնային տնտեսություններից	63223	55770	65032	61116	63369	63185	67233	68125	66274
Շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններից	21829	21463	24156	24181	25161	26385	27350	26794	26269
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	2716	4130	3802	3211	3812	4189	3379	3180	3854
Ժամկետային	189339	196369	201322	209013	213402	213294	215207	218685	219565
Չեռնարկություններից	18979	19851	18415	23261	23287	21448	20999	20995	20704
Մասնավոր	17845	18685	17447	21253	17838	19702	19825	19893	19769
Պետական	1134	1166	969	2009	5449	1746	1175	1102	935
Տնային տնտեսություններից	134116	139805	143600	146416	149639	152347	155482	158810	160425
Շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններից	12355	12741	12540	13351	13964	13399	12660	11476	11409
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	23489	23422	26218	25236	25805	25494	25459	26757	26579
Ռեզիդենտ համաձայնագրերի գծով պարտավորություններ ռեզիդենտ իրական հատվածի հանդեպ	400	549	549	749	707	607	606	647	448
Արտարժույթով	601267	602452	625150	638874	628313	646207	643060	653506	668957
Ցպահանջ (ներառյալ հաշիվներ)	149044	137680	145425	138751	135139	141357	144523	138020	152174
Չեռնարկություններից	72153	59734	66052	59047	50472	53986	60857	53874	68133
Մասնավոր	70936	58413	65019	58222	49074	52582	58343	52322	65368
Պետական	1217	1320	1033	825	1398	1404	2513	1553	2765
Տնային տնտեսություններից	68314	68650	69829	70117	75130	73989	72116	72305	72299
Շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններից	6905	7676	7472	7636	7712	10048	8031	7901	8189
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	1672	1620	2072	1951	1824	3334	3519	3940	3554
Ժամկետային	452223	464772	479725	500123	493174	504851	498537	515486	516783
Չեռնարկություններից	55176	57501	64142	66970	64588	69636	60509	69010	63034
Մասնավոր	53451	55753	62144	64935	58438	59692	51246	59130	53239
Պետական	1725	1748	1998	2035	6151	9944	9264	9881	9795
Տնային տնտեսություններից	372695	383096	389025	406831	402400	410341	410790	419919	427397
Շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններից	15413	15755	17353	17690	18232	16470	17891	17847	17594
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	8939	8420	9205	8632	7953	8404	9347	8709	8759
Ընդամենը՝ ավանդներ (առանց կուտակված տոկոսների)	1212145	1245645	1267346	1348898	1315686	1347332	1419678	1403199	1401968
Ընդամենը՝ կուտակված տոկոսներ	12962	13954	14593	15775	16494	17403	16743	17676	18320
Ընդամենը՝ ավանդներ (կուտակված տոկոսներով)	1225107	1259598	1281939	1364673	1332176	1364735	1436422	1420874	1420288

¹ Առանց կուտակված տոկոսների:

² Ընդգրկված են ոչ ռեզիդենտ ձեռնարկությունների, տնային տնտեսությունների, շահույթ չհետապնդող կազմակերպությունների և ֆինանսական կազմակերպությունների ցպահանջ (ներառյալ հաշիվները) և ժամկետային ավանդները:

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՅՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿԸ ԵՎ ԿԱՌՈՒՅՎԱԾՔԸ

	2012	2013							
	Դ	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ	Հ	Օ
Բանկերի քանակը ¹	22	22	22	22	22	22	22	22	22
Բանկերի քանակն ըստ կազմակերպչիրավական ձևի	22	22	22	22	22	22	22	22	22
ԲԲԸ	4	4	4	4	4	4	4	4	4
ՓԲԸ	17	17	17	17	17	17	17	17	17
ՍՊԸ	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Կոոպերատիվ	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Օտարերկրյա փայտատերերի մասնակցությամբ	20	20	20	20	20	20	20	20	20
այդ թվում՝ 50%-ից ավելի	15	15	15	15	15	15	15	15	15
այդ թվում՝ 95%-ից ավելի	12	12	12	12	12	12	12	12	12
Բանկերի կանոնադրական հիմնադրամներում օտարերկրյա մասնակիցների բաժինը (տոկոսներով)	73.4	73.4	73.4	73.4	73.2	73.2	73.2	73.6	74.3
Վարկային կազմակերպությունների քանակը	32	32	33	33	33	33	33	33	33
Օտարերկրյա փայտատերերի մասնակցությամբ	13	13	13	13	13	13	13	13	13
այդ թվում՝ 50%-ից ավելի	8	8	8	8	8	8	8	8	8
այդ թվում՝ 95%-ից ավելի	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Վարկային կազմակերպությունների կանոնադրական հիմնադրամներում օտարերկրյա մասնակիցների բաժինը (տոկոսներով)	33.2	33.2	30.5	30.4	30.4	30.3	28.8	27.8	27.9
Ապահովագրական ընկերությունների քանակը ²	7	7	7	7	7	7	7	7	7
այդ թվում՝ կյանքի ապահովագրության լիցենզիա ունեցող	0	0	0	0	0	0	0	0	0
այդ թվում՝ ոչ կյանքի ապահովագրության լիցենզիա ունեցող	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Օտարերկրյա փայտատերերի մասնակցությամբ	4	4	4	4	4	4	4	4	4
այդ թվում՝ 50%-ից ավելի	3	3	3	3	3	3	3	3	3
այդ թվում՝ 95%-ից ավելի	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Ապահովագրական բրոքերներ	3	3	3	3	3	3	2	2	2
Արժեթղթերի շուկայում ներդրումային ծառայություն մատուցող անձինք	30	30	30	30	30	30	30	30	29
այդ թվում՝ ներդրումային ծառայություն մատուցող բանկ	21	21	21	21	21	21	21	21	21
այդ թվում՝ ներդրումային ծառայություն մատուցող ընկերություն	9	9	9	9	9	9	9	9	8
Հաշվետու թողարկող հանդիսացող ընկերությունների քանակը	14	14	15	15	15	15	15	15	15
Գրավատների քանակը	143	142	141	146	149	149	147	146	148
Ժամանակաշրջանում լիցենզավորված	1	0	1	5	3	0	0	0	2
Ժամանակաշրջանում լիցենզիան ուժը կորցրած ճանաչված	3	1	2	0	0	0	2	2	0
Փոխանակման կետերի քանակը ³	238	225	242	244	238	238	239	237	237
Ժամանակաշրջանում լիցենզավորված	1	0	0	3	4	1	0	1	1
Ժամանակաշրջանում լիցենզիան ուժը կորցրած ճանաչված	1	1	0	16	3	0	0	3	0
Արժույթային դիլերների քանակը	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Վճարահաշվարկային կազմակերպություններ	7	7	7	7	7	8	8	8	8

¹ ՀՀ բանկային համակարգում 2011 թվականի հունիսից գործում է 22 բանկ:

² 2012 թվականի սեպտեմբերից ներկայացված է գործող ապահովագրական ընկերությունների քանակը:

³ Ներկայացված են գործող փոխանակման կետերը: Ներառված են նաև մասնաճյուղերը: Ներառված չեն ժամանակավորապես գործուներությունը դադարեցված փոխանակման կետերը:

ՀՀ ԲԱՆԿԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՅՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՅ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԸ⁵

մլն ՀՀ դրամ

Ցուցանիշներ	31.07.13 ⁵	31.08.13 ⁵	(31.08.13) - (31.07.13)
Հիմնական կապիտալ	420254	423022	2768
Կանոնադրական հիմնադրամ	255732	255732	0
Շահույթ / վնաս ¹	121192	124705	3513
այդ թվում			
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ (վնաս)	17543	21798	4255
Տոկոսային եկամուտներ	145655	167470	21815
Տոկոսային ծախսեր	76918	88470	11552
Ոչ տոկոսային եկամուտներ	35345	41131	5786
Ոչ տոկոսային ծախսեր	60172	68613	8441
Այլ ծախսեր ²	26367	29719	3352
Ընդհանուր պարտավորություններ³	2191894	2221831	29938
այդ թվում			
Բանկերի թղթակցային հաշիվներ	8652	7765	-887
Այլ պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ (ներառյալ ԿԲ)	393958	424672	30714
Պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	301523	306576	5053
Ցպահանջ պարտավորություններ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	438804	423375	-15429
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդներ	880854	892960	12107
Ընդհանուր ակտիվներ⁴	2612148	2644854	32706
այդ թվում			
Կանխիկ դրամական միջոցներ	95531	97831	2300
Թղթակցային հաշիվներ բանկերում (ներառյալ ԿԲ)	386915	399230	12315
Այլ պահանջներ բանկերի նկատմամբ (ներառյալ ԿԲ)	68341	88518	20177
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	40147	40498	351
Պետական արժեթղթեր	193066	195023	1957
այդ թվում ԿԲ կողմից թողարկված արժեթղթեր			
Այլ արժեթղթեր	14711	91307	76596
Վարկեր իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց	1625976	1619659	-6316
Վարկային ներդրումներ	1715748	1729149	13401
այդ թվում			
Ստանդարտ վարկեր	1618787	1631068	12282
Հակվող վարկեր	49029	48279	-750
Ոչ ստանդարտ վարկեր	31958	34709	2750
Կասկածելի վարկեր	15974	15093	-881

ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՆՈՐՄԱՏԻՎՆԵՐԻ ՄԵԾՈՒԹՅՈՒՆԸ

%

Ցուցանիշներ	Փաստացի ցուցանիշներ 31.07.13	Փաստացի ցուցանիշներ 31.08.13	ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված նվազագույն սահմանաչափերը
Ն1 ¹ (ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների հարաբերություն)	16.32	16.36	12
Ն2 ¹ (բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների հարաբերություն)	27.46	26.41	15
Ն2 ² (բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների գումարների հարաբերություն)	122.3	129.3	60

¹ Ներառված է նախորդ և ընթացիկ ժամանակաշրջանների շահույթի (վնասի) գումարը:

² Ընդգրկված են ակտիվների գույտ մասհանումները, շահութահարկը, հաշվարկված շահաբաժիններն ու արտասովոր եկամուտ/ծախսը:

³ Ներառված են նաև ՀՀ կառավարության նկատմամբ պարտավորությունները, հաշվարկված վճարվելիք տոկոսները և այլ պարտավորությունները:

⁴ Տվյալները ներկայացնում են բանկերի հաշվեկշռային ընդհանուր ակտիվները, որտեղ ընդգրկված են նաև նյութական ակտիվները և այլ պահանջները, հաշվարկված ստացվելիք տոկոսները:

⁵ Ներկայացված են ՀՀ-ում գործող 22 բանկերի տվյալներ, որից մեկը պետական բանկ է:

**ՀՀ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՅՈՒՅԱՆԻԾՆԵՐԸ ԵՎ
ԴՐԱՆՑ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԸ**

մլն ՀՀ դրամ

Ցուցանիշներ	31.07.13	31.08.13	(31.08.13) - (31.07.13)
Հիմնական կապիտալ	72964.2	73094.4	130.2
Կանոնադրական հիմնադրամ	58249.4	58249.4	0.0
Շահույթ / վնաս ¹	12530.7	12675.6	144.9
այդ թվում			
հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ (վնաս)	3899.3	4060.3	161.0
տոկոսային եկամուտներ	14393.1	16657.2	2264.1
տոկոսային ծախսեր	5393.5	6270.4	876.9
ոչ տոկոսային եկամուտներ	3974.5	4483.1	508.6
ոչ տոկոսային ծախսեր	7289.0	8410.1	1121.1
զուտ մասհանումներ	1122.0	1691.1	569.1
այլ ծախսեր ²	663.7	708.4	44.7
Ընդհանուր պարտավորություններ ³	118709.3	120672.1	1962.8
այդ թվում			
Բանկերից ներգրաված միջոցներ	41892.2	41023.9	-868.2
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված միջոցներ	30065.1	31171.1	1105.9
Ցախհանջ պարտավորություններ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց նկատմամբ	799.9	783.5	-16.4
Ժամկետային պարտավորություններ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց նկատմամբ	25736.6	26409.8	673.1
Ընդհանուր ակտիվներ ⁴	191673.5	193766.5	2093.0
այդ թվում			
Կանխիկ դրամական միջոցներ	542.9	683.7	140.9
Բանկային հաշիվներ	6868.6	7587.3	718.8
Այլ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	45083.8	45470.9	387.1
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4653.4	4958.3	304.9
Վարկեր	117450.9	118405.1	954.2
Ֆինանսական վարձակալություն	9396.8	9395.1	-1.8
Պետական արժեթղթեր	3425.7	3081.7	-344.0
Այլ արժեթղթեր	126.5	126.4	-0.1
Վարկային ներդրումներ	168530.7	170157.0	1626.3
այդ թվում			
Ստանդարտ վարկեր	161632.4	163314.7	1682.3
Հսկվող վարկեր	4116.7	4128.7	11.9
Ոչ ստանդարտ վարկեր	1344.7	1509.7	165.0
Կասկածելի վարկեր	1436.8	1203.9	-233.0

**ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՊԻՏԱԼԻ
ՀԱՄԱՐԺԵՐՈՒԹՅԱՆ ՆՈՐՄԱՏԻՎԻ ՄԵՇՈՒԹՅՈՒՆԸ**

%

Ցուցանիշ	31.07.13	31.08.13	Սահմանաչափը
Ն ¹ (ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների հարաբերություն) ⁵	34.63	34.96	2 - 10

¹ Ներառված է նախորդ և ընթացիկ ժամանակաշրջանների շահույթի (վնասի) գումարը:

² Ընդգրկված են ակտիվների շահութահարկը և հաշվարկված շահաբաժինները:

³ Ներկայացված են վարկային կազմակերպությունների հաշվեկշռային ընդհանուր պարտավորությունները, որտեղ ընդգրկված են նաև այլ պարտավորությունները, ՀՀ կառավարության նկատմամբ պարտավորությունները և հաշվարկված վճարվելիք տոկոսները:

⁴ Ներկայացված են վարկային կազմակերպությունների հաշվեկշռային ընդհանուր ակտիվները, որտեղ ընդգրկված են նաև նյութական ակտիվները և այլ պահանջները, հաշվարկված ստացվելիք տոկոսները: Ընդհանուր ակտիվները պակասեցված են ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերի գծով պարտավորությունների չափով:

⁵ Ն¹ նորմատիվի հաշվարկում ընդգրկված են միայն այն վարկային կազմակերպությունների ցուցանիշները, որոնք, համաձայն իրենց կանոնադրության, հրապարակային օֆերտայի միջոցով ներգրավում են փոխառություններ:

**ՀՀ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԸ ԵՎ
ԴՐԱՆՑ ՓՈՓՈՆՈՒԹՅՈՒՆԸ**

մլն ՀՀ դրամ

Ցուցանիշներ	31.07.13	31.08.13	(31.08.13) – (31.07.13)
Դրամական միջոցներ	66	50	-16.0
Բանկային հաշիվներ	738	706	-31
Ապահովագրության գծով ստացվելիք գումարներ	11532	10610	-922
Վերաապահովագրողների բաժինն ապահովագրական պահուստներում	2354	2405	51
Հատուցումների գծով պահանջներ	604	554	-51
Ավանդներ բանկերում	14086	14047	-39
Տրամադրված փոխառություններ	1321	1318	-3
Արժեթղթեր	1846	1790	-56
Ռեպր համաձայնագրով վաճառված արժեթղթեր	4719	5139	419
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր և ապահովագրության գծով կանխավճարներ	3492	3296	-196
Հիմնական միջոցներ	3100	2936	-164
Հնարավոր կորուստների անհավաքելիության պահուստներ	-715	-708	7
Այլ ակտիվներ	6275	6382	107
Ընդամենը՝ ակտիվներ	49416	48523	-893
Դրամ	43887	43046	-841
Արտարժույթ	5529	5478	-51
Վճարվելիք գումարներ ապահովագրական հատուցումների գծով	399	292	-106
Համաապահովագրողներին, վերաապահովագրողներին փոխանցվելիք գումարներ	1263	1162	-100
Ներգրված փոխառություններ և վարկեր	3604	3586	-18
Ապահովագրական պահուստներ	21718	20501	-1217
ԶԱՊ	16242	14911	-1331
Պահանջների պահուստ	4301	4562	261
Այլ պահուստներ	1176	1029	-147
Ռեպր համաձայնագրեր	4829	5385	557
Այլ պարտավորություններ	3480	3432	-48
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	35291	34360	-932
Դրամ	32666	31757	-909
Արտարժույթ	2626	2603	-23
Կանոնադրական կապիտալ	13232	13232	0
Ընթացիկ ժամանակաշրջանի չբաշխված շահույթ/վնաս	-488	-270	217
Նախորդ ժամանակաշրջանի չբաշխված շահույթ/վնաս	683	683	0
Այլ	697	519	-178
Ընդամենը՝ սեփական կապիտալ	14124	14164	39
Այլ ցուցանիշներ			
Ապահովագրական գումարներ	8502919	8562010	59091
Ապահովագրավճարների համախառն մեծությունը	25096	26870	1774
Վերաապահովագրողին փոխանցված ապահովագրավճարներ	1649	1840	191
Ապահովագրական հատուցումների համախառն մեծությունը	11393	12827	1434
Վերաապահովագրողի բաժինն ապահովագրական հատուցումներում	457	502	45

**ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՄԱՏՈՒՅՈՂ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ՎԵՐՈՒՄԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ**

մլն ՀՀ դրամ

Ցուցանիշներ	Դ 12	Հ 13	Փ 13	Մ 13	Ա 13	Մ 13	Հ 13	Հ 13	Օ 13
Հաշվեկշռային ընդհանուր կապիտալ	3797.8	3766.7	3665.5	4084.7	3910.7	3911.8	4167.0	4343.8	4404.6
Զբաղիչված շահույթ (վնաս), այդ թվում՝	616.6	664.5	646.6	711.9	732.0	602.9	643.8	691.2	801.9
Ընթացիկ ժամանակաշրջանի շահույթ	348.5	52.2	31.3	139.8	145.1	261.3	309.4	371.3	477.0
Միջնորդավճարներ և եկամուտներ ՆԾ մատուցումից (հիմնական և ոչ հիմնական)	334.7	18.0	229.5	737.4	0.8	759.2	749.3	787.9	806.1
Արժեթղթերի վաճառքից ստացված զուտ եկամուտներ	2238.9	33.4	217.8	126.7	0.2	225.3	391.6	435.0	823.1
Կանոնադրական կապիտալ	2767.1	2777.1	2777.1	2792.1	2216.1	2216.1	2942.1	2746.1	2954.1
Ընդհանուր պարտավորություններ	19811.5	21036.5	22933.4	21709.6	21887.3	22582.5	23323.8	23317.8	22923.0
Ռեզիդենտ բանկերից մեդադրված վարկեր	1156.8	829.1	1047.7	1557.5	1508.3	1892.7	1860.3	1529.6	430.9
Ռեպո համաձայնագրերի ռեզիդենտ բանկերի հետ	17424.0	19631.9	21221.0	19489.5	19901.8	20301.1	20937.7	21247.8	21976.6
Հաշվեկշռային ընդհանուր ակտիվներ	23609.3	24803.2	26598.9	25794.4	25798.0	26494.3	27490.7	27661.7	27327.6
Կանխիկ դրամական միջոցներ	6.5	6.0	5.9	2.7	2.5	2.6	2.3	1.7	2.5
Բանկային հաշիվներ	732.5	884.0	1121.8	730.5	711.5	376.6	476.5	375.8	400.4
Ռեպո համաձայնագրերով վաճառված արժեթղթեր	18467.0	19713.7	21365.2	19774.6	19786.1	20546.4	21234.9	21365.8	21998.5
Ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթեր	-	-	-	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Պետական արժեթղթեր	2607.5	1838.2	1735.7	2807.2	2741.9	3128.0	2999.9	3230.6	2017.9
Այլ արժեթղթեր	889.7	1051.1	845.5	310.5	872.8	837.8	816.3	971.8	809.7

**ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՄԱՏՈՒՅՈՂ ԱՆՁԱՆՅ ԿՈՂՄԻՅ
ԿՆՔՎԱԾ ԳՈՐԾԱՐՔՆԵՐ**

մլն ՀՀ դրամ

Ցուցանիշներ	Դ 12	Հ 13	Փ 13	Մ 13	Ա 13	Մ 13	Հ 13	Հ 13	Օ 13
Ներդրումային բանկերի կողմից կնքված գործարքներ	473047.2	400708.2	353854.4	368790.1	446682.5	493944.3	403690.5	469450.9	458010.4
բաժնային արժեթղթեր	521.6	1673.8	416.4	407.3	440.6	4660.6	663.7	1177.3	2209.0
այդ թվում՝ բորսայական	79.4	833.4	0.0	0.3	0.4	34.3	158.1	0.4	-
կորպորատիվ պարտատոմսեր	33330.1	26100.5	14646.9	36297.7	40002.0	42639.2	17352.6	10135.4	22879.8
այդ թվում՝ բորսայական	948.4	41.2	1061.5	8.7	1508.3	-	14.4	836.5	2.8
պետական պարտատոմսեր	46527.2	34721.2	22366.7	32297.9	48975.9	27665.8	28438.4	20909.9	19490.8
այդ թվում՝ բորսայական	1129.4	404.1	234.7	-	836.6	1458.6	1025.0	1322.1	1782.6
ռեպո/հակադարձ ռեպո գործարքներ	392668.3	338212.8	316424.4	299787.1	357264.0	418978.7	357235.7	437228.4	413430.8
այդ թվում՝ բորսայական	-	-	-	8.6	222.5	-	504.6	200.0	-
Ներդրումային ընկերությունների կողմից կնքված գործարքներ	25114.5	26781.4	34250.2	28766.1	27703.3	29585.1	25087.2	31045.2	32618.2
բաժնային արժեթղթեր	360.4	761.0	0.0	0.2	863.2	34.8	158.1	2.9	-
այդ թվում՝ բորսայական	349.7	754.6	-	0.2	862.4	34.8	158.1	0.1	-
կորպորատիվ պարտատոմսեր	465.7	84.7	28.6	23.2	132.9	67.0	99.9	141.4	120.3
այդ թվում՝ բորսայական	344.3	82.9	28.6	23.2	132.9	67.0	17.1	73.9	111.7
պետական պարտատոմսեր	5649.0	1740.2	1902.3	1404.9	966.4	1210.4	879.9	2079.1	2495.0
այդ թվում՝ բորսայական	-	-	-	-	-	-	206.0	414.2	77.8
ռեպո/հակադարձ ռեպո գործարքներ	18639.5	24195.4	32319.3	27337.9	25740.8	28272.9	23949.4	28821.7	30002.9
այդ թվում՝ բորսայական	-	-	-	8.6	-	-	-	-	-

ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐԱՅԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՎԵՐՅՎԱԾ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

մլն ՀՀ դրամ

Ցուցանիշներ	Դ 12	Հ 13 ¹	Փ 13 ²	Մ 13	Ա 13 ³	Մ 13 ⁴	Հ 13	Հ 13 ⁵	Օ 13 ⁶
ՀԿ վերցված դրամական միջոցներ	77.2	62.8	65.5	76.2	78.4	86.9	78.0	67.9	56.7
ՀԿ վերցված արժեթղթեր	2620.7	2732.8	2531.0	2389.7	2548.5	2444.2	2474.0	2501.8	2342.0
այդ թվում՝ ՊՊ	2617.6	2729.9	2528.1	2386.7	2545.5	2441.1	2471.2	2500.0	2340.1

ՊԱՀԱՌՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐՅՎԱԾ ԱՐԺԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ցուցանիշներ	Դ 12	Հ 13 ¹	Փ 13 ²	Մ 13	Ա 13 ³	Մ 13 ⁴	Հ 13	Հ 13 ⁵	Օ 13 ⁶
Պետական արժեթղթեր (մլն ՀՀ դրամ)	59659.2	59992.6	54685.3	59001.1	51630.7	50464.4	48703.7	48776.5	48435.3
Ոչ պետական արժեթղթեր (մլն հատ)	60.3	55.4	56.5	70.7	54.2	54.4	34.7	8.6	44.6

¹ Պահառության վերցված պետական արժեթղթերը ներկայացված են 03.02.2013թ. դրությամբ:

² Պահառության վերցված պետական արժեթղթերը ներկայացված են 03.03.2013թ. դրությամբ:

³ Պահառության վերցված պետական արժեթղթերը ներկայացված են 05.05.2013թ. դրությամբ:

⁴ Պահառության վերցված պետական արժեթղթերը ներկայացված են 02.06.2013թ. դրությամբ:

⁵ Պահառության վերցված պետական արժեթղթերը ներկայացված են 04.08.2013թ. դրությամբ:

⁶ Պահառության վերցված պետական արժեթղթերը ներկայացված են 01.09.2013թ. դրությամբ:

ԳՐԱՎԱՏՆԵՐԻ ՅՈՒՅԱՆԻՇՆԵՐ

մլն ՀՀ դրամ

Ժամկետ	Տրամադրված վարկերի ծավալ	Ներգրավված միջոցներ
2013		
Հունվար	15803	9424
Փետրվար	16357	9887
Մարտ	16572	10404
Ապրիլ	16414	10541
Մայիս	16077	10458
Հունիս	15654	10098
Հուլիս	14954	10233
Օգոստոս	14774	10705

ԱՐՏԱՐԺՈՒՅԹԻ ՓՈՆԱՆԱԿՄԱՆ ԿԵՏԵՐԻ ԿՈՂՄԻՅ ԻՐԱԿԱՆԱՅՎԱԾ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Ցուցանիշներ	Դ 12	Հ 13	Փ 13	Մ 13	Ա 13	Մ 13	Հ 13	Հ 13	Օ 13
<i>Շրջանառության ծավալ (հազար միավոր)</i>									
ԱՄՆ դոլար	85534	52215	58715	66015	63397	65693	68378	59114	77097
Եվրո	8743	5267	6295	6541	6618	6963	7582	7696	10346
ՌԴ ռուբլի	1392129	908598	812480	854701	871446	915861	1137609	1088115	1488550
<i>Առքի միջին փոխարժեք</i>									
ԱՄՆ դոլար	404.95	405.24	405.64	413.28	414.44	414.83	411.12	409.13	406.10
Եվրո	528.78	537.09	541.14	534.39	537.65	536.86	540.07	532.97	538.63
ՌԴ ռուբլի	12.95	13.18	13.31	13.29	13.10	13.13	12.59	12.35	12.19
<i>Վաճառքի միջին փոխարժեք</i>									
ԱՄՆ դոլար	406.51	406.68	407.09	414.84	415.82	416.25	412.67	410.56	407.53
Եվրո	531.11	539.90	543.70	537.10	539.22	539.56	542.70	535.95	540.55
ՌԴ ռուբլի	12.99	13.21	13.36	13.34	13.14	13.17	12.65	12.39	12.24

ՎՃԱՐԱՏԱԾՎԱՐԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ՎՃԱՐԱՏԱԾՎԱՐԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐՈՎ ԿԱՏԱՐՎԱԾ ԴԱՄԱԿԱՆ ՓՈՆԱՆՑՈՒՄՆԵՐ

Ցուցանիշներ	Մարտ 2013	Ապրիլ 2013	Մայիս 2013	Հունիս 2013	Հուլիս 2013	Ամսական շրջանառությունը		Փոփոխությունը (%)
						Օգոստոս 2013	Օգոստոս 2012	Ամսական
ԿԲ էլեկտրոնային վճարումների համակարգով (առանց բորսայական փոխանցումների)								
գումար (մլն ՀՀ դրամ)	639813	736375	656325	659055	735042	632288	585771	7.94
քանակ	385466	421710	410792	424671	475454	472997	505327	-6.40
ԿԲ համախառն բոթային համակարգ								
գումար (մլն ՀՀ դրամ)	1643623	1700716	1597764	1725339	1647637	1545965	1956078	-20.97
քանակ	12103	10755	10846	10843	13847	10698	12764	-16.19
ԿԲ Պետական արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկների իրականացման համակարգ								
գումար (մլն ՀՀ դրամ)	75049	51705	40278	47462	41039	45258	42373	6.81
քանակ	323	314	207	224	227	298	263	13.31
Ընդամենը փոխանցումներ								
գումար (մլն ՀՀ դրամ)	2358485	2488797	2294367	2431856	2423718	2223512	2584222	-13.96
քանակ	397892	432779	421845	435738	489528	483993	518354	-6.63
Բորսայական գործառնությունների հետ կապված փոխանցումներ								
գումար (մլն ՀՀ դրամ)	4698398	4993115	4671657	4986272	5121654	5066172	5745741	-11.83
քանակ	1694	1755	1599	1809	1889	1958	2081	-5.91
Ընդհանուր փոխանցումներ (ներառյալ բորսայական փոխանցումները)								
գումար (մլն ՀՀ դրամ)	7056883	7481911	6966025	7418129	7545372	7289684	8329962	-12.49
քանակ	399586	434534	423444	437547	491417	485951	520435	-6.63

ՀՀ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ ԱՆԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐԱՅԻՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՎ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ ԻՐԱԿԱՆԱՅՎԱԾ ՓՈՆԱՆՑՈՒՄՆԵՐ

Ցուցանիշներ	Մարտ 2013	Ապրիլ 2013	Մայիս 2013	Հունիս 2013	Հուլիս 2013	Ամսական շրջանառությունը		Փոփոխությունը (%)
						Օգոստոս 2013	Օգոստոս 2012	Ամսական
Թղթային վճարային հանձնարարականներ								
գումար (մլն ՀՀ դրամ)	1803148	1865689	1792787	1950703	1877624	1753585	2095015	-16.30
քանակ	366884	362263	360029	343605	381882	339555	298461	13.77
Էլեկտրոնային վճարային հանձնարարականներ								
գումար (մլն ՀՀ դրամ)	902196	1025267	893087	981016	1179123	963026	780093	23.45
քանակ	687355	737286	730083	758155	849684	825588	742579	11.18
Փոխանցումներ չեկերով								
գումար (մլն ՀՀ դրամ)	2208	2040	1956	2086	1795	1766	1846	-4.37
քանակ	807	1024	1044	911	905	835	832	0.36
Այլ դեբետային փոխանցումներ								
գումար (մլն ՀՀ դրամ)	0	0	0	0	0	0	0	0.00
քանակ	0	0	0	0	0	0	0	0.00
Քարտերով անկանխիկ գործառնություններ								
գումար (մլն ՀՀ դրամ)	7620	8690	9165	8351	9136	9889	7779	27.12
քանակ	268196	280340	269772	288795	322860	308818	250426	23.32
Ընդամենը								
գումար (մլն ՀՀ դրամ)	2715172	2901687	2696995	2942157	3067679	2728265	2884733	-5.42
քանակ	1323242	1380913	1360928	1391466	1555331	1474796	1292298	14.12
Քարտերով կատարված գործարքներ ՀՀ-ում								
գումար (մլն ՀՀ դրամ)	92130	91047	85114	89111	105397	95983	87561	9.62
քանակ	1768028	1733084	1548809	1705528	1894746	1751515	1745520	0.34
Շրջանառվող քարտեր								
ժամանակահատվածի վերջի դրությամբ	1391211	1278069	1283042	1483402	1504155	1521700	1178206	29.15

¹ Կատարվել է ճշգրտում մեկ տարվա կտրվածքով (2012 թ.):

**ՀՀ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԲԱՆԿԵՐԻ ԵՎ ՕՏԱՐԵՐԿՐՅԱ ԲԱՆԿԵՐԻ ԿՈՂՄԻՅ
ԹՈՂԱՐԿՎԱԾ ՎՃԱՐԱՅԻՆ ԲԱՐՏԵՐՈՎ ԻՐԱԿԱՆԱՅՎԱԾ
ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՀՀ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ ԸՍՏ ՄՊԱՍԱՐԿՄԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ**

Սպասարկման միջոցներ	2012	2013							
	Դ	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ	Հ	Օ
ATM-ով									
Ծավալ (մլն ՀՀ դրամ)	96952	49925	53040	72493	71127	65910	70110	84560	75238
Քանակ	1071067	1071068	1019710	1463308	1432339	1268845	1411020	1570582	1441932
այդ թվում՝									
ATM-ով կանխիկի մուտքագրում									
Ծավալ (մլն ՀՀ դրամ)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Քանակ	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ATM-ով կանխիկացում									
Ծավալ (մլն ՀՀ դրամ)	96772	49812	52923	72347	70953	65742	69935	84367	75050
Քանակ	1670006	1043694	1009858	1452447	1411224	1246551	1380365	1534297	1407647
ATM-ով անկանխիկ գործառնություններ									
Ծավալ (մլն ՀՀ դրամ)	180	112	117	146	174	168	175	193	188
Քանակ	31980	27374	9852	10861	21115	22294	30655	36285	34285
POS տերմինալով և իմպրինտերով									
Ծավալ (մլն ՀՀ դրամ)	24805	14499	12973	17882	17925	17514	16928	18643	18564
Քանակ	253617	186855	163077	209456	201464	188102	194535	216252	202630
POS տերմինալով / իմպրինտերով կանխիկացում									
Ծավալ (մլն ՀՀ դրամ)	17059	9393	8295	12163	11405	10206	10826	11894	11045
Քանակ	66132	33977	36222	47385	41520	32486	36368	37589	35050
POS տերմինալով / իմպրինտերով անկանխիկ գործառնություններ									
Ծավալ (մլն ՀՀ դրամ)	7746	5106	4677	5719	6520	7308	6103	6749	7519
Քանակ	187485	152878	126855	162071	159944	155616	158167	178663	167580
Ինտերնետ միջավայրում գործառնություններ									
Ծավալ (մլն ՀՀ դրամ)	1653	1511	1493	1755	1996	1689	2073	2194	2181
Քանակ	78314	79513	74767	95264	99281	91862	99973	107912	106953
Ընդամենը									
Ծավալ (մլն ՀՀ դրամ)	123409	65935	67506	92130	91047	85114	89111	105397	95983
Քանակ	1402998	1337436	1257554	1768028	1733084	1548809	1705528	1894746	1751515

**ՀՀ ԲԱՆԿԵՐԻ ԿՈՂՄԻՅ ԹՈՂԱՐԿՎԱԾ ՔԱՐՏԵՐՈՎ ԻՐԱԿԱՆԱՅՎԱԾ
ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՈՒՄ**

Սպասարկման միջոցներ	2012	2013							
	Դ	Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ	Հ	Օ
Կանխիկացում									
Ծավալ (մլն ՀՀ դրամ)	1673	1597	1257	1778	1701	1447	1618	1957	2003
Քանակ	17264	16055	12450	19774	18427	14702	17375	21551	21534
Անկանխիկ գործառնություններ									
Ծավալ (մլն ՀՀ դրամ)	3674	5129	2751	3294	3273	3054	3091	4473	5167
Քանակ	87011	102288	61650	77517	69255	70118	71405	88449	95328
Ընդամենը									
Ծավալ (մլն ՀՀ դրամ)	5347	6726	4008	5072	4975	4501	4709	6429	7170
Քանակ	104275	118343	74100	97291	87682	84820	88780	110000	116862

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

•

ՀՀ
ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ
ԲԱՆԿ

Երևան 10
Վ. Սարգսյան փող. 6
<http://www.cba.am>

•

Չափսը՝ 60 x 84 1/8:
15.81 պայմ. տպ. մամուլ:
Տպաքանակ՝ 140: